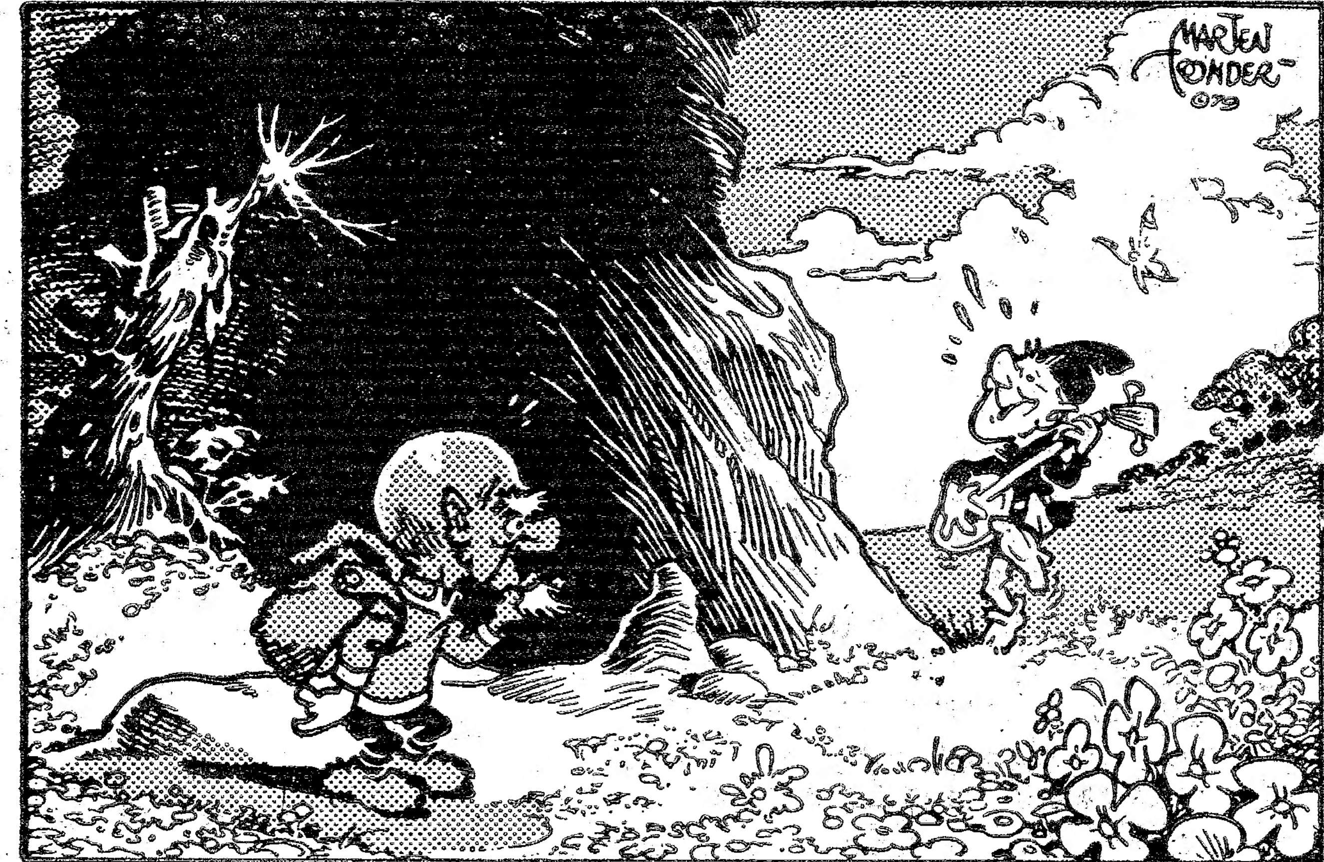
Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0415 Voor Kwetal de breinbaas was het een moeilijke winter geweest. Niet door het slechte weer, maar door de ruimtehevelaar, waar hij nu al twaalf jaren aan werkte, en die maar niet goed wilde worden. Toen de lente aanbrak, stopte hij het ding dan ook met een bezwaard gemoed in zijn rugzak om het mee te nemen naar de levende wereld.

„Wat is dat voor zwarigheid?" vroeg Sikagel, die een eindje met hem opliep.

„De oloroon", zei Kwetal bedrukt. „Al mijn tijd heb ik eraan gebezigd, maar hij is nog steeds ondeugend. Hij loopt drie dagen achter." „Oloroon?" herhaalde de ander. „Die weet ik niet. En jij kan beter naar de bloeisels luisteren dan je tijd aan zo'n ding vergriepen. Vergeet het."

Kwetal schudde echter zwijgend het hoofd, en omdat er verder weinig van zijn gezelschap uitging, nam Sikagel al spoedig afscheid, zodat hij ongetroost verder sjouwde.

„Een oloroon kan men niet vergeten," sprak hij tot zichzelf. „Hij bestaat en waar hij werkt, wordt het kwaad als hij niet van de zelftijd is. Het is vreesachtig."

Zo tobbende bereikte hij de laatste uitlopers van de Zwarte Bergen, en daar bleef hij besluiteloos staan. Een zacht voorjaarswindje speelde hem om de slapen en voerde bloemengeuren aan; maar zijn opmerkzaamheid werd getrokken door een voorttrippende figuur, die hem om de rotspunt naderde.

„Tutu," zong deze, terwijl hij een tweesnarige sitaar betokkelde. „Lent is inte knoppen, Lude sing tutu, Te radiks kruupt te pitten uut, So fatte luut, En Lude singt tutu."

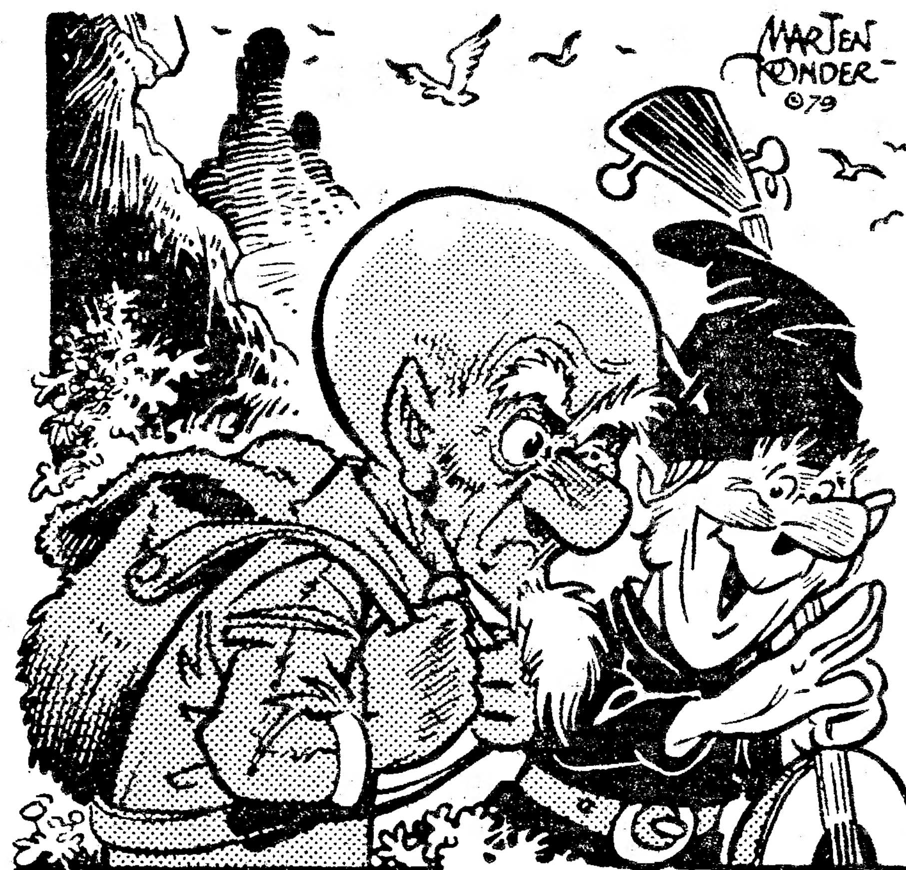
„Lut Lierelij," prevelde Kwetal ontstemd. „Ook die nog."

790417

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0416 Zwijgend begon Kwetal de heuvel af te dalen, en Lierelij sloot zich tokkelend bij hem aan, terwijl hij zong: ,,Fatte luut, En singet u tutu, En huphop vro en bliede nu, En sing tutu nu, sing tutu. Wel singet u, Tutu, tutu.''

,,Moet dat?'', vroeg Kwetal wrevelig. ,,Zing tutu, terwijl ik een oloroon in mijn denkraam heb?''

De ander liet zijn instrument zakken en keek hem vragend aan.

,,Oloroon?'' herhaalde hij. ,,Gooi het wege. De lent is inte knoppen en tis te tied voor sang en snarenspel. So singet luud...''

,,Ik denk er niet aan,'' bromde Kwetal. ,,In mijn buidel hangt een ruimtehevelaar, die niets goeds brengt. Twaalf zonomlopen heb ik er aan gebezigd, maar ik heb er niets dan sinsen van gehad. Nu loopt hij nog drie dagen achter — en hij is zo lodig, dat ik door mijn knieknoken zak.''

,,Gooi het wege,'' herhaalde Lut Lierelij. ,,Draag niet mede watte swaar is, maar huphop bliede.''

Kwetal bleef staan en liet de zware ransel van zijn schouders zakken. Ze stonden nu aan de oever van een meer waar de bergen zwart in weerkaatsten, en hij keek er peinzend naar.

,,Het Zompzwin,'' sprak hij toch zichzelf. ,,Gooi het weg, hè? Niet meedragen, wat te zwaar is. Maar men kan niet ongedaan maken wat men doet. Alles blijft. Ik moet zinnen.''

Zo sprekende haalde hij een paar koeken uit zijn tas en nadat hij die eerlijk verdeeld had, ging hij op een steen zitten om te denken.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

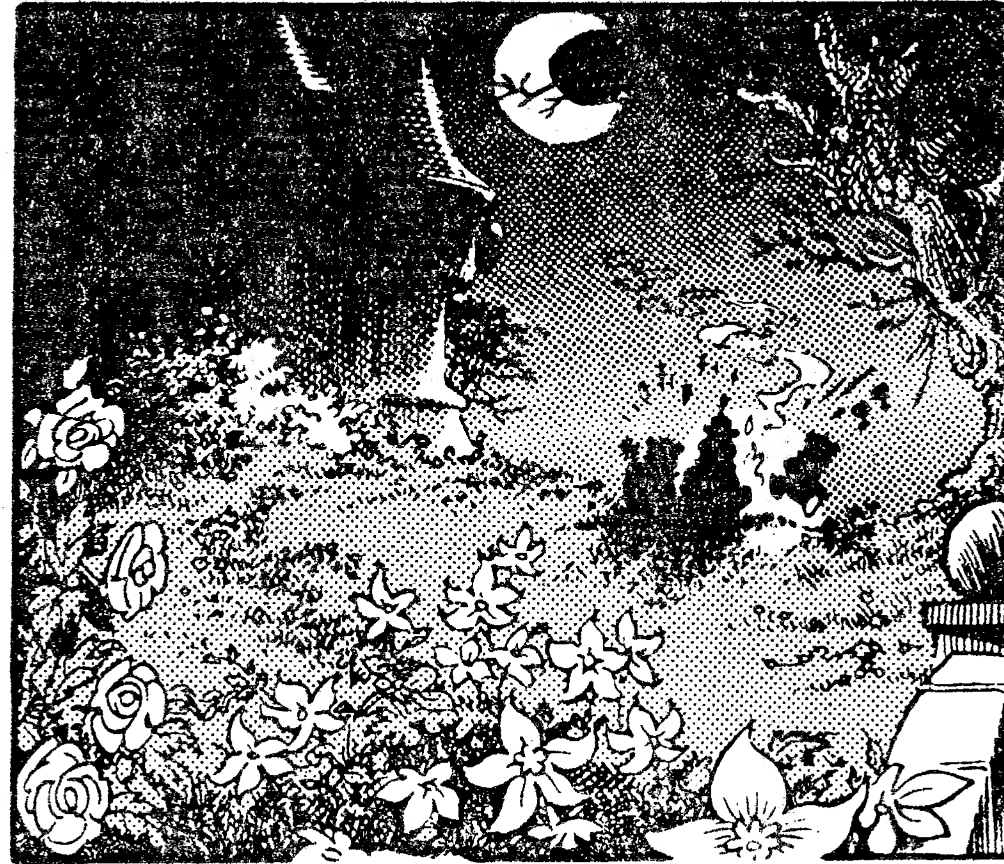

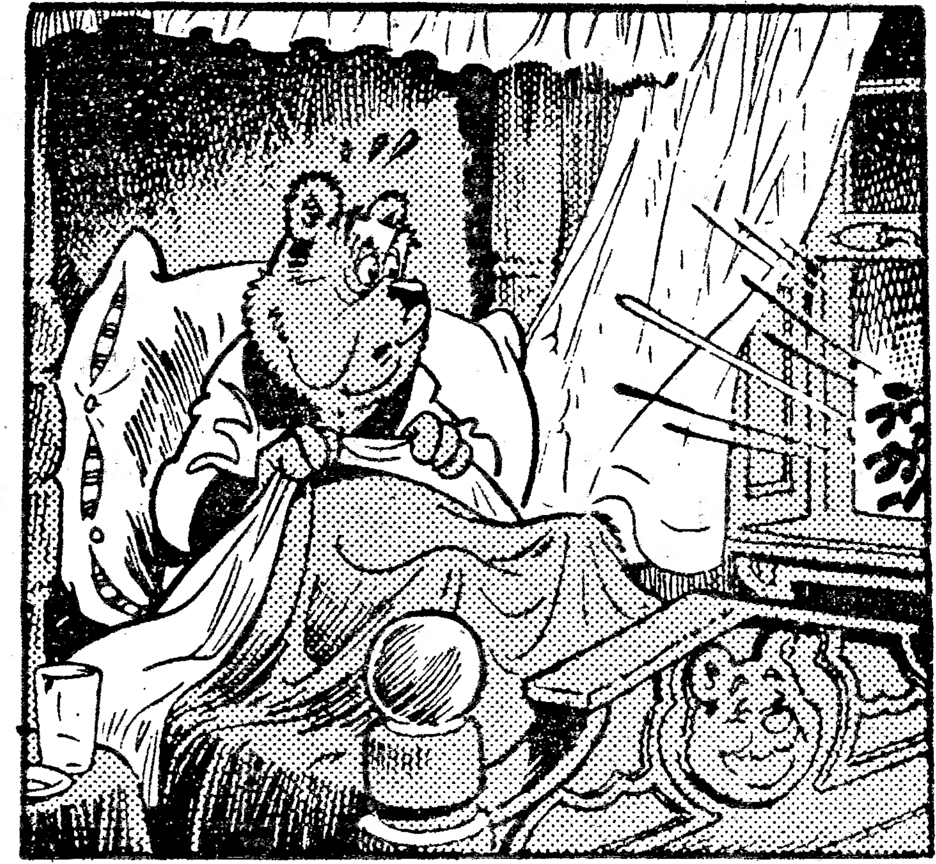

0417 Toen de koek op was, had Kwetal een besluit genomen. Hij tilde een grote doos uit zijn rugzak en liep er mee naar het meer, terwijl Lierelij achter hem een toon uit zijn sitaar sloeg.
„Niet meedragen wat te zwaar is," sprak hij bekommerd tot zichzelf. „Beter weggooien, zei die kwinkeleer. Het is wel zwadderlijk, maar het is niet goed om de lent met een vergiste oloroon te beginnen."
„Lent is inte knoppen," begon de zanger, „lude sing tutu!"
„Kwinkel," gromde Kwetal, en wrevelig gooide hij het kistje zo ver mogelijk het meer in. Dat was niet erg ver, want hij is maar een klein mannetje, en een oloroon is erg plomp. Maar het Zompzwin is een diep water, met steile oevers, en het voorwerp verdween dan ook onder de oppervlakte zonder een spoor na te laten. Een poosje keek hij de verdwijnende kringen na; toen sjorde hij de knapzak op zijn rug en liep mompelend weg.
„Wel singet u," riep Lierelij, die hem lichtvoetig inhaalde. „Tutu tuutuu. En huphop vro en bliede nu.."
Kwetal huppelde echter niet. Het was duidelijk dat hij niet gerust was, want terwijl hij zijn metgezel volgde, keek hij zorgelijk om naar de plek waar de hevelaar gezonken was. Daar steeg een ijle damp uit het donkere water, en zijn gemompel werd luider.
„Hier komen oele sinsen van," zei hij; maar zijn woorden werden overstemd door het gejoedel van Lierelij: „De radiks kruupt de pitten uut, So fatte luut, en lude singt tutu, Wel singet u, Tutu tuutuu."
Het vrolijke gezang verstierf langzaam toen het tweetal tussen de bergen verdween — en dat was het laatste wat men voorlopig van hen zal horen.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

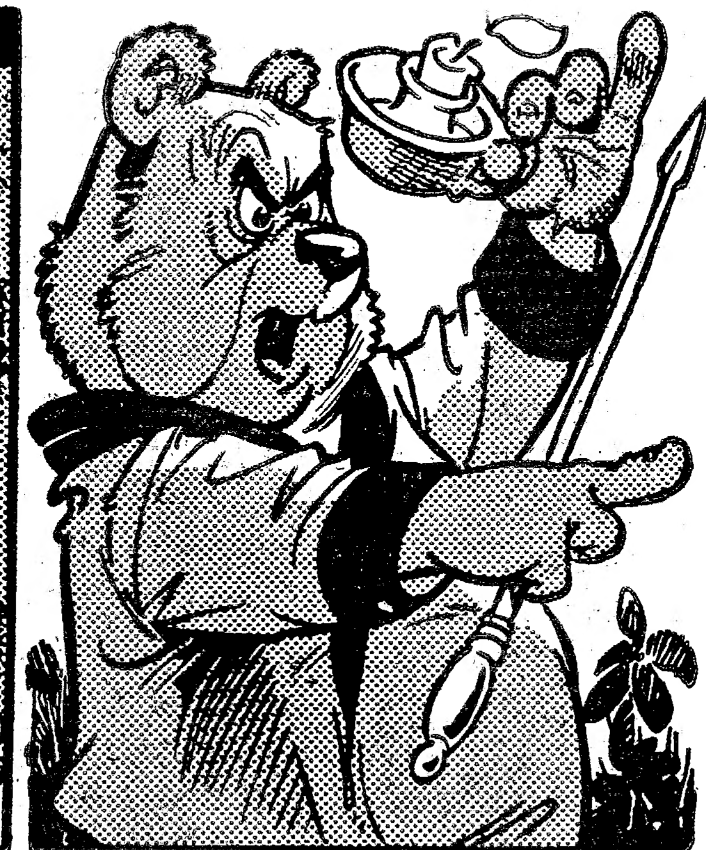
0418 Het was een mooie voorjaarsnacht. De oude maan rees langzaam boven de torens van Bommelstein en verlichtte de perken met een bleek schijnsel, zodat de bloemen goed tot hun recht kwamen. De bewoners genòten er niet van, want die waren al lang ter ruste gegaan na hun volbrachte dagtaak. Maar een passerende familie werd erdoor aangetrokken en betrad, na kort beraad, het gazon.
„Dit zijn geen wringerds, papa," zei de grootste tevreden. „Ze staan stil en ruiken naar noelie."
„En daar is een stenen kampement," stelde de aangesprokene vast. „Dit is de andere wereld, waar de dubloenen op de weg liggen, mama. We gaan een joel vieren."
De anderen juichten dat plan toe, en toen ze van wat takken een vuurtje hadden gemaakt, gingen ze er gezellig omheen zitten, terwijl de vader zijn tomtom ter hand nam. Nadat hij er enkele dreunen op had gegeven, hief hij een eenvoudig lied aan, zichzelf met maatvast geklop begeleidend. De moeder zette het refrein kracht bij, en de kleine sprong wiegelend heen en weer onder het slaken van schelle kreten. Het was een vrolijk toneeltje, daar in het maanlicht; maar niet iedereen genoot er van. Heer Bommel werd er ruw door uit zijn slaap gewekt en rees met een gesmoorde kreet uit zijn dekens, terwijl het angstzweet hem uitbrak.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0419 Heer Ollie luisterde enkele ogenblikken verstijfd naar de vreemde geluiden die de nachtelijke stilte verscheurden, maar toen maakte zijn schrik plaats voor gramschap.

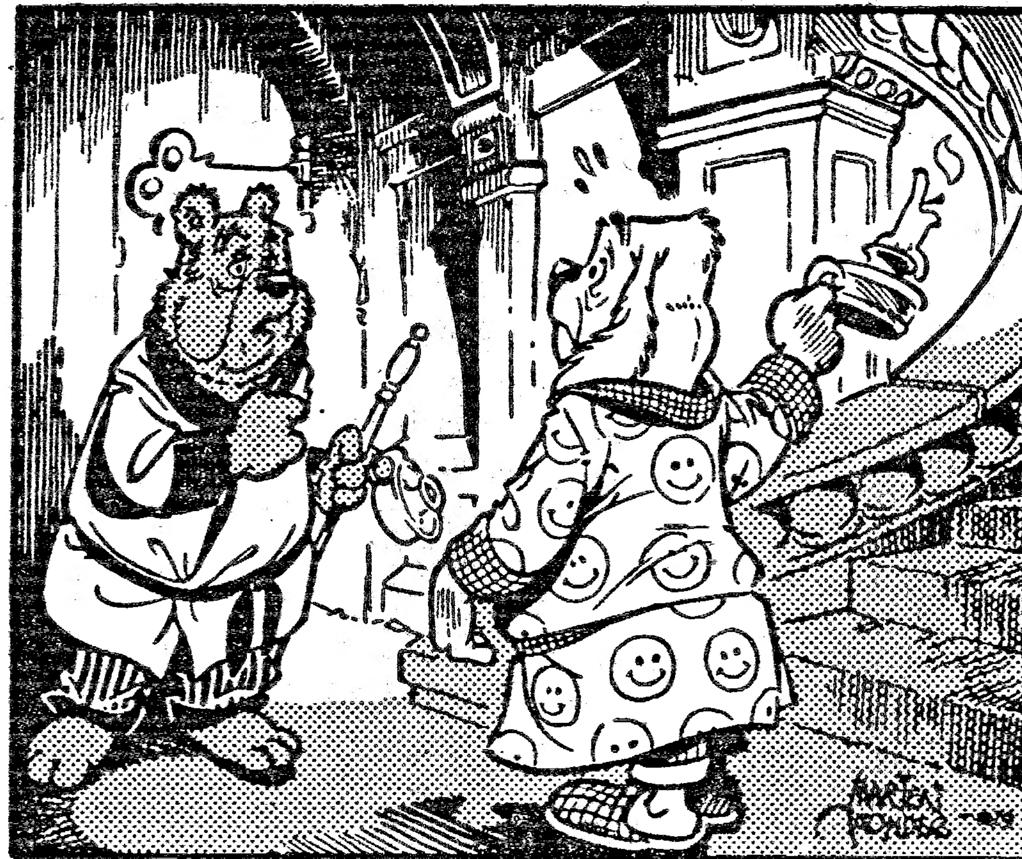
„Een betoging", mompelde hij, uit zijn bed springend. „Ik zàl ze,". Met deze gedachte schoot hij in zijn kamerjas, stak een kaars aan, en nadat hij een pook gegrepen had, haastte hij zich naar beneden om een einde aan het lawaai te te maken. Toen hij zijn bordes afstormde merkte hij echter, dat de menigte slechts uit drie figuren bestond die hem verbaasd aankeken, en zijn woede zakte een beetje.
„W-wat betekent dat?", riep hij uit.

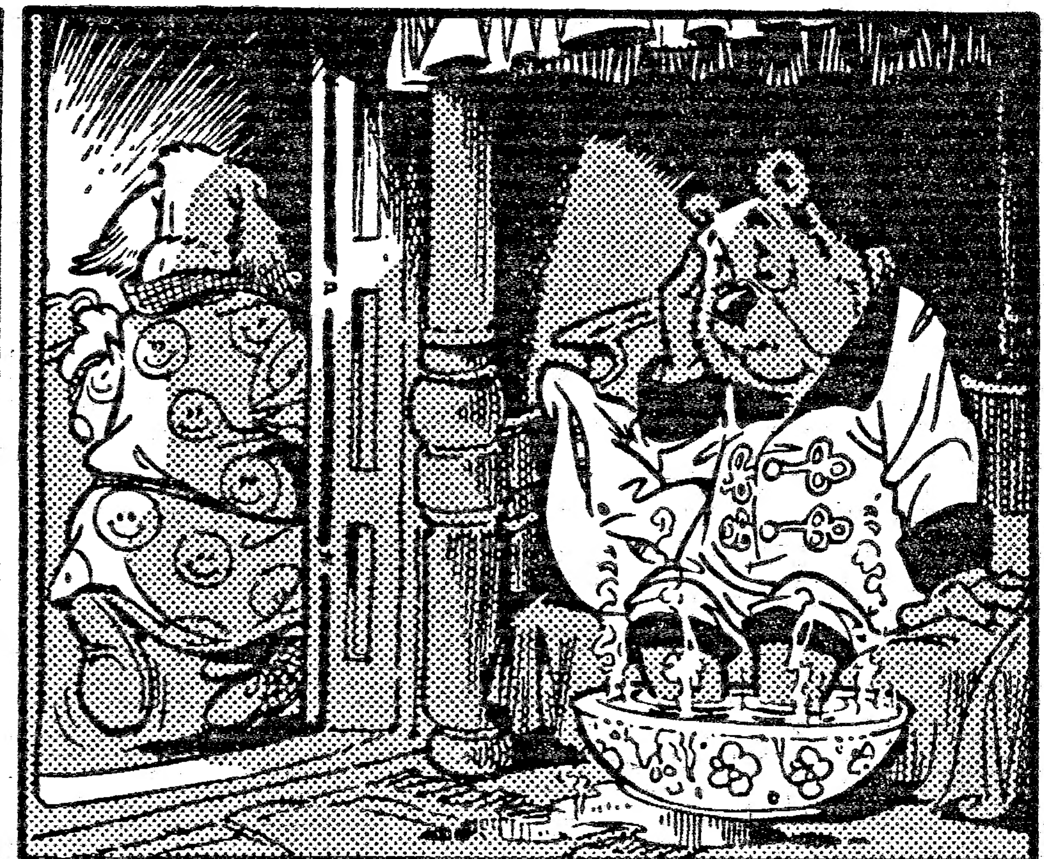
„Een joel," verklaarde de voorste, een klap op zijn drummetje gevend. „Het was een lange reis naar de andere wereld. Daarom, meneer".
„Hier zijn geen wringerds", vulde de grootste aan. „En hier liggen de dubloenen op de weg, zegt papa. Daarom maken we een joel tussen de noelie".
„Elleloeja", zei de kleinste wat bedremmeld.
„Een joel?", herhaalde heer Bommel verontwaardigd. „Wat... Ik bedoel, dat gaat zo maar niet! Wie eh.. Het is een schande, bedoel ik. Midden in de nacht kan men niet zo maar in mijn tuin vuren stoken en pret maken. Dat is wat ik eigenlijk bedoel. Het carnaval is over en er zijn woonwagenkampen genoeg, tegenwoordig. Maak dat je wegkomt, of ik roep de politie!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

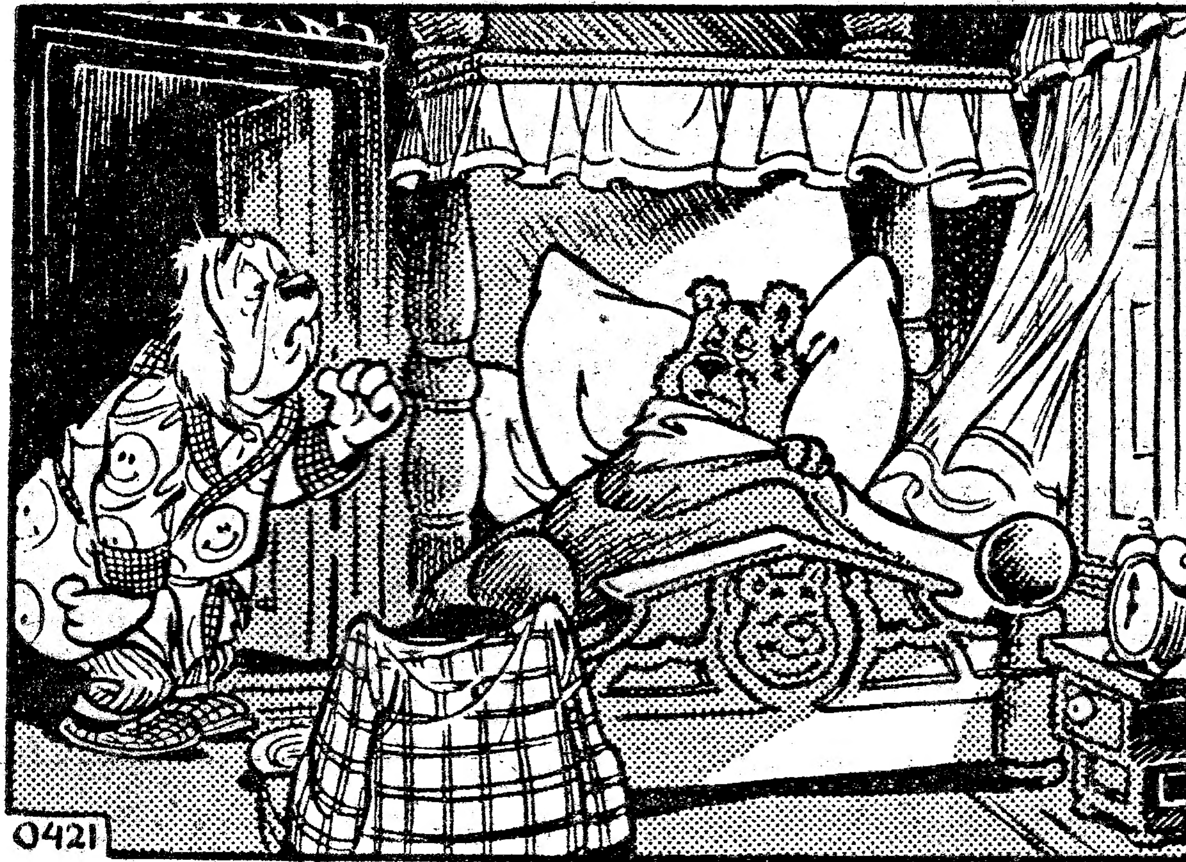

0420 De vreemdelingen hadden met klimmende ongerustheid naar de vertoornde heer geluisterd, en toen deze dreigend met zijn pook zwaaide, sprongen ze overeind en zetten het op een lopen.
„Dat is maar goed ook", sprak heer Ollie. „Orde moet er zijn", met deze woorden keerde hij het nasmeulende vuurtje de rug toe en haastte zich terug naar huis om de verloren nachtrust in te halen. In de hall trof hij Joost aan, die ongerust bij de trap stond. „Ik hoorde verdachte geluiden, als u mij toestaat", sprak de trouwe knecht. „Was er iets betreurenswaardigs? Of was het een nachtmerrie? Dat kan, in deze tijd van het jaar".
„Dat was het", gaf heer Bommel toe. „Een nachtmerrie met vlammen en trommels, maar ik heb ze met levensgevaar verdreven omdat het een overmacht was, zodat ik nu een warm voetbad nodig heb voor mijn geschokt gestel".
„Een warm voetbad. Zeer wel", zei Joost inzakkend. Hij begaf zich met slepende tred naar de keuken, en niet lang daarna zat heer Olie op de rand van zijn bed met de voeten in een dampende waskom.

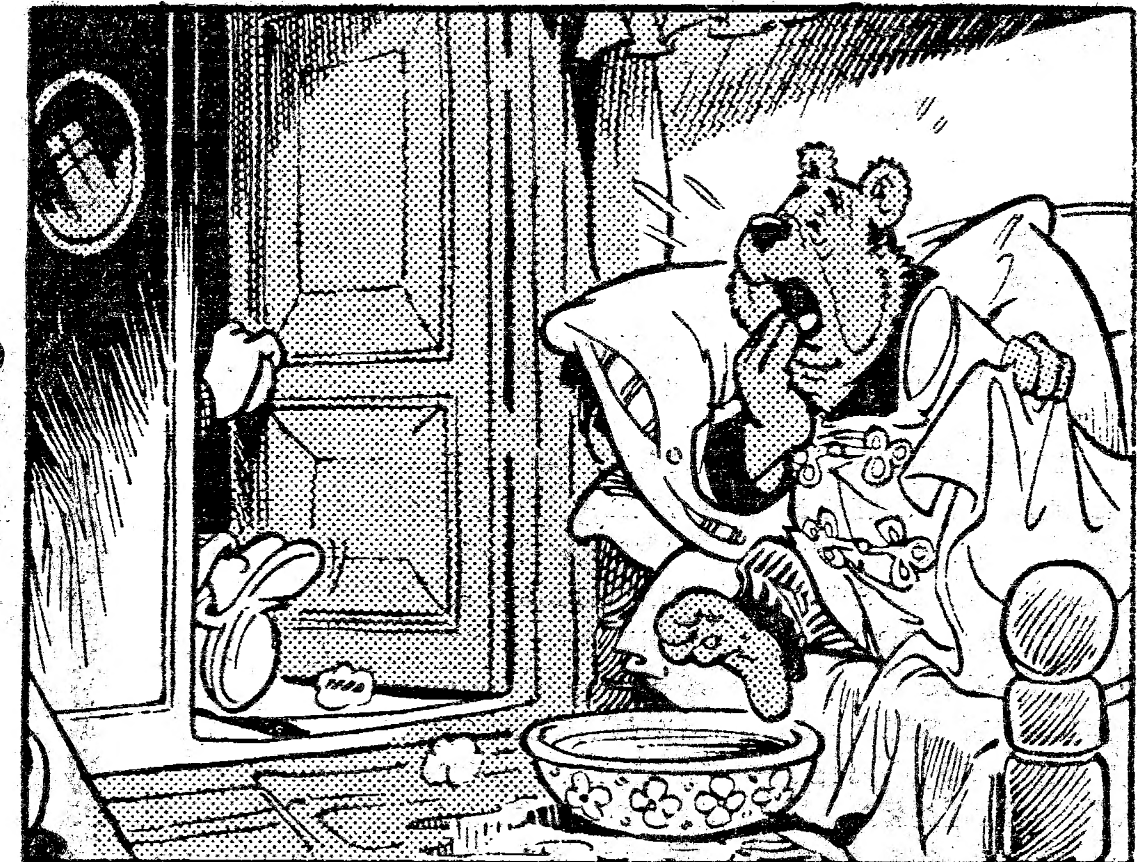
„Dat doet me goed", sprak hij mat. „Het vergt het uiterste van een heer om eenvoudige lieden op het ongepaste van hun gedrag te wijzen terwijl hij tracht in slaap te komen".
„Inderdaad", zei de bediende. „Als er verder niets van uw dienst is ga ik dat ook proberen, voordat de plicht me weer roept, als ik zo vrij mag zijn".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

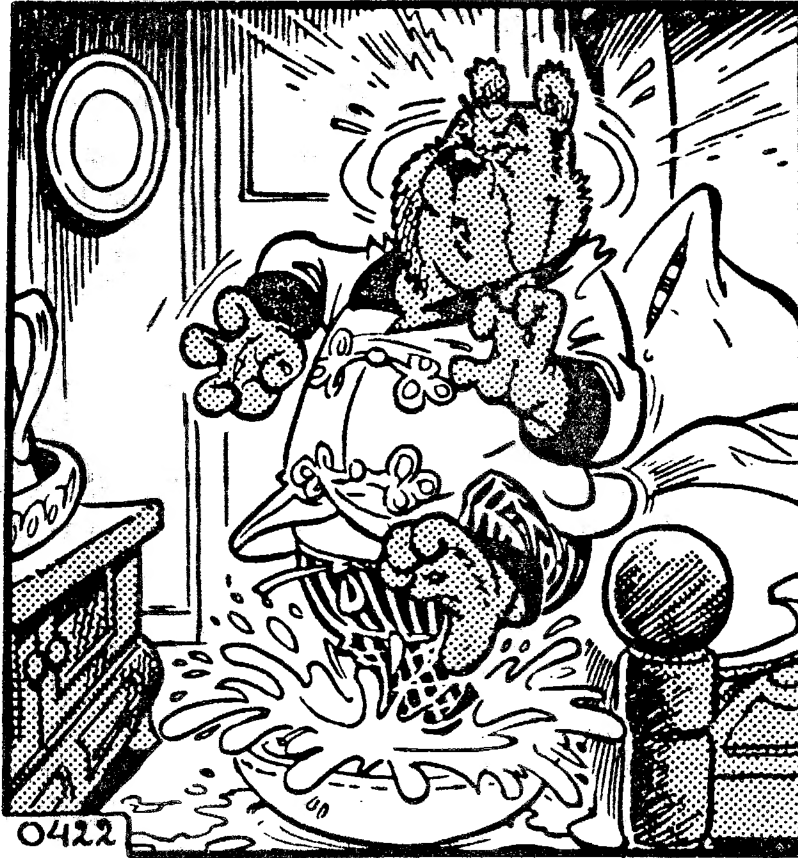

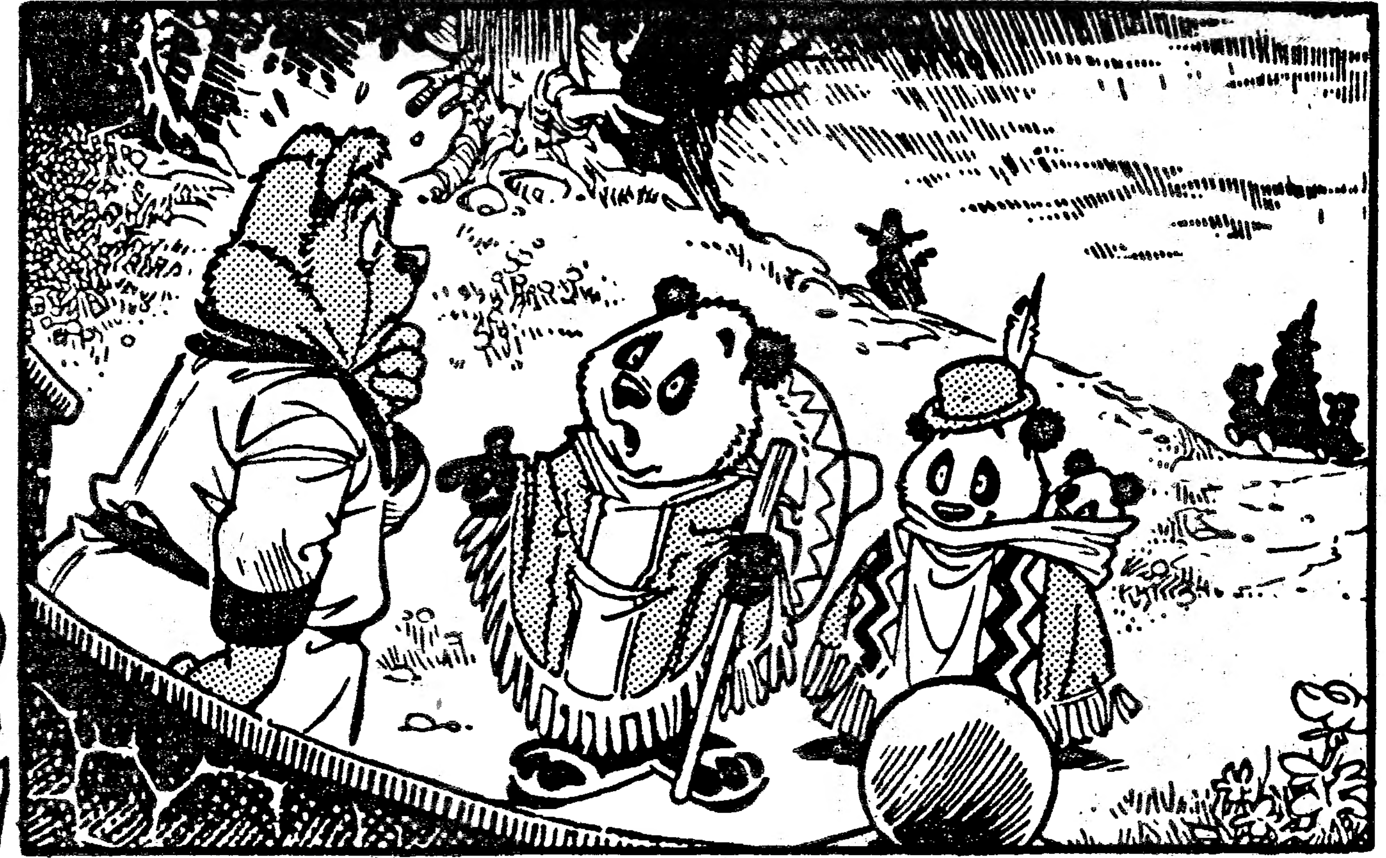
O421 Heer Bommel had nog niet lang geslapen, toen hij gewekt werd door geklop op de deur. Met moeite sloeg hij de ogen op en staarde naar de vervallen trekken van Joost, die rozig belicht werden door de morgenzon.
„Excuseer," sprak de knecht met dikke stem. „Daar is familie om u te spreken, met uw welnemen. Een zekere familie Boemel, die uit Apokalië komt."
„Het is... het is zes uur", murmelde heer Ollie klagend. „En ik heb mijn rust nodig na de uitspattingen van vannacht. Dat begrijp je toch wel?"
„Het is heel betreurenswaardig", gaf de bediende toe. „Men heeft met stenen tegen mijn venster gegooid, zodat de scherven in mijn aspidistra liggen. Het is dringend, wanneer u mij toestaat. Ik was zo vrij er op te wijzen, dat zelfs iemand in mijn professie slaap nodig heeft, maar men gaf mij te verstaan, dat men niet kon wachten na de lange reis. En het is familie".
„Familie...", herhaalde heer Bommel. „D-dat kan niet. Mijn naam is niet Boemel, dat had je kunnen weten".
„Zo heb ik het verstaan op dit uur van de nacht", zei Joost. „En als er verder niets van uw orders is, ga ik proberen nog wat te slapen, voordat de ochtendpap mij weer roept".
Hij verliet de kamer, en heer Ollie wierp met tegenzin de dekens van zich af om uit zijn bed te stappen.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

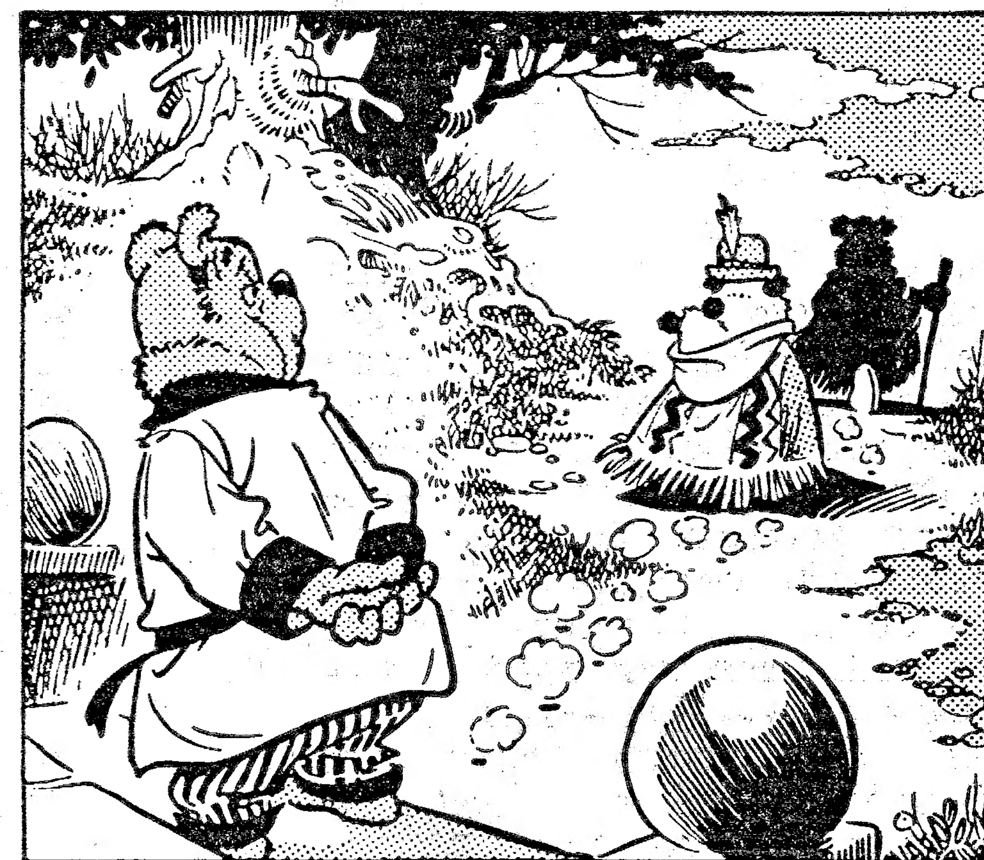
0422 Het zal oplettende lezertjes duidelijk zijn, dat heer Bommel met het verkeerde been uit bed stapte. Nog beneveld door de slaap had hij het warme voetbad van die nacht vergeten, en daar dat door het lange staan geheel afgekoeld was, maakte het hem klaar wakker.
"Hoe vreselijk", prevelde hij, terwijl hij zich afdroogde en zijn kamerjas om zich heen trok. "Familie nog wel. Mij wordt niets bespaard, feestvierders in de nacht en familie in de ochtendstond".
Vol bange voorgevoelens begaf hij zich naar beneden en toen hij daar een paar vreemdelingen voor de stoep zag staan, werden deze bewaarheid. Ze leken op de indringers van enkele uren geleden, maar deze hadden een baby bij zich en knikten hem vriendelijk toe.
"Neef Boemel", sprak de vader. "Hebben veel over u gehoord van tante Jezebel, die het van grootvader had. Ik ben neef Jaap en dat is Klaremara met kleine Gartje. Wij hopen niet te laat te zijn. Maar het was een lange reis naar de andere wereld".
"A-andere w-wereld?" herhaalde heer Ollie zonder begrip. "Ik ken u niet, bedoel ik. En van tante Gartje heb ik nooit gehoord. Ik bedoel..."
Hij zweeg verward en neef Jaap haastte zich verdere uitleg te geven. "Wij komen uit Apokalië", verklaarde hij. "En dat is bezig te vergaan. Daarom dachten we bij neef wel onderdak te krijgen, al kent hij ons niet direct".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

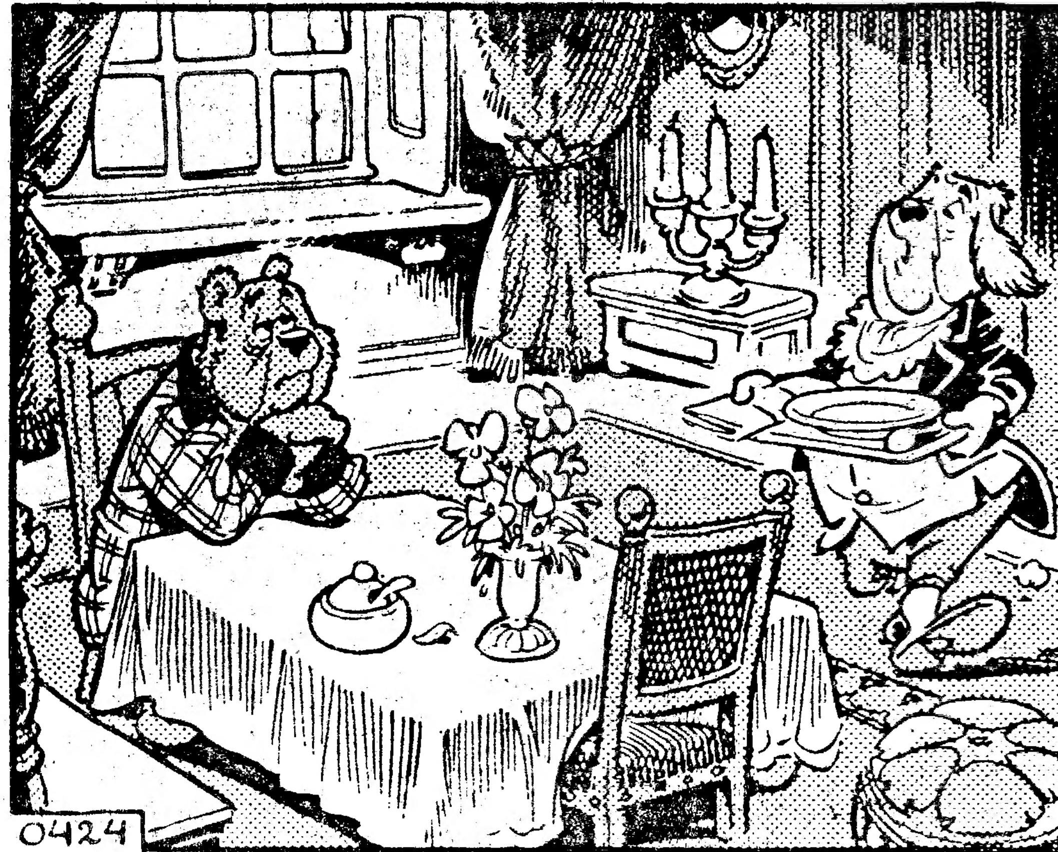

0423 Heer Bommel herstelde zich van zijn verwarring. Over de neuvels zag hij groepjes buitenlanders door het landschap trekken en hij begon te vermoeden, dat er een soort landverhuizing aan de gang was.
"Ik ken jullie niet", sprak hij zich oprichtend. "Jullie zijn aan het verkeerde adres. Van onderdak kan geen sprake zijn, want ik heb met familie niets te maken. Trouwens, mijn naam is geen Boemel, maar Bommel, terwijl ik niet in de andere wereld woon, maar in deze, die net groot genoeg voor mij is zolang hij niet vergaat".
"Maar de onze vergaat", bracht de vreemde neef zwakjes in het midden.
"Dat is een zaak voor de overheid", hernam heer Ollie streng. "Jullie kunnen beter naar de burgemeester gaan, die zorgt voor dat soort dingen".
"Daar zijn we gisteren al geweest, neef", zei Klaremara bedeesd. "En die zei..."
"Genoeg", riep heer Bommel, die ongeduldig begon te worden. "Door jullie heb ik al een koude voet gekregen toen ik bij het krieken uit mijn eerste slaap gewekt werd. En ik wens rust, zodat ik overdag in stilte goed kan doen".
De familie mompelde een groet en liep verslagen het tuinpad af, terwijl heer Ollie met gemengde gevoelens op de stoep bleef staan.
"In stilte goed doen", herhaalde hij bij zichzelf. "Ben ik niet te hard geweest? Ach onzin. Ik heb het zelf al moeilijk genoeg zonder allerlei vreemdelingen die uit Akalia komen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

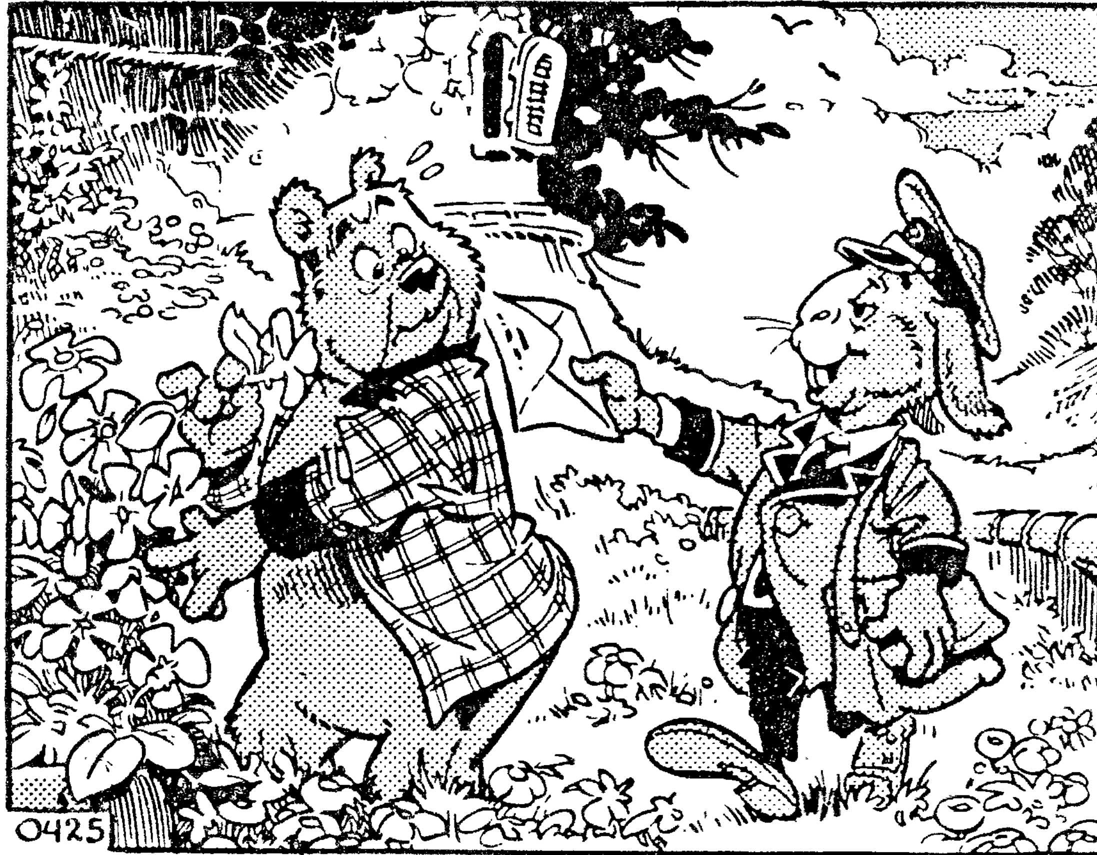

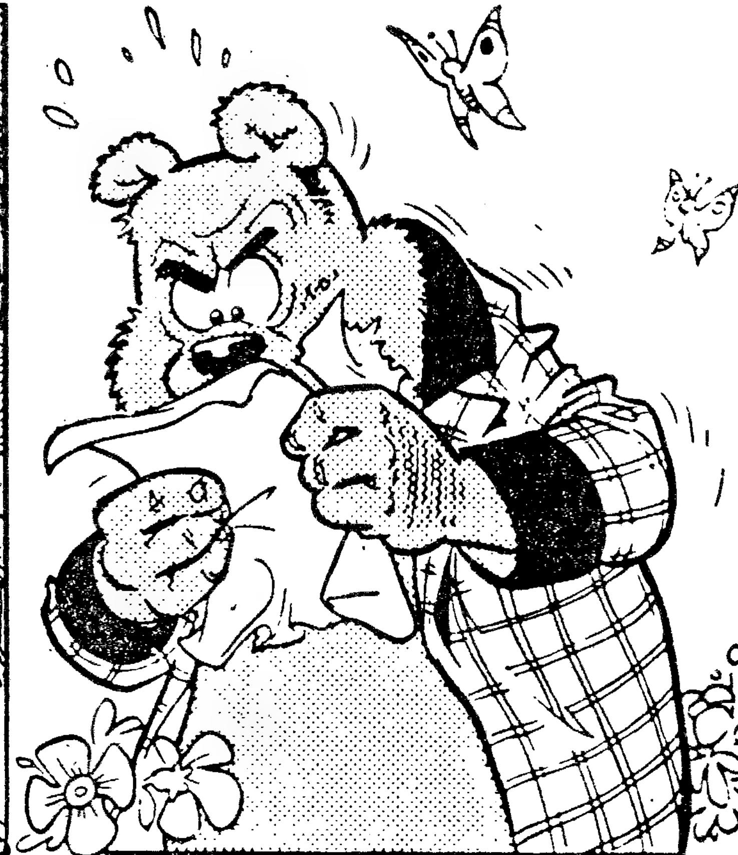

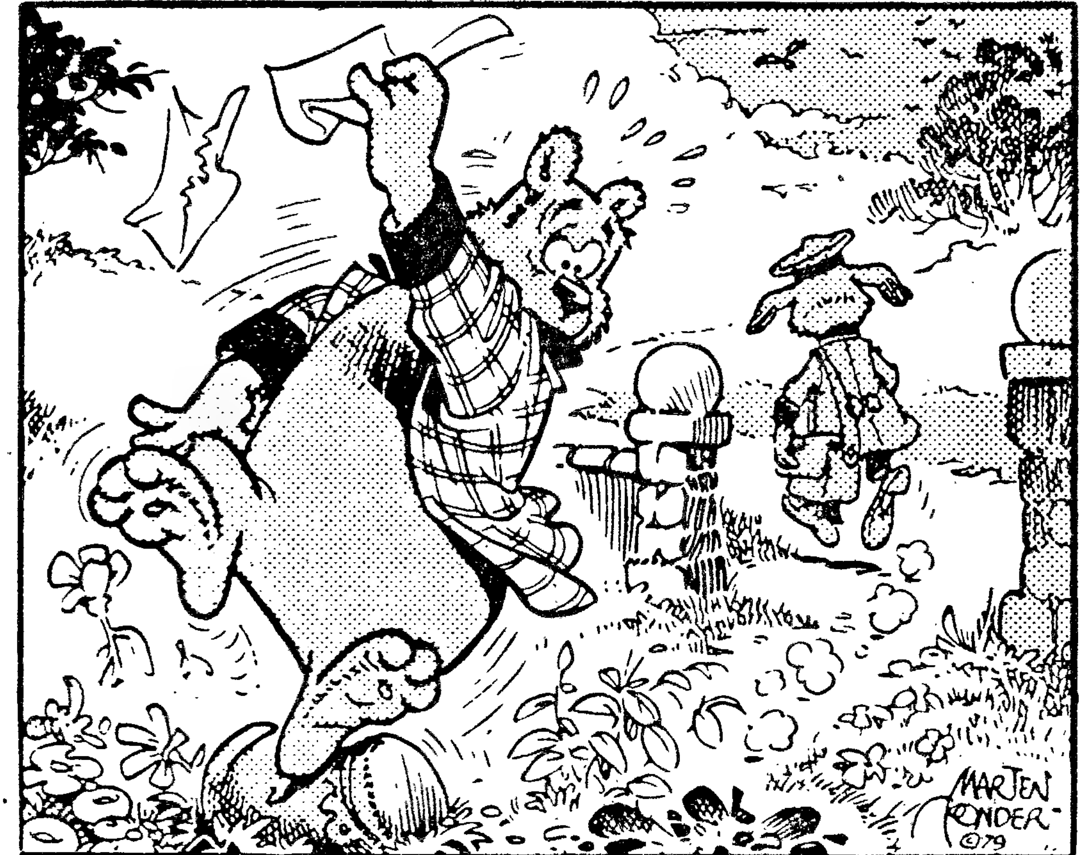

0424 Toen heer Bommel zich enkele uren later had aangekleed en aan de ontbijttafel zat, moest hij geruime tijd wachten voordat Joost met de ochtendpap verscheen.
„U moet mij verschonen", sprak de brave knecht. „Door afmatting heb ik mij een weinig verslapen, met uw goedvinden. Maar hier is uw havermout en de ochtendkrant. Ik ben zo vrij geweest er een blik in te slaan en ik heb werkelijk even zitten te kijken. Er schijnt hier zóveel vreemd volk rond te lopen, dat men moeite heeft ze onder te brengen. Het lijkt me dat uw familie groter is dan ik zo op het eerste gezicht dacht".
Heer Ollie keek op en zijn gelaat betrok. „Ik wil mijn krant éérst lezen", zei hij streng. „Dat weet je. En verder ken ik deze familie niet. Iedereen kan wel zeggen dat hij familie van mij is. Er zijn zoveel Bommels. Daar kan ik de verantwoordelijkheid niet voor dragen, vooral niet 's morgens in het voetbad".
„Zeer wel, heer Olivier", gaf Joost stijfjes toe. „Maar het lijkt me dat uw standpunt een weinig verouderd is. De wereld wordt steeds kleiner, met uw permissie. Ik praat als eenvoudig persoon, die 's morgens door versplinterde ramen gewekt wordt en zodoende begrip heeft voor de toestand. Er zijn te veel lieden, dat is de moeilijkheid. Als mijn partij het voor het zeggen had, zou de overheid ingrijpen, als ik mij verstouten mag".

Heer Bommel en de andere wereld

0425 Na het ontbijt ging heer Bommel de tuin in, want hij meende dat de natuur heilzaam zou zijn voor zijn doorwaakt gestel. Nauwelijks had hij echter een snufje genomen van een gele dodde, of hij werd gestoord door de postbode.

„Een grote blauwe", sprak deze, hem een enveloppe overreikend. „Ik heb er al heel wat rondgebracht in deze buurt. Een bijzonder geval, denk ik".

Nu, dat was het. Toen hij het papier open had gescheurd, zag heer Ollie dat de brief geen beleefdheidsfrasen bevatte, zodat hij onmiddellijk begreep dat deze van de overheid was.

„Burgemeester en wethouders brengen te uwer kennis...", mompelde hij betrekkend, „..oneigenlijk gebruik... toenemend ruimtegebrek... aangezien u over te veel woonruimte beschikt zult u moeten nivelleren... Goedschikse medewerking... anders onteigening overwogen. Voorstellen uwerzijds uiterlijk 14 dagen na dagtekening bij de betreffende ambtenaar eerste klasse..."

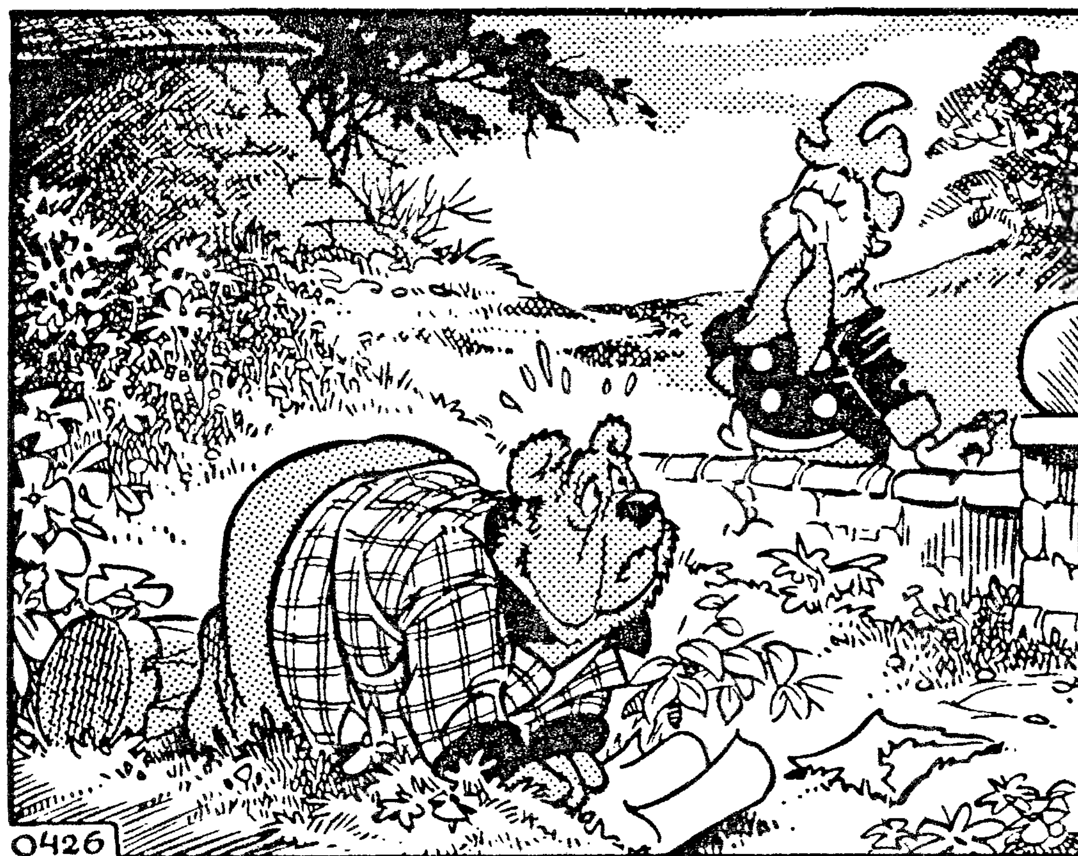
Heer Bommel nam niet de moeite het geschrift nauwkeurig te lezen. Hij begreep, dat het hier de buitenlanders betrof die hij die morgen gezien had.

„Ze zijn bij de burgemeester geweest!", riep hij, in woede ontstekend. „En die denkt ze op deze manier onderdak te kunnen brengen. Maar dat neem ik niet. Mijn huis is mijn kasteel, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan. Ik zal..."

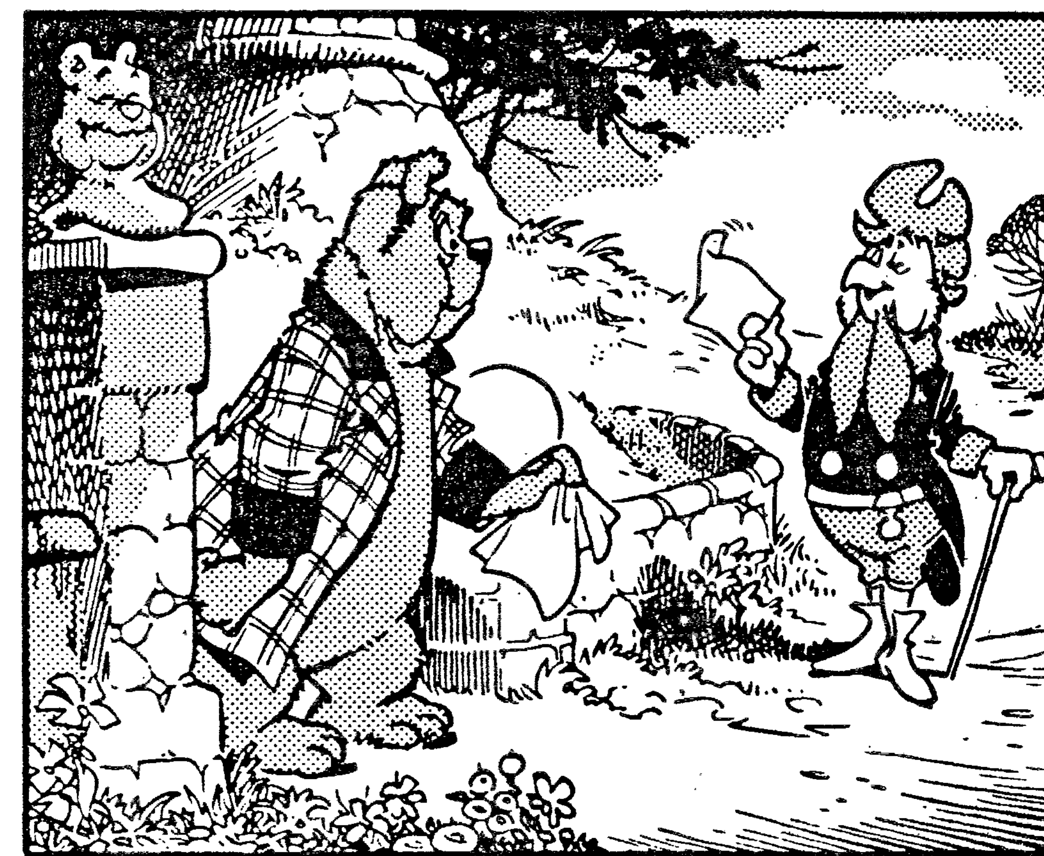
Verder kwam hij niet, want in zijn toorn zag hij de trommel niet die de indringers de vorige nacht hadden achtergelaten.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0426 Heer Bommel maakte een lelijke tuimeling, zodat hij op handen en knieën tussen het bloeiende gewas belandde en duizelend om zich heen keek. Zodoende zag hij uit zijn ooghoeken de markies de Cantecler bij het muurtje staan en vol verbittering wachtte hij op de aanmerking die deze zou maken. Maar dat viel mee.

„Geen wonder, dat ge uit uw evenwicht zijt, amice", sprak de edelman. Hij hief een blauwe brief omhoog en tikte er op met zijn wandelstok. „Men eist onze grond op voor vreemdelingen", vervolgde hij. „De grond van onze vaderen. Het is een schande. Het rode grauw kent zijn plaats niet. Welnu, het is zaak, dat alle grondeigenaren de handen ineen slaan. Ik stel voor een comité te benoemen, waarvan ik desgevraagd beschermheer wil worden. Ik stel voor, dat gij het voorzitterschap op u neemt".

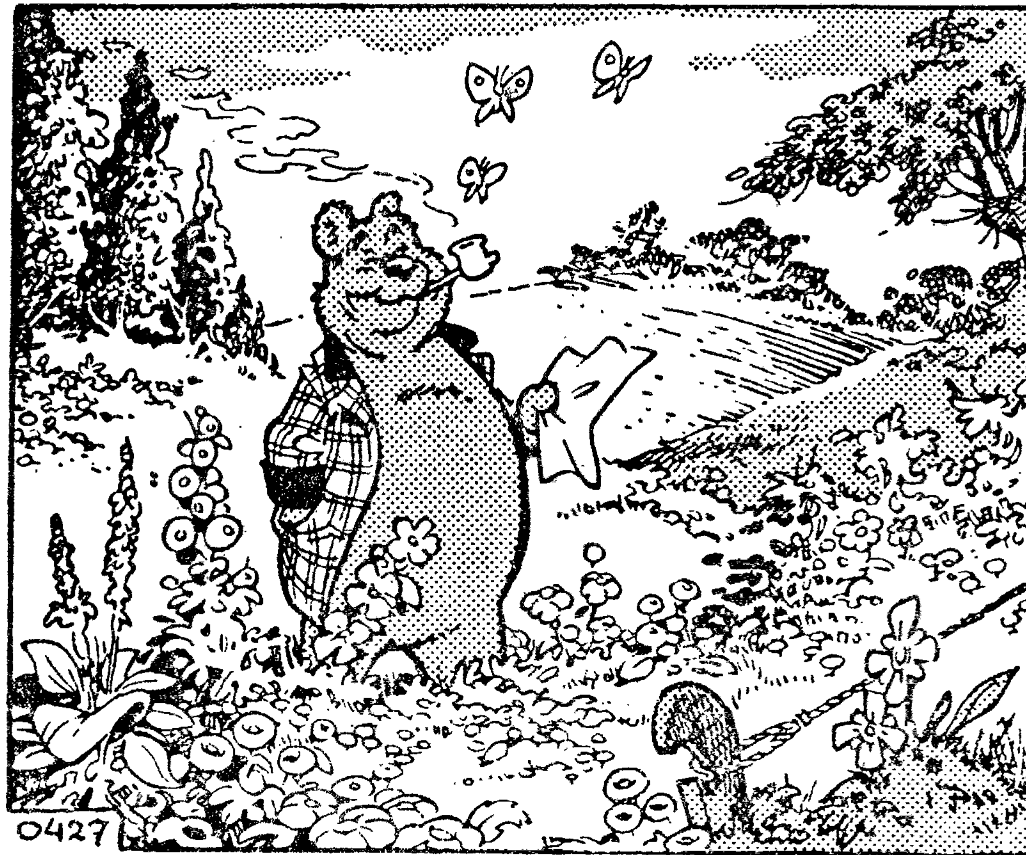
Heer Bommel krabbelde haastig overeind en liep naar de weg, terwijl er een onzekere glimlach om zijn mondhoeken speelde.

„Voorzitter?", herhaalde hij. „Ik? Bedoelt u. . .?"

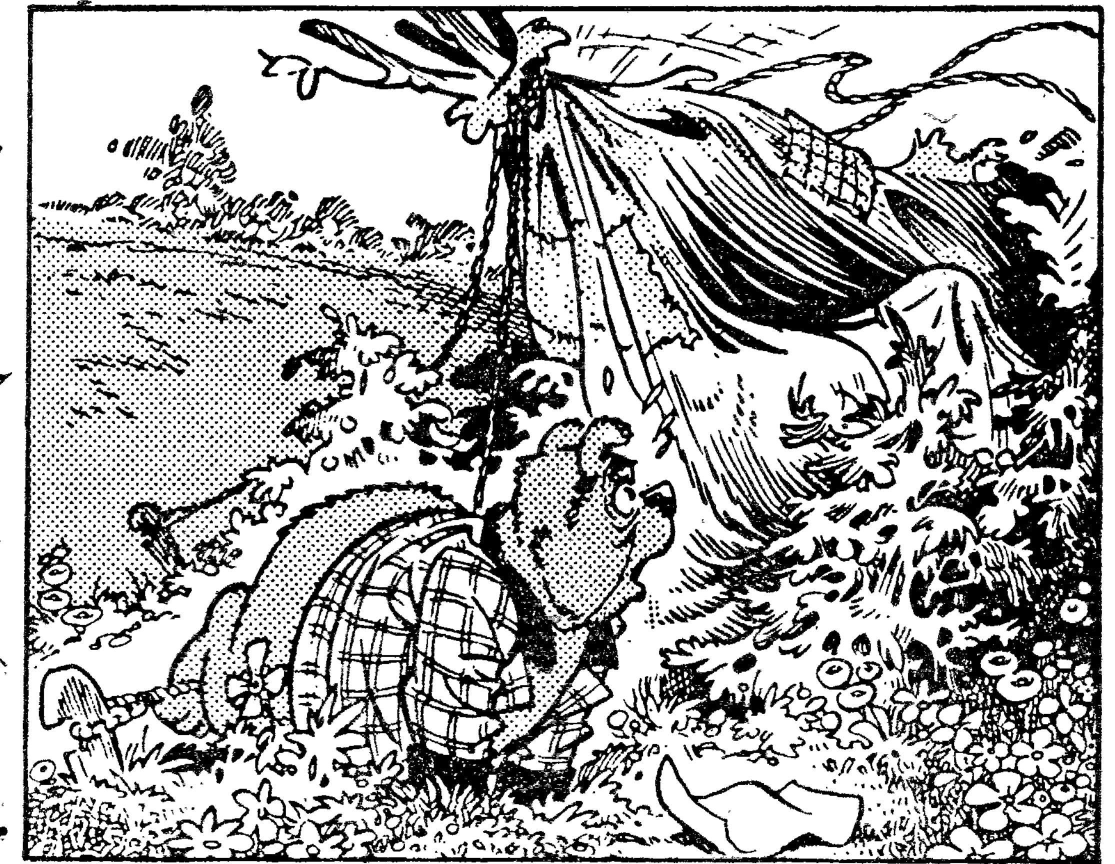
„Zeker, dat bedoel ik", hernam de markies. „Natuurlijk zou ik zelf als president van een dergelijk genootschap kunnen optreden, maar dat zou allicht outrage geven in het licht van de modaliteit. Nee, wie is meer geschikt dan u, om een dergelijke functie te bekleden? U kunt dan meteen beginnen iedereen in de omtrek te bezoeken om onze krachten te bundelen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0427 Het is te begrijpen dat heer Bommels zelfvertrouwen geheel hersteld was na het gesprek met de heer Cantecler. „Zo ziet men wat iemand bereiken kan die in stilte veel goeds doet", sprak hij tot zichzelf. „Voorzitter van een herencomité, dat is niet niks!"
Glimlachend stak hij een pijp op en begaf zich tussen de bloemen om na te kunnen denken.
„Natuurlijk zal het niet gemakkelijk zijn", overwoog hij. „Het is moeilijk om precies te weten wat men moet doen, als voorzitter zijnde. De grond van onze vaderen beschermen door de handen ineen te slaan, zei de markies, en daar sta ik achter. Stel je voor, vreemdelingen op mijn grond! Hebben wij daarvoor gewerkt en gestreden? Het is een schande. De grauwe overheid kent zijn plaats niet en ik ga onmiddellijk stappen ondernemen. Eens kijken, met wie zal ik nu eerst in de handen gaan slaan? Als ik. . ."
Op dat moment struikelde hij over een touw dat dwars over een perk gespannen was, en hij viel lelijk op zijn neus. Pijnlijk getroffen richtte hij zich een weinig op en nu zag hij, dat het koord een soort tent overeind gehouden had. Door zijn val was het ruwe bouwsel echter uit zijn evenwicht geraakt, zodat het krakend voorover begon te hellen. En voordat hij zich in veiligheid had kunnen brengen, tuimelde het over de struiken heen op hem neer.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0428 Het eens zo fraaie bloemperk bood thans een rommelige aanblik. De overblijfselen van de tent lagen over het struweel en bedekten de heer van Bommelstein met een rafelige wade. Achter hem bewogen de eigenaars zich als bolle vormen onder de lappen om zich uit hun woning te bevrijden en ten slotte kwamen er een paar buitenlandse gezichten aan het daglicht, die ontsteld naar heer Ollie keken.

"Waarom doet u dat nu?", vroeg de voorste met zacht verwijt. "Het was hier een mooie plek zonder wingerd en met foelie".

"Hoe durven jullie?", riep heer Bommel overeind komend. "Wie heeft jullie toestemming gegeven in mijn tuin te gaan kamperen? Ik heb toch duidelijk genoeg gezegd, dat ik geen familie op mijn terrein duld?"

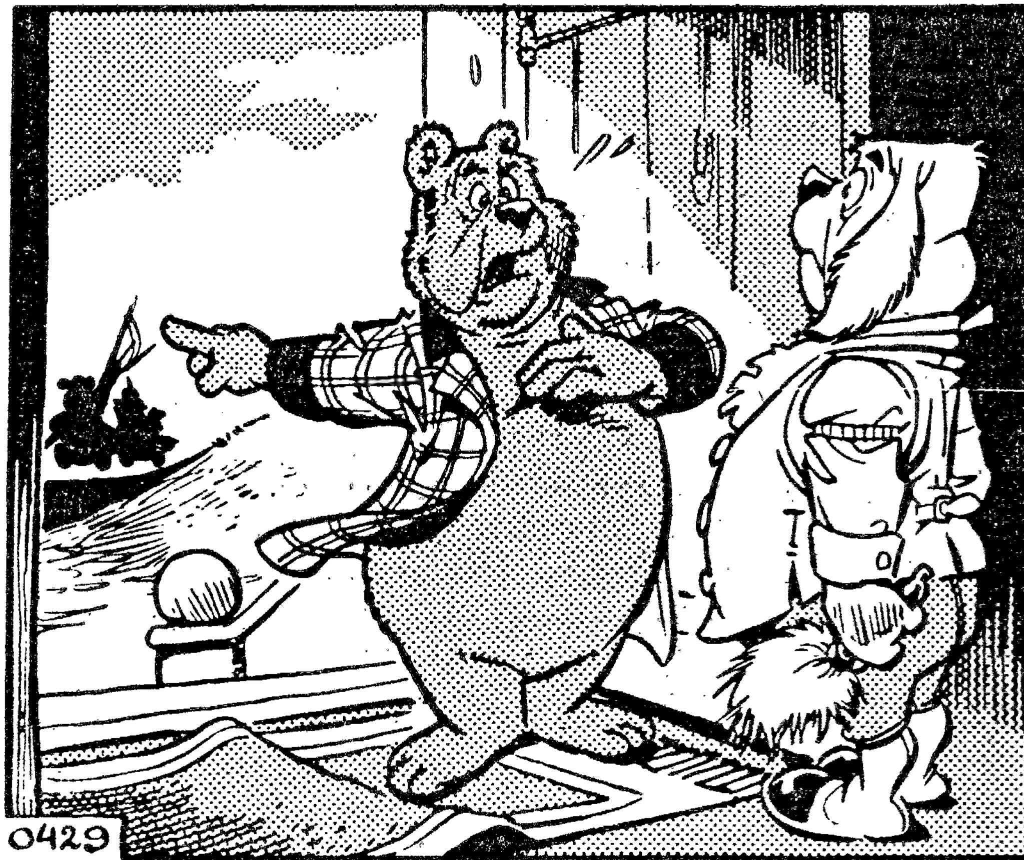
"Maar wij zijn geen familie", zei de vreemdeling. "Ik ben Ho Vanderlie en dat is mijn vrouw Mio met kleine Lia. We wilden net naar dubloenen gaan zoeken. Die moeten hier in de andere wereld op de weg liggen".

"Dit is de andere wereld niet!", riep heer Ollie driftig. "Dit is déze wereld. Ik ben trouwens de voorzitter van het comité dat er een einde aan gaat maken".

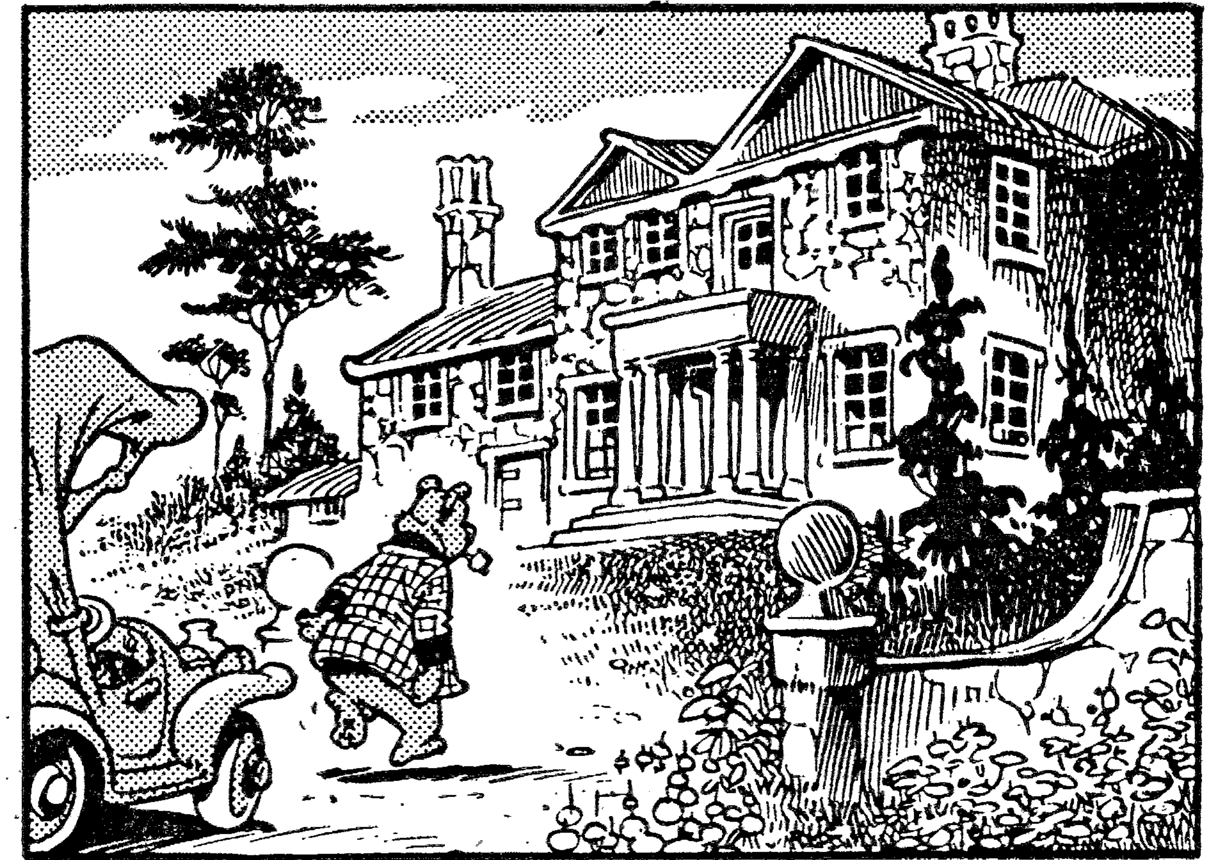
"Hij gaat er een einde aan maken, pa", zei het vrouwtje bezorgd. "Misschien is dit de andere wereld nog niet, want deze vergaat ook. Het kampement valt boven onze hoofden in elkaar"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

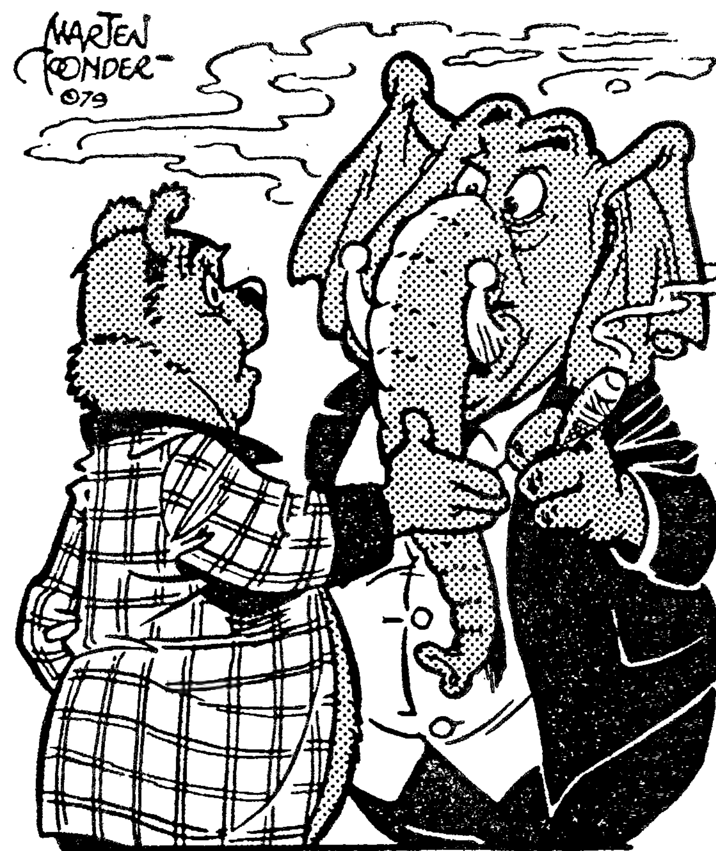
0429. Toen heer Bommel even later zijn voordeur binnenstapte, stond zijn besluit vast. „Die deugnieten hadden in mijn bloemperk een tent neergezet", riep hij uit. „Ik heb ze de uitgang gewezen, maar dit gaat zo niet langer. Dit is de andere wereld niet".
„Ik ben blij dat te horen", zei Joost. „Soms maak ik me wel eens zorgen, als u mij toestaat".
„Ik kan wel aan het uitleggen blijven", hernam heer Ollie verhit. „Die lieden lopen overal en lijken allemaal op elkaar. Ze kunnen allemaal wel zeggen dat ze familie zijn, bedoel ik. Terwijl ik Olivier B. Bommel ben, de voorzitter van deze grond".
„Zeer wel, heer Olivier", gaf de bediende toe. „Zal ik de koffie inschenken?"
„Daar heb ik geen tijd voor", verklaarde zijn werkgever. „Ik ga nu op weg om mijn taak op me te nemen. De handen van het comité in elkaar slaan, als je begrijpt wat ik bedoel. En jij moet Bommelstein bewaken, Joost. Zorg ervoor dat er geen vreemden komen".
Na deze opdracht haastte hij zich naar de garage en even later reed hij de weg op.

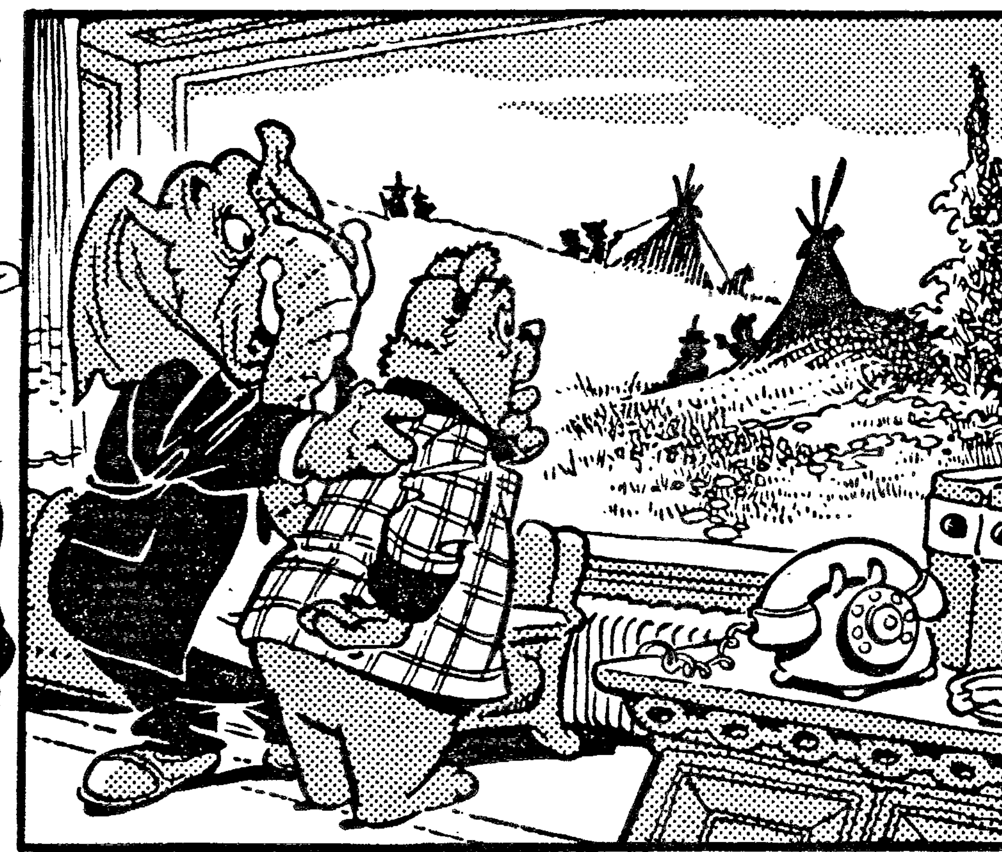
„Nu hoop ik maar, dat men begrip heeft voor mijn mooi doel", dacht hij. „Wie zal ik het eerste bezoeken? Iemand van stand natuurlijk, maar hij moet ook begrijpen wat ik bedoel, en dat is soms moeilijk. Als ik eerst eens naar heer Fanth ga? Die heeft ten slotte een krant, zodat hij wel een groot verstand moet hebben".
Met dit denkbeeld bracht hij de Oude Schicht tot staan voor het huis van de Kleine-Clubvoorzitter en stapte uit.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0430. De heer Fanth Mzn. ontving heer Bommel in zijn werkvertrek, want hij had het erg druk, zoals hij begroetend opmerkte. "Ja, ja, dat spreekt," zei heer Ollie haastig. "Maar het gaat om een belangrijk geval, waarvan ik de voorzitter geworden ben die bezig is een comité te vormen. Allerlei buitenlanders nestelen zich in ons struikgewas, terwijl de overheid ze de hand boven het hoofd houdt, zodat wij ze ineen moeten slaan... De handen, bedoel ik...".

"Goed idee", onderbrak de krantenmagnaat. "We werken aan hetzelfde, Bommel Ik loop inspiratie te zoeken voor een hoofdartikel op poten. 'De grond van onze vad'ren, Verhit het bloed in onze ad'ren', zoals de grote dichter zong. Heb je dat, Argus? Zoek even op, hoe dat vers verder gaat. Iets van Vreemde Smetten, Grote nood, Beletten, Laatste ademstoot. Zoiets, jongen. Kijk maar; maak er iets pakkends van. Wat hier gebeurt is een schande".

"U doet dus mee, met ons...", begon heer Ollie, maar de ander liet hem niet uitspreken.

"Meedoen?", riep hij uit, terwijl hij zijn gast naar een etalagevenster trok. "Beste vriend, ik loop voorop! Zie je wat daar gebeurt? Dat is mijn tuin; pas ingezaaid met prima graszaad voor een mooi golfveld — en kijk nu eens aan. Platgelopen door vreemdelingen die er met steun van de gemeente hun tenten opzetten. En als ik ze wegjaag, komen er binnen het uur weer andere. Maar mijn krant zal de zaak krachtig aanpakken. Een hele voorpagina. En ik zal ervoor zorgen dat die knettert; dat beloof ik je. Argus is er al aan bezig."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0431 De heer Fanth wees op de verslaggever, die op een bank ijverig notities zat te maken. "Argus mag natuurlijk schrijven wat hij wil", sprak hij gul. "Ik beinvloed mijn redacteuren nooit, maar ik zal zorgen, dat de stukken eraf vliegen, Bommel. We zullen vreemde smetten de doorgang beletten, wat jij?". Hij lachte daverend, terwijl hij heer Ollie met zachte drang naar de uitgang bracht.

"Je kunt op me rekenen", besloot hij. "En intussen zou het aardig zijn, wanneer jij de bezetters van mijn golfveld eens krachtig toesprak. Als voorzitter heb je natuurlijk vat op zo'n drom zwervers en naar jou zullen ze wel willen luisteren. Maak ze maar goed duidelijk hoe wij over ze denken". Met deze woorden sloot hij de deur achter zijn gast, en deze begaf zich met gemengde gevoelens naar een van de tenten, die het veld ontsierden.

"Eh... dit eh... dit gaat niet", sprak hij onzeker. Het vrouwtje keek verbaasd op van de pot waarin ze zat te roeren. "O, het gaat best, meneer", zei ze. "Goeie knollen, hoor. Ze liggen begraven achter die heuvel daar". "Plenty veel", vulde de tentbewoner aan, het hoofd naar buiten stekend. "Dit is een goed land. Plenty eten en plenty dubloenen. Die groeien hier, heb ik gehoord".

"Dit is jullie land niet", verklaarde heer Bommel. "Dit is het pas ingezaaide golfveld van heer Fanth. En daarop gaat kostbaar gewas groeien, dat jullie bezig zijn te vertrappen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

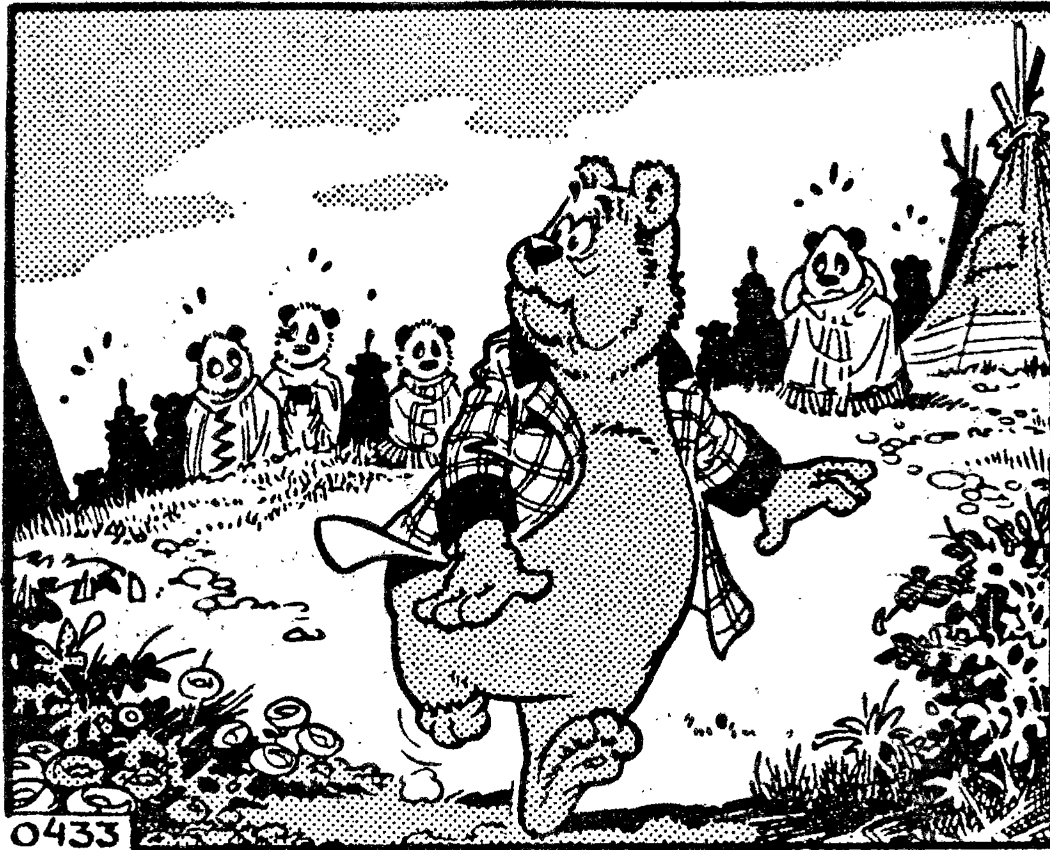

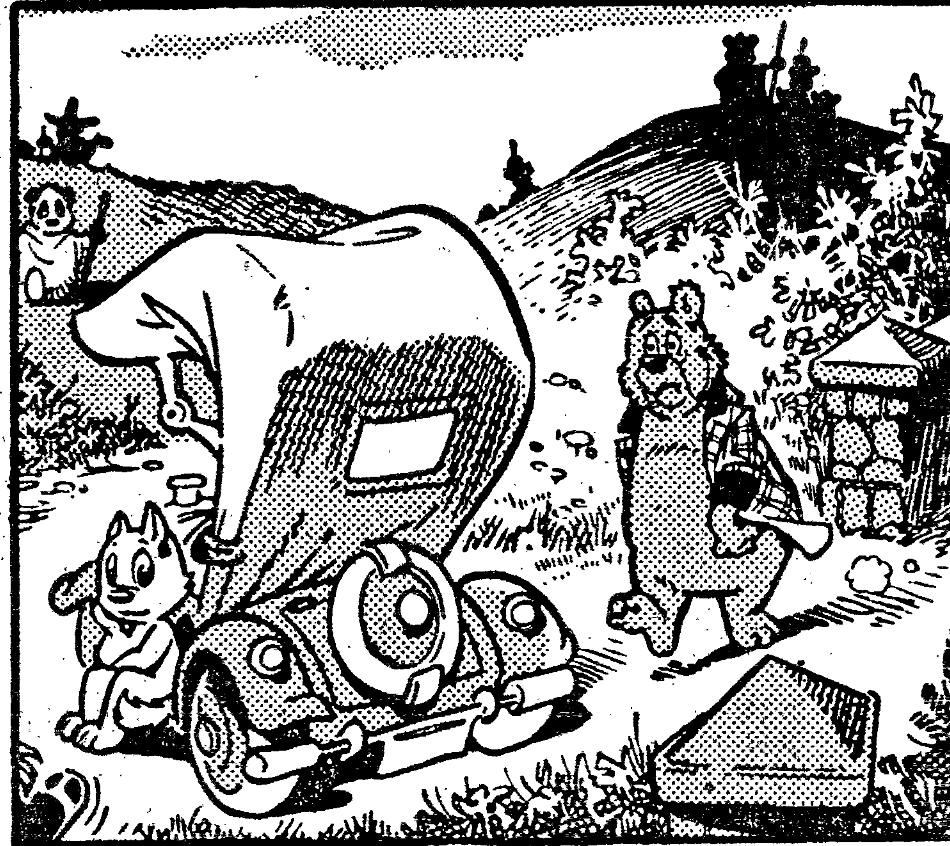

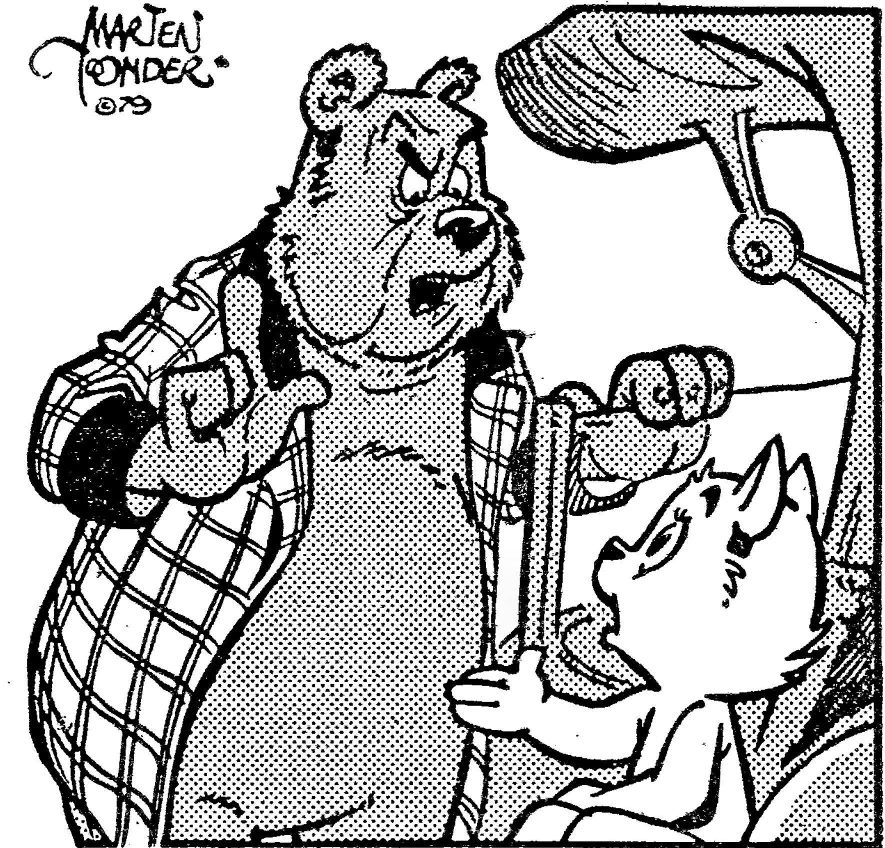
0432 Heer Ollies woorden maakten grote indruk op de vreemdelingen. "Gewas?", herhaalde het vrouwtje. "Kostbaar gewas?". En de ander kroop uit zijn tent, terwijl hij uitriep: "Wat voor gewas? Wilde wringerd soms?"
Zijn stem schalde over de kale heuvels en uit alle tenten in de omtrek werden hoofden gestoken. "Geen wingerd", zei heer Bommel. "Gras. Gras voor het golfveld van heer Fanth. En daarop mag niet gelopen worden." "Daar weet ik niets van", riep de ander verontwaardigd. "Ouwe Salem zei, dat in de andere wereld alles kan en dat de dubloenen aan de takken groeien, inplaats van de wringerds. En hij kan het weten, want hij had het zelf van de geruite vreemdeling gehoord, die ervandaan kwam".
"Ik weet niets van de andere wereld", hernam heer Ollie, die het warm begon te krijgen. "Maar dit land is niet van jullie. Het is van heer Fanth, en die heeft er veel geld voor betaald". Om hem heen steeg een verward gemompel op, en hij begreep, dat zijn taak niet gemakkelijker werd omdat zijn gehoor sterk was toegenomen. "Wat is geld?", riep iemand uit de menigte "Hij bedoelt goud", legde de eerste uit. "Dubloenen" "Zijn we hier terecht, in de andere wereld?" vroeg een derde

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0433 Heer Bommel voelde, dat het hem te veel werd. Met verwilderde blik drong hij door de toegestroomde menigte en verliet het ingezaaide golfveld.

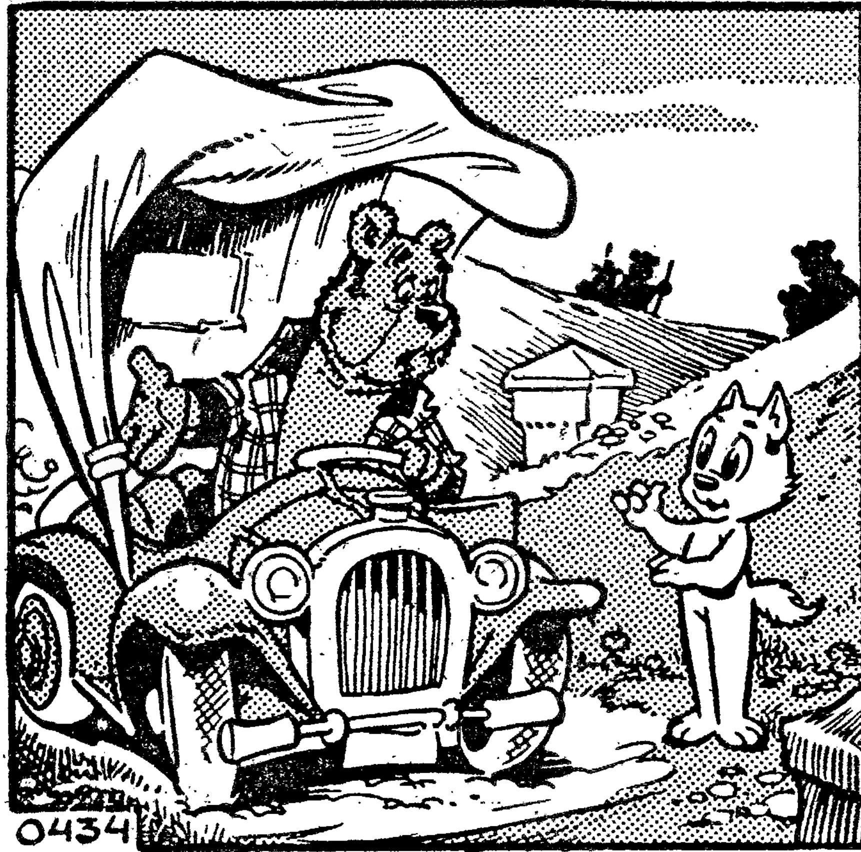
"Het is moeilijk om zich voor buitenlanders verstaanbaar te maken", sprak hij tot zichzelf. "Maar ten slotte ben ik hun voorzitter niet. Gelukkig maar, het is al lastig genoeg om gewone lieden te laten begrijpen wat men bedoelt". Zo tobbende was hij bij zijn wachtende auto aangekomen, en tot zijn verrassing zag hij, dat Tom Poes op de treeplank zat.

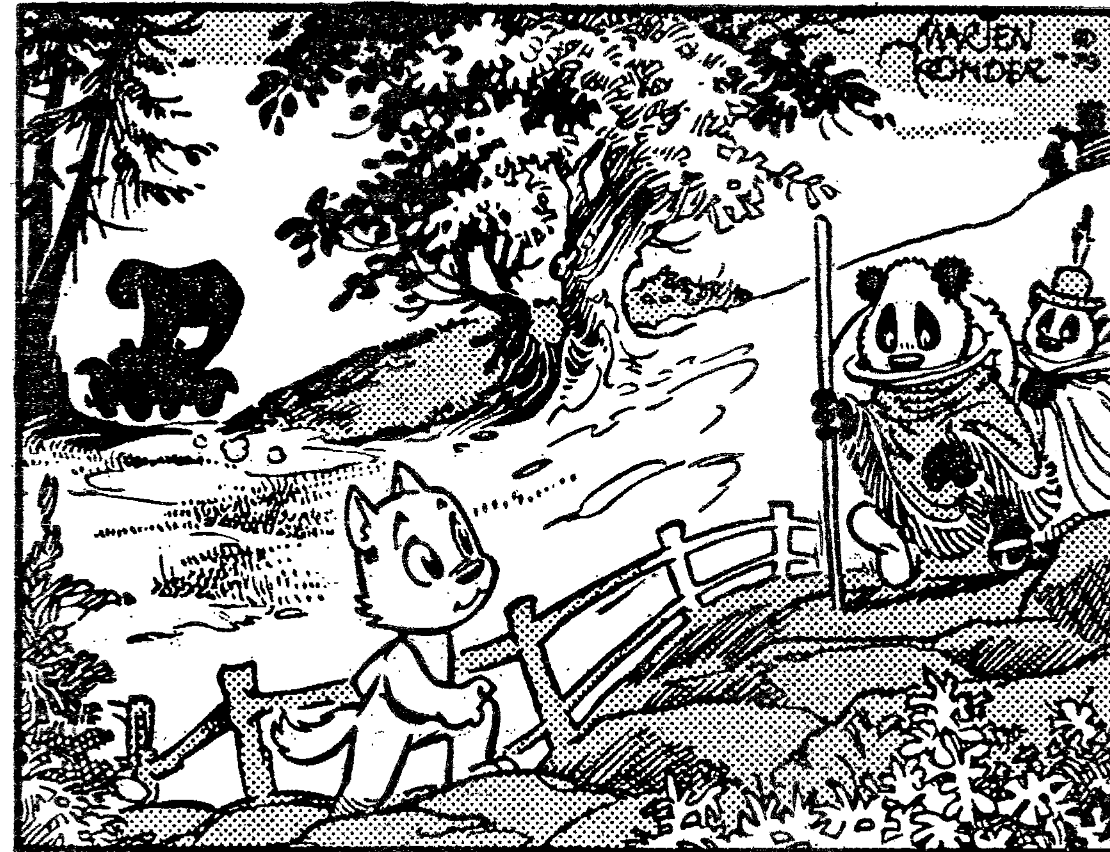
"Ik heb even op u gewacht, toen ik hier de Schicht zag staan", zei die. "Weet u soms, wat er aan de hand is? Er schijnt een soort volksverhuizing aan de gang te zijn. Waar komen al die lieden vandaan?" "Dat zou ik ook wel eens willen weten", klaagde heer Ollie. "Maar niemand vertelt me iets. Hoe kan ik ze voorzittend tegenhouden, terwijl er steeds meer bijkomen, bedoel ik? En de burgemeester stuurt ze naar landbezittende heren om van ze af te zijn, zodat ik nu aan het hoofd van hun bestrijding sta". "Hm", zei Tom Poes.

"Wàt hm?", riep heer Bommel driftig uit. "Hier ligt een taak voor een heer. Ken je dat prachtige vers niet over het bloed van onze aderen, dat besmet wordt? Verhit, bedoel ik. Door de adem van onze goede vader, of zoiets. Hier moet gestreden worden, jonge vriend"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0434 Heer Ollie stapte in de Oude Schicht en startte de motor. „Ik ga nu naar de burgemeester om te protesteren tegen al deze misstanden," sprak hij. „Dat is mijn plicht als president, omdat het gras vernietigd wordt en men geen eerbied heeft voor de eigendommen van anderen terwijl we onder de voet worden gelopen waar we bij staan. Ga je mee?"

„Nee", zei Tom Poes. „Ik wil eerst wel eens weten waar al die vreemdelingen vandaan komen — en waarom ze eigenlijk aan het reizen zijn. Dat lijkt me belangrijker". Heer Bommel reed hoofdschuddend stadwaarts en Tom Poes beklom de heuvel waarover een voorttrekkende familie naderde. „Kunt u me ook zeggen waarom u hier bent?", vroeg hij. De voorste van het groepje hield halt en keek hem een beetje verbaasd aan.

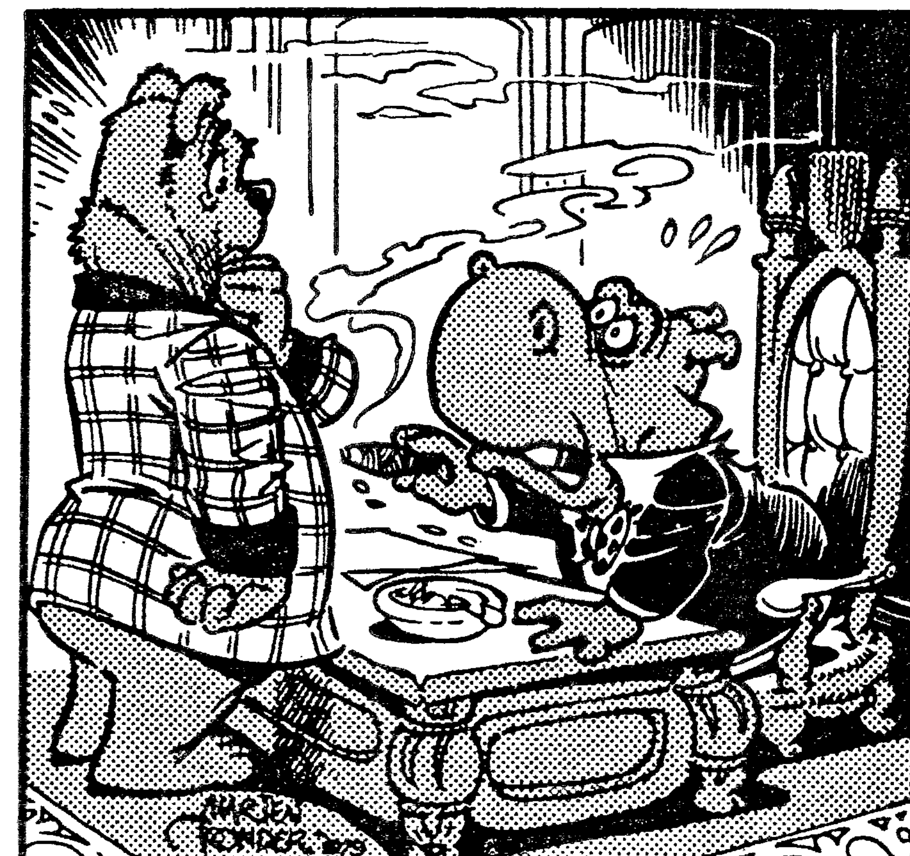
„Om te verhuizen uit Apokalië natuurlijk", legde hij uit. „Ik ben Paps Mameloet, en dat is Mams Mameloet met kleine Babje, en dat zijn Gart en Mien. Dit is een grote familie. Veel zorgen. Apokalië is bezig te vergaan, en daarom moesten we daar weg. Maar we wisten niet hoe". „Maar op een dag kwam ouwe Salem", riep Mams op de achtergrond. „En die had een vreemdeling gesproken, en die wist hoe je in de andere wereld kon komen".

„Elleloeja", vulden Gart en Mien aan. „En daar zijn we dan", besloot Paps. „Een lange tocht, maar het was de moeite waard"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0435 Intussen was heer Bommel op het stadhuis aangekomen, en daar zocht hij de burgemeester op om zijn beklag te doen. „Ik spreek namens alle heren, die een blauwe brief gekregen hebben", verklaarde hij. „Die brief over ruimte geven aan buitenlanders is ons in het verkeerde keelgat geslagen, zodat onze gal overloopt en ik voorzitter geworden ben. Wij nemen het niet. Wij protesteren". „Kom, kom, Bommel,", zei de magistraat gemoedelijk. „Je moet ook de vooruitstrevende kant zien. Deze vreemdelingen zijn lieden in nood, voel je wel? Een vluchtende bevolking, zogezegd. Het gemeentebestuur heeft gemeend de helpende hand te moeten bieden". „Op onze ruggen", riep heer Ollie bitter uit. „Over onze hoofden heen mooi weer spelen. Laat de gemeente zelf wat doen. Wat doet die eigenlijk?".

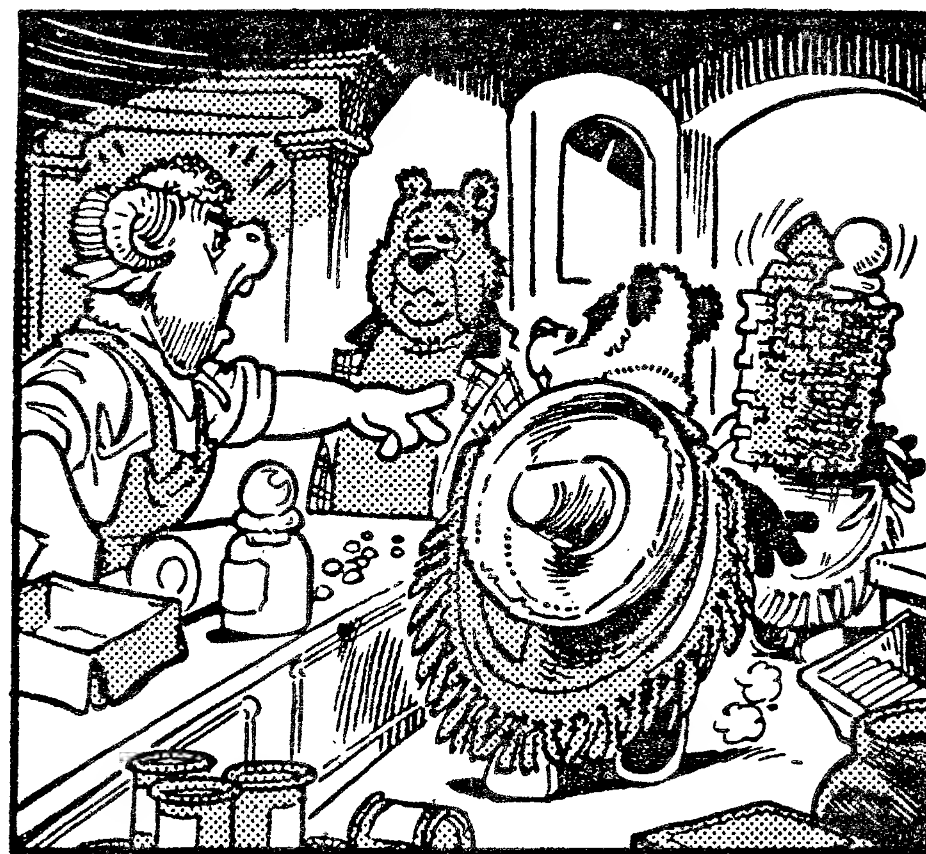
„Die geeft met gulle hand", verklaarde de heer Dickerdack fronsend. „Afgedankte kerken, nieuwbouwwijken, begeleiding door zielkundigen..". „Maar intussen", onderbrak de voorzitter. „Ze ontzien zich niet in oude tenten op mijn pas gezaaide gazon te wonen, en ze lopen onze wegen plat zodat ik een comité heb opgericht. Ze moeten weg, bedoel ik. Waar komen ze trouwens vandaan?". De burgemeester richtte zich een weinig op en keek de bezoeker ernstig aan.

„Uit Apokalië", sprak hij. „Een andere wereld, die bezig is te vergaan"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

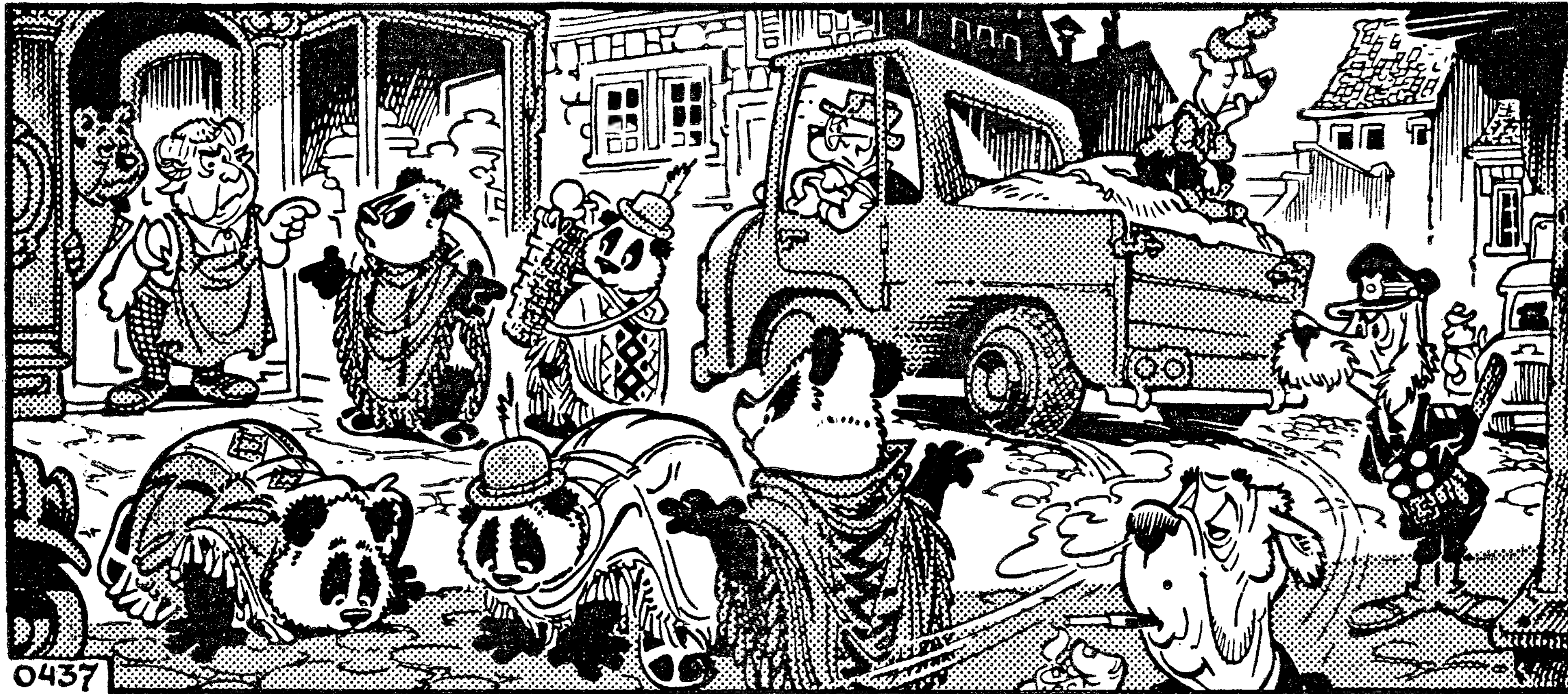

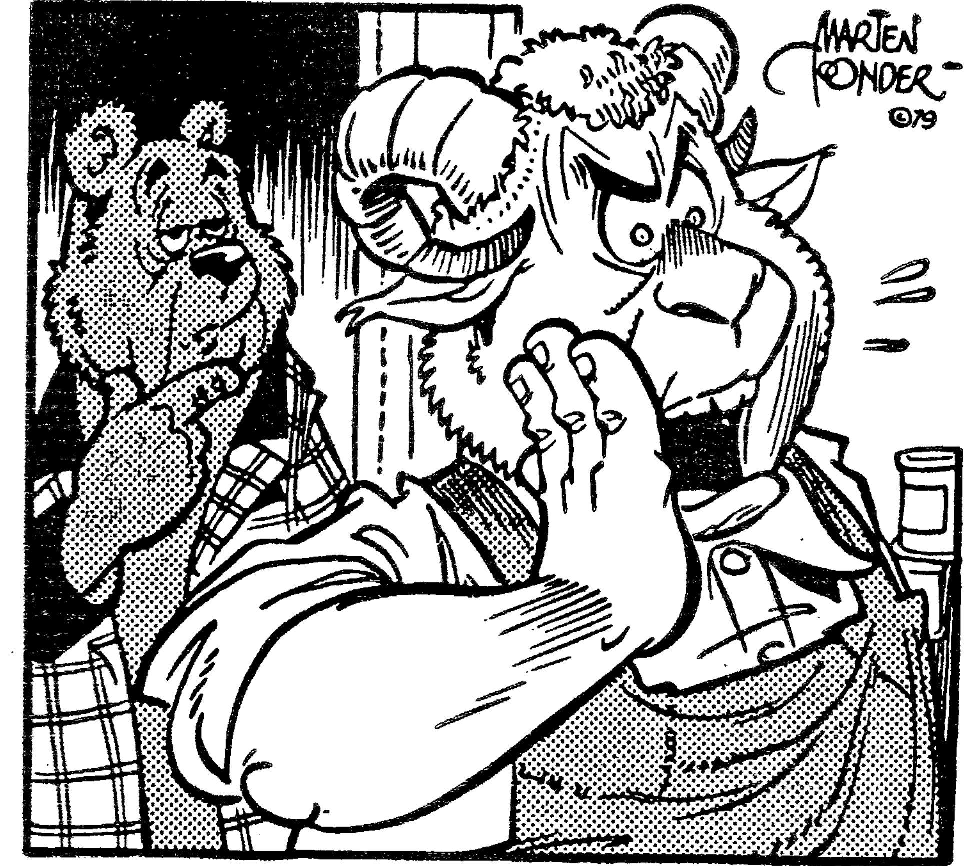

0436 Heer Bommel, was toch wel onder de indruk, toen hij het stadhuis verliet.
„Dat land Apokalië is dus wérkelijk bezig te vergaan,", sprak hij tot zichzelf. „Die buitenlanders kunnen zo veel beweren, maar als de burgemeester het zélf zegt, zal het wel waar zijn. Zielig voor die lieden. Ik heb er innerlijk een leeg gevoel van, zodat ik beter een half pond grutsprits kan gaan kopen".
Met deze gedachte betrad hij de winkel van Grootgrut, maar de brave kruidenier had alleen maar belangstelling voor een vreemde klant en luisterde niet naar zijn bestelling. Dat is te begrijpen, want de buitenlander laadde het boodschappenmandje van zijn vrouw zó vol, dat het rietwerk kraakte, en begaf zich daarna opgewekt naar de uitgang. „Een ogenblikje!", riep de middenstander dringend. „U vergeet te betalen".
De vertrekkende klant keerde zich verbaasd om. „Betalen?", vroeg hij. „Juist", bevestigde Grootgrut, driftig achter de toonbank vandaan komend. „Betalen. Florijnen. Geld". „Meneer bedoelt zeker goud", veronderstelde de ander. „Gouden dubloenen. Maar die zijn hier toch genoeg? Alles plenty hier. Plenty eten en dubloenen liggen op straat"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0437 De vreemde klant was intussen achter zijn vrouw naar buiten gelopen, en de kruidenier Grootgrut volgde hem opgewonden. „Wacht even. Eerst betalen!", riep hij. „Je denkt zeker dat je leuk bent, maar ik neem je grappen niet. Het geld ligt hier op straat, hè? Voor jullie soort dieven zeker. Maar niet voor hardwerkende middenstanders".

„Het is geen grap", zei heer Bommel, die nadenkend achter hem stond. „Ze zijn daar echt aan het zoeken, ziet u wel?". „Ja", bevestigde de vreemdeling. „Dat is tante Zaida Blauwhoed, met oom Arie en neef Hamiel. Ze zoeken al een uur, maar ze hebben nog niets gevonden. Ik was al bang, dat het niet op straat zou liggen. Maar als meneer iets terug wil hebben voor zijn leeftocht kan ik hem een zoete koek aanbieden - of mijn zondagse deken". „Ouwe Salem heeft het zeker verkeerd begrepen"— zei het vrouwtje, dat geduldig onder haar mand stond te wachten. „Hij had het van onze grote geruite redder gehoord, maar hij heeft hem misschien verkeerd verstaan".

Nu wist de verhitte comestibleshandelaar zeker dat hij voor de gek werd gehouden. En omdat hij toevallig brigadier Snuf aan de overkant zag, zette hij een hand aan de mond en begon luidkeels te roepen. „Politie!", kreet hij. „Ze plunderen mijn winkel. Help!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0438 Brigadier Snuf had al geruime tijd een oogje op de over de straat kruipende vreemdelingen gehouden, want hij stelde vast, dat het verkeer er hinder van ondervond. Daarom gaf hij onmiddellijk gehoor aan de roepstem van de kruidenier Grootgrut en liet zich de zaak uitleggen.

"Juist", sprak hij. "Weglopen zonder betalen en dan nog smoesjes ook. Ik heb dat vandaag al een paar keer bij de hand gehad. Jullie zijn een raar soort volk, jullie Alkaliërs. Ga maar 's mee naar het bureau".

Hij voerde het stelletje de straat uit en hun geldzoekende landgenoten keken hen bezorgd na, al spoedig bijgestaan door anderen, die uit zijstraten opdoken.

Heer Bommel verliet de winkel, want zijn behoefte aan grutsprits had plaats gemaakt voor diepere gedachten.

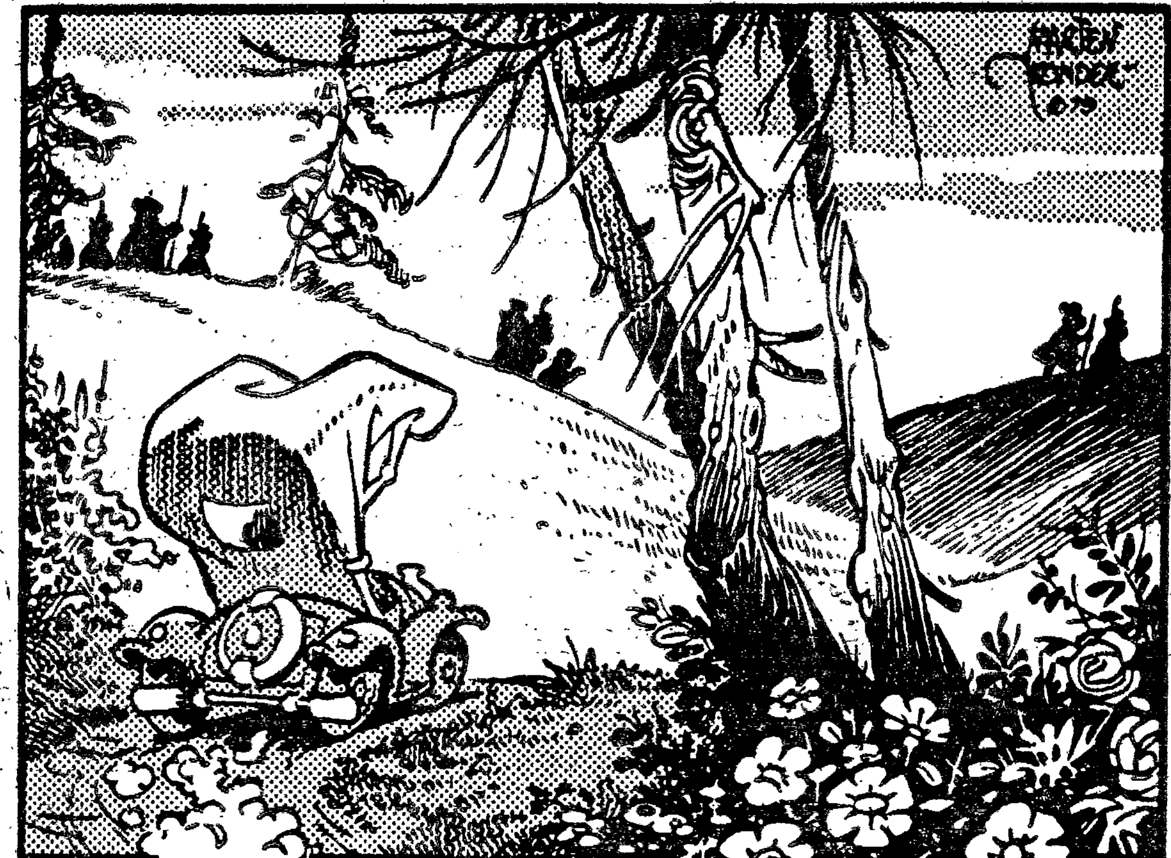
"Ze begrijpen er niets van" dacht hij, toen hij de drukpratende menigte passeerde, "ik trouwens ook niet, al zeg ik het zelf. De burgemeester beweert dat ze werkelijk van een andere wereld komen. Een of ander ver land, dat aan het vergaan is, maar dat zal wel politiek zijn. Ik bedoel, vergaan is natuurlijk vervelend, maar het is nog geen reden om tot diefstal te vervallen. Als heer en als Bommel voel ik dat héél fijn aan. Stel je voor, het zou een mooie boel worden! Nee, ze kunnen beter teruggaan en zorgen, dat hun eigen land gered wordt, in plaats van Rommeldam naar de ondergang te voeren. Ik zie duidelijker dan ooit, dat hier een grote taak ligt voor een voorzitter, die ten slotte voorop moet lopen.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

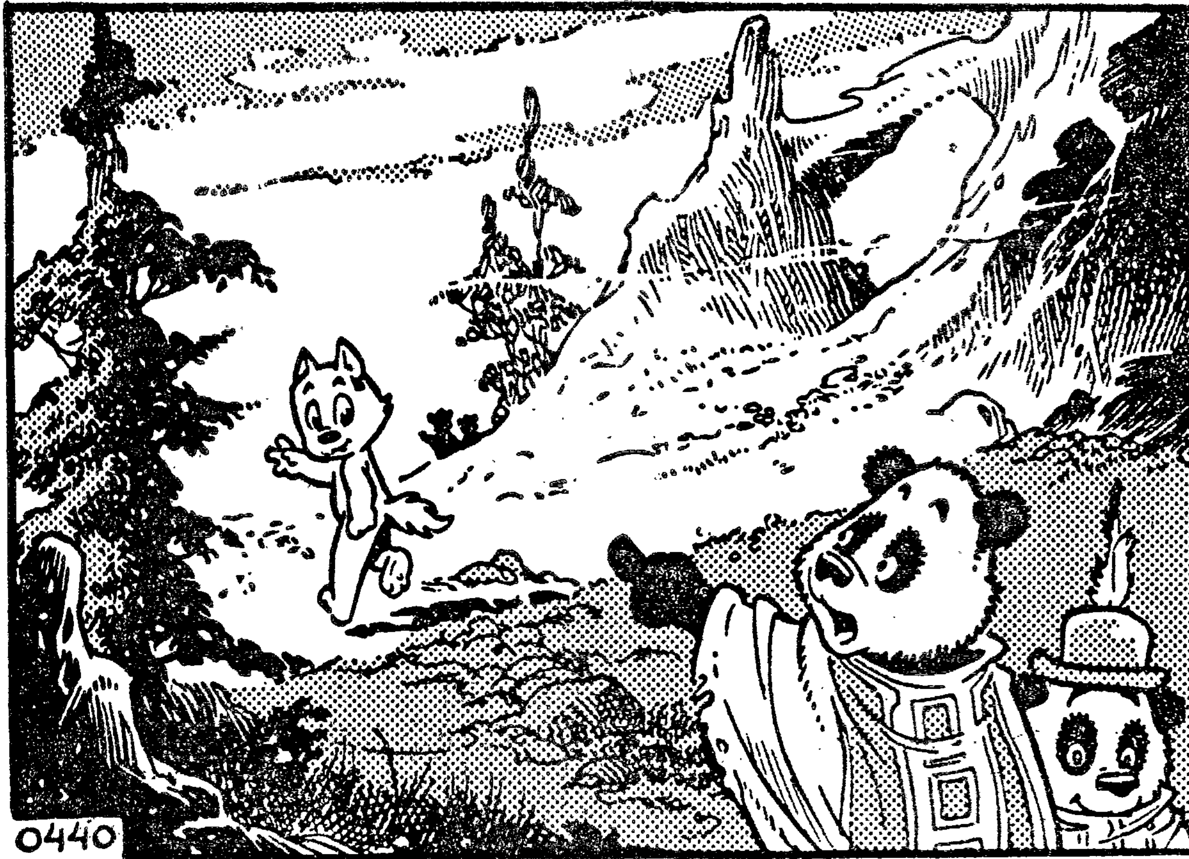
0439 Om de zaak tegen ongewenste vreemdelingen zo krachtig mogelijk aan te pakken, richtte heer Ollie zijn schreden naar het bureau van de Rommeldamse Courant. Daar zat de journalist Argus het artikel van de hoofdredacteur uit te werken, maar hij had het er moeilijk mee.
"Zo'n inval van buitenlanders brengt het bestaan van al onze lezers in gevaar", mompelde hij. "En dan moet ik het niet hebben over de tuin van Fanth. Ik moet het anders aanpakken".
"Natuurlijk", zei heer Bommel. "Het gaat om diefstallen in de kruideniers-winkels. Geschreeuw in de nacht. Rommel maken en klagen over een wereld die vergaat, omdat ze zelf te lui zijn om hem netjes in elkaar te zetten, zoals wij dat hier doen, zodat iedereen er een voorbeeld aan kan nemen De politie heeft handen vol werk om...."

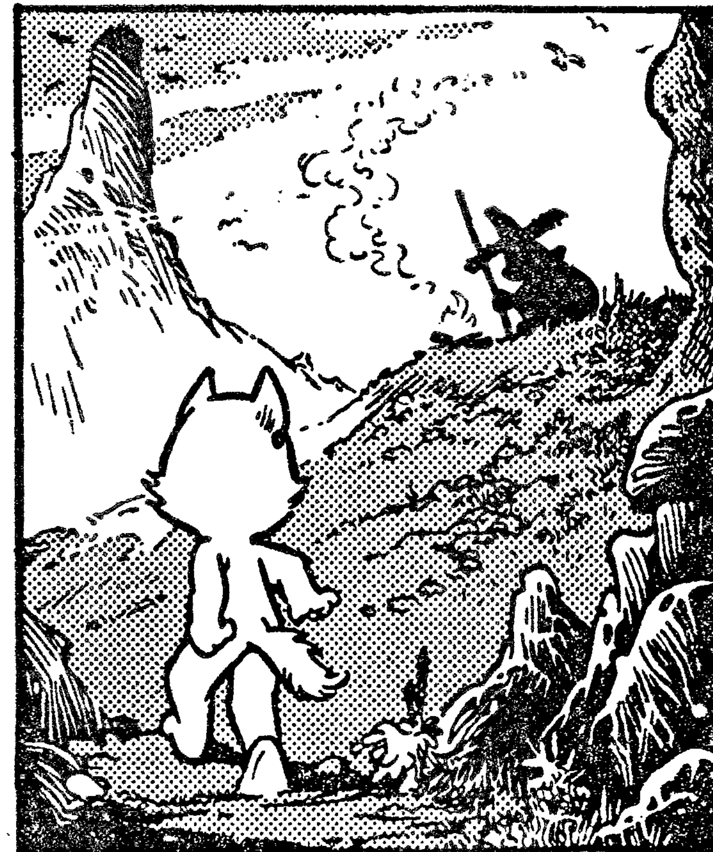
"Heel goed, heel goed", onderbrak de verslaggever opklarend. "Zo zie ik het wel zitten. Voelt u er niks voor om vanavond voor de TV een paar woorden te zeggen als voorzitter van het comité? Ik kan dat wel versieren".
"Precies!", riep heer Ollie opspringend uit. "Dat is wat mij steeds voor de ogen zweefde. Eenvoudige lieden voor de TV wakker schudden, voordat het vreemde bloed het gemoed van hun vaderen binnensluipt, terwijl de middenstand het toch al zo moeilijk heeft".

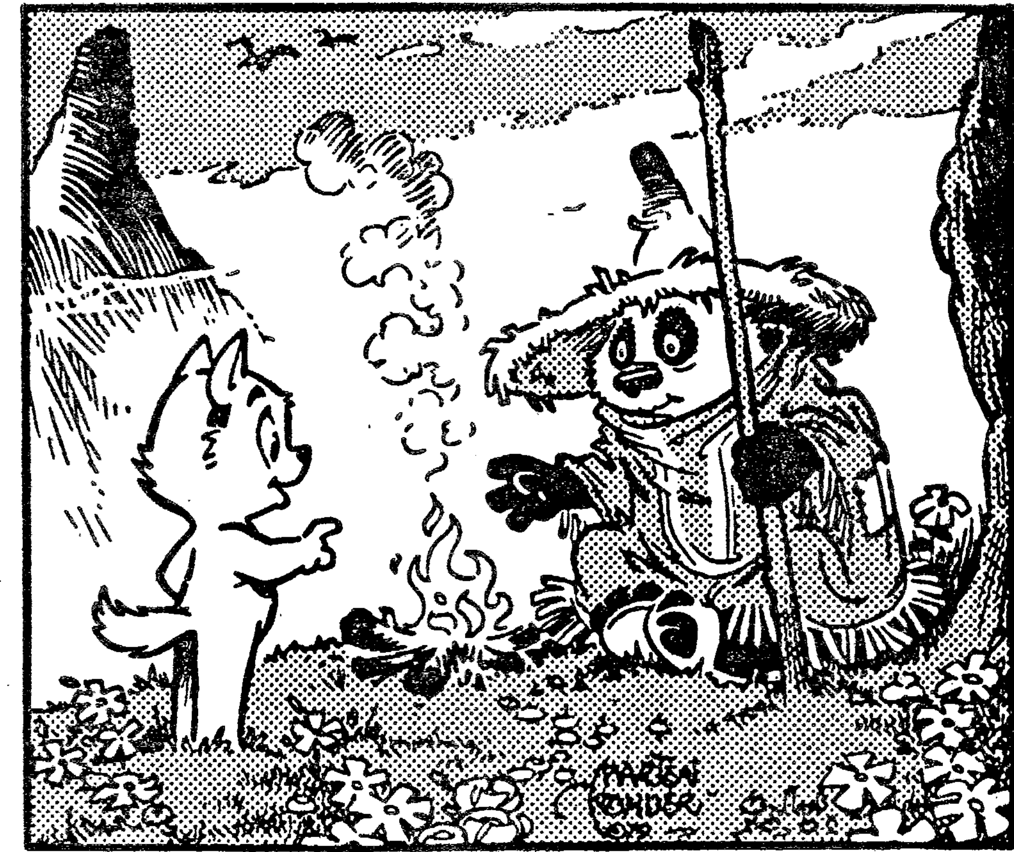
Argus greep de telefoon en heer Bommel begaf zich voldaan naar huis.
"Dat is aanpakken", mompelde hij tevreden. "Vanavond voor de TV. Ik zal gauw een pakkende toespraak uit het hoofd gaan leren, als Tom Poes die even voor me heeft opgeschreven".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

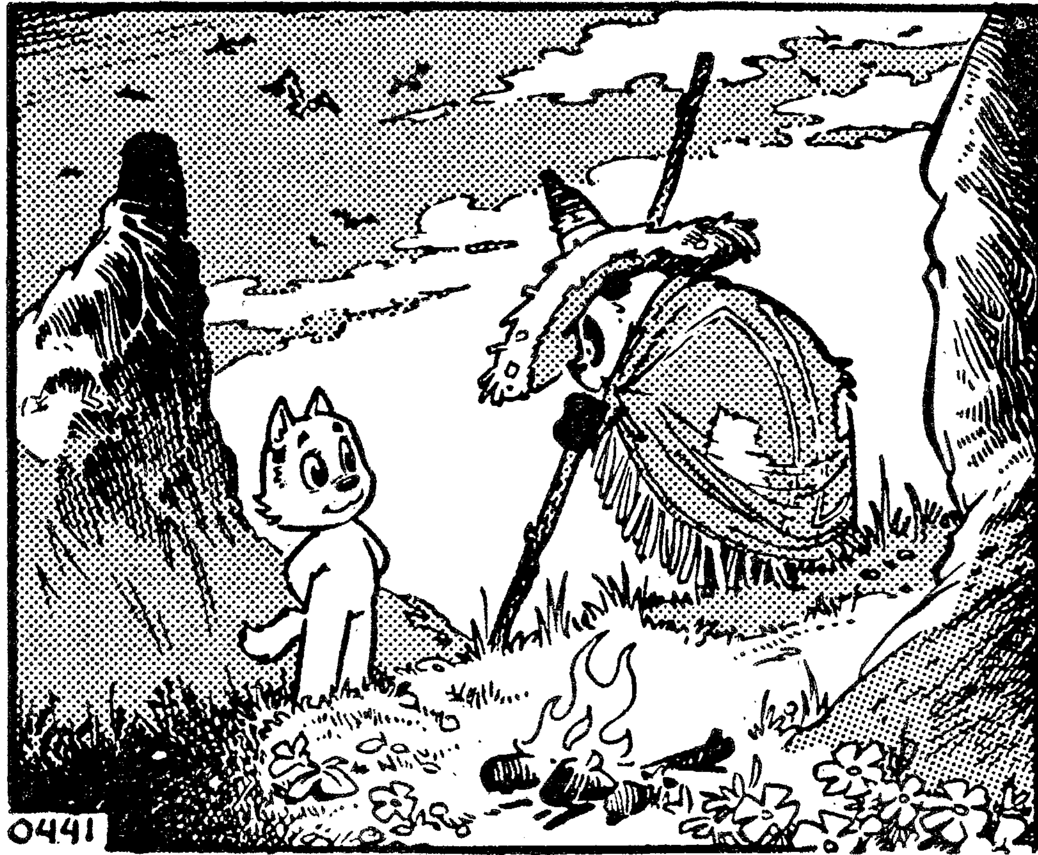

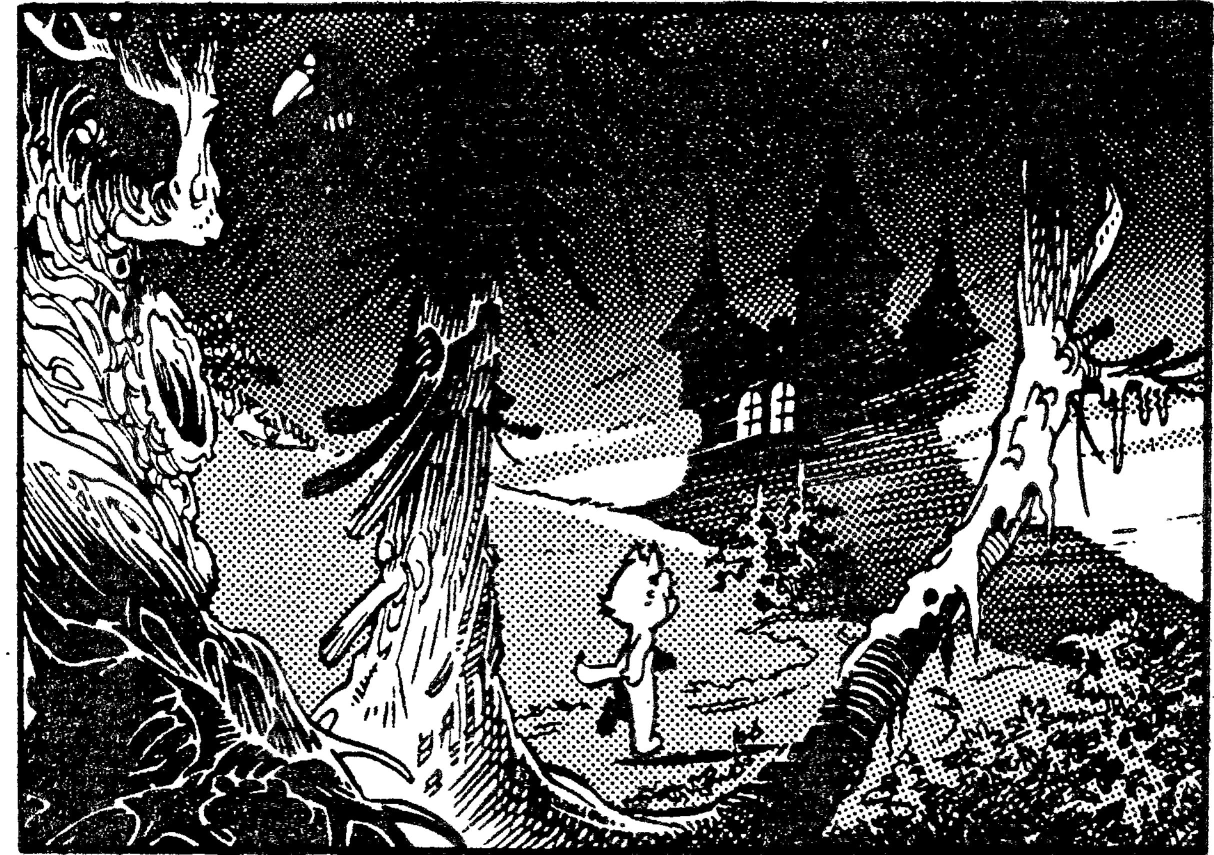
0440 Tom Poes liep intussen ver vandaar over de weg die naar de Zwarte Bergen voert. Hij wilde te weten komen waar al die vreemdelingen vandaan kwamen, maar dat was niet makkelijk, omdat ze het zelf niet precies wisten. Ze mompelden iets over Apokalië en wezen dan onzeker achter zich.
Hij had die aanwijzingen zo goed mogelijk gevolgd en daardoor was hij nu tussen de rotsen geraakt. Daar trof hij eindelijk een landverhuizer aan, die hem beter kon helpen.

„Je moet het aan ouwe Salem vragen", zei die. „Hij is te oud om verder te reizen en daarom is hij daarboven achtergebleven. Dubloenen kunnen hem niet schelen. Als hij maar rust heeft, zegt hij. En dat heeft hij daarboven op die berg. Gewoon maar rechtdoor dit pad op".
Toem Poes volgde die raad op en na een poosje klimmen zag hij op een kleine hoogvlakte een gebogen figuur zitten, die zich bij een vuurtje warmde.
„Bent u meneer Salem?", vroeg hij. „Kunt u me ook zeggen waar u vandaan komt en waarom?"
„Omdat onze wereld aan het vergaan is, natuurlijk", zei de oude. „Apokalië ligt aan de andere kant van het Zwarte Water, waar niemand overheen kan. Maar op een keer kwam er een vreemdeling die erg wijs was. Jullie moeten hier weg, zei hij. Er bestaat een andere wereld, waar dubloenen aan de struiken groeien inplaats van wringerds. En vuur is er alleen maar om je te warmen en niet om te ploffen. Nou, daar had hij gelijk in. Het is hier een mooie wereld".
„Ja", zei Tom Poes. „Maar hoe kwam die vreemdeling in jullie land, als niemand over het Zwarte Water kan? Kwam hij hier vandaan?"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

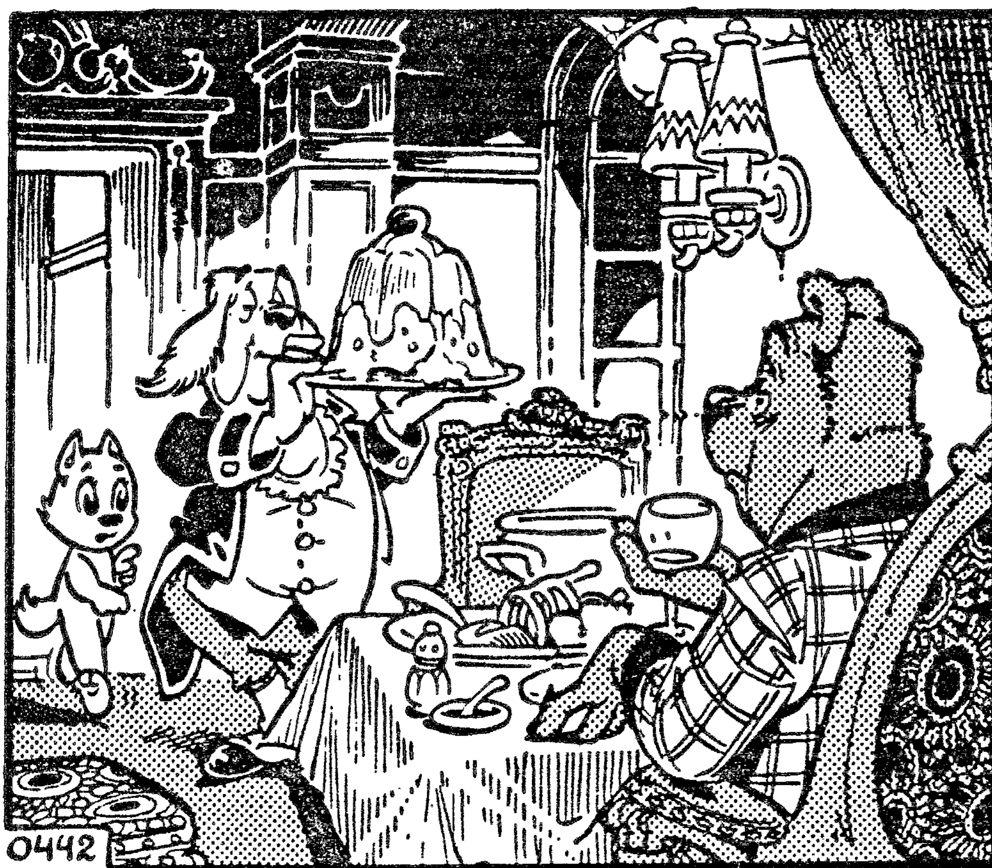

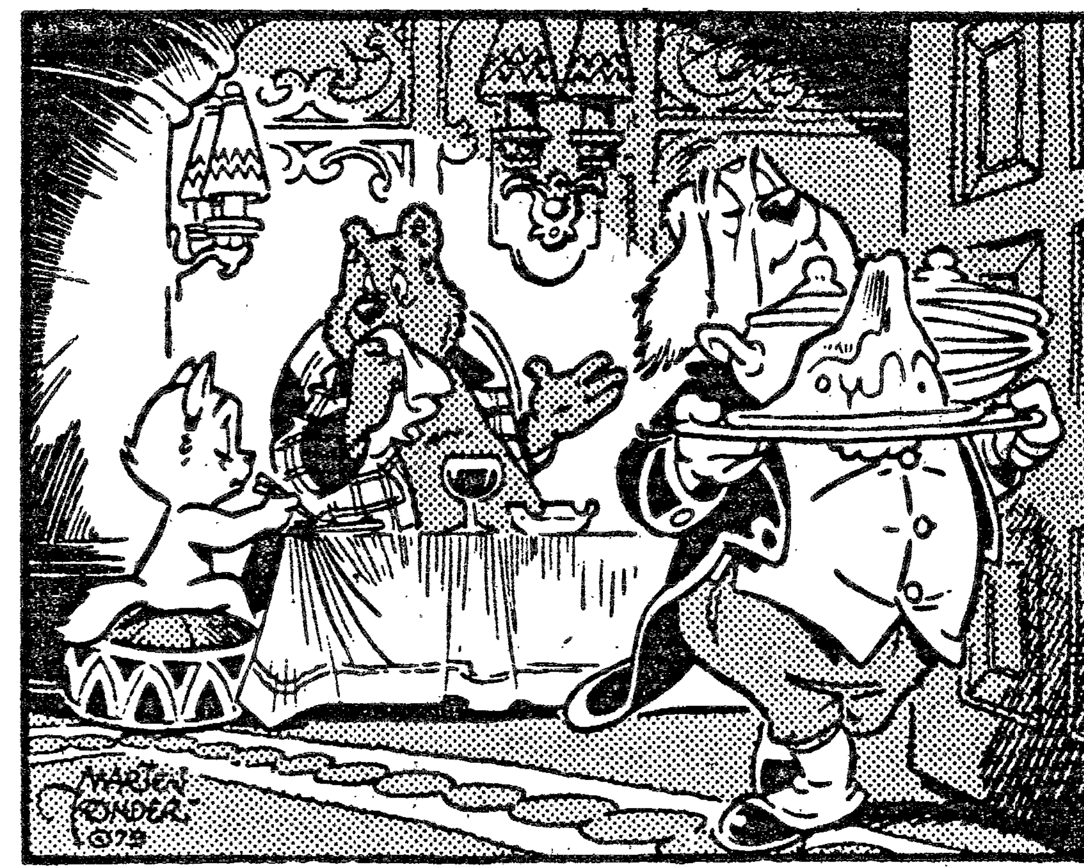

0441 „Die vreemdeling kwam hier vandaan", bevestigde de grijsaard. „Hij kwam door het water naar Apokalië, terwijl dat niet kan. Daar kan je aan zien, hoe wijs hij was. En goed was hij ook, want hij is op dezelfde manier terug gegaan en toen heeft hij een boot gestuurd om ons te halen".
„Jullie kunnen zeker niet zwemmen", zei Tom Poes begrijpend.
„Dat is het niet", ontkende Salem. „De stroom in het Zwarte Water is te sterk, dàt is het. En je moet de weg naar de andere wereld weten, natuurlijk. Die gaat dwars door een mistwolk en dat wist die geruite vreemdeling. Heel knap. Zonder hem zouden we allemaal vergaan zijn, want de wringerd brak los toen er een palaver was, en we konden nergens heen omdat het vuur ook losbrandde. Zijn hem zeer dankbaar. Elleloeja".
Uitgeput ging hij weer bij zijn vuurtje zitten en omdat Tom Poes verder geen mededelingen uit de oude kon krijgen, nam jij afscheid.
„Een vreemd verhaal", dacht hij, terwijl hij de terugweg opzocht. „Dat Zwarte Water ga ik morgen onderzoeken, want ik wil meer weten van dat rare land dat aan het vergaan is. En ook van de goeie, wijze vreemdeling die deze lieden de weg naar Rommeldam heeft gewezen. Er is iets vreemds aan deze geschiedenis, maar ik weet nog niet wat".
Zo peinzende liep hij voort en het was al donker aan het worden, toen hij Bommelstein voor zich zag liggen.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

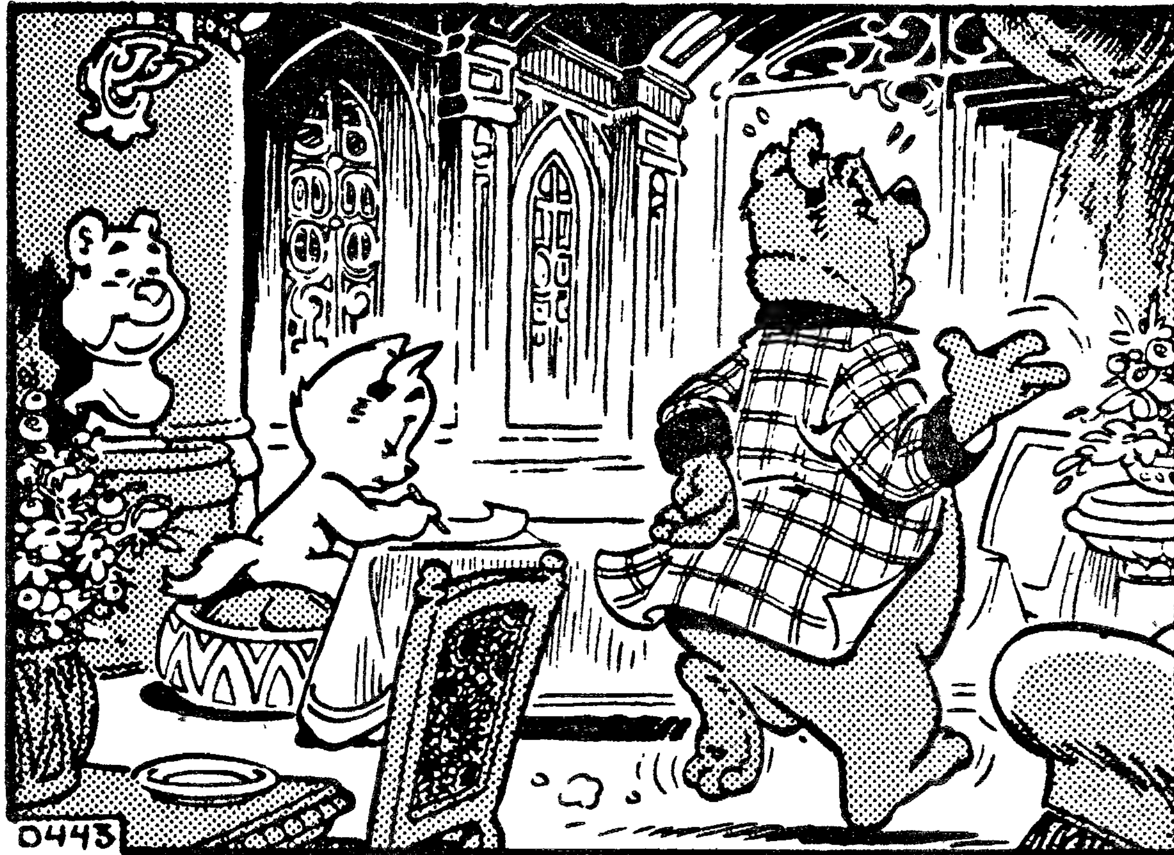

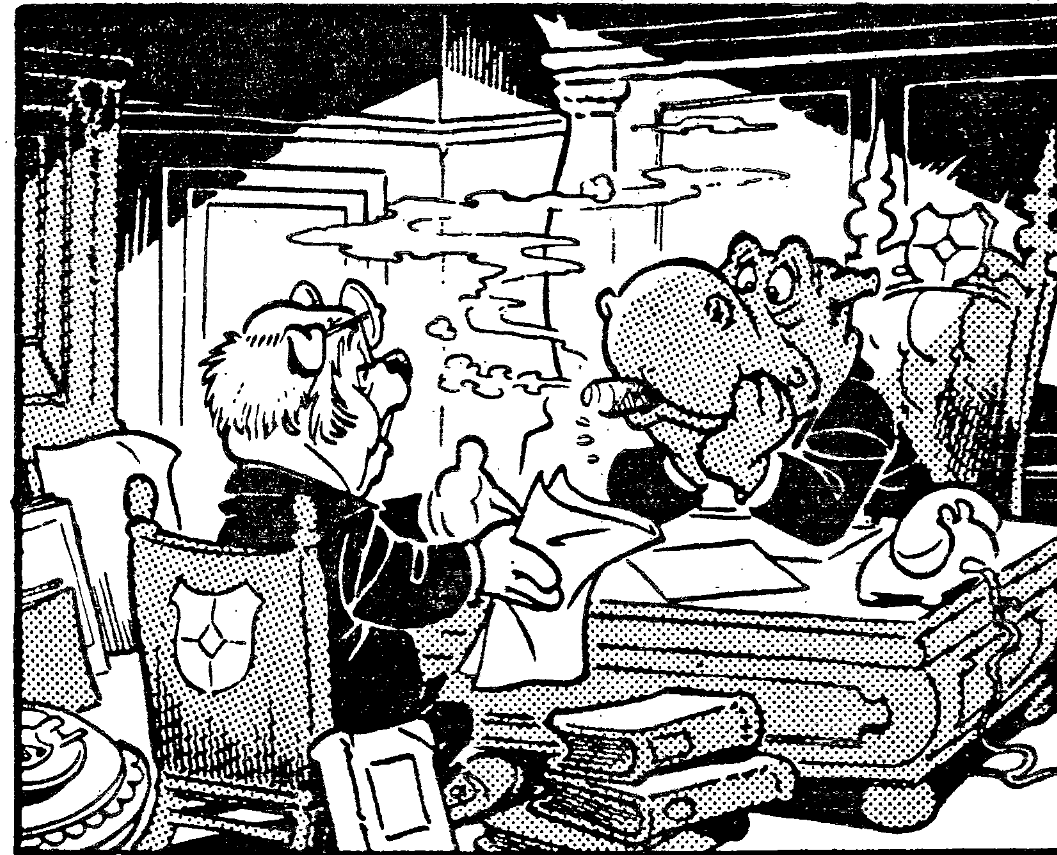
0442 Heer Bommel had juist de laatste hand aan zijn maaltijd gelegd, toen Tom Poes de kamer binnenkwam.
„Zo, jonge vriend, ben je daar eindelijk?", vroeg hij morrig. „Goed, dat je er bent, bedoel ik. Je bent er nooit als ik je nodig heb, zodat ik alles alleen moet doen, terwijl ik vanavond een redevoering moet houden, die jij mooi even voor me had kunnen opschrijven".

„Ik ben heel wat te weten gekomen over die volksverhuizing" zei Tom Poes. „Niet alles, natuurlijk, maar ik weet nu, dat ze over het Zwarte Water komen. Dat moeten we morgen gaan opzoeken, zodat . . ."
„Goed, goed", onderbrak heer Ollie ongeduldig. „Ga zitten en eet een hapje mee. Dan kunnen we intussen praten. Het is een TV-toespraak over de misstanden, als je begrijpt wat ik bedoel. Gevoelig en recht uit het hart, maar toch krachtig, zodat het bloed gaat bruisen. De toespraak van een heer, kortom".
„Ik begrijp het", zei Tom Poes, een bordje opscheppend. „De misstanden zitten vooral in het land waar die landverhuizers vandaan komen. Ze zijn verdreven door vuur en wringerds, al weet ik niet wat dat zijn. En ze zijn geholpen door een vreemdeling, die hun de weg naar Rommeldam gewezen heeft. Het lijkt me dus dat die toespraak moet gaan over . . . ."
„Dat weet ik al", sprak heer Bommel, die verdiept in zijn eigen gedachten van de pudding lepelde. „Over vreemde smetten natuurlijk, zodat we hier nu zitten met gezang in de nacht en bestolen winkeliers, terwijl lieden van stand lastig gevallen worden door blauwe brieven van de gemeente. Zet dat er vooral in".
„Hm", zei Tom Poes. „Ik zal wel iets voor u opschrijven".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0443 Na het eten bracht heer Ollie Tom Poes naar zijn studeerkamer, waar hij hem pen en papier gaf.

„Wat ik vooral naar voren wil brengen is dit", sprak hij. „Wij hebben het al moeilijk genoeg voor onszelf vandaag de dag. Niets dan belastingen en ruimtegebrek en stakingen en parkeerproblemen, zodat we niet voor vreemden kunnen gaan zorgen. Maar de overheid heeft daar geen begrip voor, terwijl het beleid van de burgemeester slap is".

„Bommel gaat vanavond voor de TV het woord voeren tegen mijn beleid", zei de burgemeester, die op dat late uur nog zorgelijk achter zijn bureau zat. „Hij is de voorzitter van een beweging tegen de Apokaliërs. Die schijnt nogal wat aanhangers te hebben onder alle lagen van de bevolking. Deze buitenlanders bezorgen ons heel wat last en ik weet niet . . . ."

Zijn stem stierf weg in bedrukt gemompel en daarom nam de ambtenaar eerste klasse het woord.

„De zaak is duidelijk", sprak hij. „Hier is geen sprake van buitenlanders, aangezien ze geen grens gepasseerd zijn. Ik heb de desbetreffende wetten bij me en als u nu kijkt naar artikel vijfenveertig, sub 7, noot f, die ik bij me heb . . . ."

„Ja, ja", onderbrak de magistraat, „laat maar. Het gaat me niet om wetten, maar om mijn plicht — en om de narigheden die ons boven het hoofd hangen. De politie is toch al onderbezet".

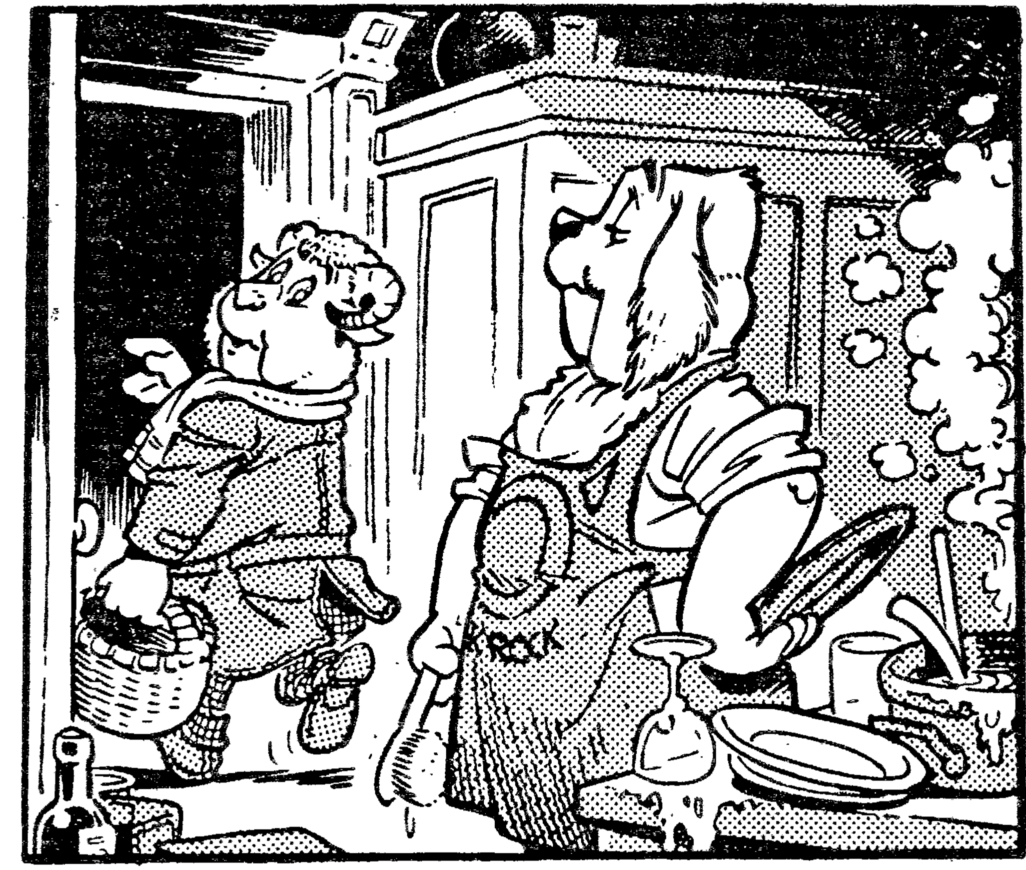
„Uw plicht is hier omschreven", verklaarde de beambte, opstaande. „Over narigheden wordt niet gerept. En het is de plicht van de overheid om hulpbehoevende gemeenteleden bij te staan. De voorschriften zijn heel helder op dat punt".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

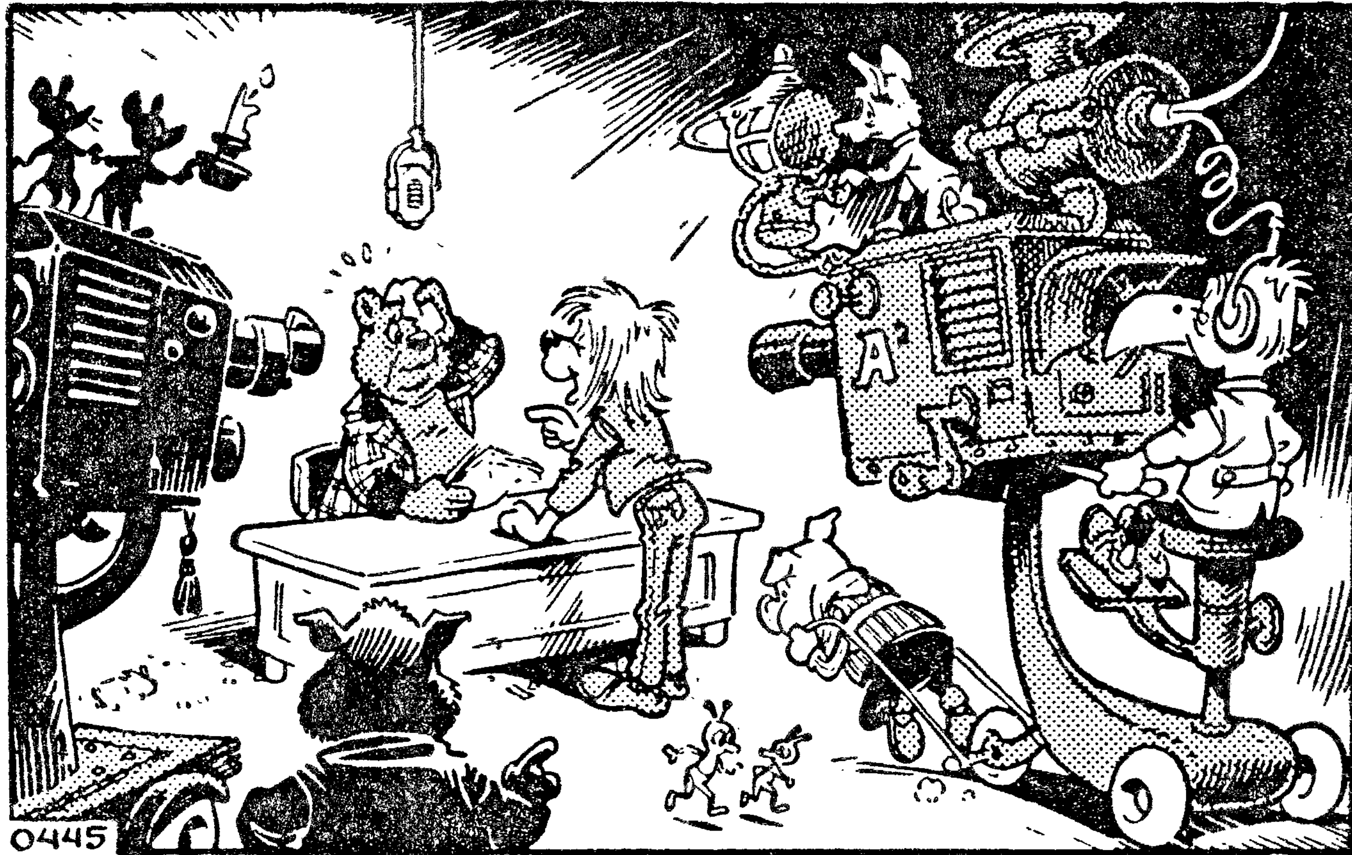

0444 Joost stond in de keuken af te wassen, toen Grootgrut met een mand bestellingen binnentrad.
„Het is al laat", sprak de kruidenier. „Maar ten slotte is meneer Bommel mijn beste klant en bovendien hoorde ik, dat hij straks voor de TV komt. In het programma Boven het Nieuws gaat hij praten over de ellende met al dat vreemde volk. Dat is mooi werk, meneer Joost. Het loopt werkelijk de spuigaten uit. We hebben het zelf al moeilijk genoeg, zeg ik altijd maar. En dan praat ik niet eens over de middenstand, die de kolen uit het vuur haalt."
„Zeer juist", gaf de bediende toe. „Maar u moet mijn professie ook niet uitvlakken, als ik daar even op wijzen mag. Straks dringen die lieden zich op onze plaatsen in hun ongewassen dekens en zonder manieren! Alles zou achteruit hollen als er niet iemand als heer Olivier achter ons stond, met uw welnemen."
De comestibleshandelaar knikte, terwijl hij zijn waren uitstalde.
„U kunt trots op hem zijn", prees hij warm. „Vanmiddag nog stond hij achter mij, toen ik beroofd werd. Van mijn steun kan hij verzekerd zijn, dat beloof ik u. En nu ga ik maar naar huis om van het programma te genieten."
„Doet u dat", zei de knecht. „Ik ben zo vrij mij er veel van voor te stellen, hoewel ik eerst even de vaat zal doen, voordat het sop koud wordt."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

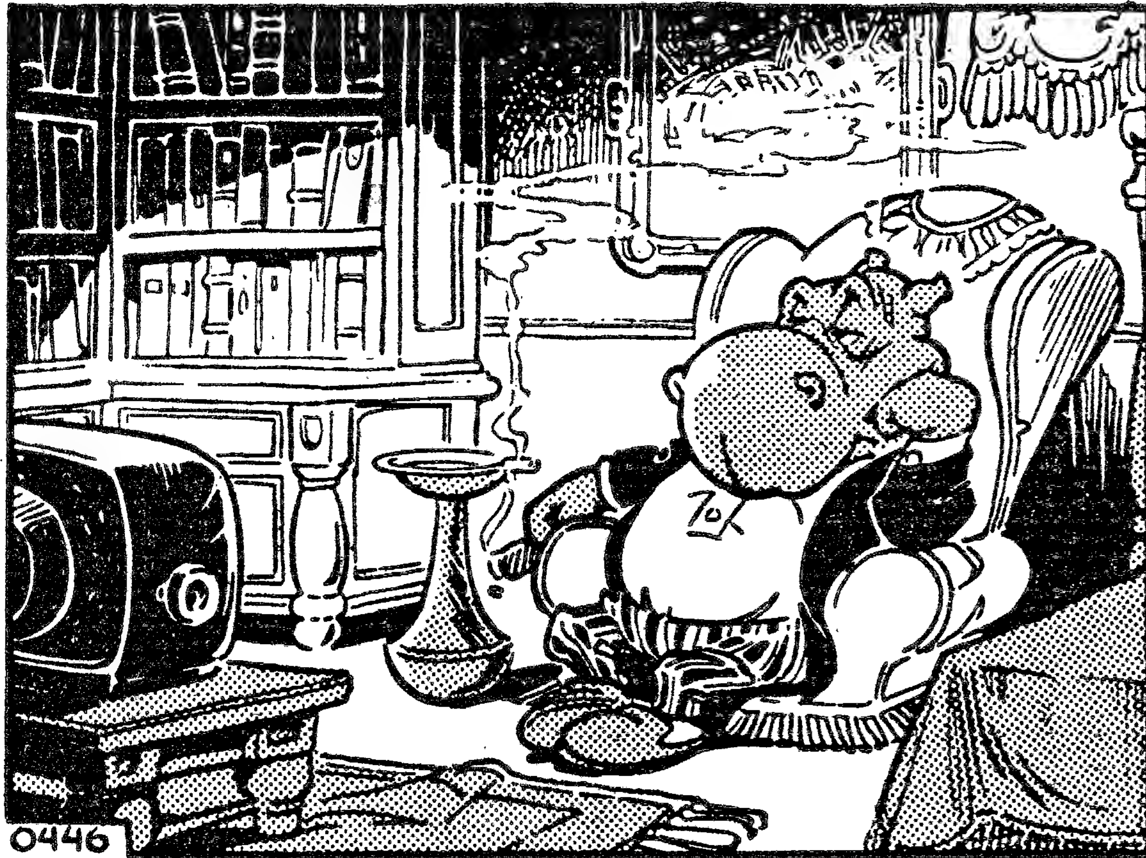
0445 Heer Bommel had zich naar de TV-studio begeven en daar zat hij nu in het licht van de schijnwerpers.

„Doet u maar net zo gewoon of u in uw huiskamer zit", zei regisseur Onderdensteen bemoedigend. „Als de wekker gaat, praat u maar vrijuit, gewoon wat er in u opkomt. Hoe gewoner en vrijer, hoe meer kik het geeft, en daar gaat het om. Trouwens, ik weet dat u warmloopt voor het interessante onderwerp. Wat was het ook weer? Nu ja, als u maar warm loopt."
„Ik l-loop erg warm", stamelde heer Ollie, het voorhoofd bettend. „Gewoon vrijuit. R-recht uit het hart, bedoelijk, want alles is opgeschreven, als u begrijpt wat ik bedoel."

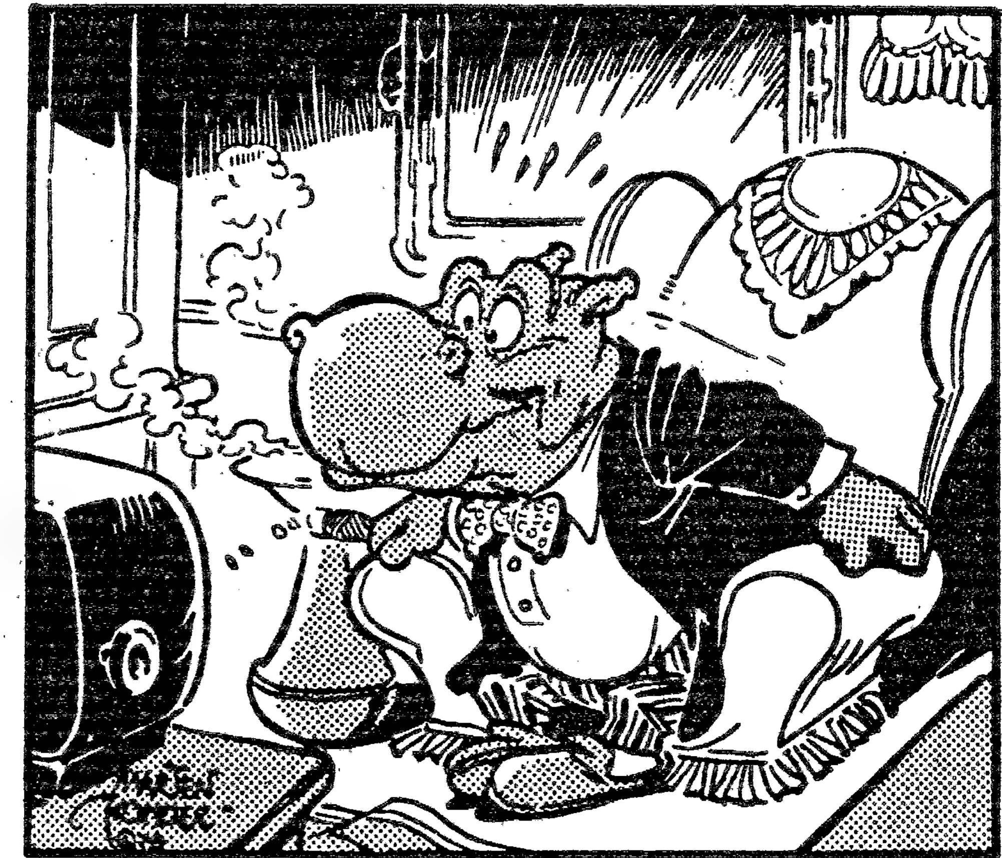
De regisseur trok zich terug en op het afgesproken sein stak heer Bommel van wal.
„Het gaat om de kik", sprak hij, terwijl een zenuwtrek over zijn gelaat voer.
„De misstanden, bedoel ik. Recht uit het hart. Ik bedoel, als voorzitter van het comité wil ik het hebben over het plat lopen van vreemdelingen, zodat de vreemde smetten en blauwe enveloppen de spuigaten uitlopen door het ingrijpen van de overheid. Ik eh. . ."
De spreker zweeg, want het werd hem duidelijk, dat hij de draad even kwijt was. Daarom nam hij haastig de papieren die Tom Poes hem meegegeven had en zocht er een overzichtelijk velletje uit. Dat gaf heel wat steun, zodat hij zijn voordracht voort kon zetten zonder al te diep na te denken.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

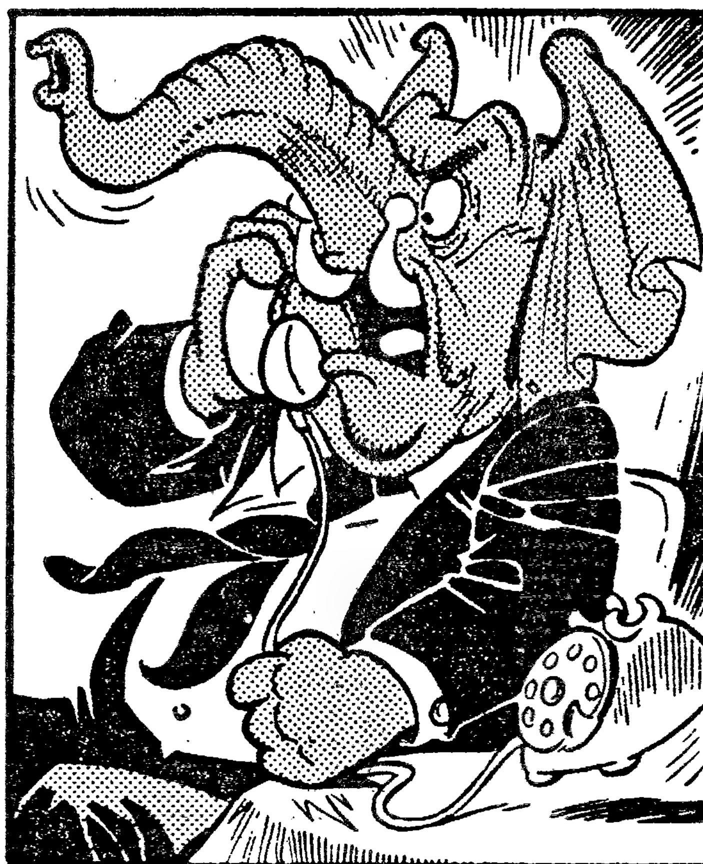

0446 Burgemeester Dickerdack zat in de huiskamer voor zijn toestel en staarde bekommerd naar heer Bommel, die hem vanaf de beeldbuis tegenflakkerde.
„Alles kan maar tegenwoordig", prevelde hij. „Een TV-toespraak tegen de overheid! Voor het hele land wordt mijn beleid daar voor aap gezet. En de ontvangst is nog slecht ook".
Dat was zo. Strepen en sterren ontsierden het beeld en daarachter was de spreker zichtbaar, die nerveus zijn toespraak voorlas en daarbij heel wat papieren verloor. Maar zijn woorden waren duidelijk verstaanbaar. „De bewoners van Apokalië zijn vluchtelingen die onze steun nodig hebben", las hij bewogen. „Zoals ik u verteld heb, is hun land aan het vergaan door vuur en wringerds en de enige manier om te vluchten is over het Zwarte Water, dat ergens in de bergen moet liggen. Maar door de sterke stroom ... Een ogenblikje, dit is het verkeerde velletje. Als Tom Poes nu maar .. Aha, hier heb ik het, bedoel ik ... Een goede en wijze Rommeldammer, die in hun land was, heeft de arme drommels de weg gewezen. Zo konden ze onze wereld bereiken en daar kunnen we allemaal trots op zijn. We zeggen wel eens, dat we het zelf moeilijk hebben, maar dat is natuurlijk onzin. Vergeleken bij de vluchtelingen hebben we het erg goed. En bovendien hebben we een gemeentebestuur dat lieden helpt die in nood verkeren ..."
In deze trant ging de redenaar voort, zodat de burgemeester ten slotte met een gelukkige glimlach aan zijn lippen hing.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

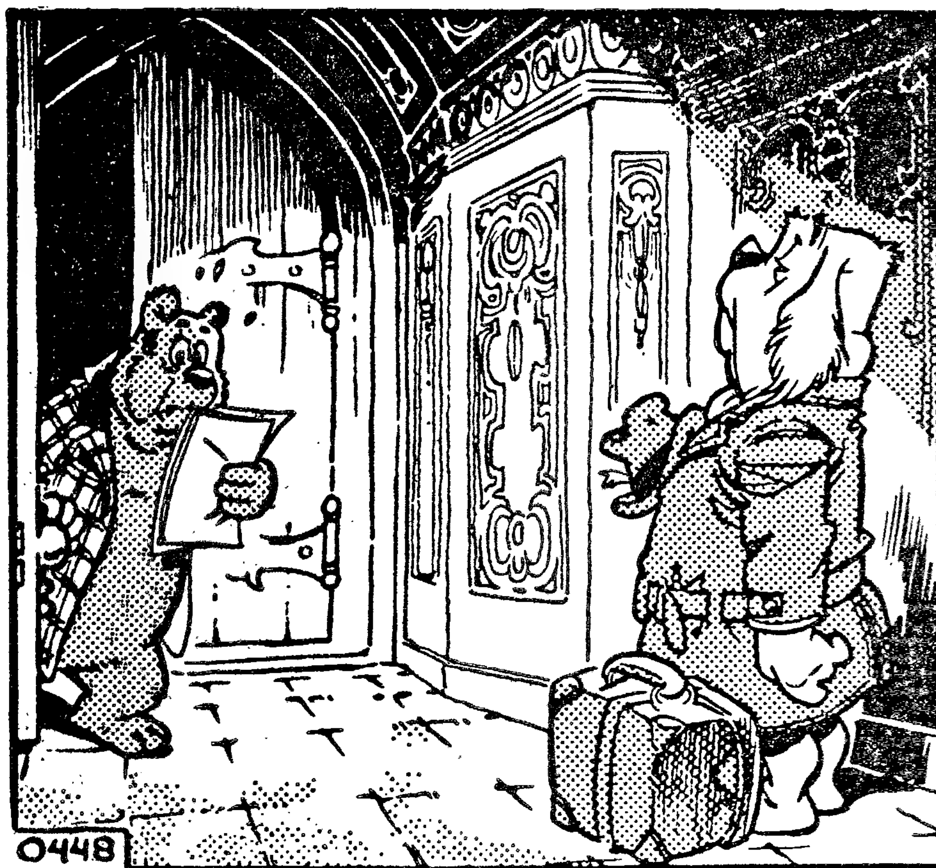

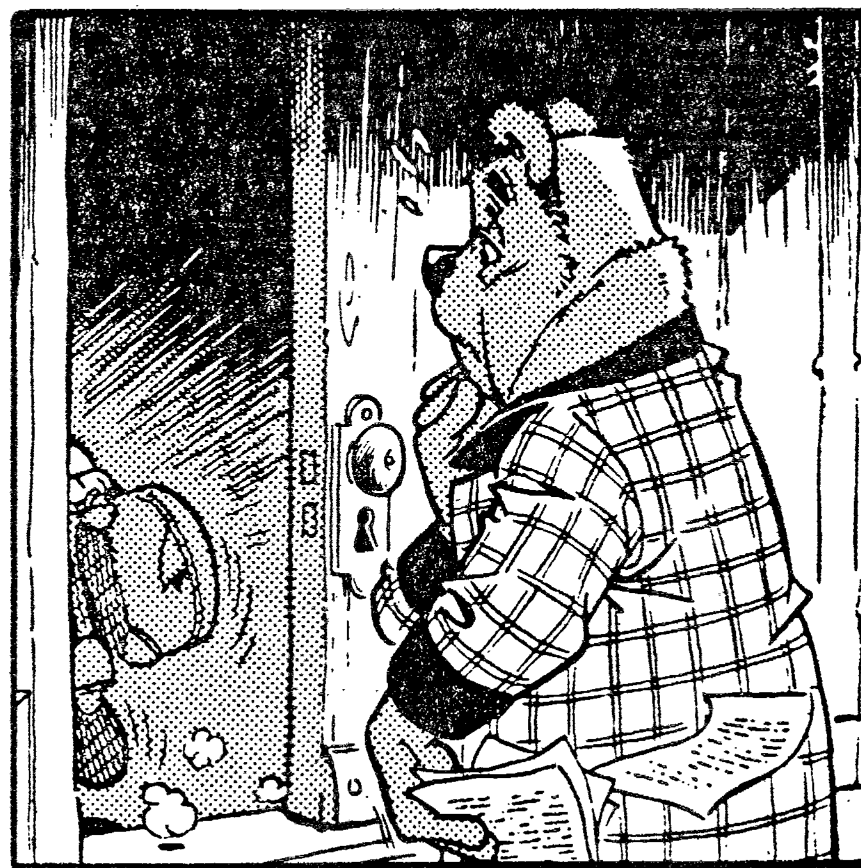

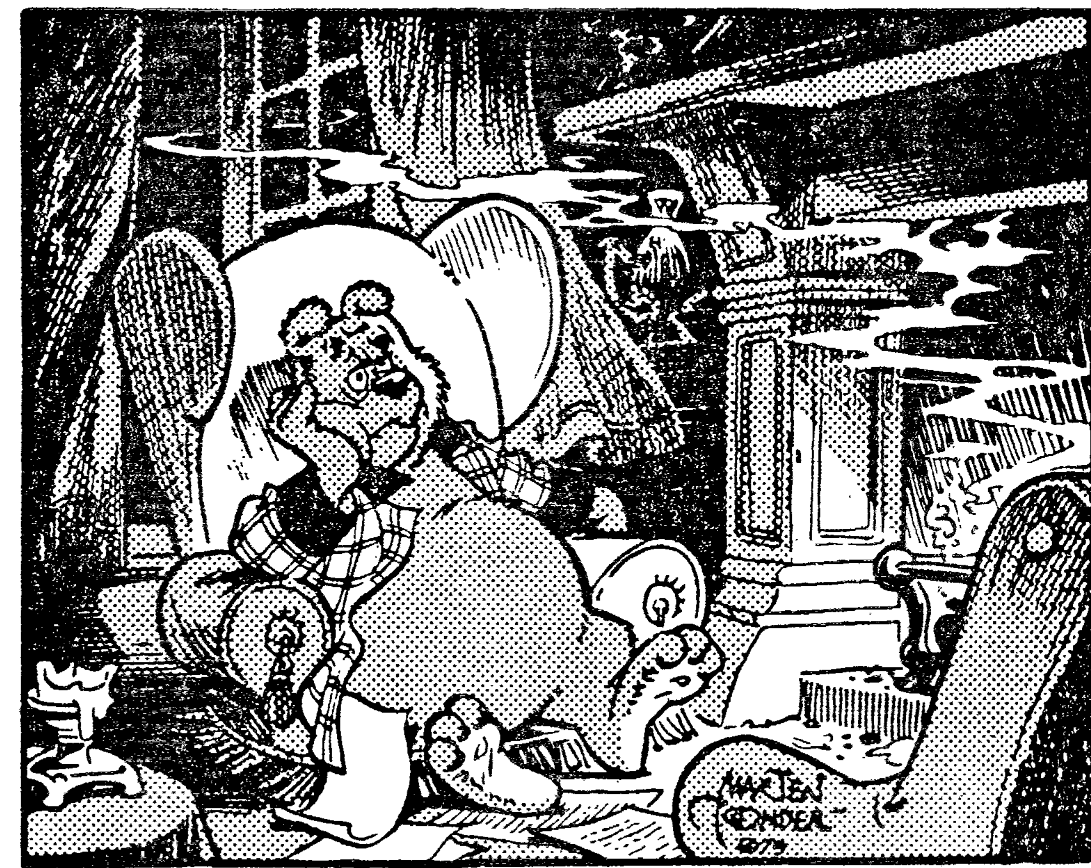

0447 De telefoonlijnen naar de TV-studio waren die avond druk bezet en naarmate heer Bommels rede vorderde, begonnen ze meer te gloeien. Daar was natuurlijk in de eerste plaats de kruidenier Grootgrut, die zich bitter beklaagde over de verwaarloosde belangen van de middenstand. Maar ook de markies de Cantecler kwam persoonlijk aan de lijn.
"Fi donc", riep hij uit. „We hebben al genoeg te stellen met ons eigen janhagel. Het is een horreur, dat allerlei buitenlandse marollen thans de grens overschrijden, met steun van de overheid. Ik zal mij onmiddellijk tot de hoogste instanties wenden om deze uitzending te verbieden".
De heer Fanth Mzn. gooide het over een andere boeg, toen hij eindelijk aan de lijn kwam.
„Jullie gaan buiten je boekje met de lezing van deze kunst!", riep hij uit. „Ik zal mijn medewerkers verbieden ooit nog iets voor jullie te doen. De krant trekt zijn vingers van jullie af. Dit grapje zal jullie heel wat abonnees kosten, daar zal ik voor zorgen".
Regisseur Onderdensteen, die de meeste gesprekken doorkreeg, zat er wel van te kijken.
„Is dat even een stunt?", mompelde hij tussen het rinkelen van zijn toestellen door. „Dat had ik ook niet gedacht, toen ik die dikke zemel binnenkreeg. Dit is pas een kik! Mijn naam is gemaakt!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

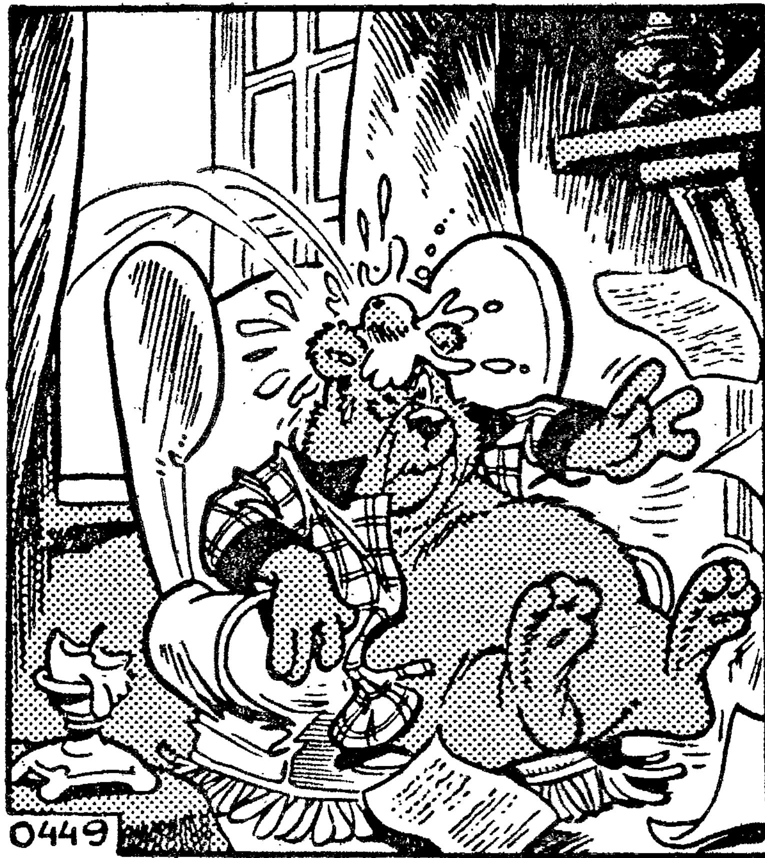

0448 Heer Bommel keerde huiswaarts met het prettige gevoel een moeilijke taak tot een goed einde te hebben gebracht. Maar al rijdende werd hij door twijfels bevangen en na een poosje hield hij halt om in het licht van de koplampen een blik op zijn lezing te werpen. Nu maakte de onzekerheid plaats voor paniek, zodat hij ten slotte geheel vervallen de hal van Bommelstein betrad.
„Het is h-heel v-vreselijk", stamelde hij. „Ik heb iets heel anders gezegd dan ik gezegd heb. Ik was een beetje nerveus, bedoel ik. En daardoor wist ik niet precies wat ik zei. Ik heb voorgelezen wat hier geschreven stond, als je begrijpt wat ik bedoel."
„Het is héél betreurenswaardig", zei Joost. „U zult begrijpen. . ."
„Het is de schuld van Tom Poes!", riep heer Ollie uit. „Hij heeft geschreven, dat het onze plicht is om de vluchtelingen te helpen en dat het gemeentebestuur een goed voorbeeld geeft. Terwijl ik juist op de blauwe enveloppen en het geschreeuw in de nacht wilde wijzen. We hebben het zelf al moeilijk genoeg, wilde ik zeggen, maar hier staat, dat we een verpapt leven leiden. Ach, als mijn goede vader dit gehoord had. . ."

„Iedereen heeft het gehoord, met uw welnemen", onderbrak de bediende koeltjes. „Ik zie me dan ook genoodzaakt mijn ontslag te nemen, omdat ik mij anders niet meer in mijn kringen vertonen kan."
Met deze woorden nam hij zijn valiesje op en verdween in de nacht. Heer Bommel wankelde de kamer binnen en liet zich bij het dovende vuur in zijn stoel vallen.
„Wie had dat van Tom Poes kunnen denken?", prevelde hij bitter, „en wat moet er nu van mij worden?"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0449 De dag brak aan en de zon scheen vrolijk door het open venster, toen heer Ollie gewekt werd door een overrijpe tomaat, die hem op de schedel trof. Met een kreet veerde hij overeind, zodat zijn toespraak hem voor de ogen zweefde en het gebeurde van de vorige avond met een schok tot hem doordrong.

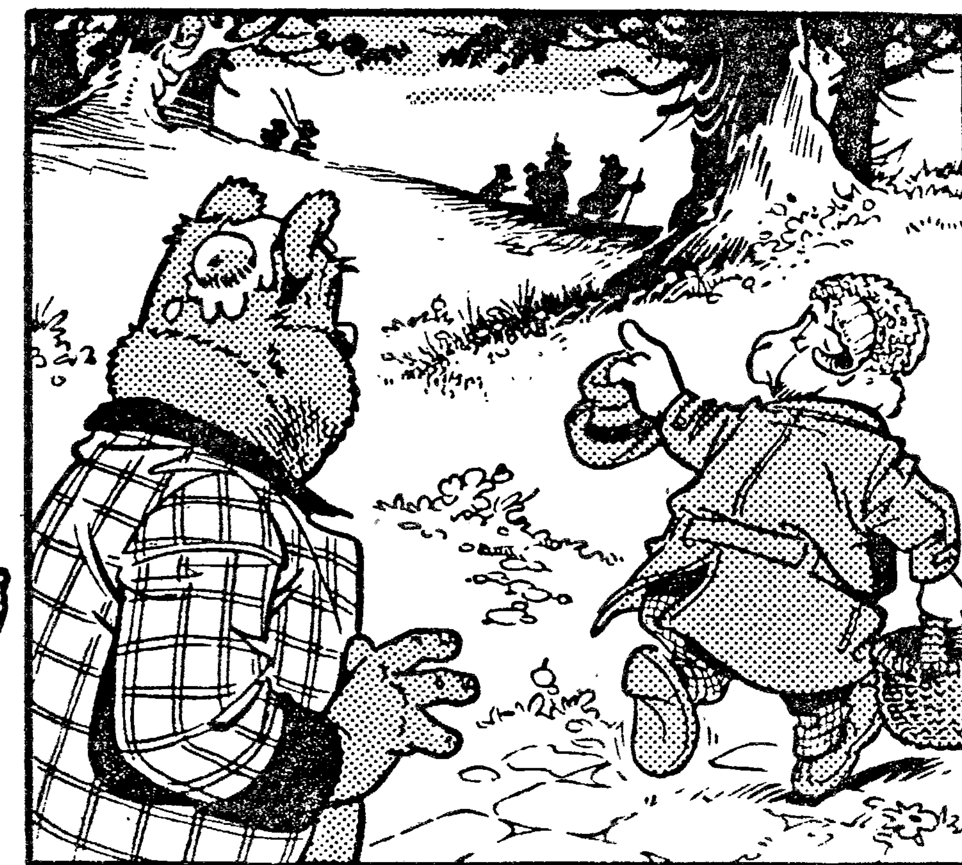
Verwilderd stommelde hij naar het raam en wierp een blik in zijn tuin.
„Daar is tie", riep de landbouwer Hoefslag, die daar stond. „Ze moesten je opsluiten!"
„Mijn ingezaaide tarwe laten plattrappen, hè?", schreeuwde zijn metgezel. „Mijn grond verkwanselen aan buitenlanders. Verrader!"
„Rijke stinker!", joelde een jongere, die wat verderop een ontbindende vrucht hanteerde.
De getroffen heer wilde haastig het venster sluiten, toen hij de heer Fanth gewaar werd, die aan het hoofd van een kleine betoging naderde.
De Club-voorzitter hield onder hem halt en keek hem met koude ogen aan.
„Het was mijn schuld niet", zei heer Bommel met trillende stem. „Ik heb alleen maar voorgelezen wat er geschreven stond, omdat ik een beetje zenuwachtig was, zodat ik niet zo gauw de woorden kon vinden die op dat papiertje hadden moeten staan, als Tom Poes. . ."
„Genoeg!", hernam de ander. „Ik raad u aan onmiddellijk te bedanken als lid. Uw positie is onhoudbaar geworden."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0450 Terwijl het geroep van de menigte aanzwol, sloot heer Ollie het raam en snelde door de verlaten gangen om onbemerkt door de achterdeur te vluchten. Daar stond echter de kruidenier Grootgrut, die vrijpostig tegen zijn hoedrand tikte.
"U zult naar een andere leverancier moeten omkijken, meneer Bommel", zei hij met zuinige mond. "Al bent u dan ook mijn beste klant. Maar u bent op de hand van dat vreemde gespuis en dat de winkelier bestolen wordt, kan u niets schelen. We hebben het al moeilijk genoeg..."
"Maar dat zei ik juist", protesteerde heer Ollie. "Dat heb ik gezegd, bedoel ik. Alleen zijn mijn woorden omgedraaid op het papier gezet, zodat ik iets heel anders zei, toen de zenuwen me op de keel sloegen, waardoor mijn denkleven in de war raakte. Als u begrijpt wat ik bedoel".
"Ik heb gehoord, wat u bedoelde", hernam de kruidenier. "Ik wist niet wat ik hoorde, dat wil ik u wel zeggen. Maar ook een middenstander heeft zijn beginselen. Goede dag, meneer Bommel".

"U begrijpt me helemaal niet!", riep heer Ollie uit. "Ik wil alleen het goede, maar vreemd gespuis gooit me met smurrie, zodat ik overal alleen voor sta, terwijl ik toch de voorzitter ben die het land met zijn gemoed tegen een inval verdedigt, en mijn beste vrienden me verraden".
"Uw beste vrienden lopen daar", zei Grootgrut en hij wees op een groepje vreemdelingen, dat in de verte voorbijtrok.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

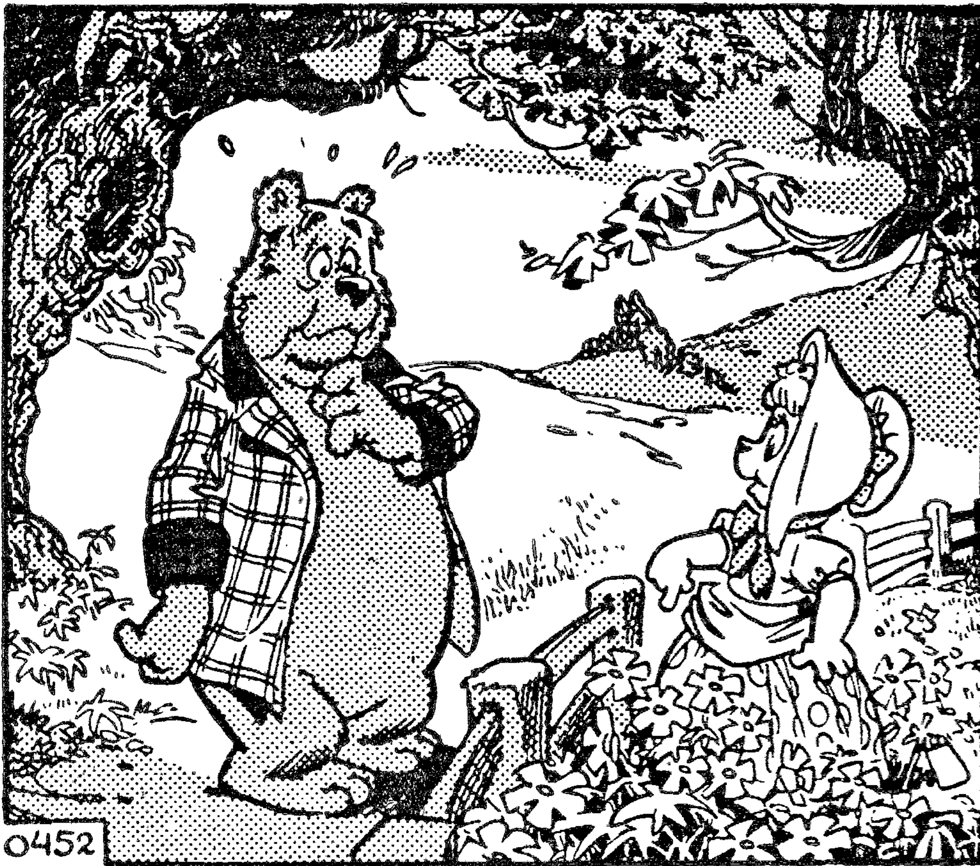

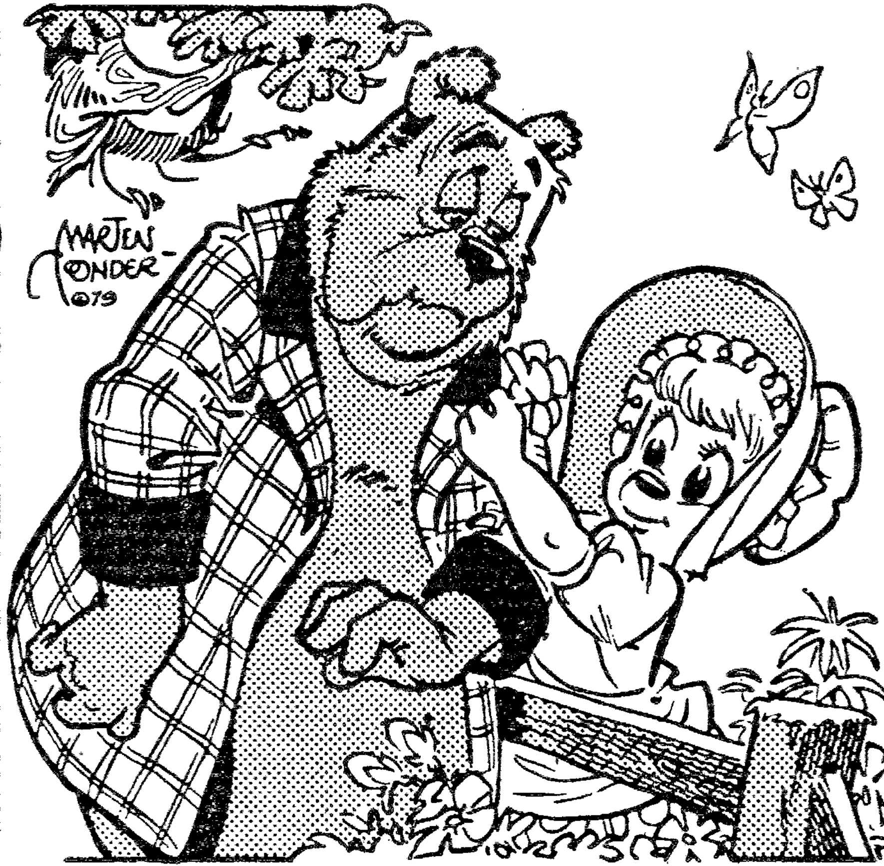

0451 Heer Bommel trok de achterdeur dicht en verliet huis en haard in gebogen houding.
"Dat komt er nu van wanneer men voor zijn idealen durft op te komen", sprak hij droevig tot zichzelf. "En dat alleen, omdat de jonge vriend me zo misselijk bedrogen heeft. Het is een klap die ik niet zo gemakkelijk te boven zal komen. Het beste is om de wijde wereld in te trekken, waar niemand me kent".
Op dat ogenblik zag hij de markies de Cantecler naderen en een ogenblik overwoog hij om die de zaak uit te leggen, maar bij het passeren trok de edelman een kanten zakdoekje en hield dat tegen de neus.
"Judas", hoorde heer Ollie hem prevelen. "Een adder, die ik aan mijn boezem gekoesterd heb".
Nu begreep hij, dat er werkelijk niemand was die hem zou willen helpen, en zijn houding verzakte nog meer. Al voortsloffende naderde hij het huisje van zijn buurvrouw, juffrouw Doddel, en toen hij die in haar tuintje zag staan, aarzelde hij in de schaduw van een boom.
"Wat zal ik doen?", zo vroeg hij zich af. "Teruggaan? Verder lopen? Stel je voor, dat ze me ziet en iets lelijks tegen me zegt. Dat zou meer zijn dan ik verdragen kan. Ik ben al tot de rand gevuld, zodat ik zou overlopen, dat voel ik".
Na een ogenblik van grote tweestrijd besloot hij echter verder te gaan en ongemerkt voorbij te sluipen.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

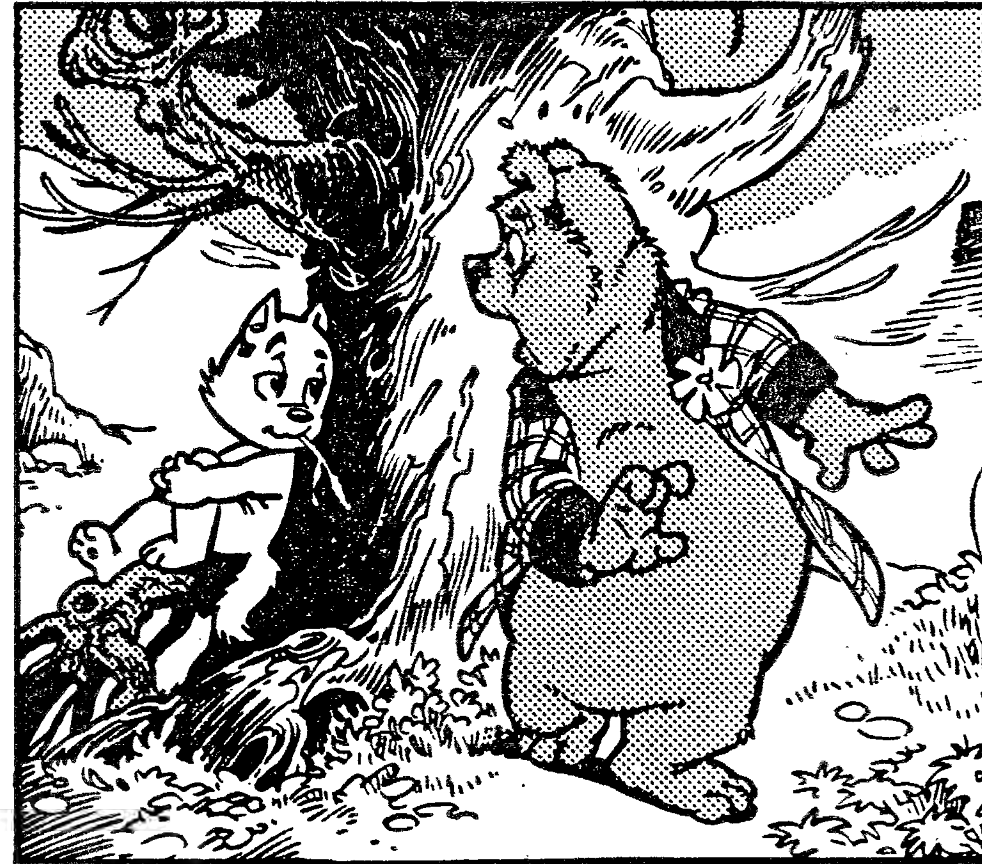
0452 Het gelukte heer Bommel niet om het tuintje van zijn buurvrouw onbemerkt te passeren, want ze keek juist op en groette hem hartelijk.
"Dag Ollie", riep ze. "Wat een mooie dag, hè? En vind je mijn bloemen niet prachtig?"
"Eh. . . ja", zei heer Ollie verrast. "Erg prachtig, b-bedoel ik. G-gele madeliefjes, daar houd ik van. Maar eh. . ."
"Mallerd", onderbrak juffrouw Doddel. "Dat zijn geen madeliefjes. Ze hebben een heel moeilijke naam, Leuk Antemum of zo. Dat stond op het pakje. Gisteren was hier een erg aardige dame uit het buitenland, met een enig hoedje op. Ze heeft hier gelogeerd met haar man en een snoezige baby. En ze zei, dat ze nog nooit zulke mooie bloemen had gezien. Ik heb haar een bosje meegegeven. Wil jij er ook een hebben?"
"Ja. . . eh. . . graag", zei heer Bommel verward. „Maar eh. . . hebt u. . ."
„Ik heb er genoeg, hoor!", riep het vrouwtje uit. "Kom maar, dan zal ik er een in je knoopsgat steken."
Heer Ollie gehoorzaamde.
"U hebt gisteren zeker geen tv gezien?", zei hij beklemd.

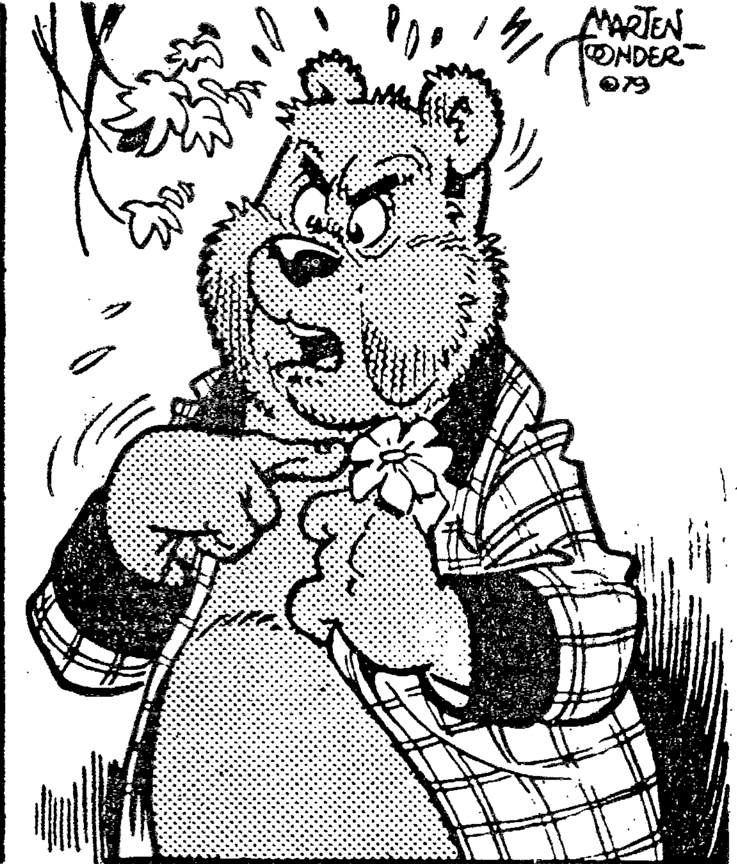
"Nee, daar had ik geen tijd voor", zei Doddeltje. "Kijk, dat staat mooi. Net goud, vind je niet?"
Heer Bommel trok zich haastig terug.
"Ik kan beter verder gaan, voordat u van anderen over die tv hoort", mompelde hij. "Maar bedankt voor de bloem, die ik goed bewaren zal. Het is mijn laatste vriendelijke herinnering. Met mij is het afgelopen."
Zo sprekende sjokte hij snel het pad af, zijn buurvrouw verbaasd achterlatend.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

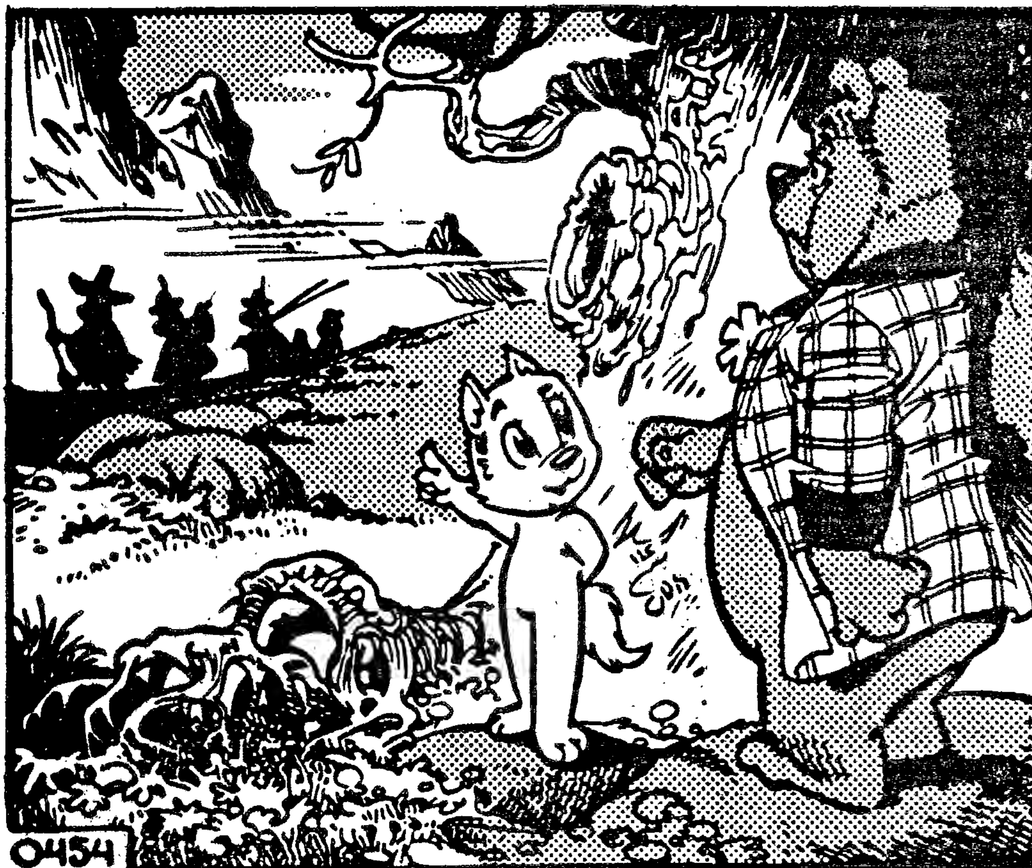

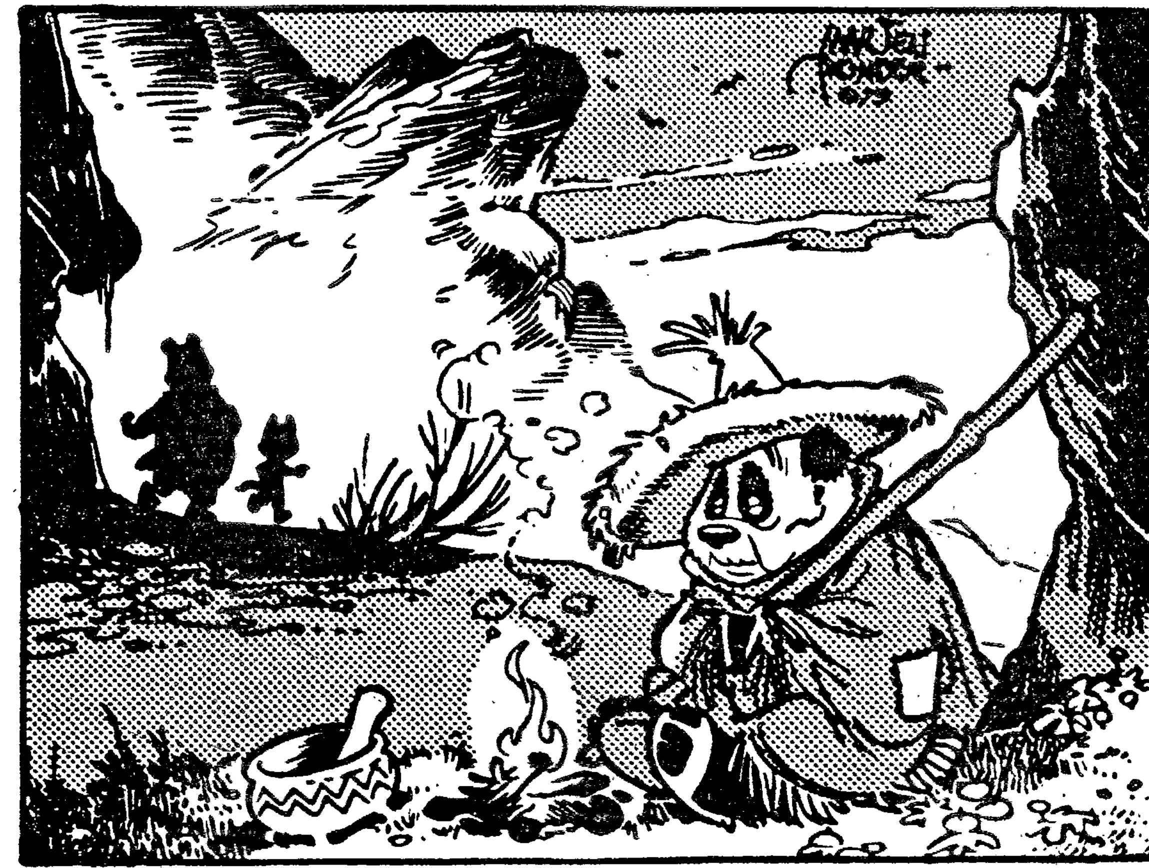
0453 Heer Bommel liep lange tijd voort, zo in verwarde gedachten verdiept dat hij nauwelijks merkte, dat het landschap woester en bergachtiger werd.
"De wijde wereld", stelde hij ten slotte vast, een lusteloze blik om zich heen werpend. "Hier is niemand die me kent, want er is niemand. Maar hoe nu verder?"
Met deze vraag naderde hij een dikke boom en toen hij die was gepasseerd, zei een bekende stem: "Dag, heer Ollie."
Geen wonder, dat de trekkende heer danig schrok. En zijn schrik ging over in grote ontstemming, toen hij Tom Poes in de schaduw zag zitten.
"Jij?", riep hij uit. "Hoe durf je! Jij. . . je bent. . . Je bent een adder die ik aan mijn judas gekoesterd heb. Jij bent de schuld van alles!
"Kom, zo erg is het niet", zei Tom Poes sussend. "In het begin is het natuurlijk even vervelend, maar u zult zien. . ."
"Vervelend?", herhaalde heer Bommel, in grote woede ontstekend. "Je hebt me verraden. Mijn beste vrienden hebben zich tegen me gekeerd, omdat jij me de verkeerde woorden in de mond hebt gelegd, toen ik even niet wist wat ik zeggen wilde, zodat ik een verrader werd. Eenzaam en verlaten moet ik verder door het leven gaan, met een bloem als enig gezelschap."
"Een bloem?", herhaalde Tom Poes verwonderd.
"Deze", riep heer Ollie wijzend. "Een Doddelbloem. Een gouden."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

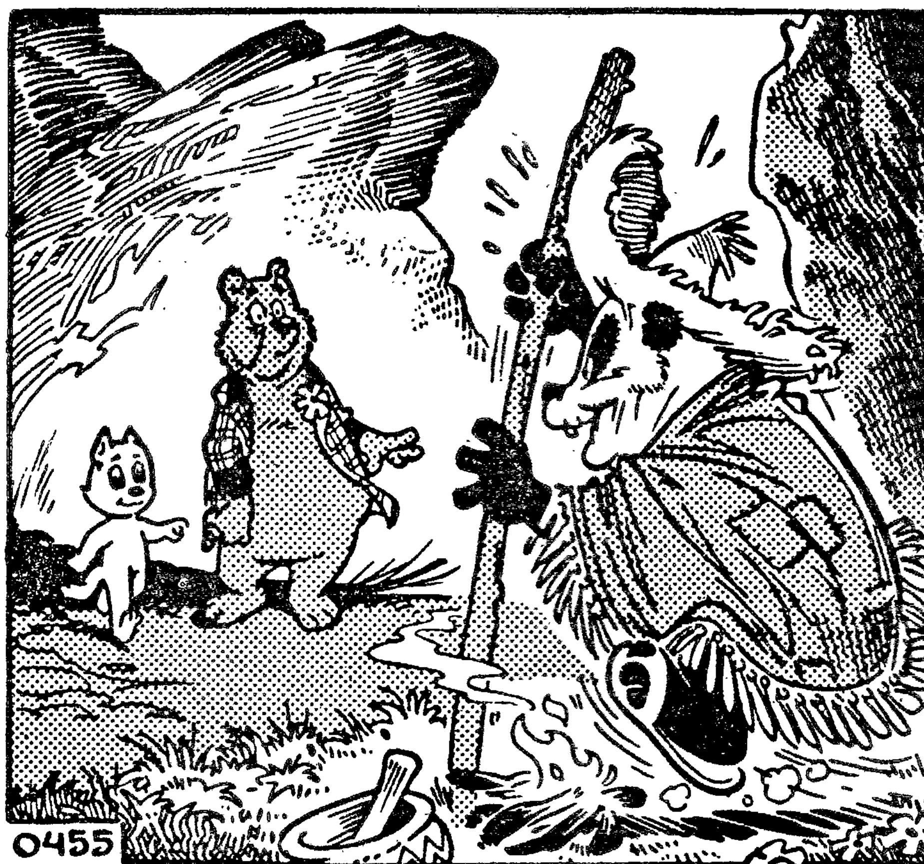

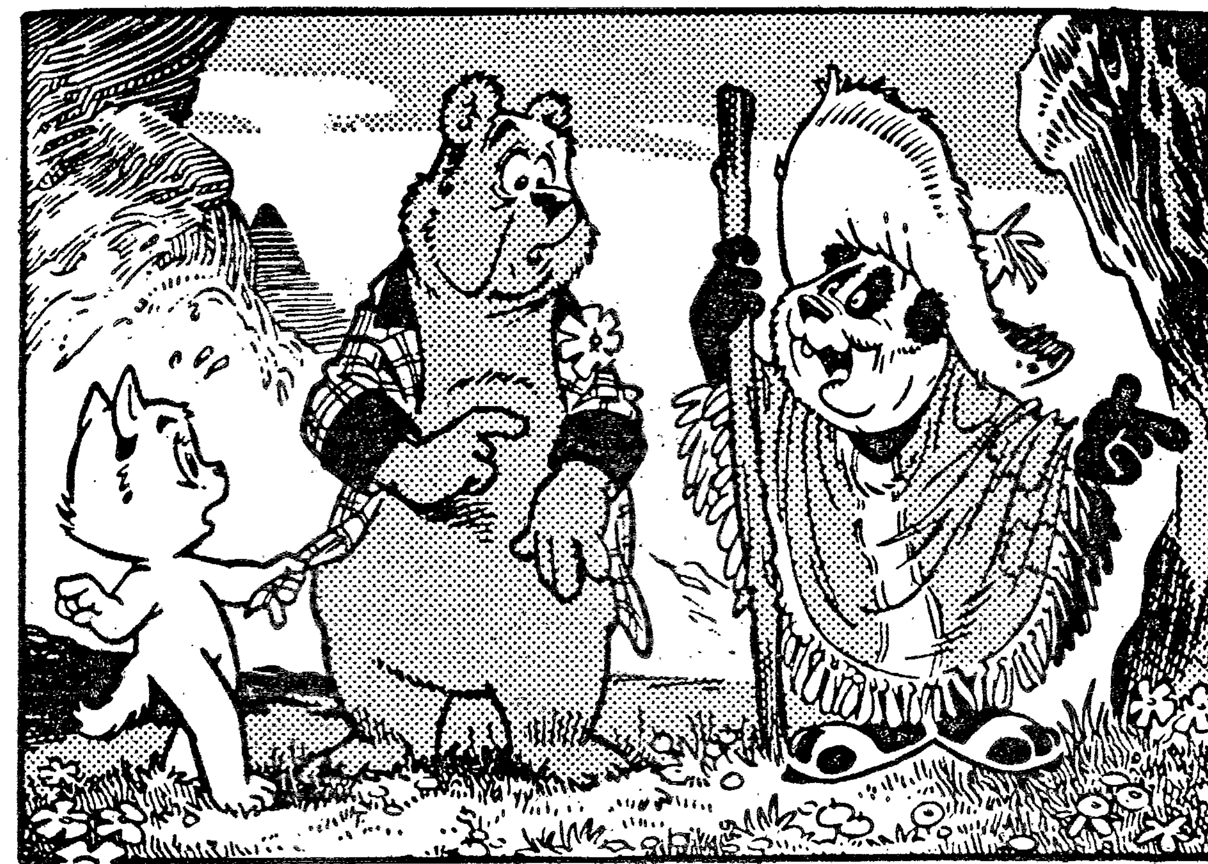
0454 "Zo alleen hoeft u niet te zijn", zei Tom Poes. "U hebt meer gezelschap dan die bloem, want ik ga met u mee. En bovendien hebt u heel wat vrienden."
Hij wees naar een familie Apokaliërs, die in de verte voorbij trok, en heer Bommel keek er misprijzend naar.
"Mooie vrienden", smaalde hij. "Die zijn de oorzaak van mijn rampspoed. Wat doen ze hier? Wat hebben ze hier te maken? Laten ze in hun eigen land blijven. Hier hebben we het zonder die lieden al moeilijk genoeg, bedoel ik, als voorzitter zijnde. Maar jij, jij hebt mijn edele bedoelingen verdraaid in mijn mond gelegd. . . zodat. . ."
Hij zweeg, omdat zijn gemoed vol schoot, en daar maakte Tom Poes gebruik van.
"Misschien heb ik niet precies opgeschreven wat u zei", gaf hij toe. "Het was te moeilijk voor mij, want ten slotte bent u ouder en wijzer dan ik. Daarom heb ik geschreven wat ik dacht dat u bedoelde, want dat begreep ik natuurlijk wel."
"Je begreep het helemaal niet!", riep heer Ollie verhit. "Ze moeten wèg. Eruit, bedoel ik."
"Ja", zei Tom Poes. "Ze moesten weg. Daarom stel ik voor om naar het Zwarte Water te gaan om te weten waar ze vandaan komen. En de oude Salem weet waar dat water is."
Hij begon de berg te beklimmen en heer Bommel volgde hem verward. Hij had het gevoel, dat er sprake was van een misverstand en hij probeerde zijn jonge vriend dat duidelijk te maken. Zodoende raakte hij heel wat van zijn woede kwijt en toen ze ten slotte de hoogvlakte bereikten, waar de grijsaard bij zijn vuurtje zat, was hij aanzienlijk gekalmeerd.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

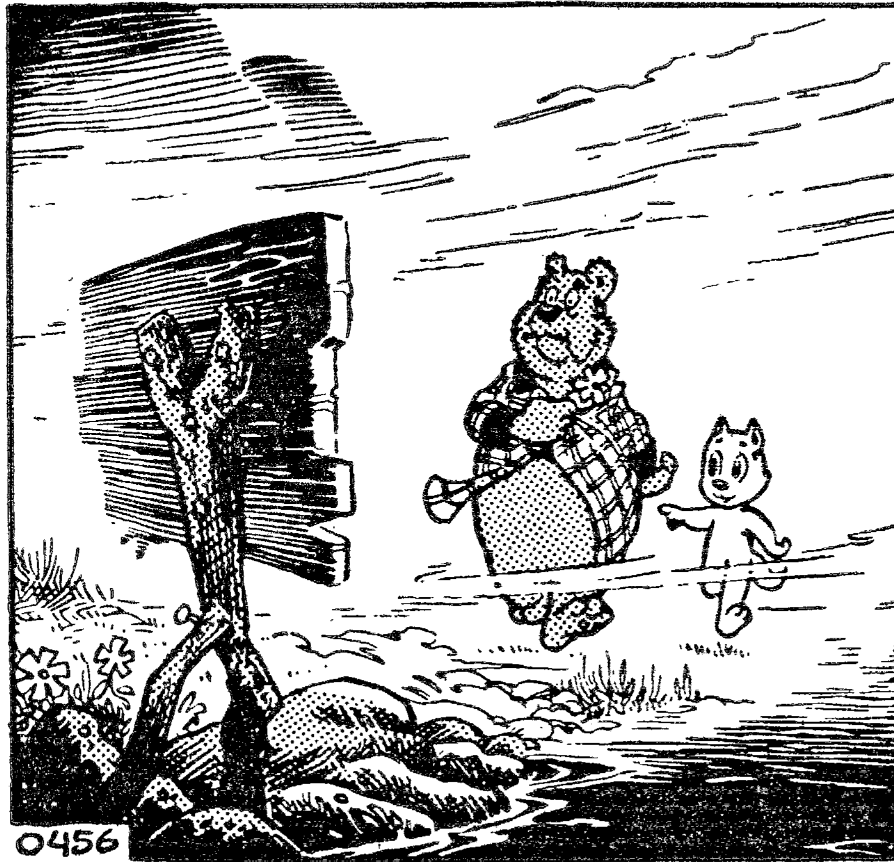

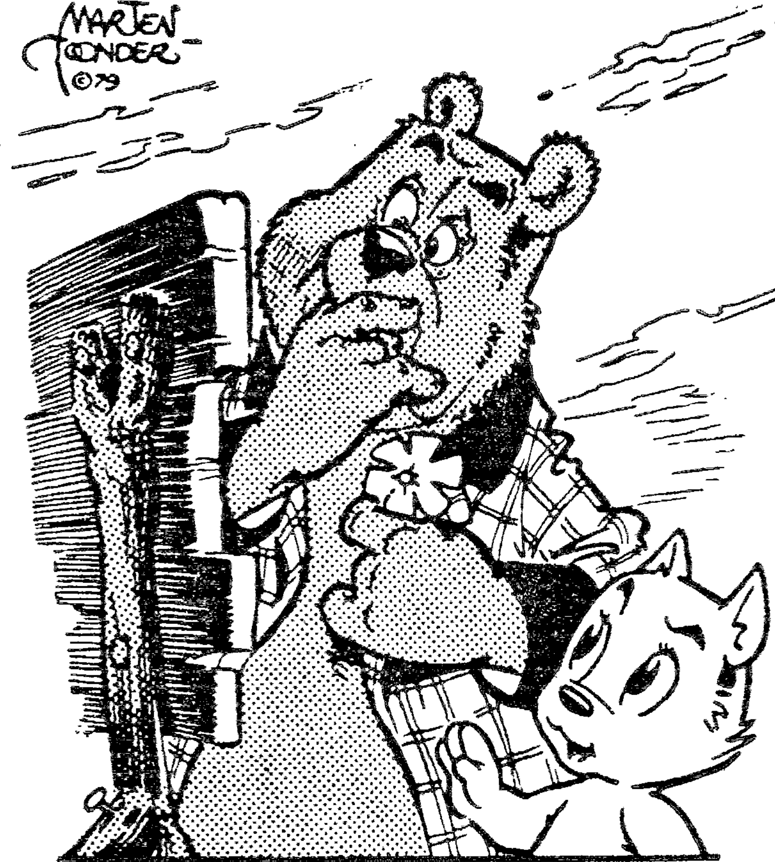
0455 De oude Salem keek op toen hij het geluid van naderende voetstappen hoorde, en sprong toen verrast overeind.
"Daar ben je weer!", riep hij verheugd. "Goed, dat ik je zie, Olie. Elleloeja!"
"W-wat bedoelt u?", stamelde heer Bommel onthutst. "Ik heb u helemaal niet...."
Tom Poes onderbrak hem echter, want hij begon een vreemd vermoeden te krijgen.
"Waar is het Zwarte Water?", vroeg hij.
"Dat weet Olie wel", riep Salem uit. "Door hem zijn we uit het gevaar ontsnapt en in deze andere wereld gekomen, waar de noelie bloeit. Maar waar liggen de dubloenen? Ik ben oud, en tevreden als ik hier mag zitten. Maar voor de jongeren is het moeilijker, want zonder goud kan men hier niets krijgen, heb ik gehoord. En we zijn arm, zoals je weet. Je moet de jongeren verder de weg wijzen, Olie".
"Geen Olie", zei heer Bommel, pijnlijk getroffen. "Mijn naam is Olivier B. Bommel. En ik begrijp helemaal niet...."
"Ja, ja, Olie Boemel", juichte de grijsaard. "Alsof ik dat ooit zou vergeten".
"Waar is het Zwarte Water?", herhaalde Tom Poes dringend. "Vanaf deze kant kunnen we het niet vinden".

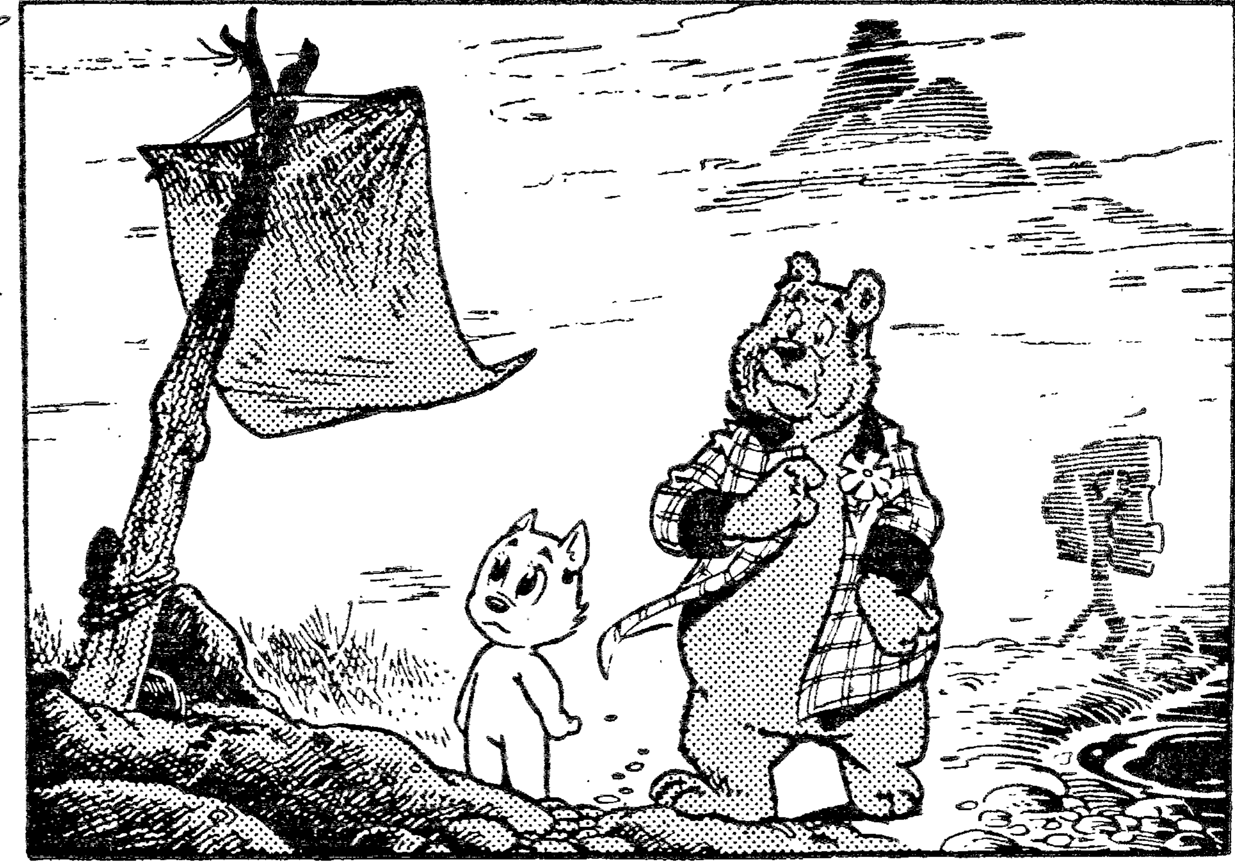
"Achter deze rots", legt Salem uit. "Almaar rechtdoor".
Heer Olie begon steeds verwarder te worden en wilde verdere navraag doen, toen Tom Poes hem aan de jas trok.
"Kom", drong hij aan. "Wat hij bedoelt weet ik nog niet precies, maar dat zullen we wel ontdekken".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

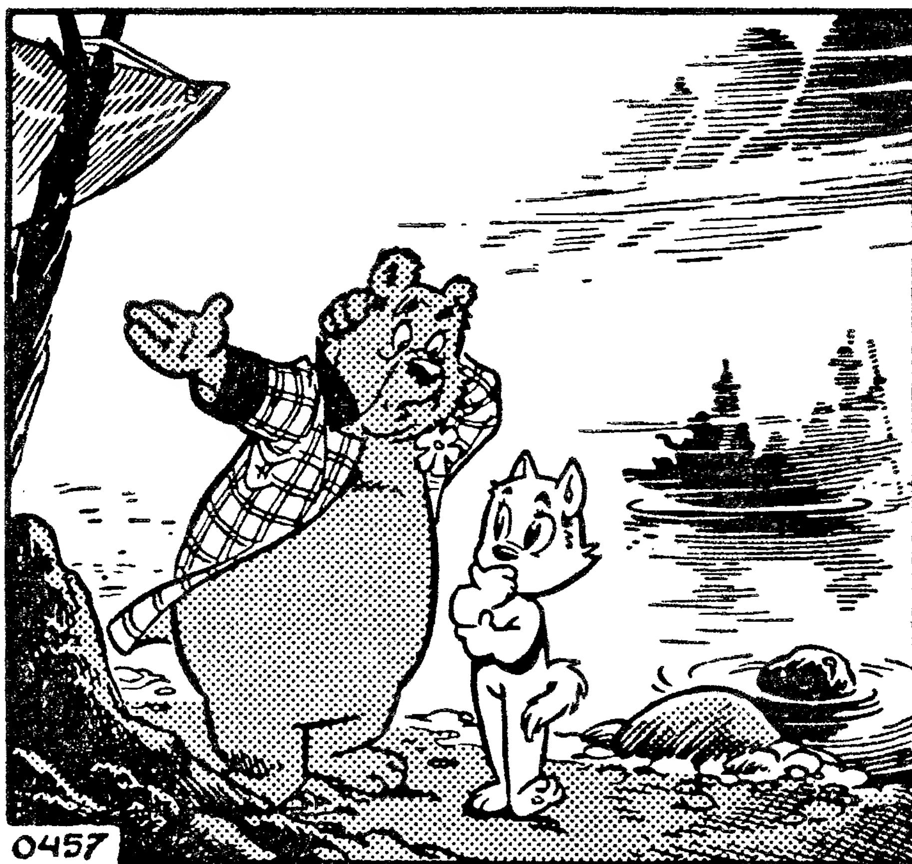

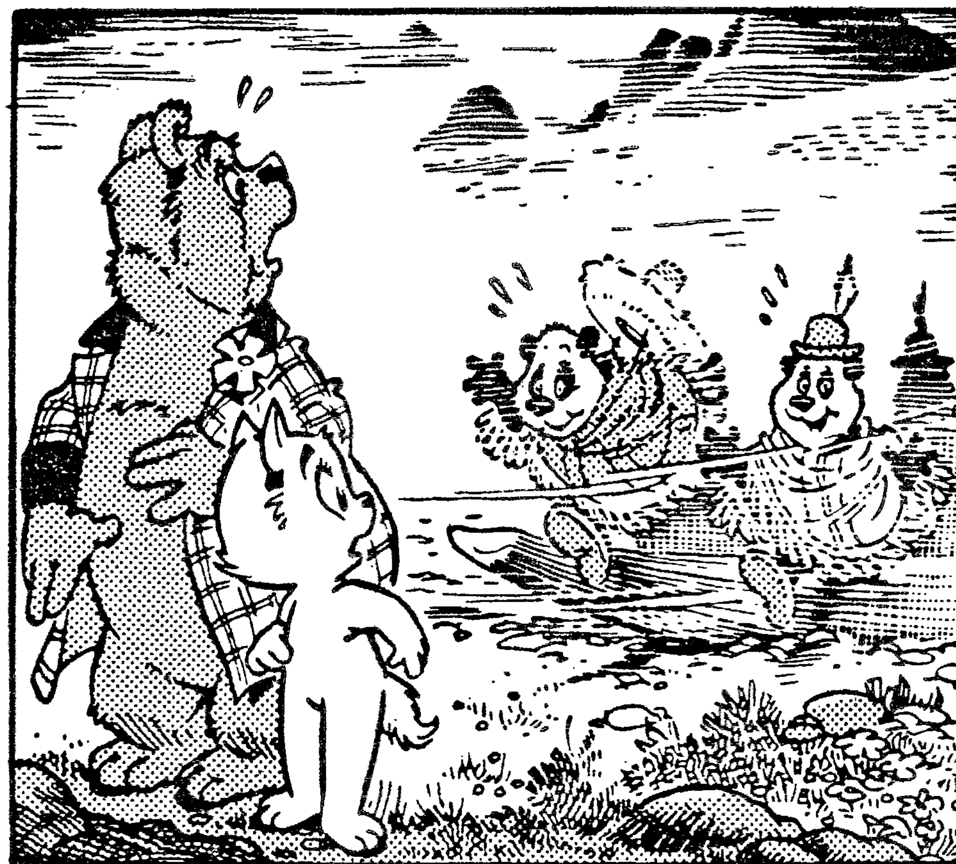
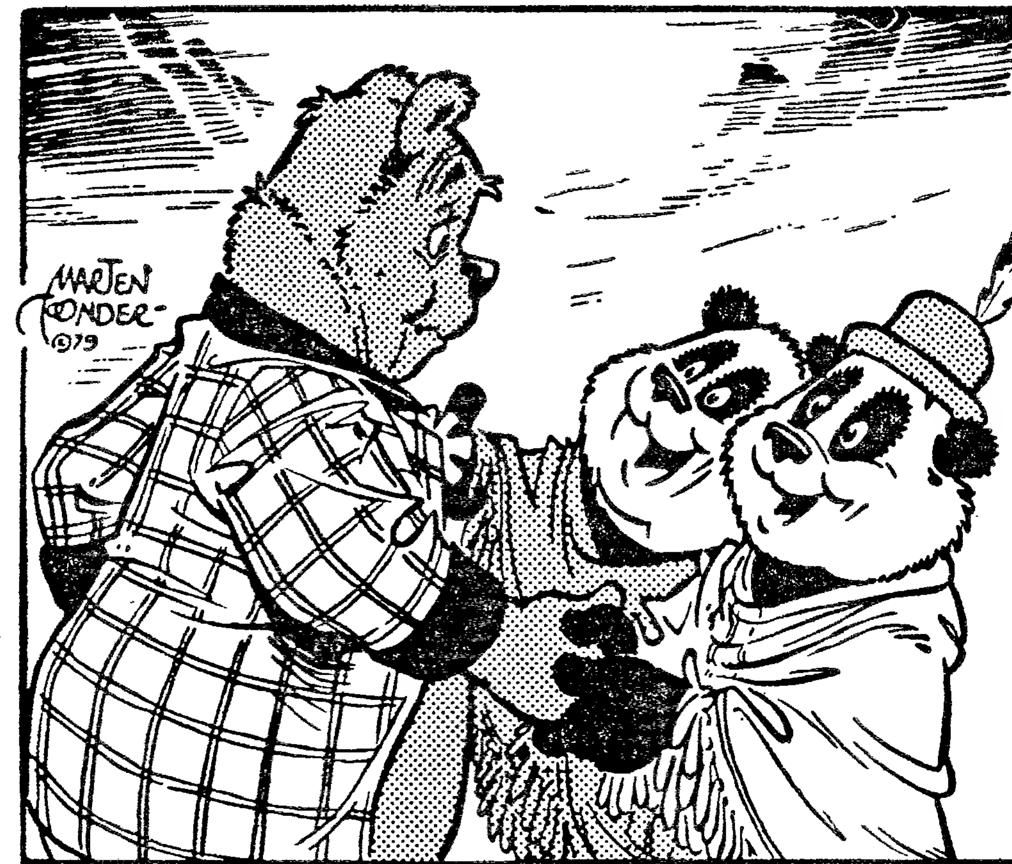

0456 Tom Poes liep haastig in de aangeduide richting en heer Bommel volgde hem.
"Ik begrijp niet wat die Salem bedoelde", klaagde hij. "Ik heb hem nog nooit gezien, bedoel ik. En waarom noemt hij me Olie Boemel, terwijl ik Ollie Bommel heet, zodat ik het hem had willen vragen, als jij me niet meegetrokken had".
"Hij is oud", legde Tom Poes uit. "En hij is niet erg goed in het uitleggen. Dit is een vreemde geschiedenis, die we zelf moeten onderzoeken. En kijk, dit moet het Zwarte Water zijn".
Hij wees op de golfjes die tegen de rotsen kabbelden. Verder was er niet veel te zien, want er hing een dichte nevel over het meer, die de omgeving aan het oog onttrok.
"Het is hier k-koud", mompelde heer Ollie. "En h-hoe kunnen we nu iets onderzoeken als alles mistig is?"
"Daar staat een bord", zei Tom Poes. "Misschien zal dat ons wijzer maken".
Hij wees op een houten stellage tussen de rotsen waar een ongeschoolde hand iets op geschreven had.
"Sgip naar andre weereld", las heer Bommel prevelend. "As tie hier niet is istie ergus aanders".
"Dat is niet erg duidelijk", gaf Tom Poes toe. "Maar daar verder op hangt een ander plakkaat".
Helaas, de mededeling daarop was dezelfde als de vorige, zodat ze er niet veel wijzer van werden.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

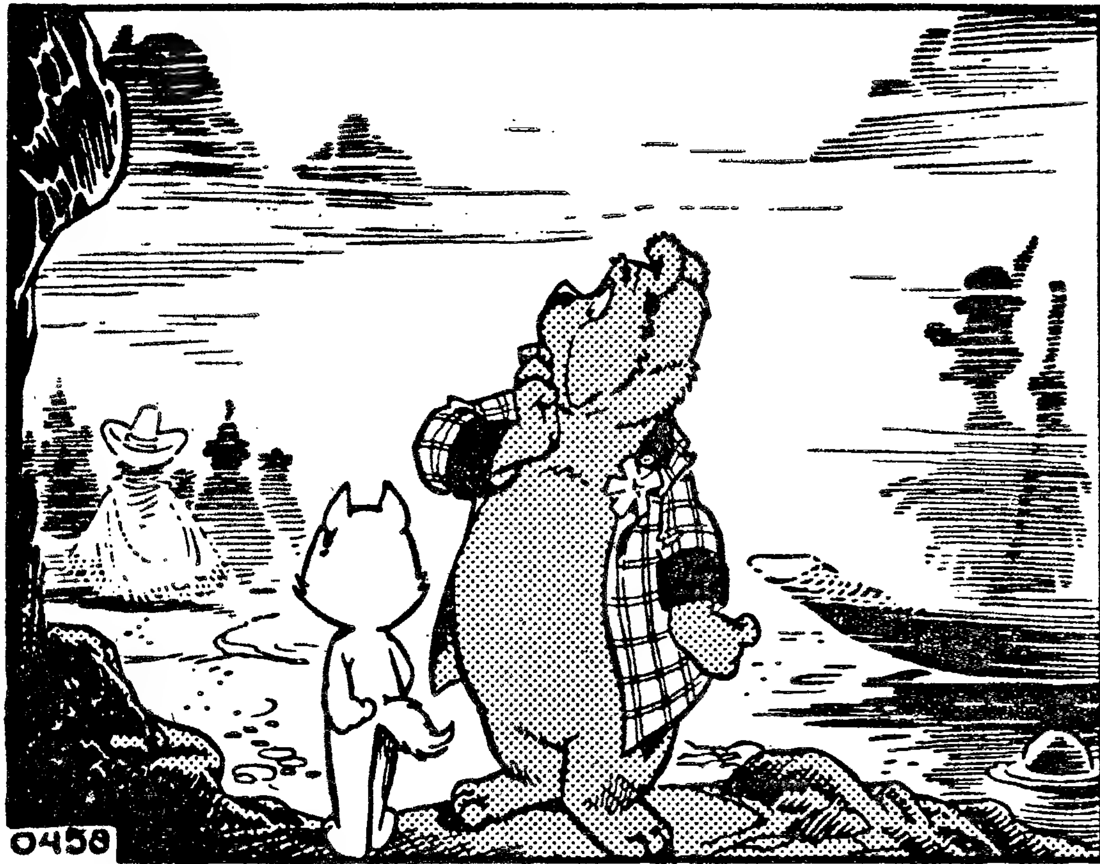

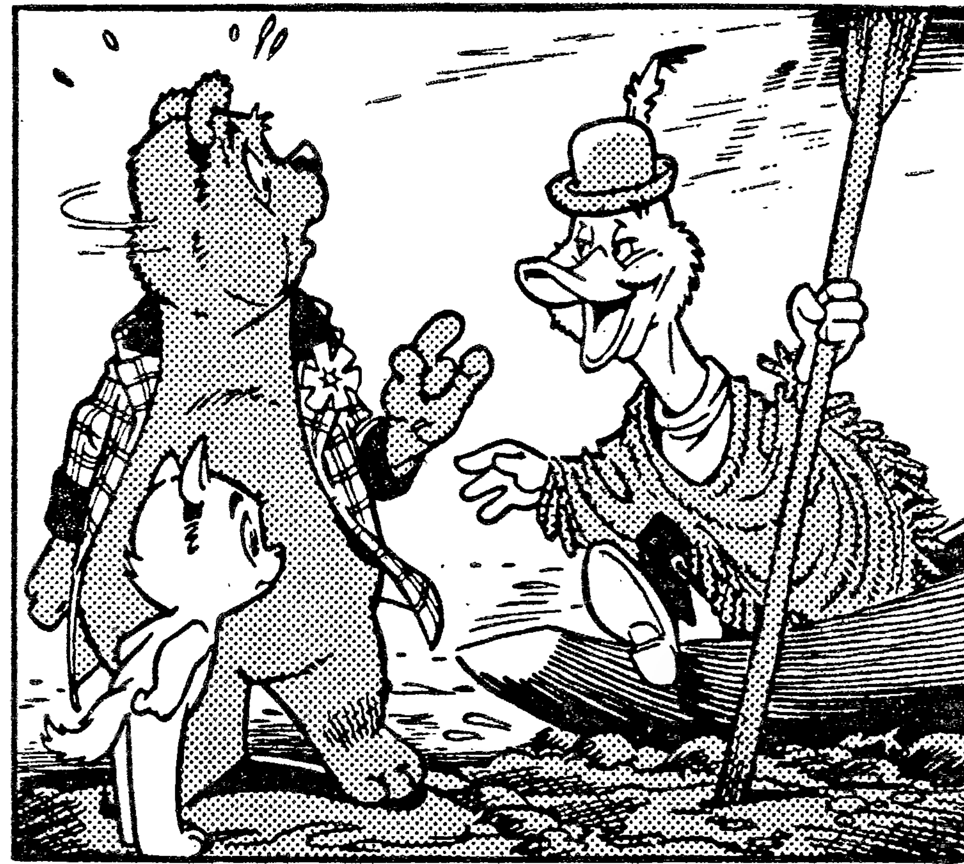
0457 Heer Ollie begon er genoeg van te krijgen. "Ik begrijp niet, wat ik hier eigenlijk doe", morde hij. "Wat is het nut? Alles is tegen mij en het is jouw schuld, dat ik hier voor gek sta. Schip naar de andere wereld, dat ergens anders is, als het hier niet is. Ik heb wel wat anders aan het hoofd, als je begrijpt wat ik bedoel. . ."
Hij zweeg, want achter hem klonk een schurend geluid en toen hij zich geschrokken omkeerde, werd hij een vaartuigje gewaar dat op de oever was gelopen. Het was afgeladen met vreemdelingen en de eersten die aan land sprongen, barstten in gejuich uit, toen ze hem zagen.
"Bent u al hier?", vroeg de dame, terwijl ze hem warm de hand schudde. "We dachten, dat u nog dáár was."
"Boemel is overal waar hij nodig is", stelde de ander vast. "Zijn we hier in de andere wereld? Is hier echt geen wringerd?"
"N-nee", zei heer Bommel, terwijl hij vergeefs trachtte het gebeuren te verwerken. "Dat is te zeggen. . . eh. . . ik begrijp niet wat u bedoelt, bedoel ik. Ik doe alleen maar mijn best om goed te doen, maar alles is tegen mij, zodat alles verkeerd begrepen wordt en ik er eigenlijk niet wil zijn, omdat ik het toch niet volgen kan."

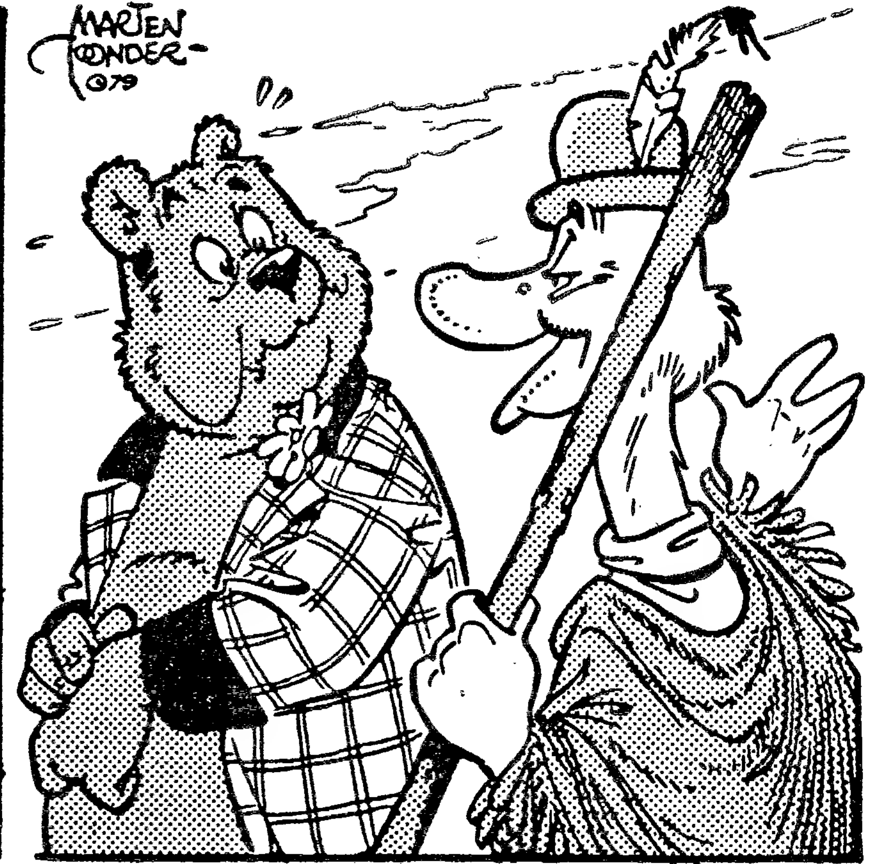
Het was duidelijk, dat zijn toehoorders ook hèm niet konden volgen, maar dat vonden ze niet erg. Ze waren veel te blij hem te zien en luisterden nauwelijks.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0458 Toen de vreemdelingen ten slotte in de mist verdwenen, lieten ze heer Ollie ontregeld achter. Hij kreeg echter geen tijd om zijn gedachten onder woorden te brengen, omdat de veerman zijn bootje knersend op de stenen schoof en aan land sprong.

"Ha, die Bommel!", riep hij uit. "Ben je er al weer?"

"H-heer W-waggel", stamelde heer Bommel, van de ene verbazing in de andere vallend. "Jij hier? en wat bedoel je met al weer, terwijl ik er alleen maar ben? Wat doe je hier?

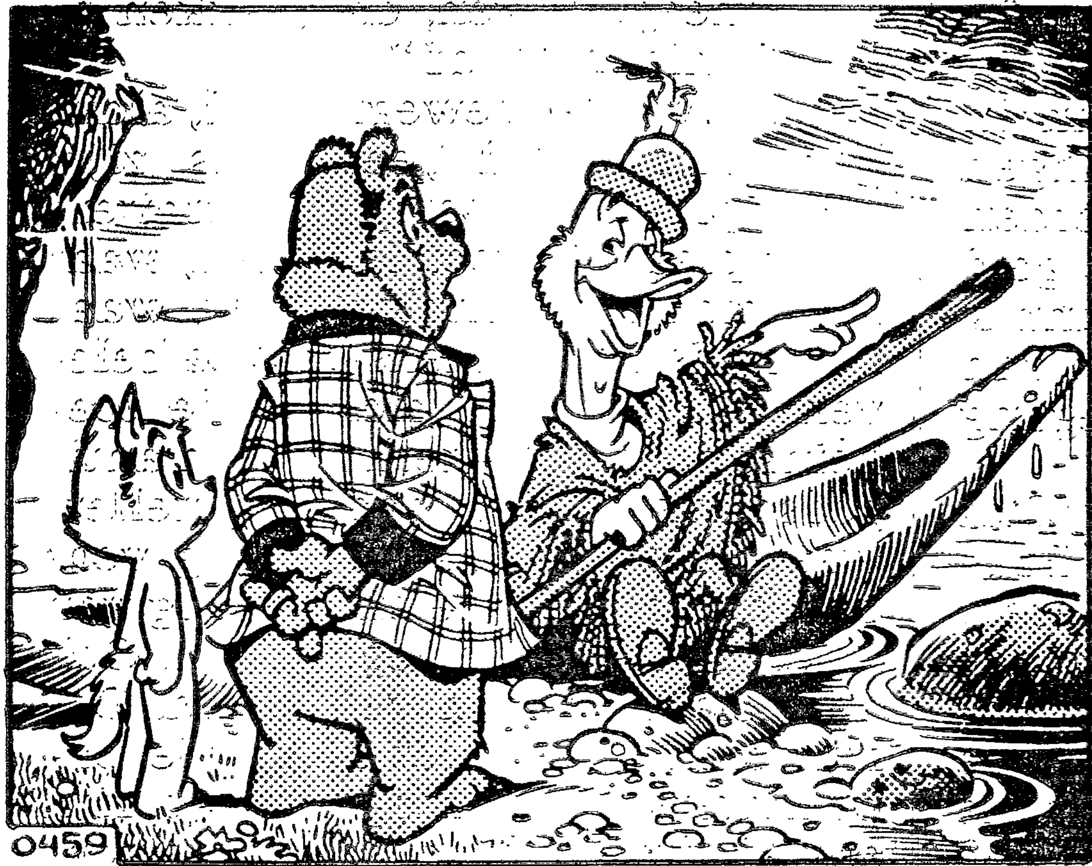
"Ik?", vroeg Wammes. "Ik heb hier die veerdienst geopend. Een reuze goed plannetje van je, want het gaat enigjes, hoor. Heen hoef je niks te doen, want dan vaar je vanzelf. Door die stroom, hè? Maar terug is het moeilijk, dan moet je erg roeien en je weet nooit waar je terecht komt door al die wolken. Daarom heb ik overal maar borden neergezet. Niet, dat het nodig is, hoor. Aan deze kant krijg ik nooit klanten, maar aan de overkant is het een drukte, dat snap je."

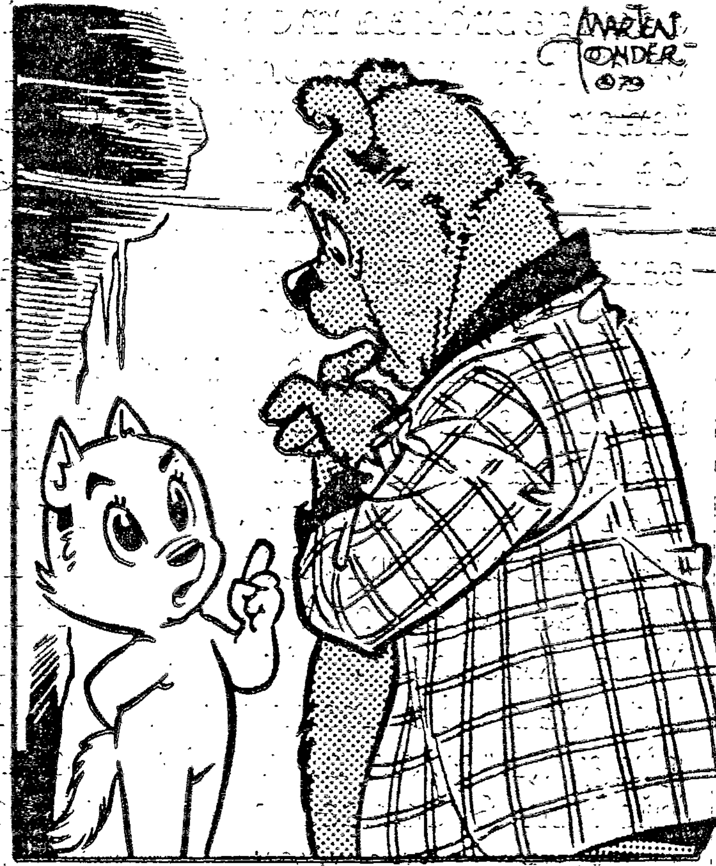
"Nee", zei heer Ollie met zwakke stem. "Ik snap er niets van. Ik zou nu eindelijk wel eens willen weten, wat dit allemaal betekent, want het wordt me te veel met mijn teer gestel."

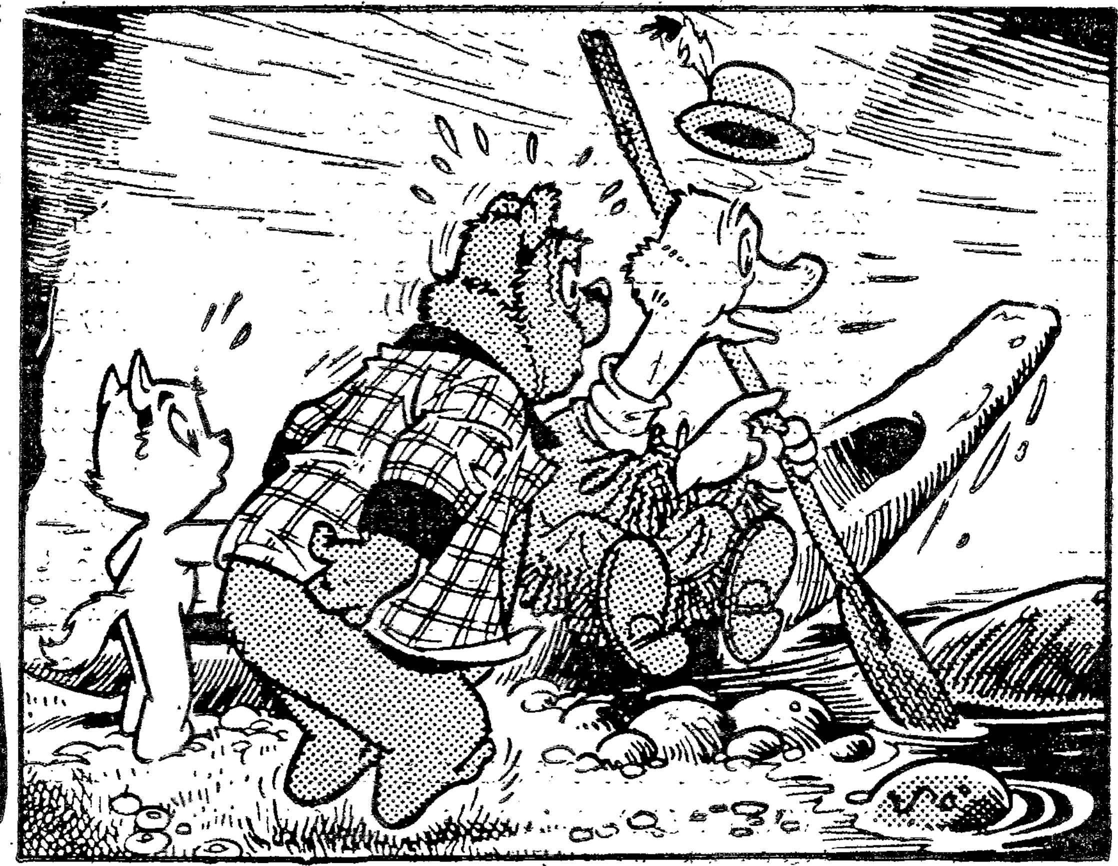
"Hihihi, die Bommel!", riep de veerman uit. "Altijd grapjes. Maar mij kan je niet nemen, hoor. Je hebt me zelf aangeraad om een veer te beginnen, dat weet ik nog reuzegoed."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

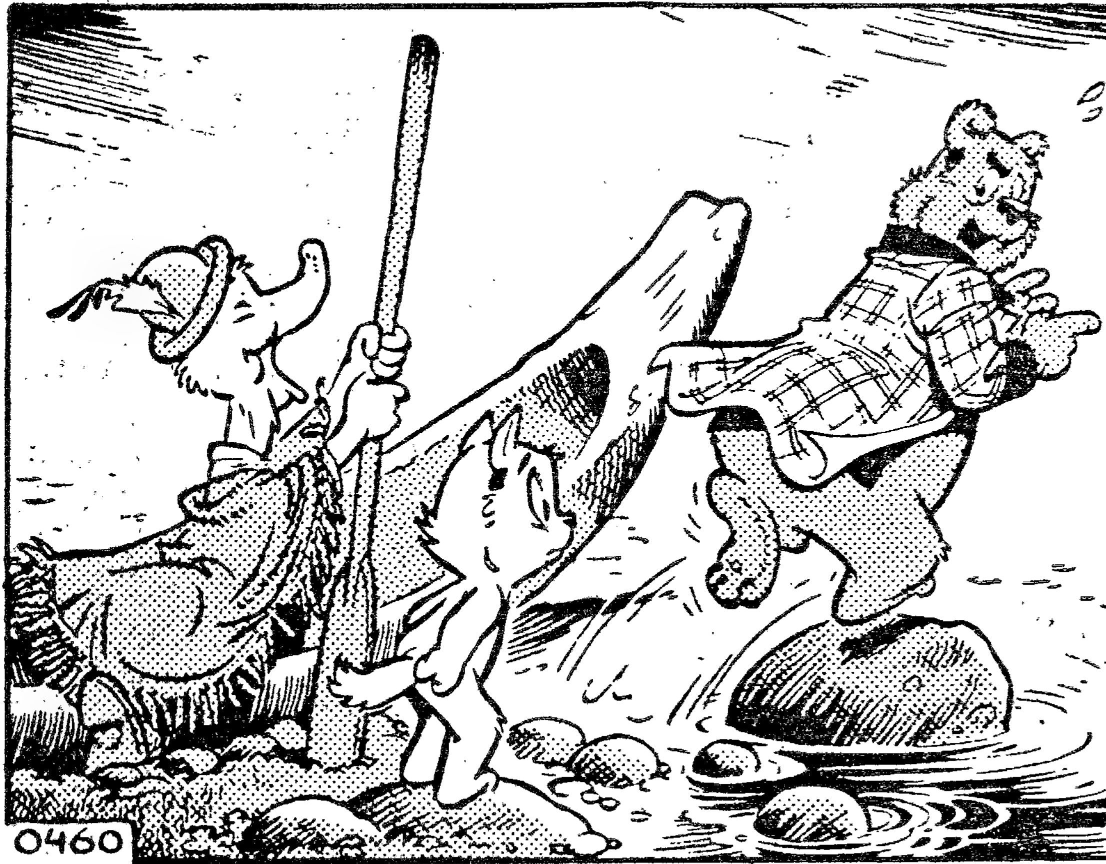

0459 "Bedoel je, dat jij die vreemdelingen in het land brengt?", vroeg Tom Poes.
"Reuze veel", gaf Wammes Waggel toe. "Ze betalen met leuke jasjes en gombaknollen. Lekker hoor en leukerder dan geld".
"Aan de overkant is dus die andere wereld waar ze allemaal vandaan komen", ze Tom Poes. „Maar hoe komt het, dat ze u kennen, heer Ollie? Bent u daar al eerder geweest?"
"Geen sprake van!!", riep heer Bommel uit. "En dit mag niet. Ik verbied deze veerdienst, bedoel ik. Ik heb...eh.. We hebben het al moeilijk genoeg zonder vreemden. Trouwens, ik ben de voorzitter, en dit moet gestopt worden, daar sta ik op. Het is maar gelukkig, dat ik persoonlijk de vinger heb kunnen leggen op de bron van alle misstanden. Ik bedoel op heer Waggel, die gewetenloos heen en weer vaart en het bloed van onze vader besmet".
"Niks hoor", protesteerde de veerman. "Ik vaar niet wetenloos, want we hebben altijd reuzen pret. Die luidjes zijn zo blij, hé? En hoe kan ik nou besmetten in deze mist?"
Verder kwam hij niet, want op dat moment klonk er van heel ver een ijl geroep over het water.
"Help!", riep een door nevels vervormde stem. „Ik verga.. Overal... Alleen... Help!"

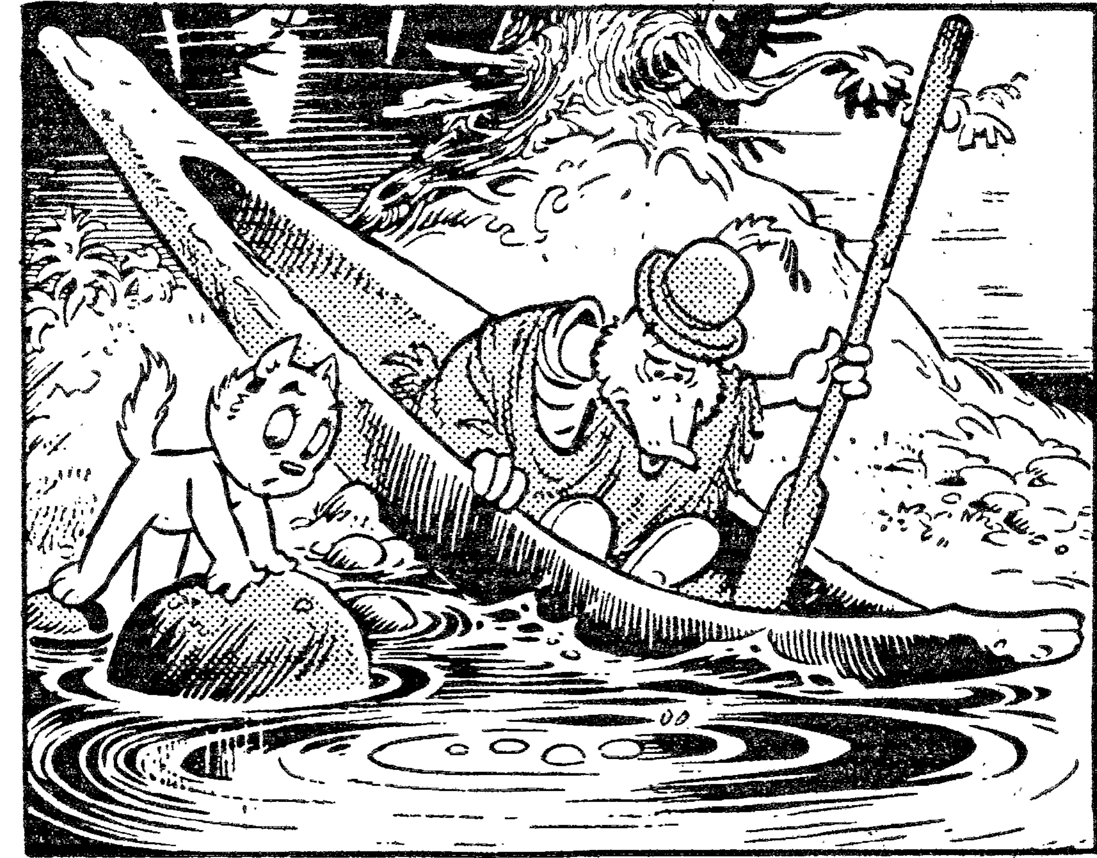
"Daar is een heer in gevaar!", riep heer Ollie ontzet. "Daar heb je het al!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

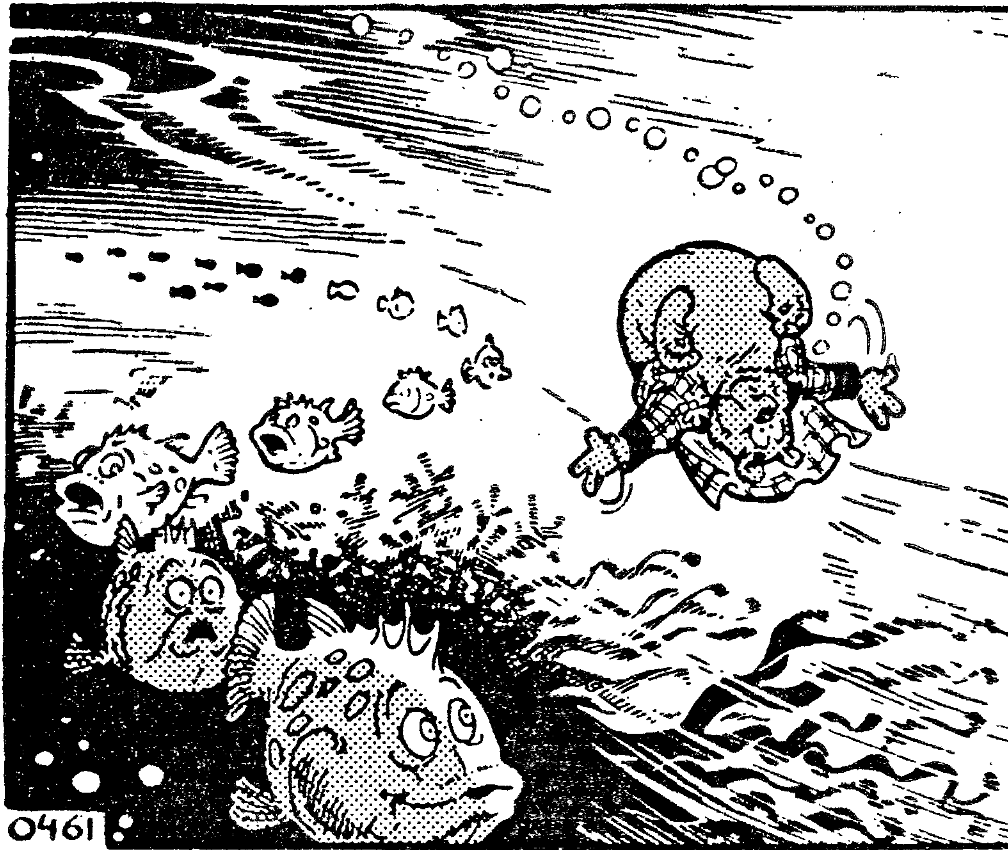

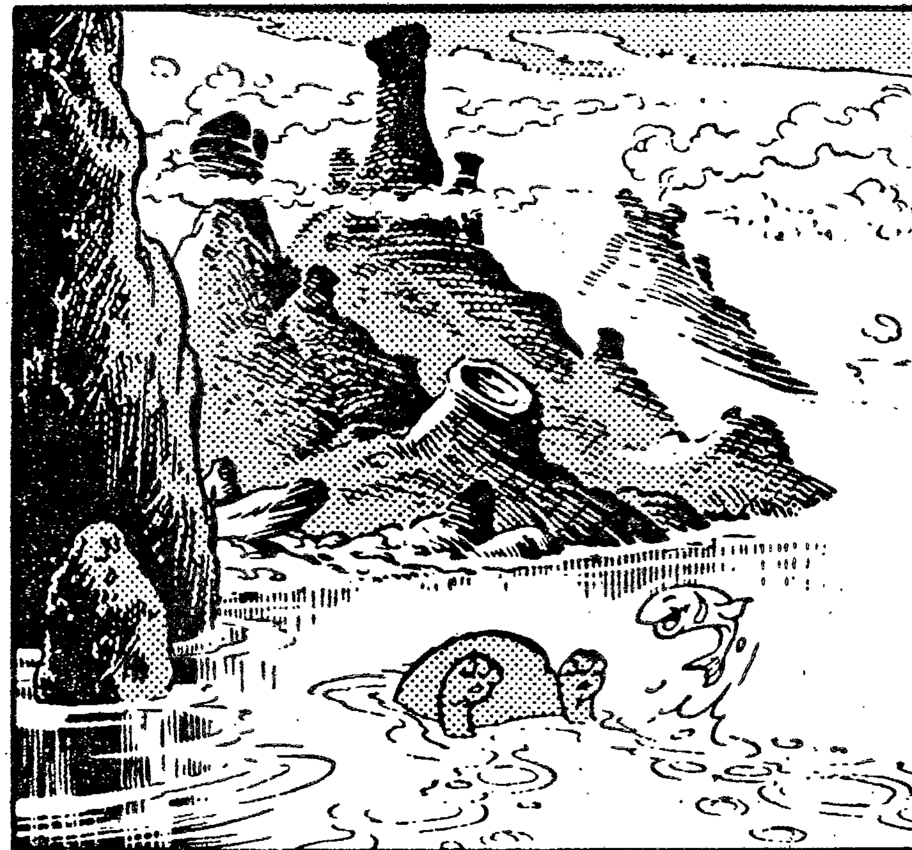
0460 Het dunne hulpgeroep verstierf en toen waren er alleen nog de nevels, die van de overkant nader dreven.
"We moeten iets doen!", riep heer Bommel, op een steen springend. "Doe dan toch wat, bedoel ik!"
Tom Poes stond echter gebogen in de mist te staren, want er was iets in de ijle kreet dat hem te denken had gegeven. En Wammes Waggel stapte giechelend in zijn vaartuig.
"Niks aan de hand, hoor", sprak hij. "Ik heb toch zeker een veer? Dit is nou net iets voor mij".
"Daar gebeurt iets ergs", schreeuwde heer Ollie overspannen. "Er moet.. moet ik.. Ik zal persoonlijk ingrijpen!"
Met deze woorden stortte hij zich in het ijskoude bergmeer, waar hij onmiddellijk door een kramp getroffen werd en onder de oppervlakte verdween zonder iets anders na te laten dan wat luchtbellen.
Zijn metgezellen staarden geschokt naar de plek waar hij gezonken was, en Wammes mompelde: "Dat is niet zo enigjes. Het water is reuzediep en het stroomt erg hard. Hij had beter de boot kunnen nemen; dat wist hij toch van de vorige keer?"

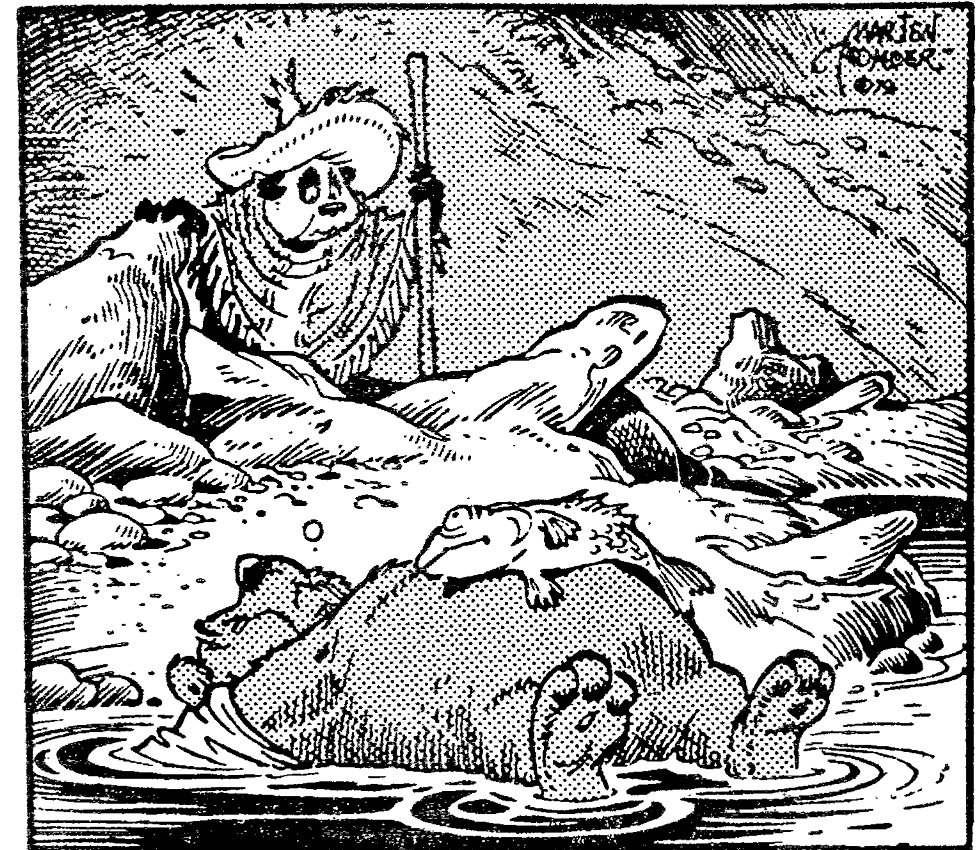
"Ja, gauw", riep Tom Poes uit. "We moeten met de stroom mee roeien. Misschien komt hij verderop weer boven water".
Dat was een verstandig plan. Maar er was iets vreemds met het Zwarte Water, waardoor we een poosje moeten wachten, voordat we weten wat er van terecht kwam.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0461 — Heer Bommel was geheel verstijfd een eindje gezonken. Maar omdat er nogal wat lucht in zijn tors zat, bleef hij na enige meters zweven en daar werd hij meegevoerd door de sterke stroom. Op deze diepte had die de meeste kracht, zodat hij met grote snelheid werd meegevoerd zonder veel aandacht aan de omgeving te kunnen schenken. Daarvoor had hij trouwens te veel ademnood en bovendien beletten de krampen hem een ordelijke zwemhouding aan te nemen.

Toen hij ten slotte weer aan de oppervlakte verscheen, was de verlamming geweken, maar omdat hij buiten kennis was geraakt, genoot hij er niet van. Ook merkte hij niet, dat hij aan land spoelde op een vreemde oever, waar de mist had plaats gemaakt voor zwaveldampen, die aan de vele kraters ontstegen. Het was een onprettige streek en het had slecht met hem kunnen aflopen, als hij niet was opgemerkt door een bejaarde inboorling die een strandwandeling maakte.

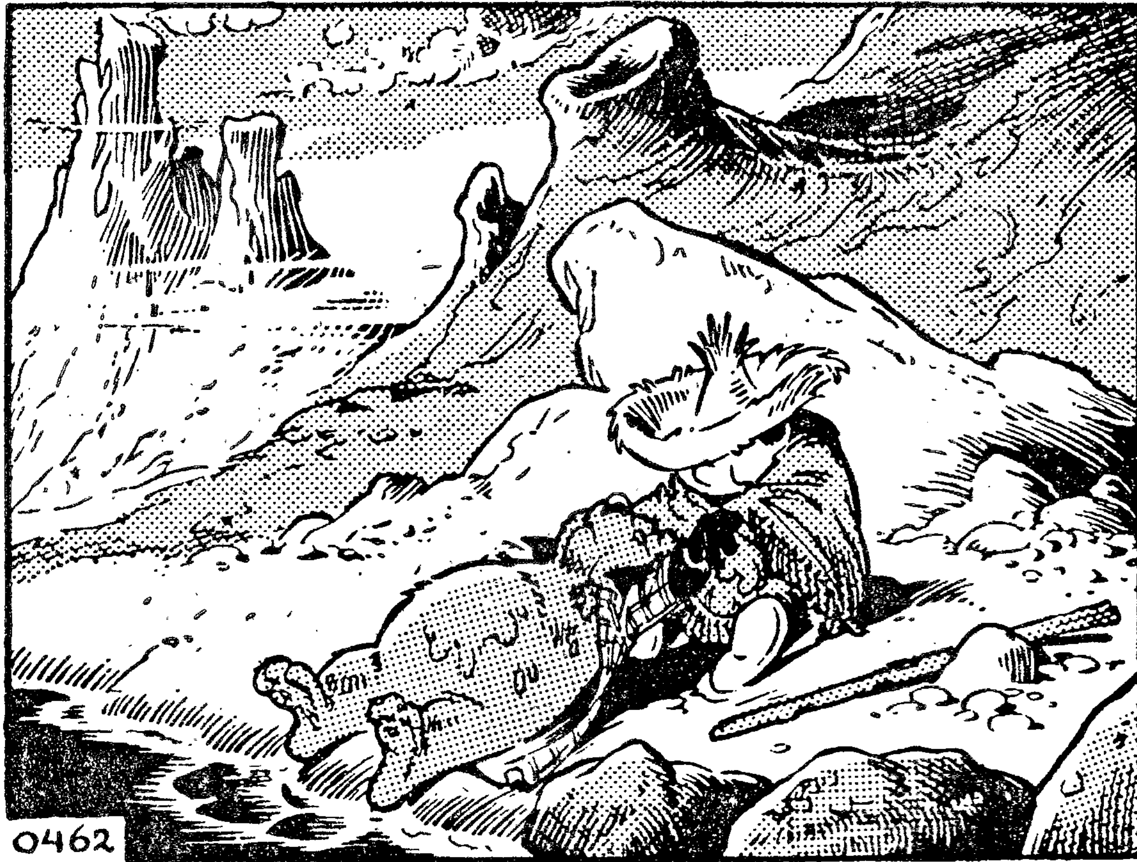
„Kijk nu toch", sprak deze verschrikt tot zichzelf. „Daar is iemand te water geraakt! Wat gevaarlijk. Wie kan dat zijn?"

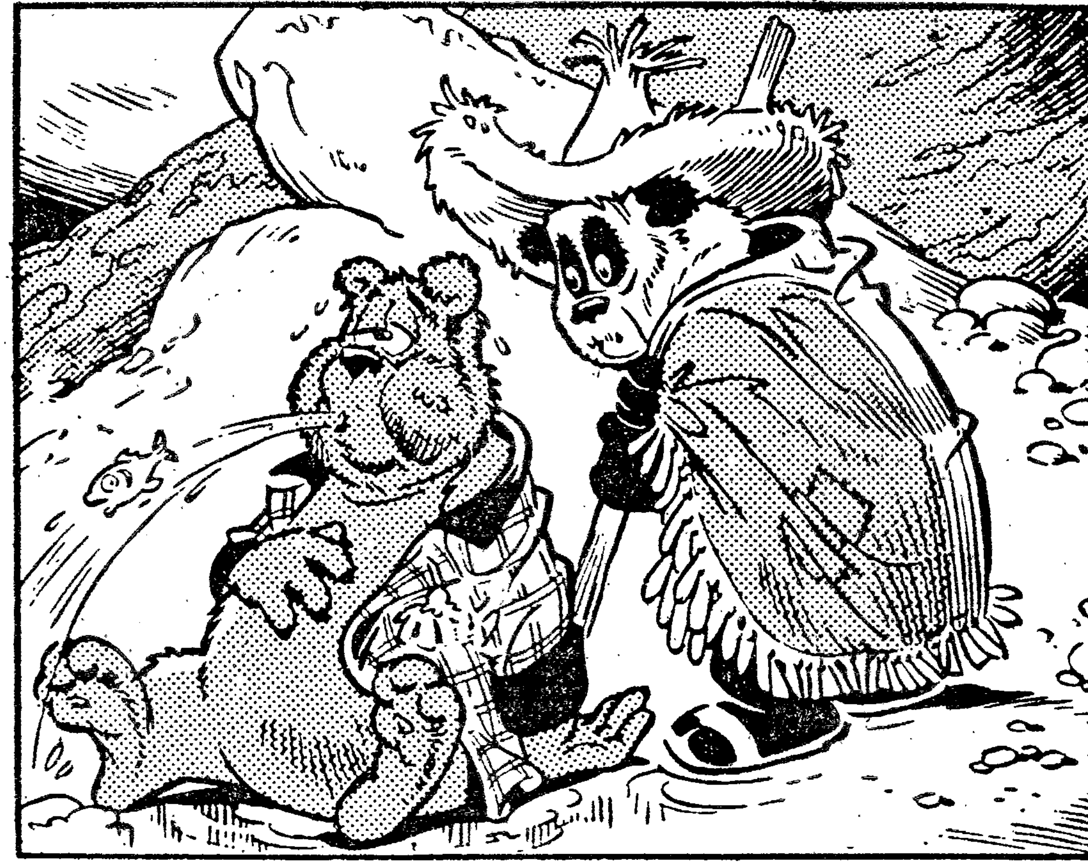
Hij schuifelde wat naderbij om een betere blik op de drenkeling te kunnen werpen en bleef toen verrast staan.

„Een vreemde", stelde hij vast. „Hoe is het mogelijk? Iemand uit een andere wereld! En hij is er slecht aan toe, hij moet zo gauw mogelijk een paar gombaknollen hebben."

Heer Bommel en de andere wereld

ɔor Marten Toonder

0462 De oude haastte zich naar heer Ollie en trok hem met veel moeite verder aan land om hem te laten drogen. De zon scheen hier fel en ook de grond straalde vulkanische warmte uit, zodat de geredde heer na enige tijd de ogen opsloeg en een zittende houding aannam.
„Wah... w-waar bennik?", vroeg hij met zwakke stem.
„In Apokalië", verklaarde de grijsaard.
Die naam zei heer Bommel echter niets. Er was een leegte in zijn denkvermogen, die ook bleef bestaan, nadat hij zich had ontdaan van wat binnengelopen meerwater. Hij wierp een wezenloze blik op de omgeving en schudde het hoofd.
„Apokaalje", herhaalde hij. „Kenniknıet. Wattisser gebeurd?"
„U bent in het water gevallen", zei de ander. „Een wonder, dat u nog leeft! Het meer eet alles op en niemand kan eroverheen. De stroom is te sterk. Wat bent u trouwens voor eentje? Ik heb nog nooit zo iemand als u gezien".

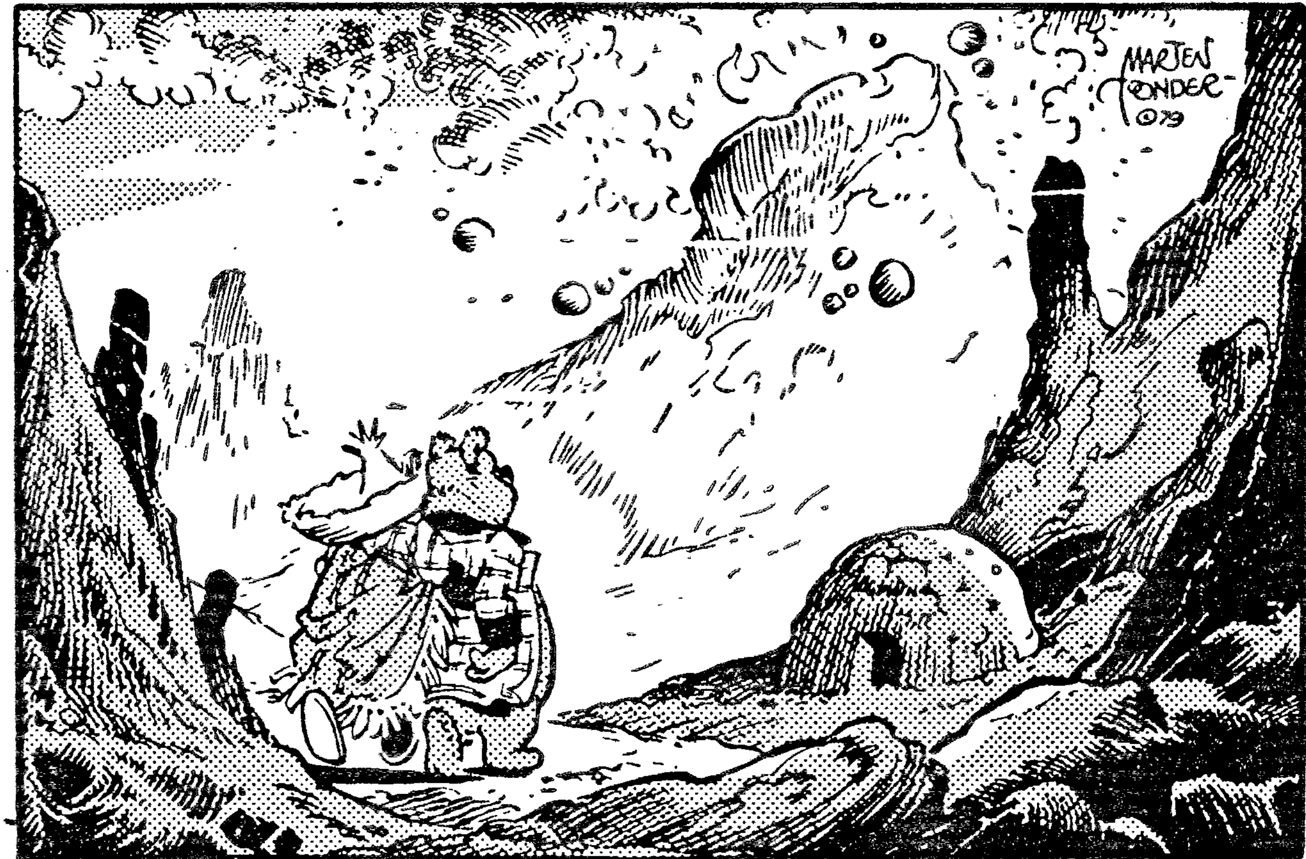
„Ik ben Olivier B. Bommel", stelde heer Ollie na enig nadenken vast. „Dat weet ik zeker, terwijl ik verder niet weet hoe... eh... Ik ben bang... Zou ik... Ik ben een stukje geheugen kwijt geraakt. Teer gestel. Alles alleen doen... omdat iedereen mij verstoten heeft... geloof ik!"
Hij verviel in een tobberig zwijgen, maar toen zijn dwalend oog op zijn knoopsgat viel, leefde hij een beetje op.
„Heb niets meer dan bloem", sprak hij. „Gouden bloem. Die herinner ik mij. Gouden D-dodl bloem".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

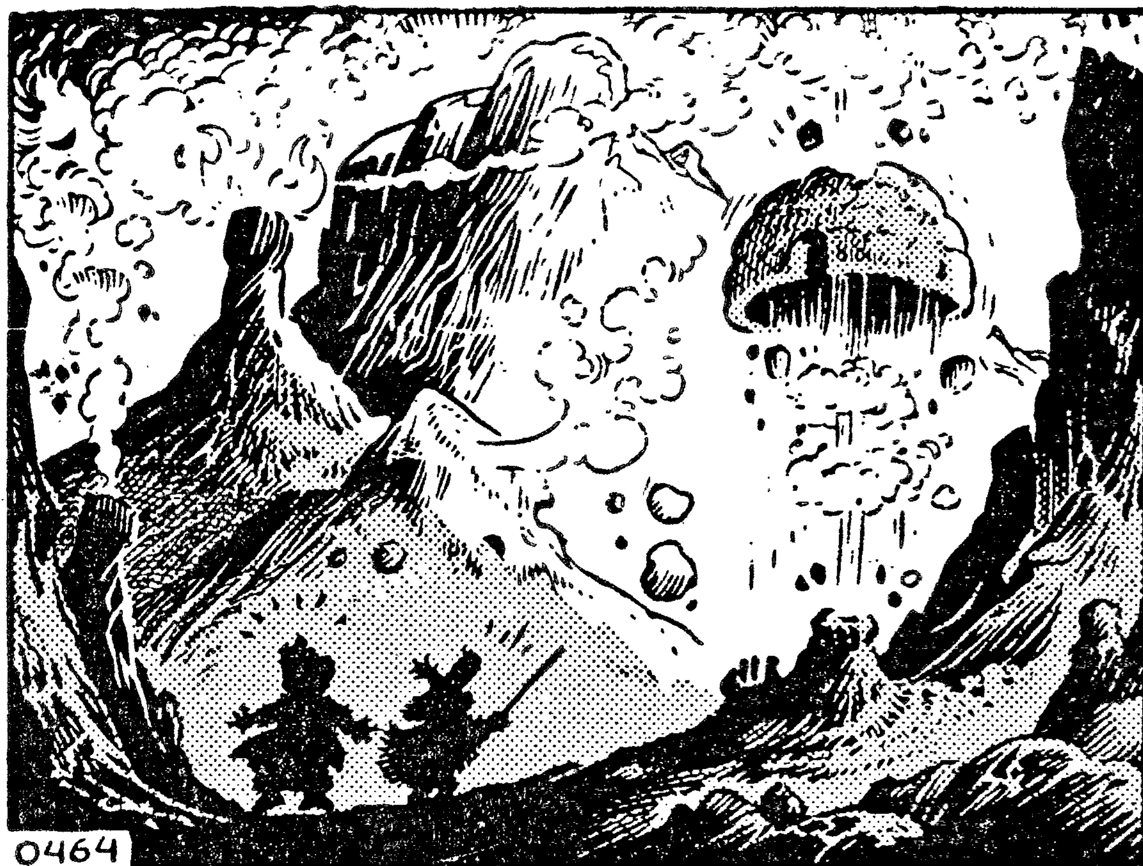

0463 Heer Bommels redder slaakte een verbaasde uitroep. "Wat heeft meneer Boemel?", vroeg hij ongelovig.
"Dodl-bloem", herhaalde heer Ollie. "Gouden Dodbloem. Dobbloem, bedoel ik. Heet niet Boemel. Ollie Bommel heet ik".

"En ik Salem Ochtendrood", stelde de ander zich voor. "Maar een gouden dubloen! U moet meegaan naar mijn huis en wat eten. Gombaknollen zijn goed om beter te worden. En het zal een grote eer zijn om meneer Olie Boemel te ontvangen. Een dubloen! Zijn die er meer waar u vandaan komt?"
"Veel", zei heer Bommel, met moeite opstaande. " 't Is lente. Alles bloeit, als u begrijpt wat ik bedoel. Hier niet, maar bij Bommelstein wel. Groeien aan struiken".
De oude Salem sloeg een arm om de drenkeling en steunde hem tussen de kraters door naar een open vlakte, die een eindje verder binnenslands lag. Het was een moeilijke tocht want de weg lag vol stenen en zwaveldampen bemoeilijkten de ademhaling, zodat heer Bommel aan het einde van zijn krachten was, toen het huisje in het zicht kwam. Beklemd keek hij naar de vulkaan die het landschap afsloot.
"Vuur", zei hij. "Er komt vuur uit".
"Ja", gaf de grijsaard toe. "Dat is niet zo goed. Het zou wel eens mis kunnen gaan. En dat, terwijl we haast thuis zijn".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

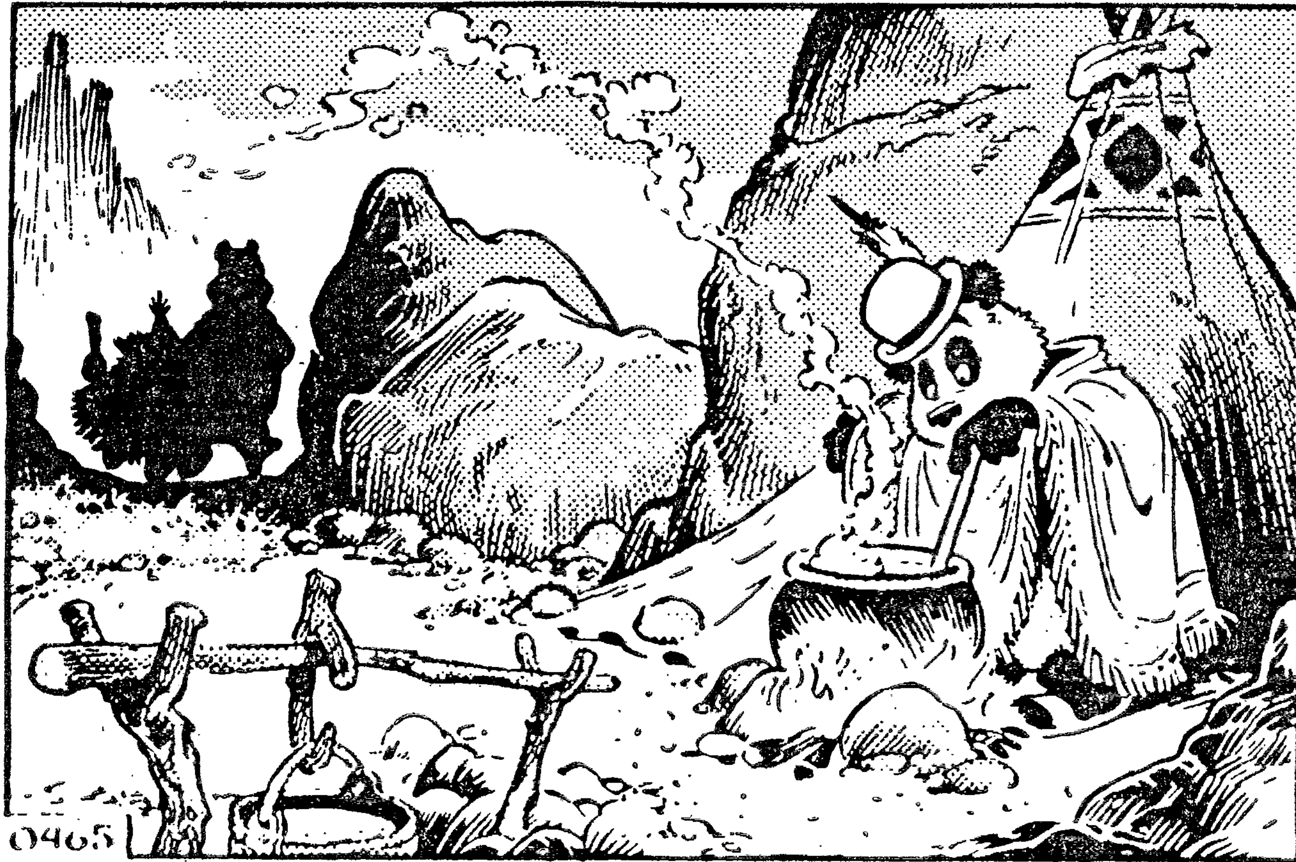

0464 "W-wat bedoelt u?", vroeg heer Ollie verwezen. ' 'Wat kan m-mis gaan, bedoel ik?"
Het antwoord van Salem was onverstaanbaar, want op dat moment klonk er een gerommel en barstte de grond op verschillende plaatsen open om vuur en lava door te laten. Zodoende ontstonden er vele kratertjes, waarvan één zich onder het huisje van de heer Ochtendrood bevond. Daartegen was het eenvoudige metselwerk natuurlijk niet bestand; het werd van zijn fundamenten gerukt en temidden van zwaveldampen in de lucht geblazen.
"Dát bedoel ik!", riep de gastheer, zijn woning droevig naogend. "Dit is nu al de tweede deze week. Ik kan wel aan het bouwen blijven. Maar ja, men moet al blij zijn, als men niet zélf afgevuurd wordt. Wat u, meneer Boemel?"
"J-ja", fluisterde heer Ollie bleekjes. Hij wachtte tot het rumoer wat afnam en hernam toen met bevende mond: "Hoe v-vreselijk! Isset.. Is het hier altijd zo? Een heer zou hier omkomen met zijn teer gestel!"
"Dat zal wel", gaf de oude toe. "Het is niet gemakkelijk om ergens te wonen waar de wereld vergaat. Maar men went eraan. Er is niets aan te doen".
Hij wendde zich om en verliet gebogen zijn woonplaats. "Ik ga u naar neef Abbas brengen", vervolgde hij. "Daar is het in ieder geval rustiger voor iemand met een teer gestel, en een dubloen".
Getroffen door de laatste opmerking tastte heer Bommel naar zijn knoopsgat. Maar helaas; hij had Doddeltjes bloem in de aardbeving verloren.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

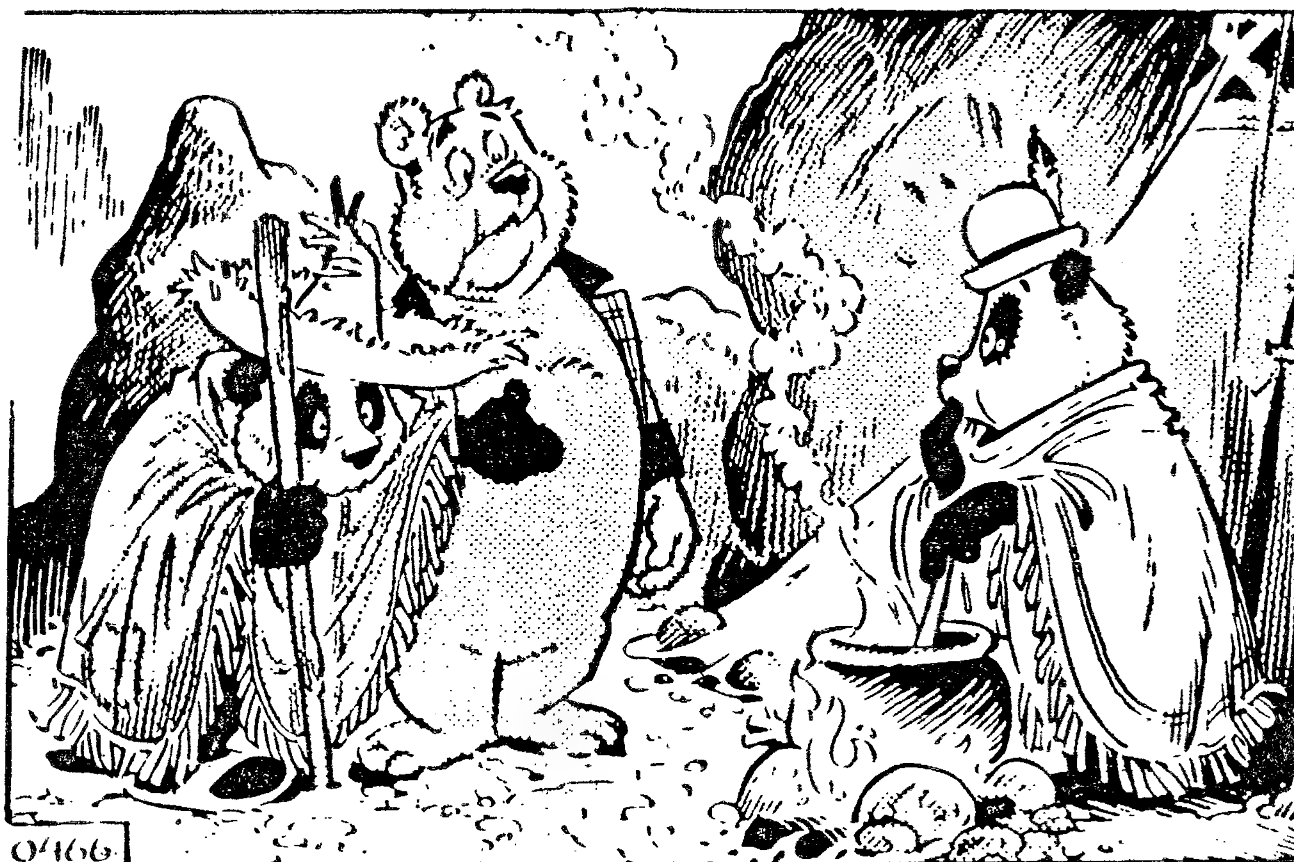

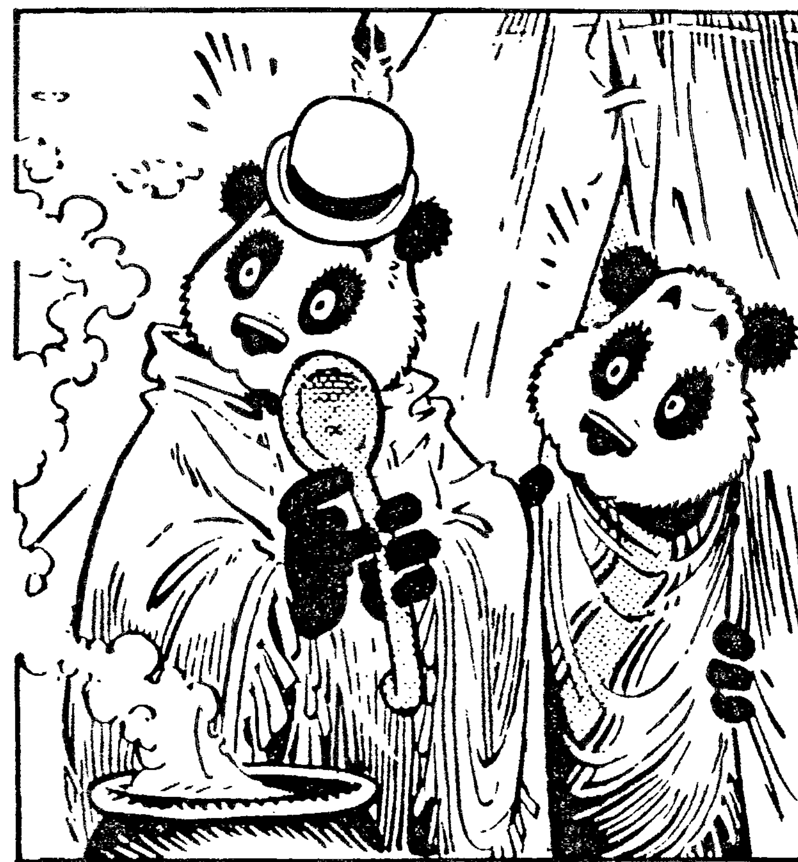
0465 Bedrukt haastten Salem en heer Ollie zich uit het gebied der vulkanen, totdat ze op een kale, rotsachtige vlakte kwamen.
"Hier woont neef", verklaarde de grijsaard. "En kijk, daar staat nicht Ira gombapuree te maken. Ze woont maar eenvoudig in een kampement, als meneer Boemel het niet erg vindt. Dat is om gauw weg te kunnen als het nodig is. Tussen de donderbergen heeft dat weinig zin, want men weet nooit waar het vuur vandaan zal komen".
Hij haalde berustend de schouders op en besloot: "Ach ja, de wereld kan op allerlei manieren vergaan. Het beste is om eraan te wennen, omdat er toch niets aan te doen is".
"Natuurlijk is er iets aan te doen", zei heer Bommel, zich oprichtend. Hij voelde zich beter, nu de benauwde walmen plaats hadden gemaakt voor gomba-geur, en bovendien begon zijn gedachtenleven weer enigszins te werken.
"Men moet aanpakken", vervolgde hij. "Dat zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan. Waarom blijven jullie hier wonen? Dit lijkt me een slecht land toe. Waarom kopen jullie geen boot om het meer over te varen?"

"Een boot kopen?", harhaalde de oude, en hij trok de wenkbrauwen op. "Van wie? En om iets te kopen moet men de dubloenen hebben die in oude verhalen voorkomen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

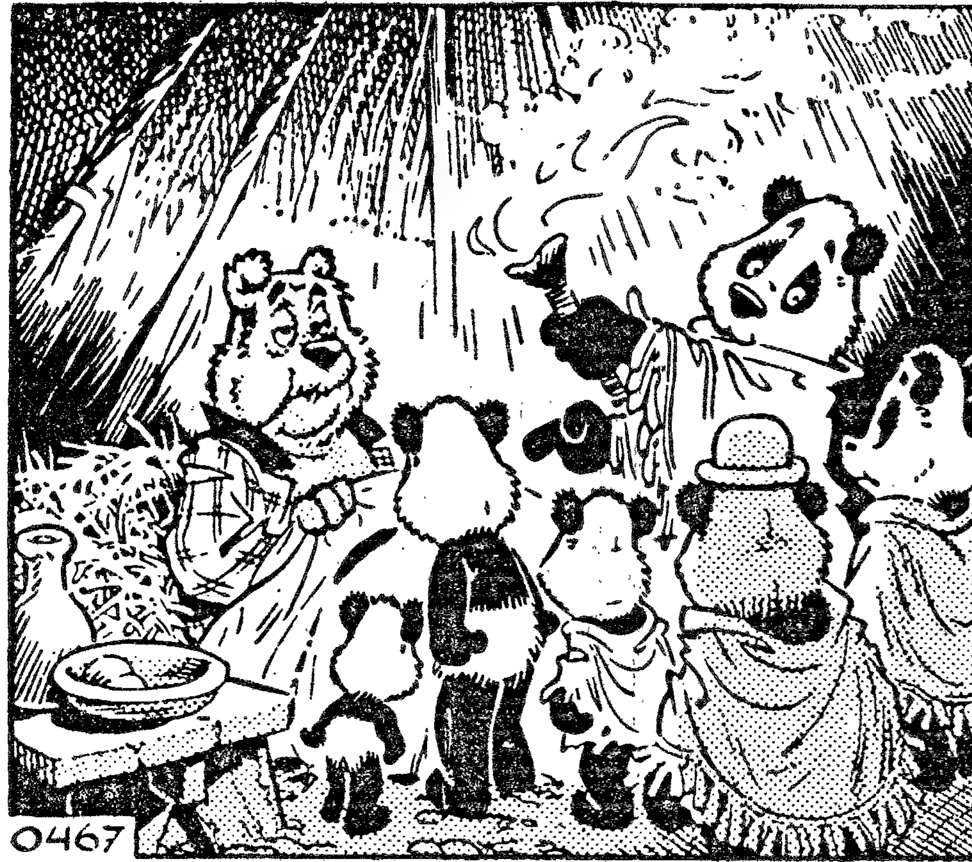

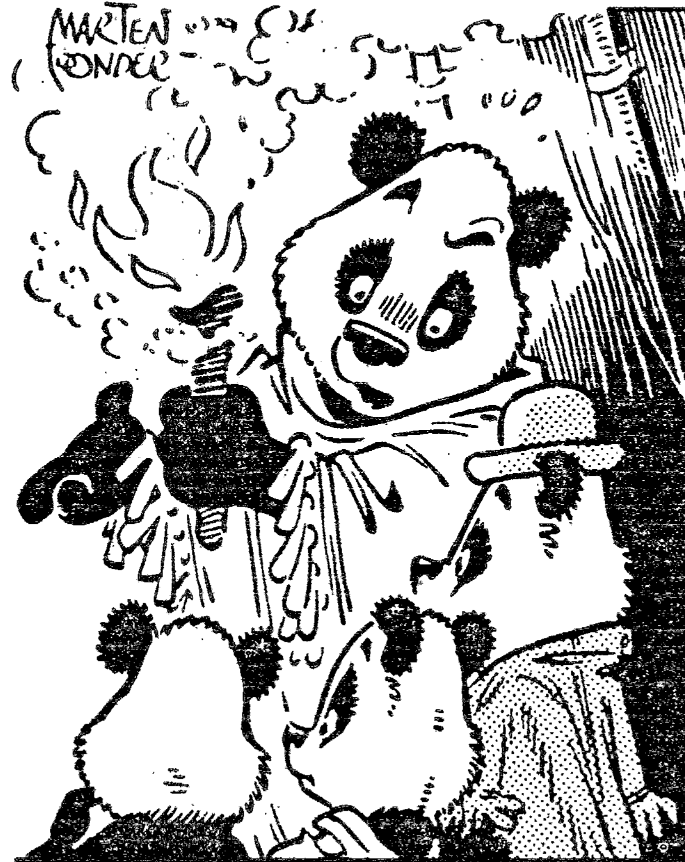
0466 Al pratend waren ze het vrouwtje genaderd, dat in haar kookpot stond te roeren, en Salem hield halt.
"Dit is nicht Ira", stelde hij voor. "Ze kan goede zoete koekjes maken van knollen, en jassen knopen van eigen wol. En dit is een meneer die een echte dubloen heeft. Hij komt uit het land waar ze groeien. Olie Boemel heet hij".

"Olivier B. Bommel", verbeterde heer Ollie. „En wat ik had was een bloem. Een eh... Doddelbloem. Maar die ligt ergens op straat. Verloren toen de aarde verging, bedoel ik".
"Gossie", zei Ira. Ze zweeg bevangen, doch nu werd het tentdoek geopend en stak neef Abbas het hoofd naar buiten.
"Iemand uit het land waar de dubloenen op straat liggen!", sprak hij eerbiedig. "Bestaat dat écht? Ik dacht altijd, dat het een verhaalte van oom Salem was".
"Deze baas ziet er vreemd genoeg uit om daar vandaan te komen", zei nicht Ira. "Ga zitten, meneer Boemel, dan zal ik u wat te eten geven".
"Ja, ga zitten en vertel, vreemdeling", vulde neef Abbas aan. "Ik hoop, dat u onze gast wilt zijn."
Heer Ollie gehoorzaamde, en terwijl hij hongerig in de knollen hapte, begon hij het land aan de overkant van het meer te beschrijven. Dat deed hij op zijn gewone, boeiende manier, zodat zijn toehoorders verward aan zijn lippen hingen. Alleen was het vervelend, dat hij zich niet herinnerde hoe en waarom hij naar dit akelige land gekomen was.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0467 Het was reeds laat, toen heer Bommel uitgeput zweeg, en Abbas haastte zich om hem het familiebed in de tent te wijzen. Tot zijn verrassing bevond zich daar een kinderschaar, die zwijgend achter het tentlinnen had zitten luisteren en die zich nu verdrong om de zich ter ruste begevende heer.

„Stil zijn, jonkies", sprak de vader. „Deze baas komt uit het land van de dubloenen en hij weet de weg daarheen, maar die heeft hij even vergeten. Hij is teer en daarom gaat hij slapen. Ali, Mali en Sali gaan nu de buren uitnodigen voor morgen; de rest van jullie gaat gewoon op wacht en kijkt dubbel goed uit."

De kinderen snelden weg om hun taken te vervullen en Abbas keerde terug naar het vuurtje, terwijl er uit het slaapvertrek al spoedig het geluid van een diepgaande ademhaling opsteeg.

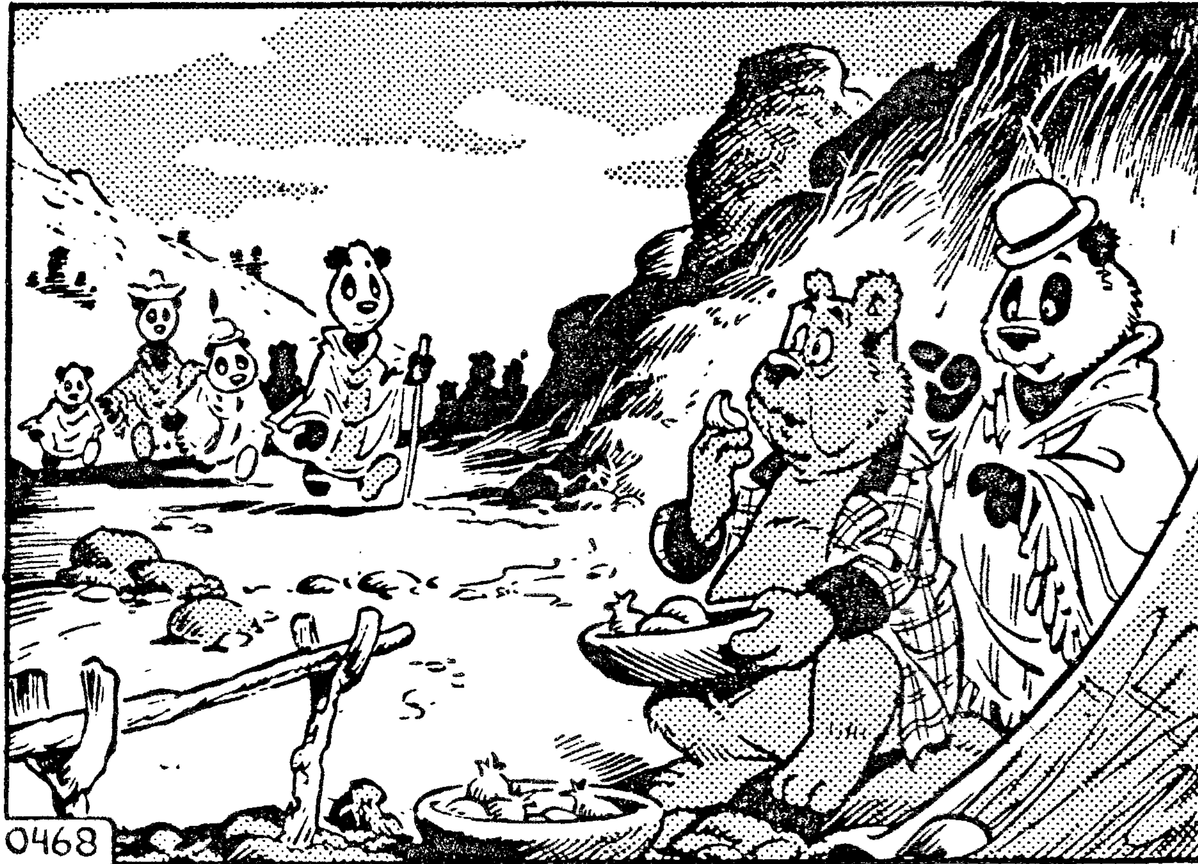
„Ik kan niet blijven", zei de oude Salem opstaande. „De komst van deze vreemdeling is erg belangrijk. Hij weet de weg en als de heugenis terugkomt in zijn gestel, zal hij ons wijzen waar de andere wereld is. Daar is alles beter, geen vuur en geen wringerds, en daar groeien de dubloenen".

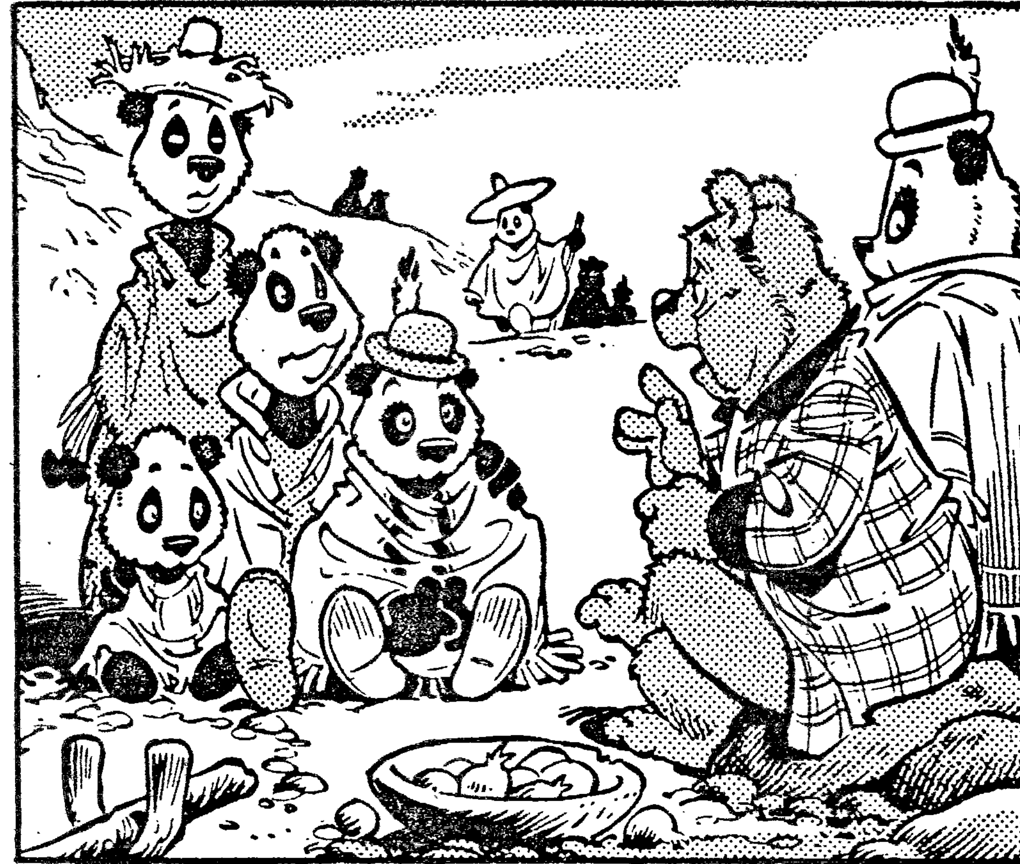
„Ze liggen er op straat", mompelde Ira dromerig.

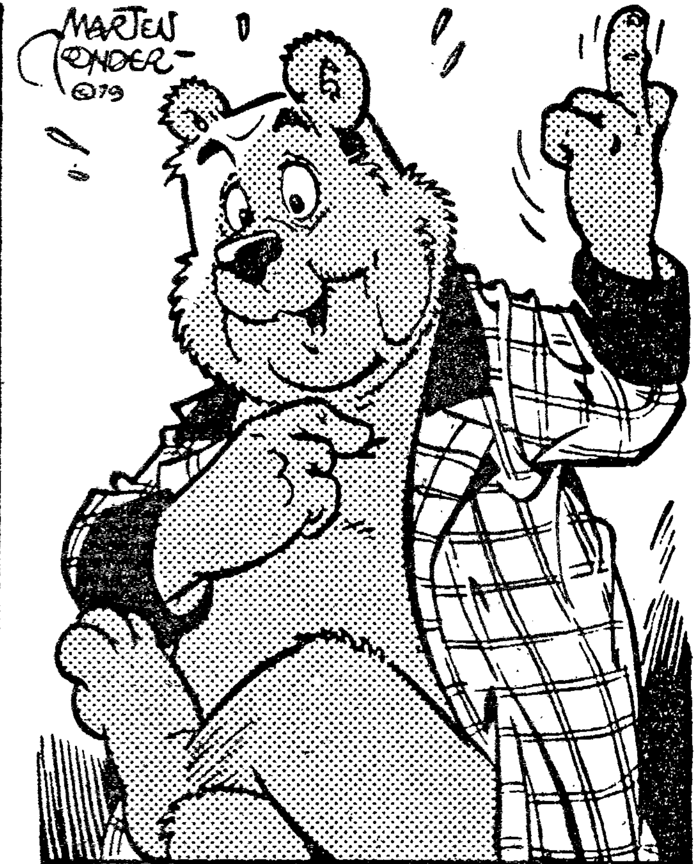
„Morgen houden we een stamdag om beraad te slaan", stelde de grijsaard vast. „Misschien is er een manier om weg te komen uit deze wereld die vergaat. Ikzelf zal het land intrekken om iedereen te waarschuwen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

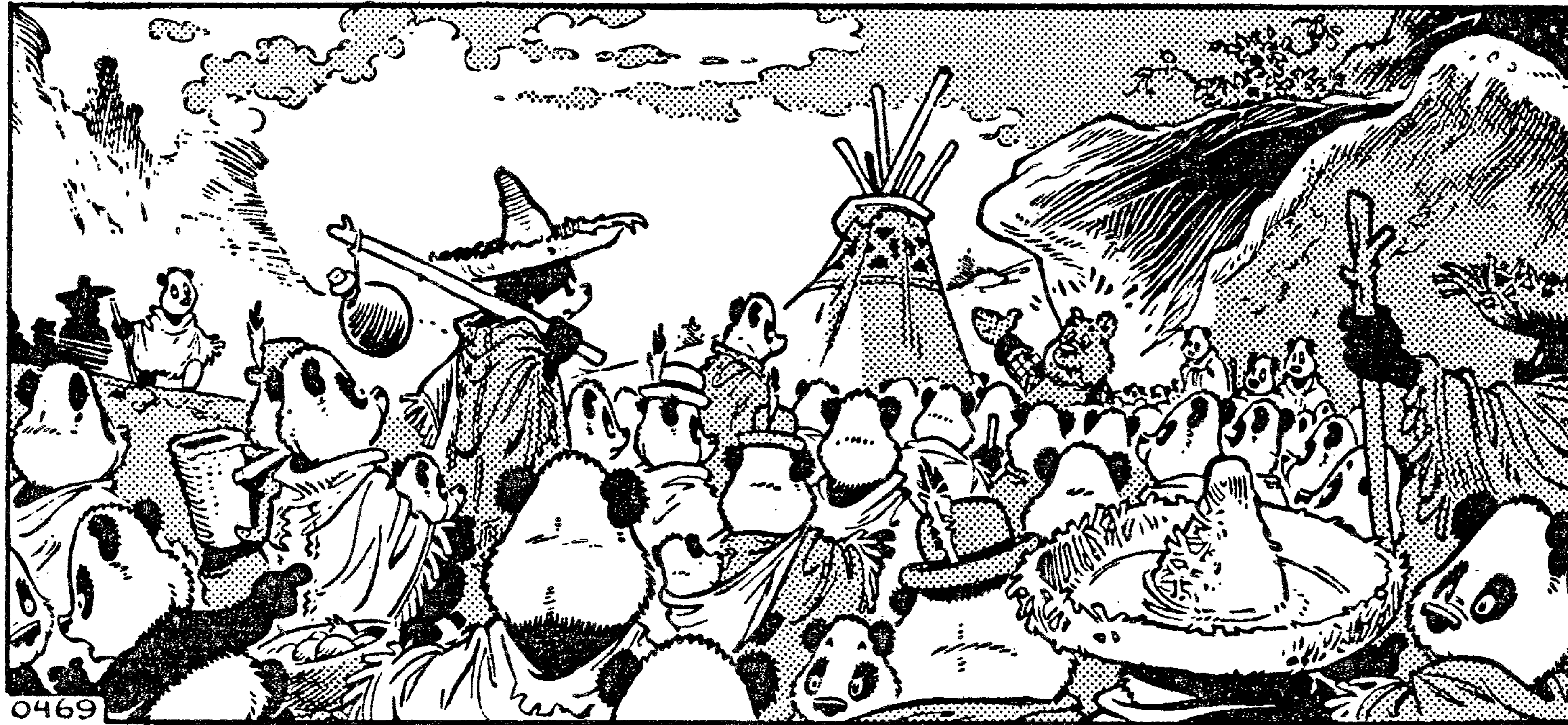

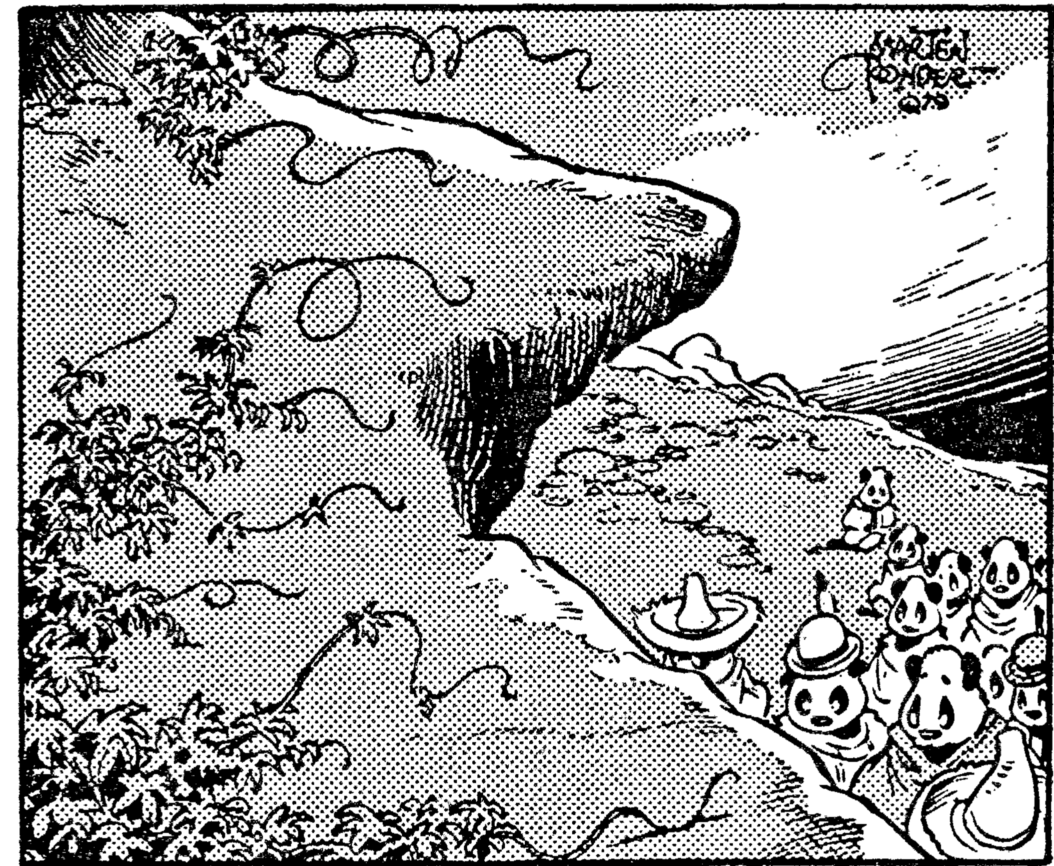
0468 Toen heer Bommel de volgende morgen uit de tent kwam, wachtte Ira hem reeds op met het ontbijt.
„Bent u uitgeslapen?", vroeg ze hoopvol.
„Ik voel me beter", gaf heer Ollie toe. „Alleen een beetje vreemd in het hoofd. Een leegte, als u begrijpt wat ik bedoel".
„Misschien wordt die wel gevuld als u een paar knollen gegeten hebt", zei de gastvrouw. „Ik hoop het maar, want daar komt buurman Azor al aan met zijn familie. Er is vandaag een stamdag om naar u te luisteren, ziet u?"
De etende heer wilde ongerust vragen wat ze bedoelde, maar hij had zijn mond vol zacht gekookte knol en bovendien was Ira al bezig hem voor te stellen.
„Boemel", mompelde Petrus Azor verrast. „Hij moet familie zijn van tante Jezebel!"
„Dat kan niet", zei zijn vrouw. „Deze baas is een vreemdeling, en Apokalië is het enige land dat bestaat."
„Dat is niet waar", legte Ira uit. „Er is nog een andere wereld, en die zal hij ons uitleggen. Vertel waar u vandaan komt, meneer Boemel". Heer Ollie zette de nap neer en gehoorzaamde met enige tegenzin. Hij was nog hongerig en bovendien had hij de vorige dag al verteld wat er te vertellen viel. Maar al pratende begon hij weer schik in het onderwerp te krijgen door de oplettendheid van zijn toehoorders, die voortdurend aangroeiden.

„Het zal u dan ook duidelijk zijn", zo sprak hij na een poosje, „dat in mijn wereld alles beter is. Het is een wereld zonder vulkanen, waar het steeds maar prettiger wordt omdat er voor iedereen gezorgd wordt en geld geen rol speelt".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0469 Het is mogelijk, dat de leemte in zijn geheugen heer Bommel parten speelde; of misschien kwam het omdat hij al een poosje geen kranten gelezen had. Maar een feit is, dat hij de Rommeldamse wereld zo meeslepend schilderde, dat zijn gehoor ademloos luisterde. Vermoeiend was het wel want de menigte werd steeds groter en in de middag moest hij roepen om zich verstaanbaar te maken.

„Lopen hoeft niet", riep hij met schorre stem. „Overal rijden auto's en zo heb ik persoonlijk bijvoorbeeld de Oude Schicht, wanneer ik mij beweeg als ik in stilte mijn werk doe. Ook kan men overal een eenvoudige maar voedzame maaltijd krijgen, waar Joost soms iets bijzonders van maakt, dat goed is voor iemand die niet zo van knollen houdt; hoewel ik er nu wel trek in zou hebben. Vulkanen zijn er niet en van vergaan is geen sprake, want van alles is overvloed. Wij kennen geen armoede...".

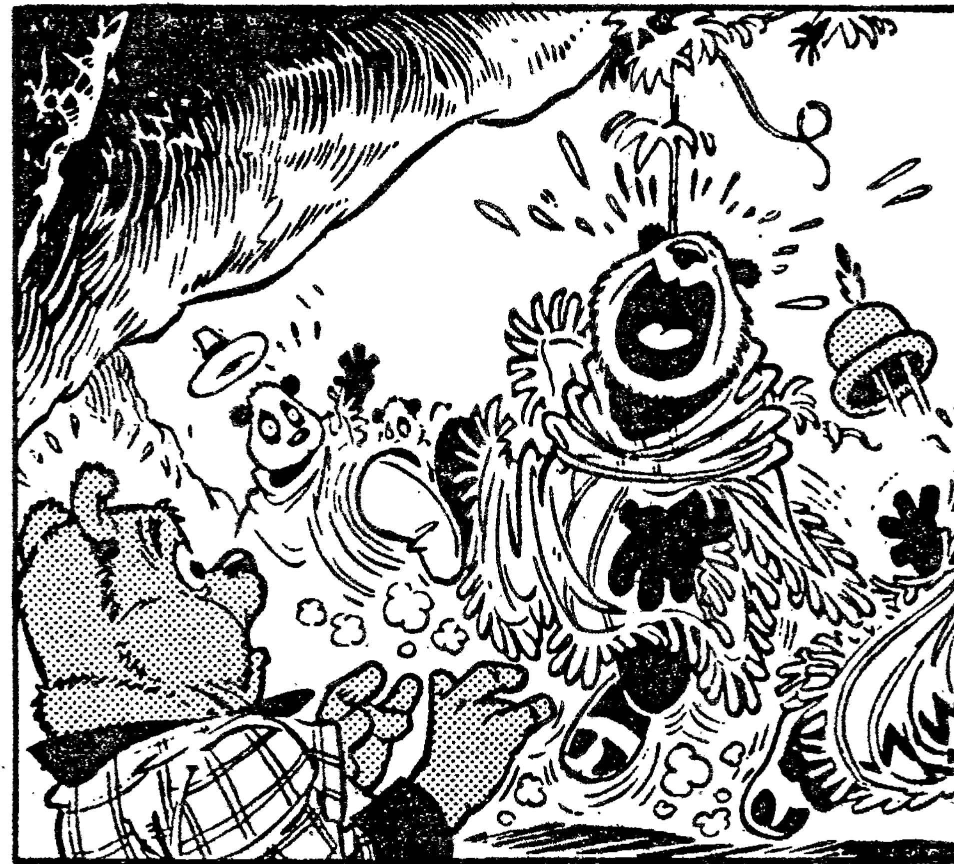
„Is het waar, dat er dubloenen op straat liggen?", riep een stem uit de massa.

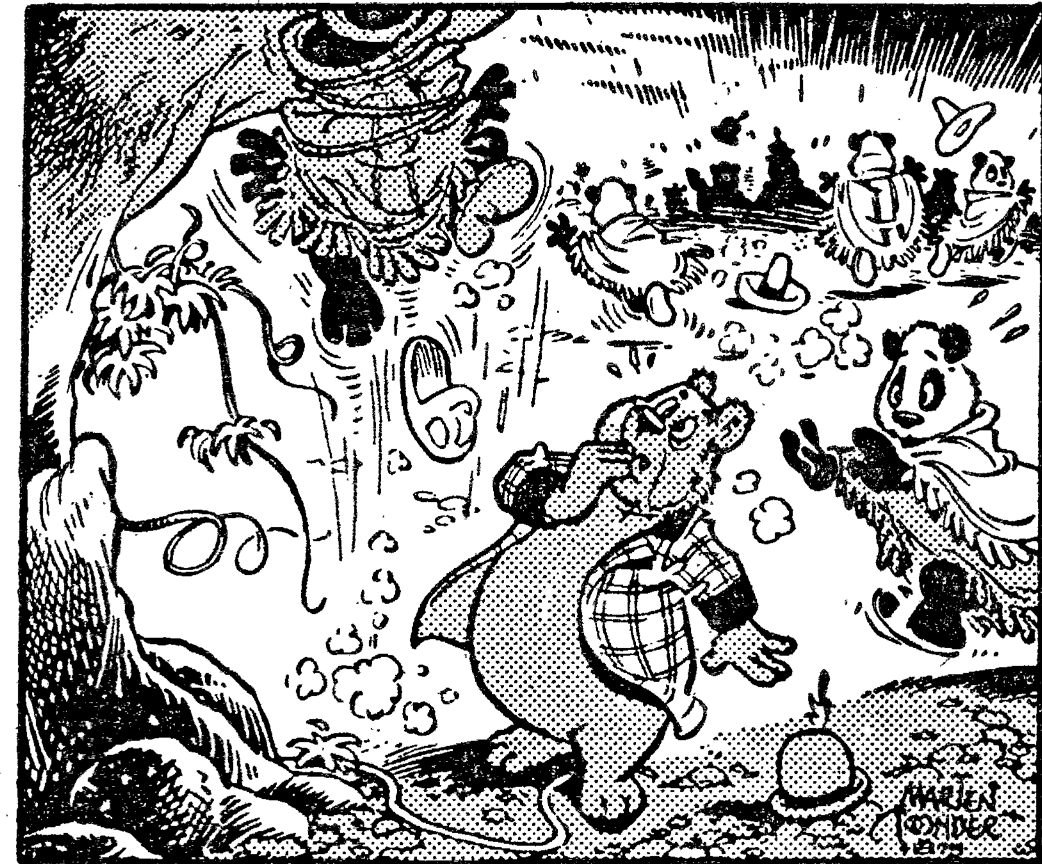
„Dubloenen?", herhaalde heer Ollie een beetje twijfelend. „Nou... nee... eh... Kijk als men geen geld heeft gaat men naar het gemeentehuis, waar eh... Ik bedoel... dubloenen? Die ken ik niet. U zult bloemen bedoelen. De bloem van Doddeltje, bedoel ik. Maar die heb ik verloren toen ik eh...". Hij zweeg, verward en uitgeput, en er viel een stilte over de vlakte. Maar boven op de rotsen was een vreemd geritsel hoorbaar, dat veroorzaakt werd door een bladermassa, die langzaam naderde en in het voortgaan lange tentakels uitschoot.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

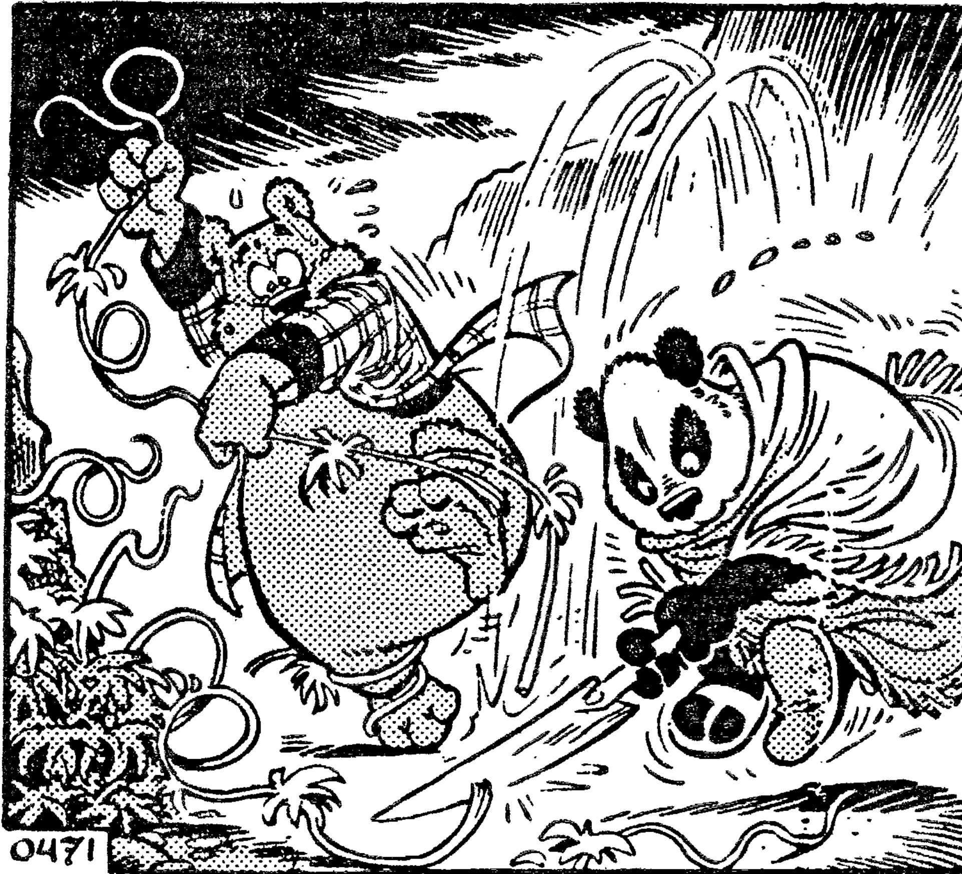

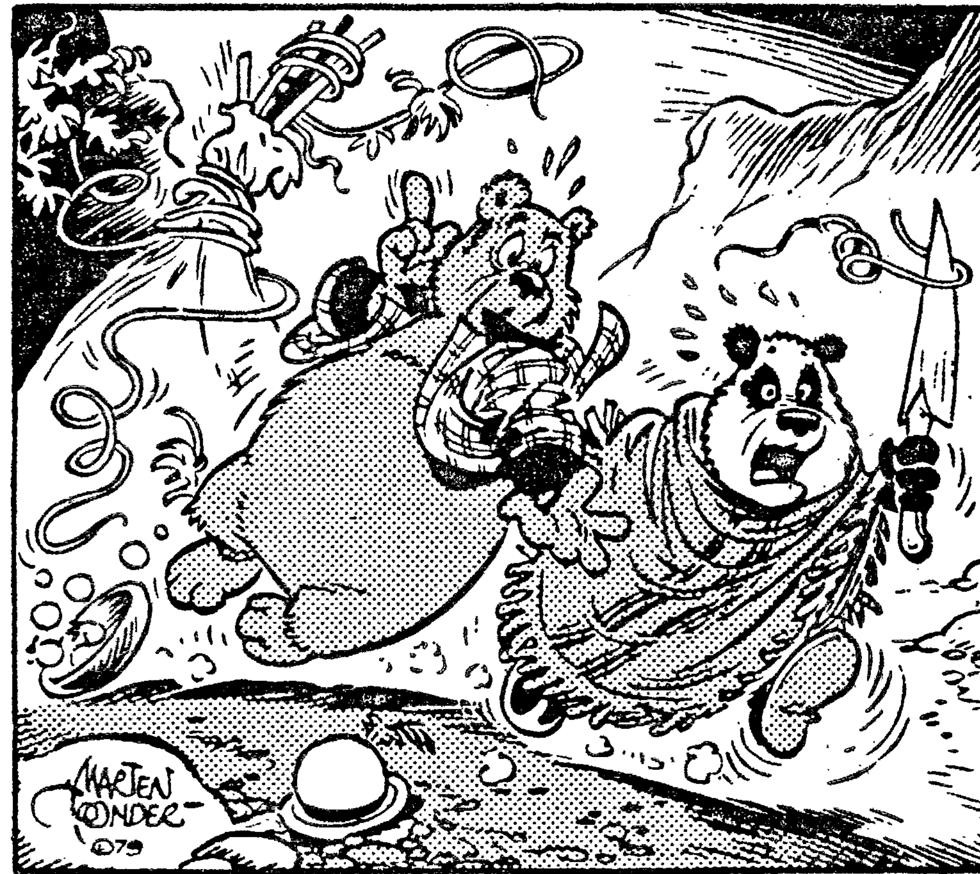
0470 De eigenaardige planten ritselden langs de rotswand naar beneden, maar in de vallende schemering was er bijna niemand, die ze in de gaten had. „Hoe kunnen we in de andere wereld komen?", vroeg Klaar Valdimoro, die vlak voor heer Bommel zat. „We moeten hier weg, want er zijn niet alleen vulkanen maar ook wringerds, en die zijn nog erger volgens mij". „Een moeilijke vraag", zei heer Ollie. „Ik ben over het water gekomen, al weet ik dan ook niet hoe. Maar we zullen tegen de stroom heen naar de overkant moeten gaan. En het is mijn plicht als heer en als Bommel om u uit dit ongelukkige land te helpen, dat zie ik héél duidelijk in. Maar wat zijn wringerds?"
„Wringerds", kreet een stem uit het publiek. „Dáár!" Hij wees op een plek boven het hoofd van de gastspreker; doch voordat deze op had kunnen kijken, slingerde een grijpstengel zich om de ongelukkige Klaas Valdimoro en trok hem langzaam maar zeker omhoog. Nu werden er ook andere bladerranken zichtbaar, die zich tastend om de berg bewogen, maar heer Bommel had slechts oog voor het verdwijnende slachtoffer.

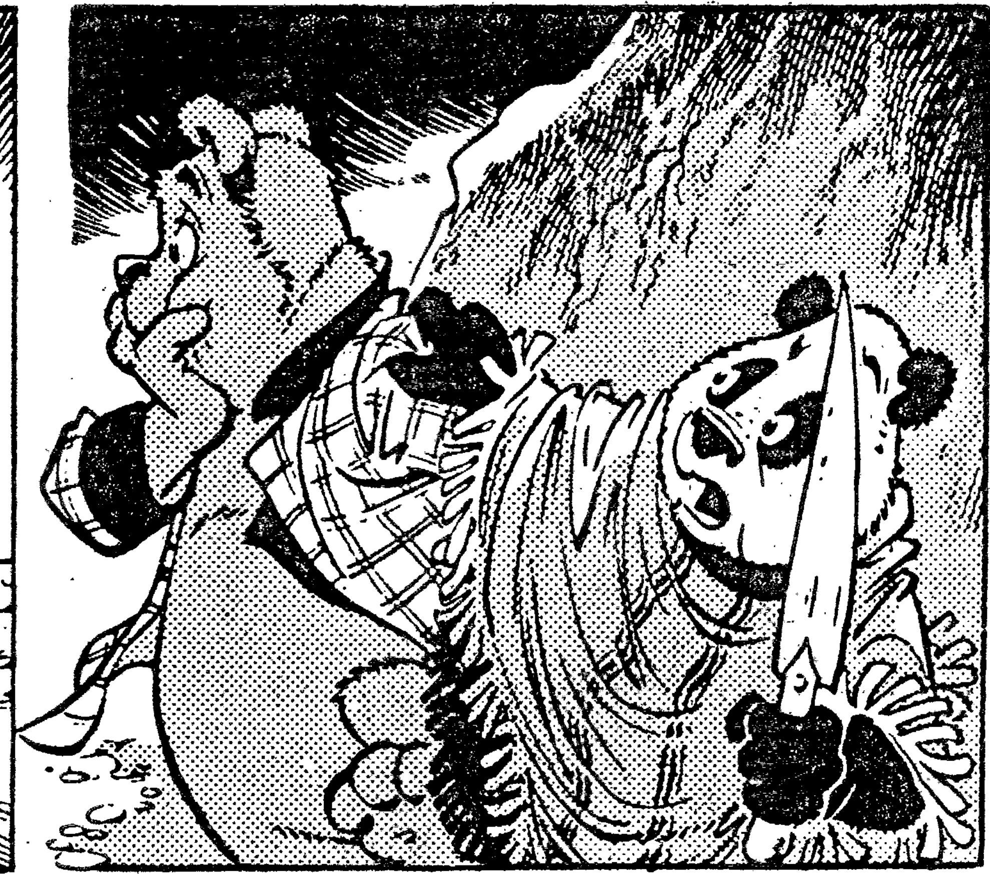
„W-wat doet u?", vroeg hij beklemd. „Wat g-gebeurt er, bedoel ik?" Zijn vraag ging verloren in het geroep en geschreeuw van de menigte, die zich met grote snelheid uit de voeten maakte. Het is dan ook waarschijnlijk, dat hij de weg van zijn voorganger gevolgd zou hebben wanneer zijn gastheer er niet geweest was.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

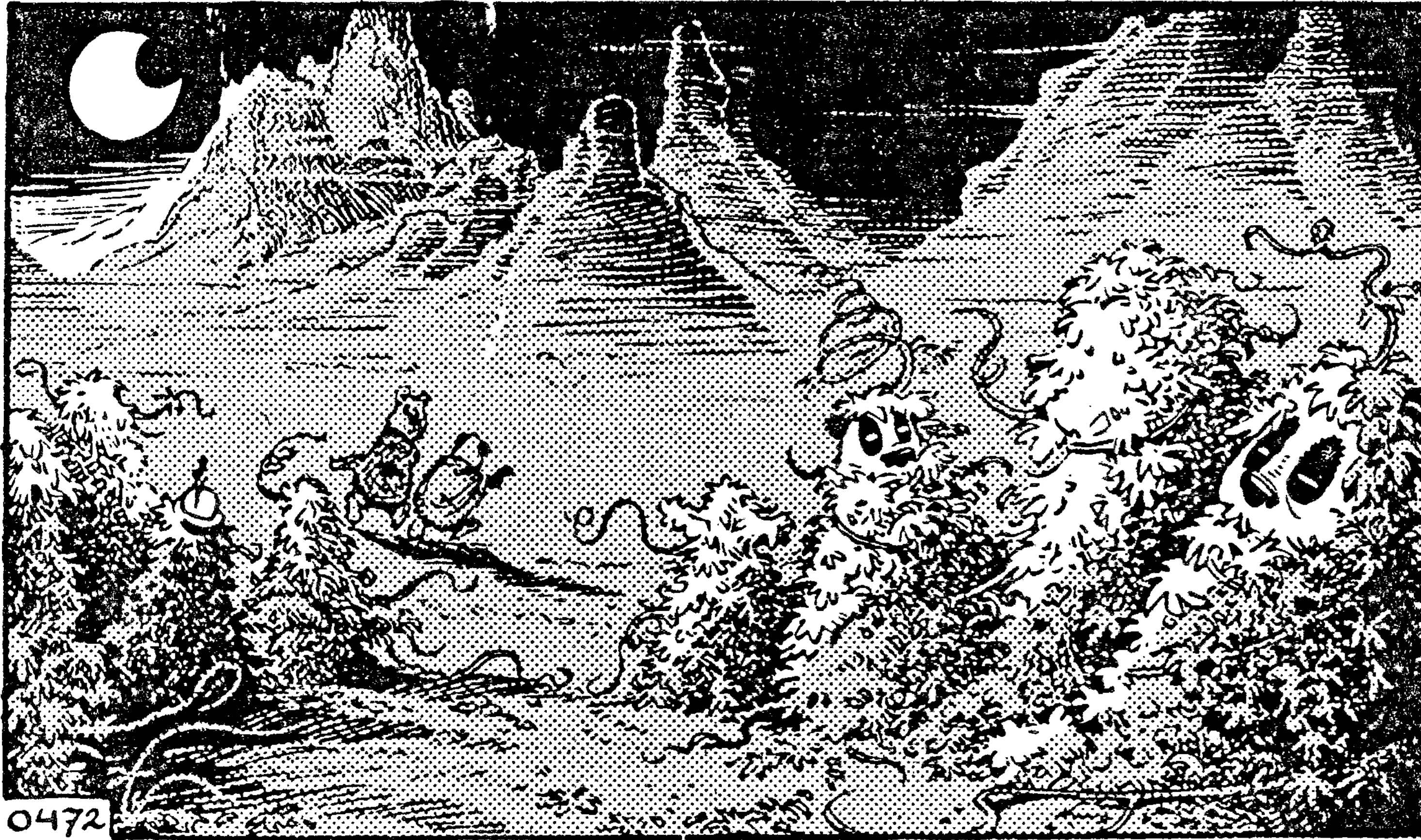

0471 Heer Bommel voelde plotseling een klemmende greep om zijn enkels en daardoor viel zijn blik op de kronkelende lianen, die hem omringden. Met een kreet greep hij het topeinde en rukte er aan, maar de loot was taai en sterker dan hij, zodat hij zijn einde voelde naderen. Doch neef Abbas had een kapmes uit zijn deken gehaald en hakte de stengel met een geoefende slag door.
„Mee!", riep hij, en met die kreet greep hij de geschokte heer bij een arm en zette het op een lopen.
„W-wacht even", stamelde heer Bommel. „Die meneer is ge-gegrepen. Door de wilde wingerd, be-bedoel ik".
„Mee", herhaalde Abbas hijgend. „Het zijn de wringerds".
„Wringerds!", herhaalde heer Ollie geschokt. „Dat zijn ze dus. V-vleesetende planten!"

„Niet vleesetend", zei zijn redder, terwijl hij uitgeput even halt hield. „Erger. Ze nemen je gevangen. Omgestrengeld. Kan niet meer bewegen en niet meer praten. Je wordt zelf een plant — want ze zuigen het denken uit je. Haast heel Apokalië is in de macht van de wringerds. Het is héél moeilijk om vrij te blijven. Kom mee; niet blijven staan".
En na deze woorden rukte hij de geschokte heer mee, de nacht in.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0472 Geruime tijd liepen heer Bommel en Abbas zwijgend door de duisternis, totdat de maan boven de bergen rees en een vreemd landschap verlichtte.
„Daar staan ze", zei de laatste berustend. „Mamel en Hildrik, en oom Habat ook. Ach ja, veel van ons laten zich maar begroeien. Dat is makkelijker dan altijd vluchten. Je kan wringerdbladen eten en je hoeft niet meer te denken. Met jouw denken kunnen de wringerds zich bewegen en voeden. Zo is het leven hier".
„Maar dat is geen leven", sprak heer Ollie met bevende stem. Het lijkt misschien wel gemakkelijk, maar een heer gaat zijn eigen eenzame weg en houdt niet van wringerdbladen".
„Ik ook niet", verklaarde de ander fier. „Daarom gaan wij altijd naar het vuur als de wringerds komen. Beter door het vuur vergaan dan door de wringerds".
„J-ja, misschien wel", gaf heer Bommel toe. „maar het is beter om helemaal niet te vergaan en te leven als een heer, als u begrijpt wat ik bedoel. Daarom zie ik mijn plicht. Ik moet ons uit deze wereld redden, al zou....".
Hij zweeg en snoof met tegenzin de nachtlucht op.
„Het ruikt hier naar v-vulkanen", zei hij bedrukt.
„Ja, we zijn weer bij het vuur", gaf Abbas toe. „Ziet u dat kratertje? het is uitgedoofd, en daarom kunnen we hier veilig de nacht doorbrengen. Maar we moeten om beurten de wacht houden om uit te kijken naar wringerds en op te passen voor uitbarstingen. Ik hoop, dat Ira en de kinderen ons vinden. Ze kennen deze plek".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0473 Heer Ollie bood aan als eerste de wacht te houden, omdat hij diep moest nadenken, zoals hij zei. Zo lag Abbas even later tegen het kratertje te slapen terwijl heer Bommel op een steen plaats nam en zijn pijp te voorschijn haalde.

„Leeg", sprak hij tot zichzelf. „Dood. Natte tabak, bedoel ik. Maar dat doet er nu niet toe; ik moet een list verzinnen, want het is mijn plicht om ons allemaal te redden. Maar hoe? De stroom is te sterk om terug te zwemmen. Als we nu een boot hadden... Maar hier groeien geen bomen, terwijl ik er alleen voor sta. Het is duidelijk, dat iedereen me in de steek heeft gelaten, al zou ik niet weten waarom".

Hij zuchtte diep en zijn gedachten dwaalden af naar de groene wereld waar hij vandaan kwam. Geen wonder; daar was het heel wat mooier dan de lavavlakte waarop hij zich bevond. Een zachte zomerwind voer er door de bladeren en onder een van de zware bomen in het woud zat Pee Pastinakel bij een knappend vuurtje. Hij was bezig met het maken van een koolstengel, maar daarin werd hij gestoord door een ijl gezang dat langzaam dichterbij kwam. Onthutst keek hij op en toen zag hij Kwetal tussen de stammen staan, met een zware ransel op zijn rug.

„Ga je al ipsen?", vroeg Pastinakel. „En wat is dat voor gekwinkel?"

„Dat is Lierelij", gromde Kwetal uit zijn humeur. „Die huphopt maar achter me aan, terwijl de oloroon in mijn denkraam zit. Maar ik heb toch iets kunnen zinnen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

"Die marlottenpieper?", riep Pee boven het naderende sitaarspel uit. Kwetal knikte misnoegd, maar hij zweeg omdat de zanger nu ook een vrolijk lied inzette.

„Twietwiet,", zong Lierelij. "O hoort die nachtigalen/ Int finster Wold/ Se galen blied hun lied/ Doort finster Wold/ So gaalt se na dat kuise lied/ Twiet twiet, piet en twiet, ja twiet".

Er viel een stilte omdat het instrument gestemd moest worden, en daar maakte Kwetal gebruik van.

„Ik heb een ongemak in mijn denkraam door de oloroon", legde hij uit. „Door het kwinkelen van Lut heb ik hem in het Zompzwin gegooid. Maar ik ga hem er uit trekken, want hij loopt drie dagen achter, en daar kan alleen maar stoor uitkomen".

Nu, daar kon heer Bommel van meepraten, als hij geweten had wat het ventje bedoelde. Huiverend stond hij op de vlakte de wacht te houden en zoog troosteloos op zijn lege pijp.

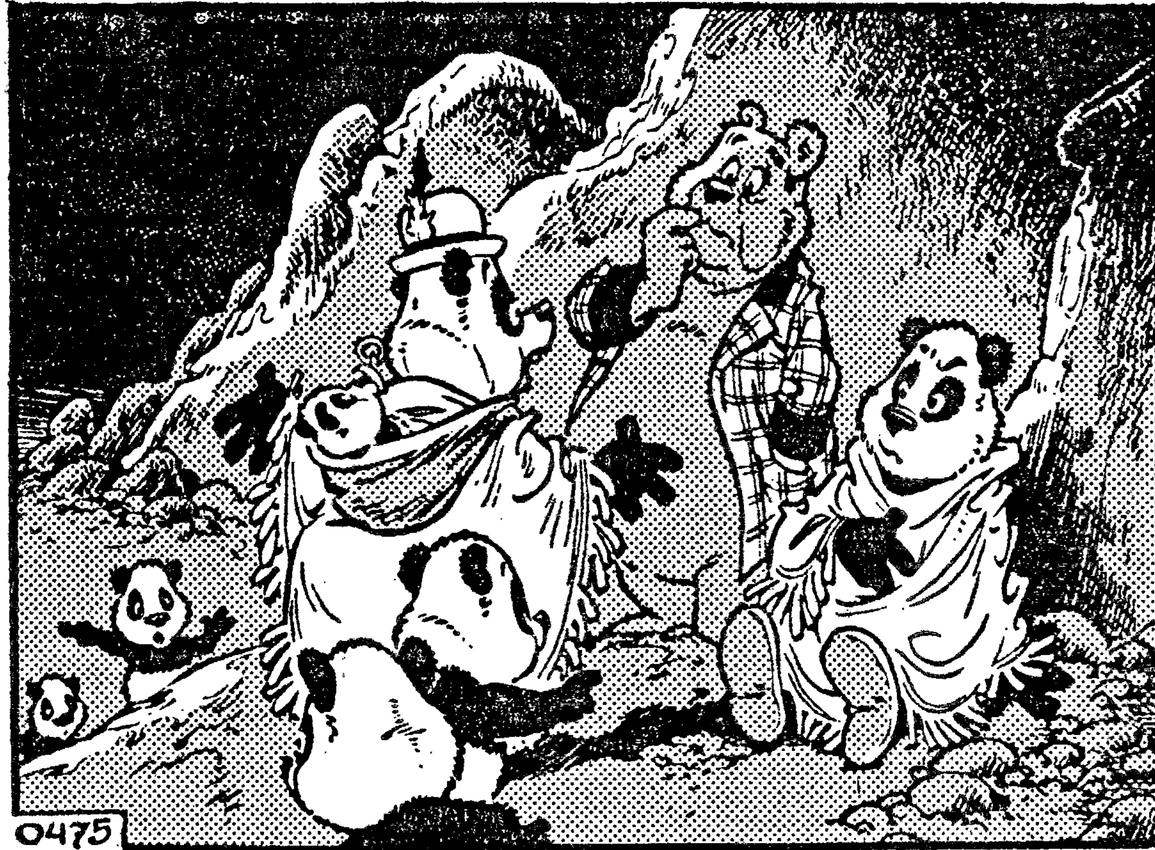
„Zou Tom Poes dan niet begrijpen, dat ik in nood verkeer?", vroeg hij zich af. „Waarom doet hij niets? Een list verzinnen of zo? Moet ik dan alles alleen doen? Hij kan toch wel een boot krijgen? Een boot... Ik herinner me iets van een boot... Wat was dat ook weer?".

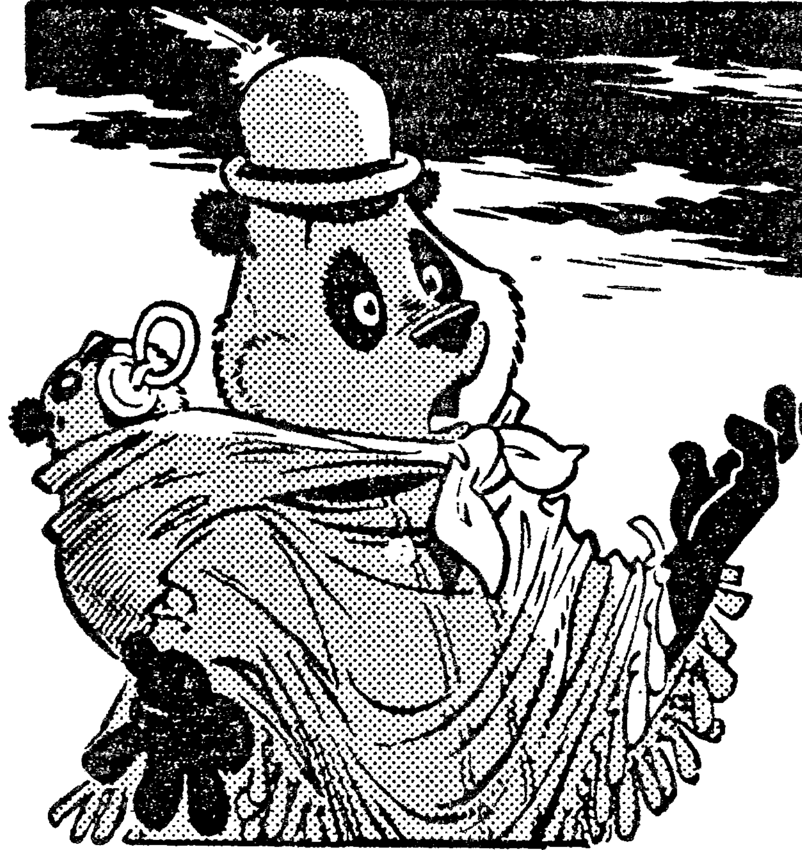
Op dat ogenblik werd hij gestoord door geroep, en toen hij omkeek zag hij Ira en de kinderen in het maanlicht aankomen.

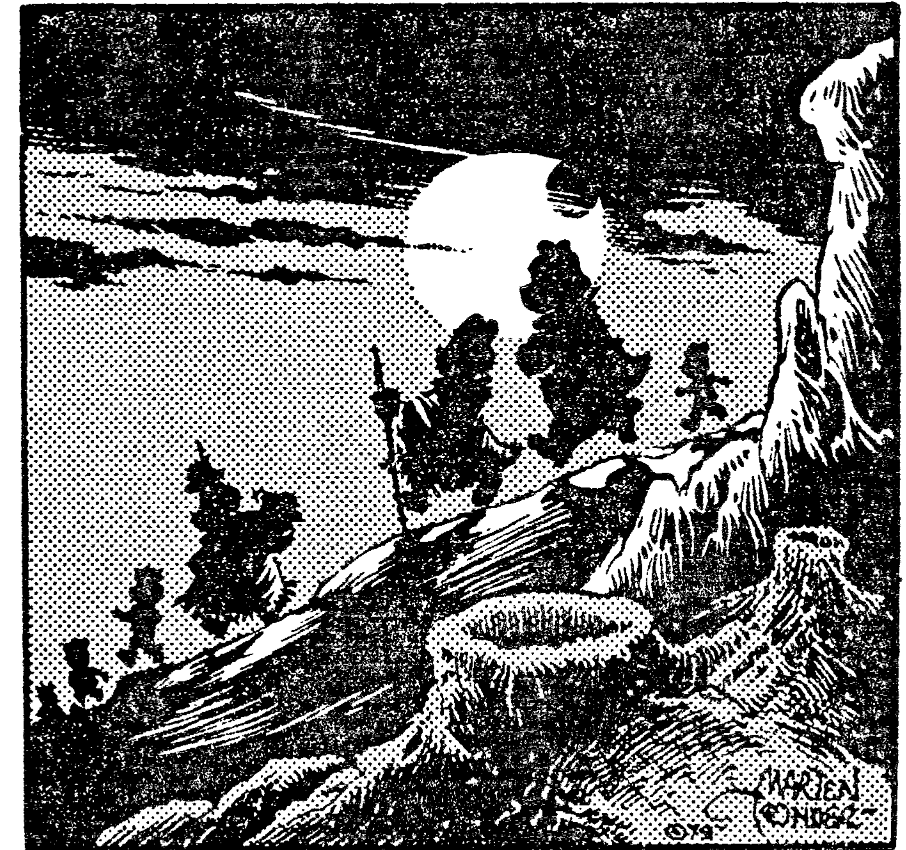
„Ach ja", mompelde hij bezwaard. „Een heer is nooit alleen. Altijd zijn er anderen, die steun van zijn hulpbehoevende hand vragen".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

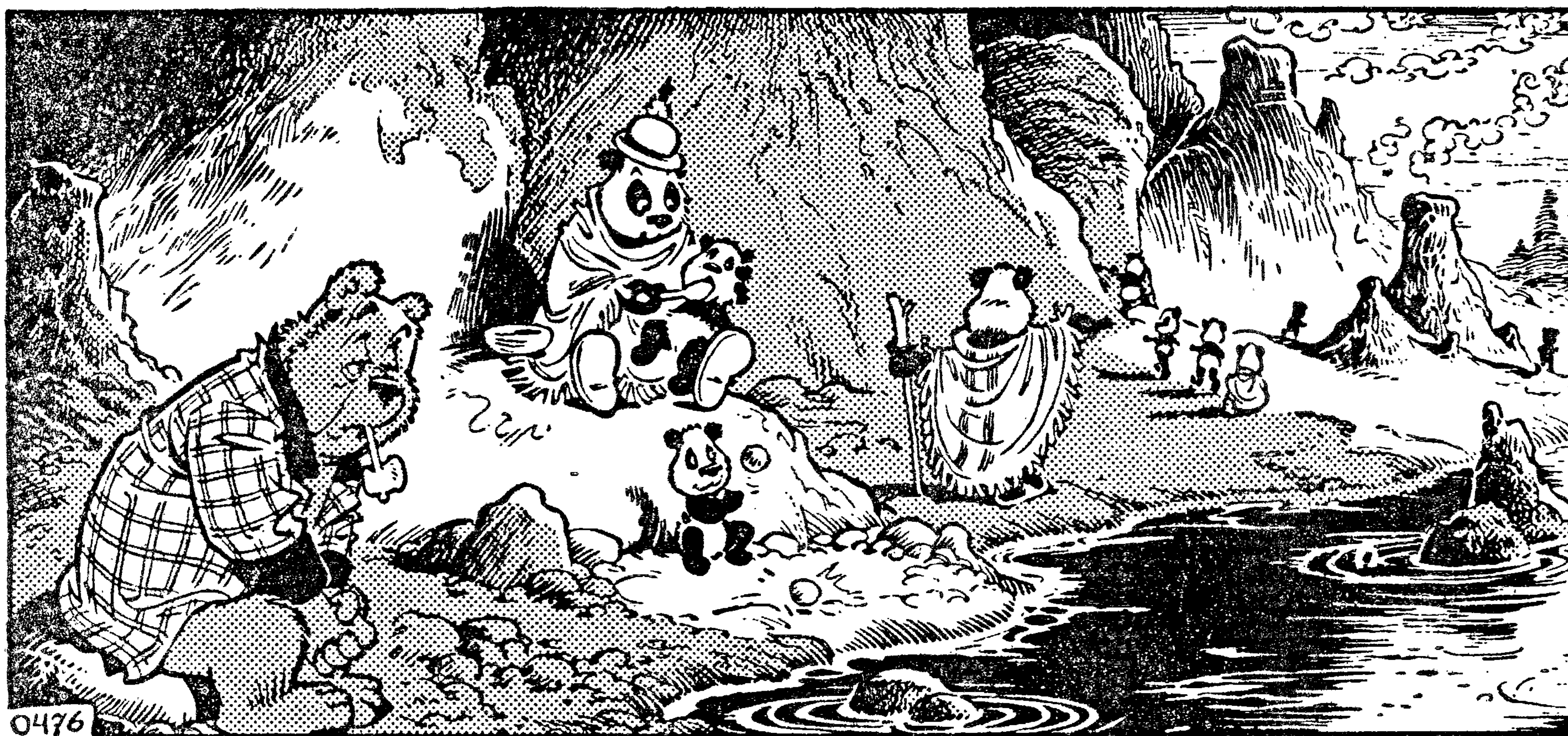

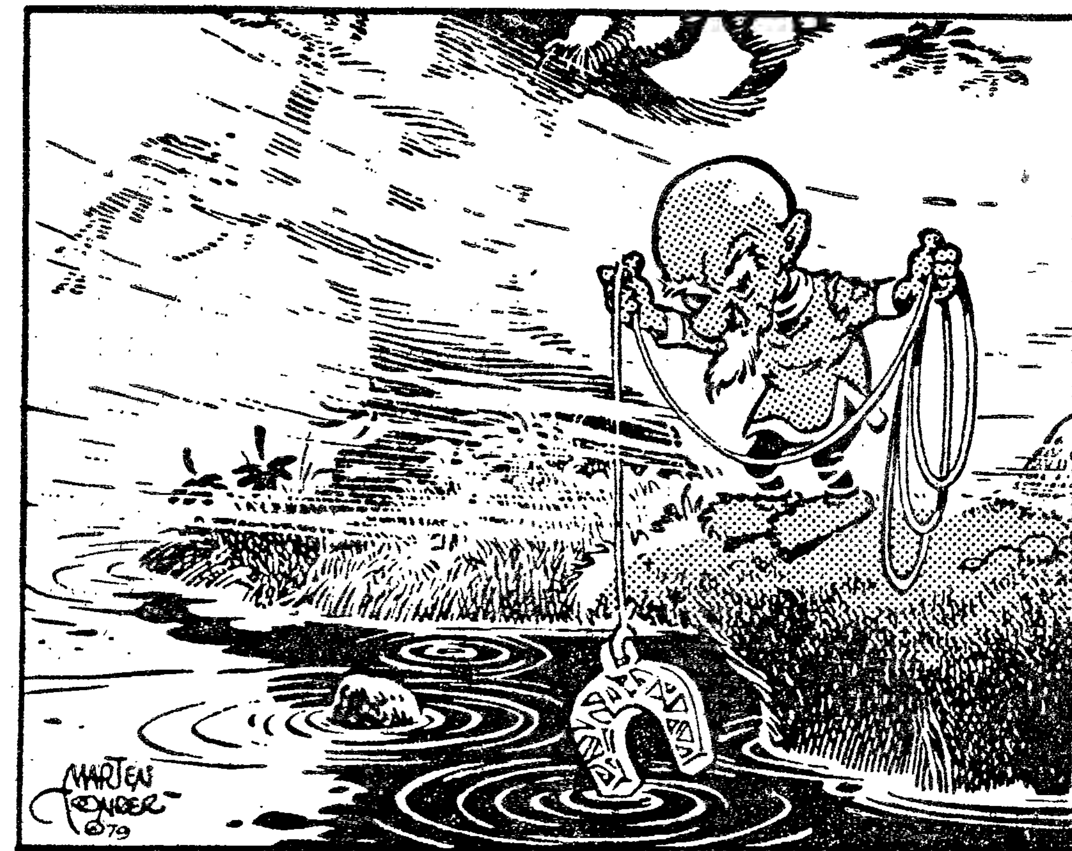

Heer Ollie wekte Abbas om hem op het naderen van zijn familie te wijzen, en met klimmende ongerustheid luisterden ze naar het verhaal van Ira. „Het is erg, dit keer", zei het vrouwtje. „Er zijn meer wringerds dan ooit. De hele vlakte is afgesloten. Oom Salem is er nog net met een stelletje anderen doorheen gekomen, en die zitten nu bij het water". „Bij het water", herhaalde Abbas beklemd. „Daar is het vuur. Ja, ja, het vuurland is het enige dat ons overblijft; anders wordt iedereen door de wringerds omgestrengeld".
„De wereld vergaat", klaagde Ira. „We moeten weg, als het kan. Maar de geruite vreemdeling kent toch de weg naar de andere wereld? Kan hij niets doen?"
„Het is mijn plicht", gaf heer Bommel haperend toe. „Ik moet de zorgen van onschuldigen lenigen want het zijn ook mijn eigen zorgen, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik stel voor om eh...".
„Laten we naar het water gaan", stelde Abbas voor. „Daar kunnen we ue anderen zoeken. En misschien kan meneer Boemel intussen iets verzinnen. Hij was juist bezig met nadenken toen jullie kwamen".
Dat was een goed voorstel, en even later was de hele familie met heer Ollie op weg naar de kust, waar de zwaveldampen hingen. Maar het denken viel heer Olie moeilijk.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0476 Toen de morgen aanbrak hadden ze de over bereikt, en terwijl Ira de jongste kinderen voedsel gaf, stuurde Abbas de andere er op uit om oom Salem te zoeken.

„Verzamelen", riep hij hun na. „Alle Apokaliërs die nog vrij zijn, moeten hier komen. De geruite heer zal zeggen hoe we in de andere wereld kunnen komen".

Deze woorden bezwaarden heer Bommel, dat valt te begrijpen. Hij zette zich op een steen en staarde in het water, terwijl zijn pijp zo nu en dan een benauwd gepruttel deed horen.

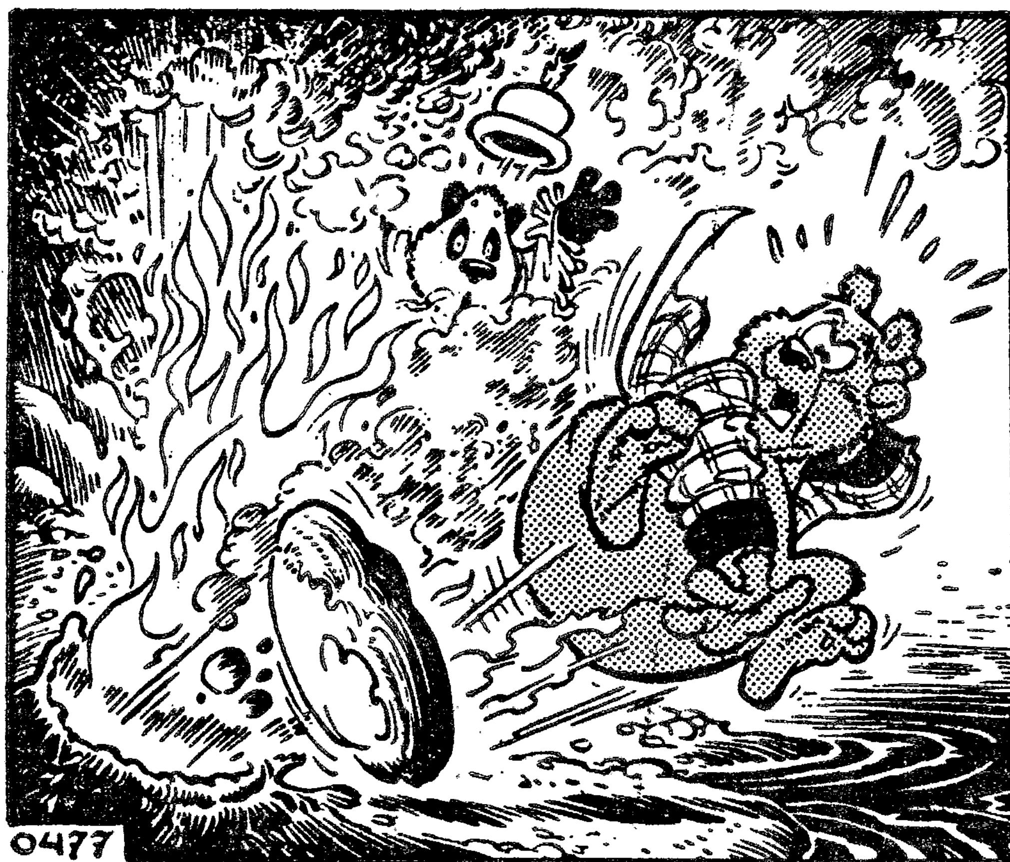
„Dit is geen zee", sprak hij tot zichzelf. „Het kabbelt, maar het bruist niet, bedoel ik. Een meer dus. En aan de andere kant is een betere wereld, waar Joost nu de ochtendpap klaar zou maken, als hij geen ontslag genomen had. Maar waarom heeft hij dat gedaan? Wacht eens... Er staat me bij, dat iedereen boos op me was! Dat is natuurlijk de reden, dat ze me in de steek laten. Maar wat is er toch gebeurd? Waarom heb ik een gat in mijn geheugen, terwijl ik anders altijd zo scherp ben?"

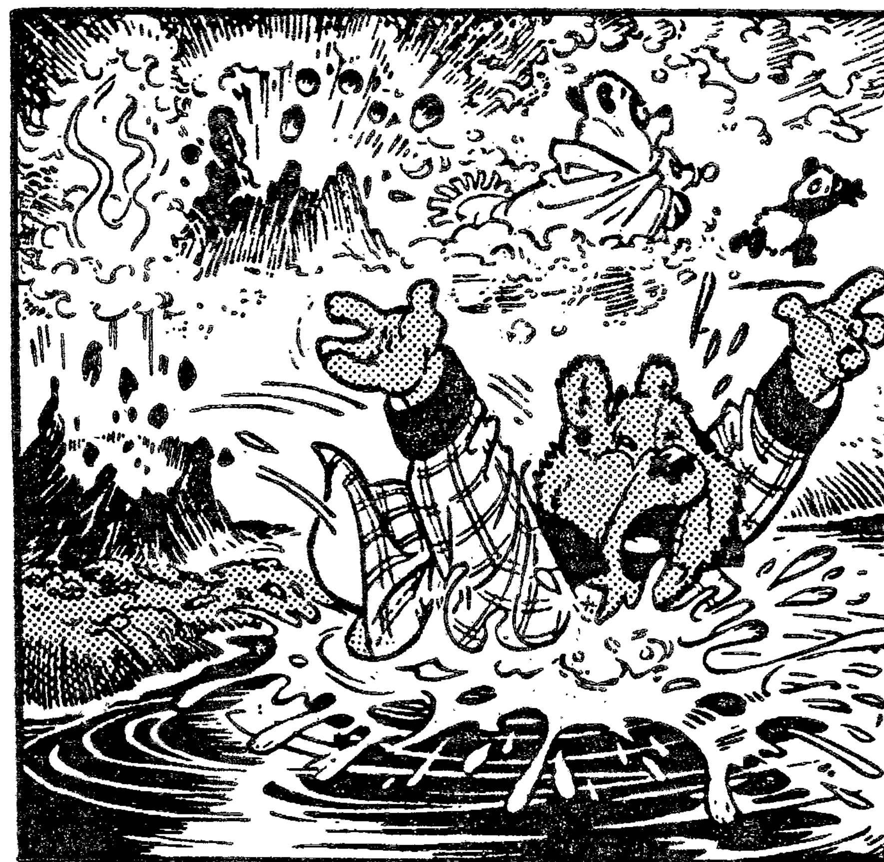
Dat was een vraag, die alleen door Kwetal beantwoord kon worden. Die was dan ook druk in de weer om de leemte ongedaan te maken, en daarom was hij al vroeg naar de oever van het Zompzwin gegaan. Daar hij hij een zwaar instrument uit zijn ransel gehaald, en nadat hij er een koord aan bevestigd had, liet hij het voorzichtig te water.

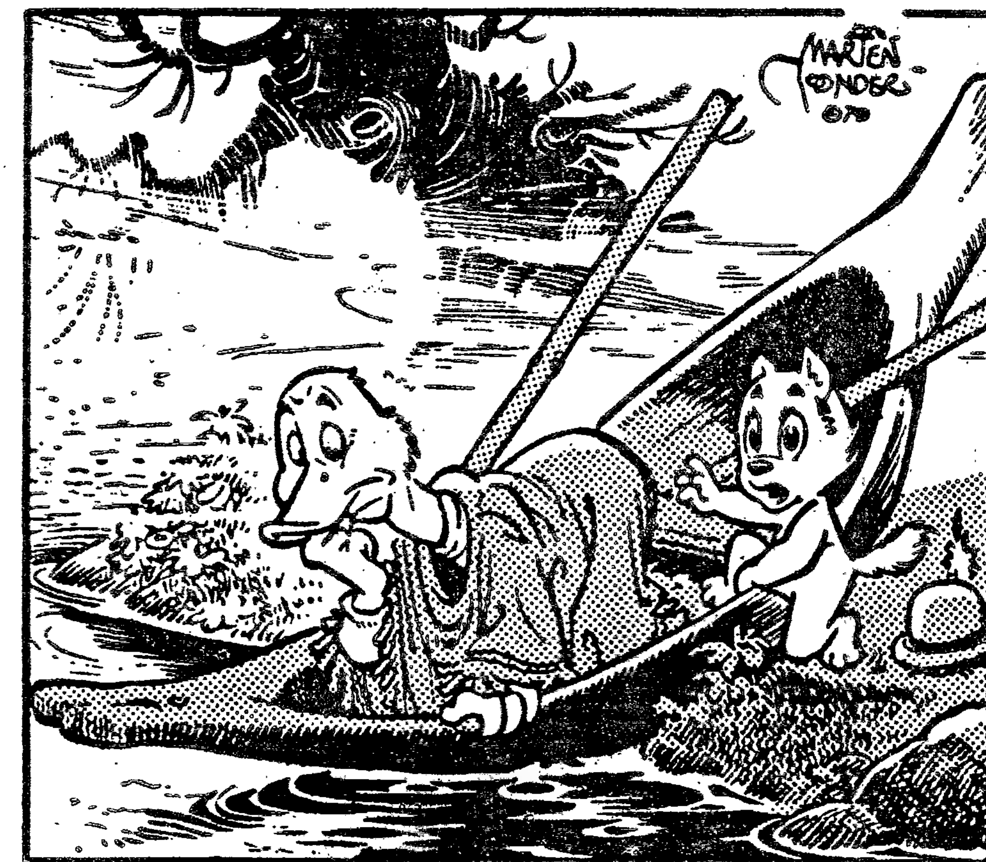
„Hier moet de oloroon liggen", stelde hij vast. „Als de aantrekker nu maar sterk genoeg is, flanst hij hem wel vast. Ik heb er erg veel labierijntjes op gehutseld, dat is hulpzaam".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0477 Heer Ollie schrok op doordat zijn zitplaats begon te beven. Er steeg een rommelend geluid uit de aarde, en achter zich hoorde hij Ira roepen: „Vuur! Een uitbarsting!"

Maar tijd om maatregelen te nemen kreeg hij niet, want op hetzelfde moment verrees er een kratertje onder hem, dat rook en vlammen uitbraakte en hem geschroeid omhoog wierp. Om hem heen spuwden de andere kraters vuur en lava, en temidden van de kwalijke dampen maakte de familie van Abbas zich uit de voeten. Heer Bommel zag dat niet, want hij belandde met een plons in het meer, waarin door het natuurgebeuren draaikolken en vreemde stromingen ontstaan waren. Het was dan ook geen wonder, dat de danig geschokte heer alle hoop liet varen.

„Help!", kreet hij boven het rumoer uit. „Ik verga! Blub. . . blub. . ."

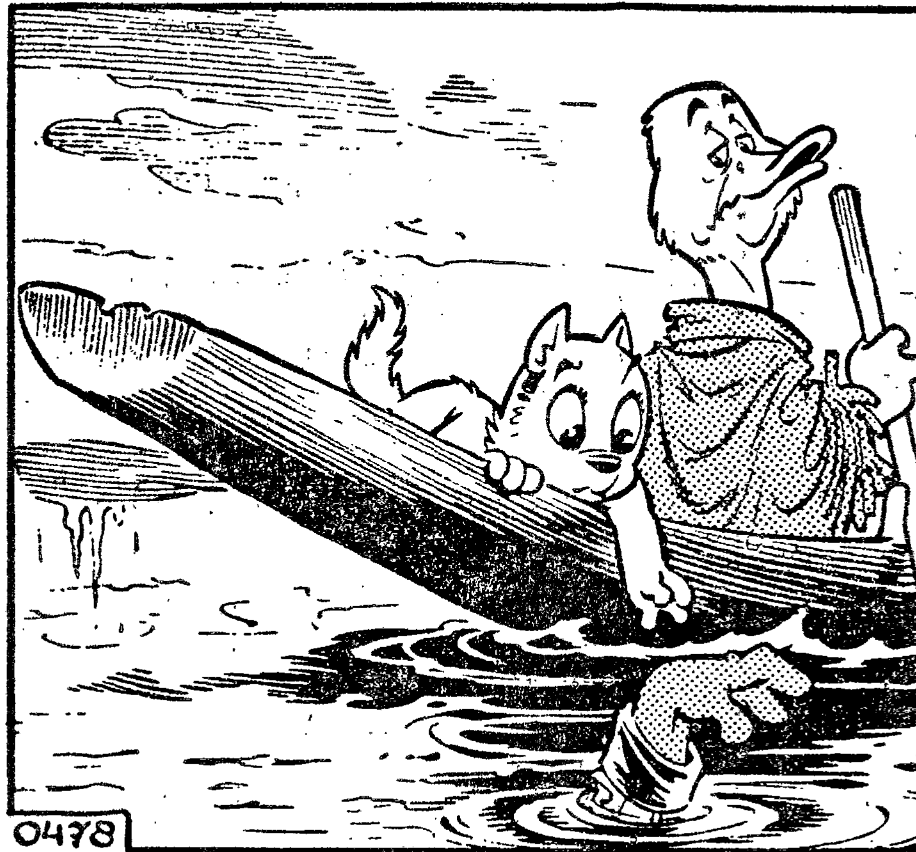
Hij slikte moeilijk en schreeuwde met zijn laatste krachten: „Overal alleen voor. . . blub . . help!"

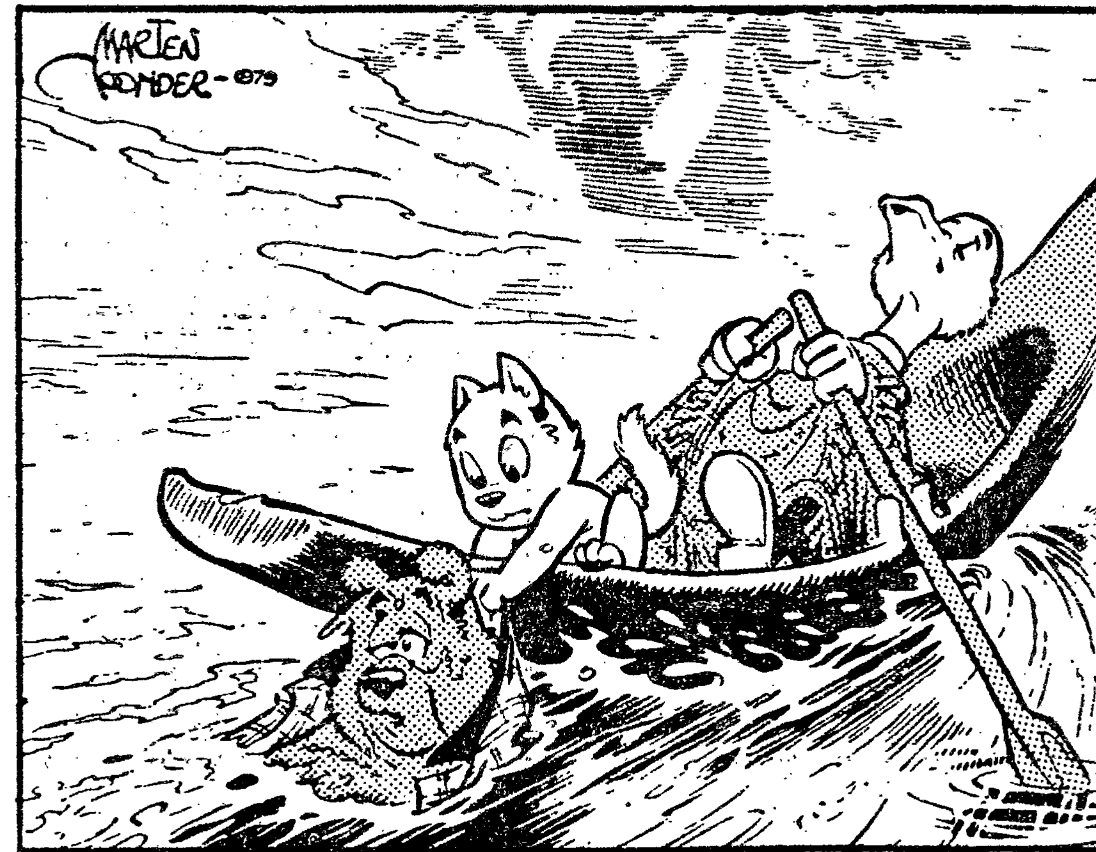
Daarop verdween hij onder de oppervlakte, maar zijn hulpkreet was zó krachtig, dat die tot aan de overkant van het meer hoorbaar was. Daar hing Wammes Waggel over de rand van zijn bootje in het water te kijken, terwijl hij sprak: „Kijk kringen. Hier is hij er in gevallen".

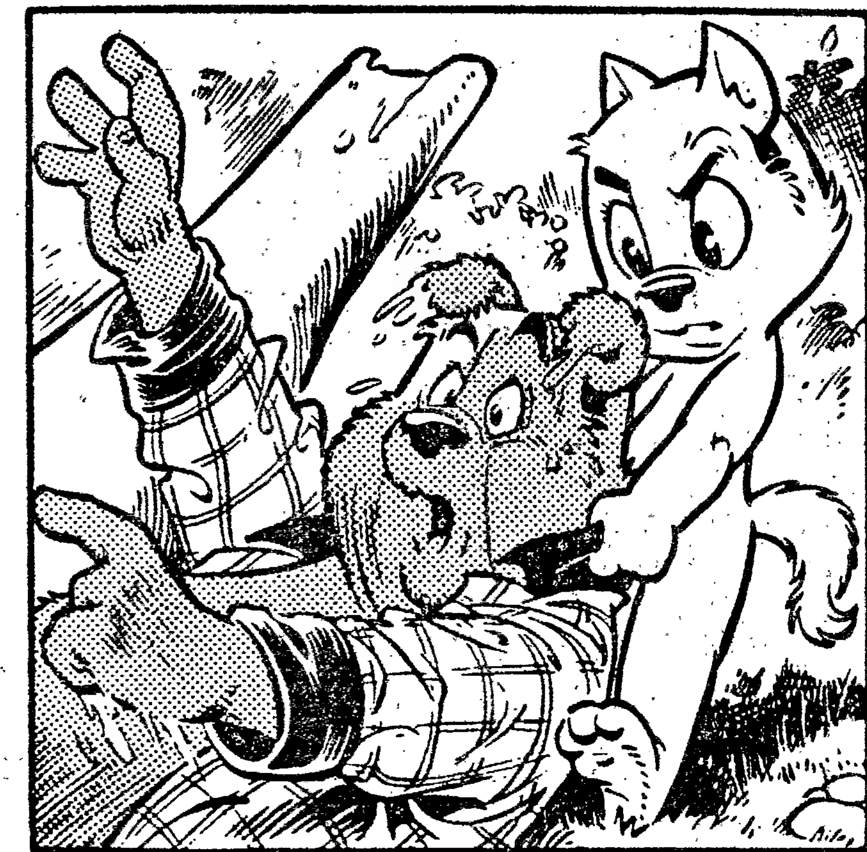
„De stroom heeft hem te pakken!", riep Tom Poes, die snel aan boord sprong. „Ik hoor hem weer roepen, ergens in de verte. Roeien, Wammes!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0478 Door de sterke stroom en het roeien van Wammes Waggel raakte de boot al spoedig midden op het meer, waar het vaartuigje door vreemde kolkingen werd rondgedraaid.

"Wat raar", merkte de veerman op. "Het is hier anders altijd rustig, hoor. Gewoon maar rechtdoor. En ik heb mijn hoed vergeten".

"Deze kant uit!" riep Tom Poes, die in de mist hing te kijken. "Ik zie heer Ollies hand. Hij drijft nog".

Wammes gehoorzaamde, en met enige moeite kon Tom Poes de kraag van heer Bommel's jas te pakken krijgen, zodat diens gelaat boven water kwam en hij weer adem kon halen.

"Verder gaat niet", zei Wammes. "Dan slaat de boot om en dat is niet zo enigjes. Ik zal wel trekken; daar ben ik reuze goed in".

Dat was waar, want met een slag, die men niet van hem verwacht zou hebben, roeide hij het scheepje tegen de stroom in, terug naar de kust.

"Het is mijn vak", verklaarde hij trots, toen ze ergens op de stenen schoven. "Zodoende".

Tom Poes ging daar niet op in. Hij was al aan land gesprongen en zeulde hijgend de bewegingloze drenkeling op het droge. Deze sloeg echter de ogen op toen hij stenen onder zijn schroeiplek voelde en kwam meteen tot leven.

"Gelukkig", zei Tom Poes. "We waren net op tijd". "Net op tijd", herhaalde heer Olie vaag; doch toen begon hij wild met de armen te zwaaien.

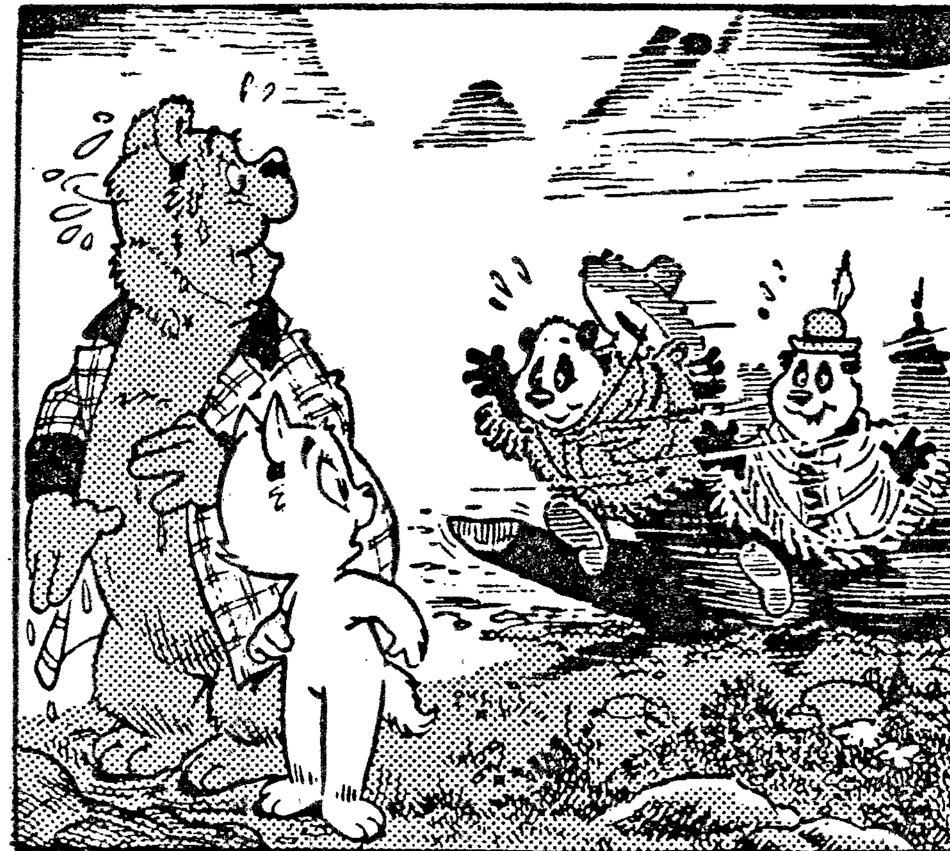
"Niet op tijd!", riep hij. "Daar aan de overkant! Lieden in nood! D-daar vergaat de wereld. Gauw, Wammes. Ga ze redden".

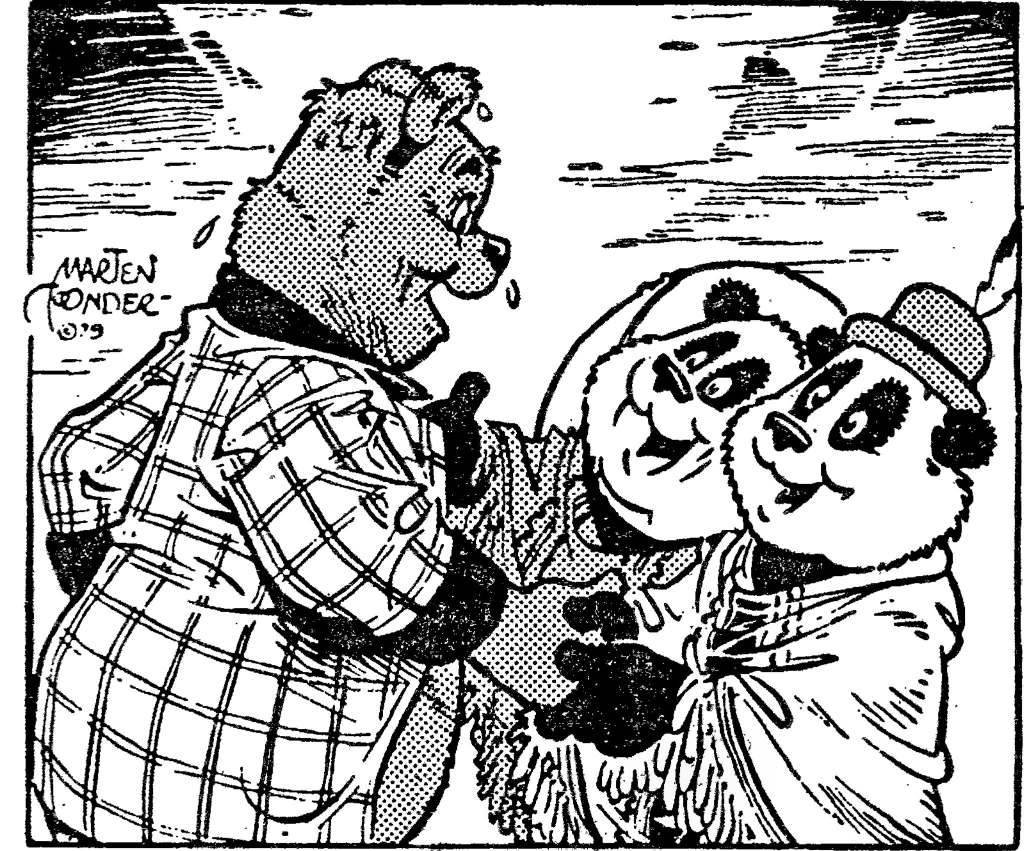
"Natuurlijk", zei de veerman. "Dat doe ik toch zekers al de hele tijd? Het is mijn vak".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

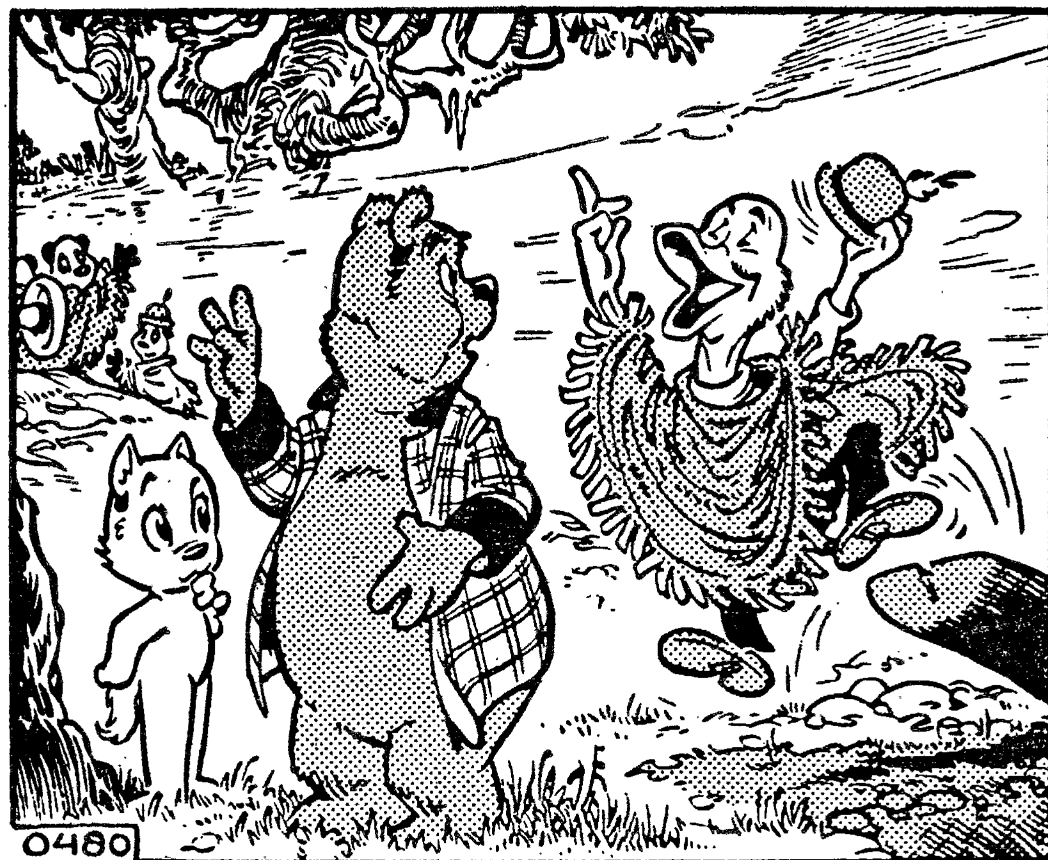

0479 De roeiboot was al een poosje in de mist verdwenen toen heer Bommel overeind krabbelde en zijn jasje begon uit te wringen.
"Het was allemaal héél vreselijk", sprak hij. "Meer, dan ik verdragen kon".
"U hebt niet zo erg lang in het water gelegen", zei Tom Poes. "We waren er vlug bij, hoor".
"Vlug?", herhaalde heer Ollie klagend. "Drie dagen heb ik in dat vergaande land doorgebracht, tussen wringerds en vulkanen. Met mijn laatste krachten heb ik de arme lieden de weg gewezen naar onze wereld. De stakkerds worden daar door de wringerds de mond gesnoerd, terwijl ze zich niet meer kunnen bewegen en ook niet meer kunnen denken. Alleen aan de kust zijn ze vrij, maar daar wordt gevuurd, zodat ik in het water geschoten ben, als je begrijpt wat ik bedoel".
"Nee, helemaal niet", zei Tom Poes verbaasd. "U moet over de een of andere buitenlandse regering gedroomd hebben, toen u bijna verdronk". Heer Bommel had geen tijd om uitleg te geven, want hij werd het bootje van Wammes gewaar, dat schurend op de oever liep. Het was afgeladen met Apokaliërs, en de eersten die aan land sprongen barstten in gejuich uit, toen ze hem zagen.
"Bent u al hier?", vroeg de dame, terwijl ze hem warm de hand schudde. "We dachten, dat u nog dáár was".
"Boemel is overal waar hij nodig is", stelde de ander vast. "Hij heeft gezorgd, dat we gered werden. We zijn hier in de andere wereld. Elleloeja!".

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0480"Het is mooi om in stilte goed te doen," zei heer Ollie, terwijl hij de weglopende Apokaliërs nawuifde. "Door mij zijn die stakkerds in deze wereld gekomen, waar alles beter is."
"Maar hoe..." begon Tom Poes; doch hij werd onderbroken door Wammes Waggel, die aan land sprong.
"Ha, die Bommel," riep de veerman, "Ben je al weer droog?"
"Gelukkig wel," zei heer Ollie. "Al dat water is heel slecht voor mijn teer gestel; hoewel vuur nog veel slechter is."

"Welk vuur?" vroeg Tom Poes, die al heel lang voelde dat er iets gebeurd was, dat hij niet begreep. Maar dit was niet de tijd om uitleg te vragen, want heer Bommel had andere dingen aan het hoofd.
"Je moet meteen weer terug gaan, Wammes," drong hij aan. "Er zijn nog veel meer vluchtelingen aan de overkant. De oude Salem moet er zijn met een hele groep."
"Salem is er al," zei Tom Poes. "We hebben hem toch zelf gesproken?"
"D'r zijn nog een hele boel," riep Waggel. "Dit is een reuze drukke verdienst. Dat weet ik toch zekers wel? Ik vaar al dagen lang, en dat is enigjes, hoor. Vooral heen, want dan hoef je haast niks te doen. Door de stroom zogezegd."
Hij scheepte zich weer in en verdween in de nevels, die op een bepaald punt uit het water opstegen. Het was op die plek, dat Kwetal zijn instrument had laten zakken, en omdat hij daar heel wat labierijntjes op gehutseld had, werd het vanzelf naar de oloroon getrokken.
"De trekker klamt!" riep hij verheugd, en terwijl hij het koord in begon te halen, jubelde Lierelij naast hem: "Joechei, joechei!"

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

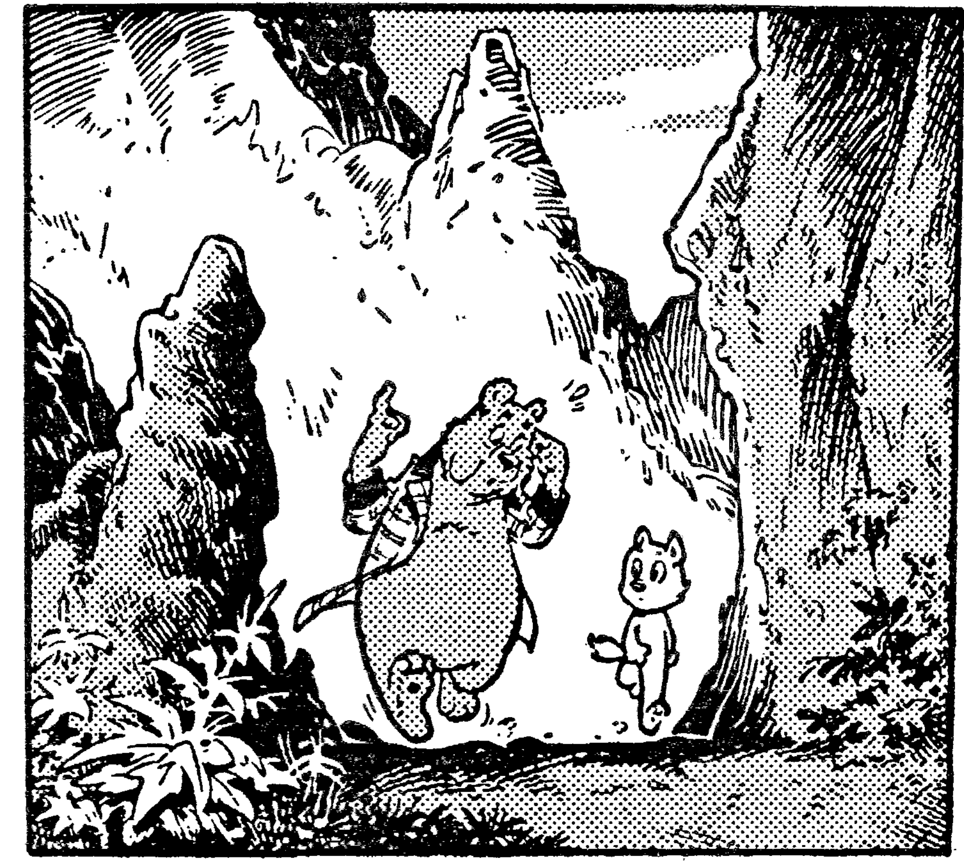
0481 Zo'n oloroon is zwaar en Kwetal had dan ook moeite hem op de wal te krijgen. Hij slaakte een zucht van verlichting, toen het eindelijk gelukt was; maar dat was niet te horen door het sitaarspel van zijn metgezel.
"Joechei," zong het ventje, " 't Somert allerwegen/ So kwikt te kwinkeleer /Bie sonne en bie regen/ al heen en al weer/ Al op en al neer/ Joechei, joechei!"
Kwetal pakte haastig zijn spullen in de knapzak en maakte zich onhoorbaar uit de voeten door het lange gras. Hij volgde de oever van het meer en zodoende kreeg hij na een poosje heer Bommel in het oog.
"De mist trekt op," riep die. "Nu kan je de overkant zien. Maar wat vreemd! De vulkanen zijn er niet meer! Het vuur is weg, als je begrijpt wat ik bedoel."
"De vulkanen zijn al lang gedoofd," zei Tom Poes, en Wammes Waggel mopperde: "Wat flauw. De stroom is weg, en dit is ineens maar een klein meertje. Zo is er niks meer aan om veerman te zijn."
"Wat bedoelde u met vuur?" drong Tom Poes aan. Heer Ollie wilde uitleg geven, maar op dat moment werd hij aangestoten door Kwetal en hij keek verrast om.
"Was er veel stoor door die drie dagen verschil in de andere wereld?" vroeg het ventje.
"Drie dagen verschil?" herhaalde heer Bommel verbaasd. "Daar weet ik niets van. Maar ik heb veel last gehad doordat de andere wereld aan het vergaan was. Gelukkig heb ik heel wat arme lieden kunnen redden; dat is een troost."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

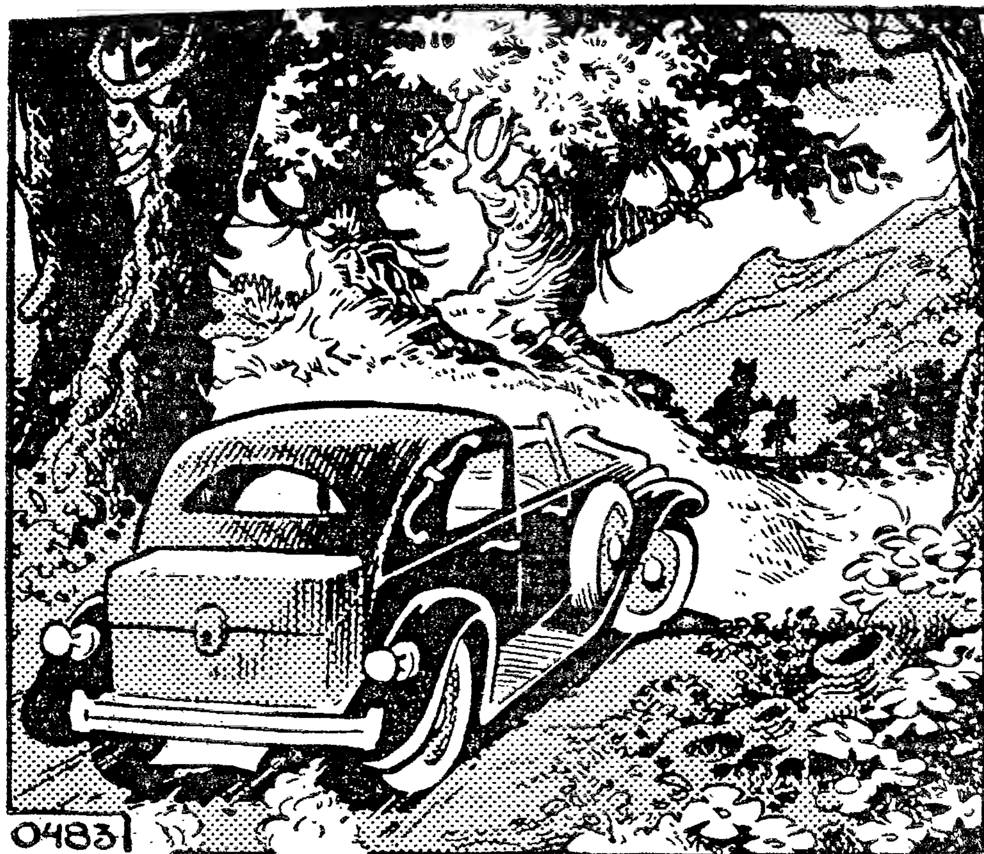

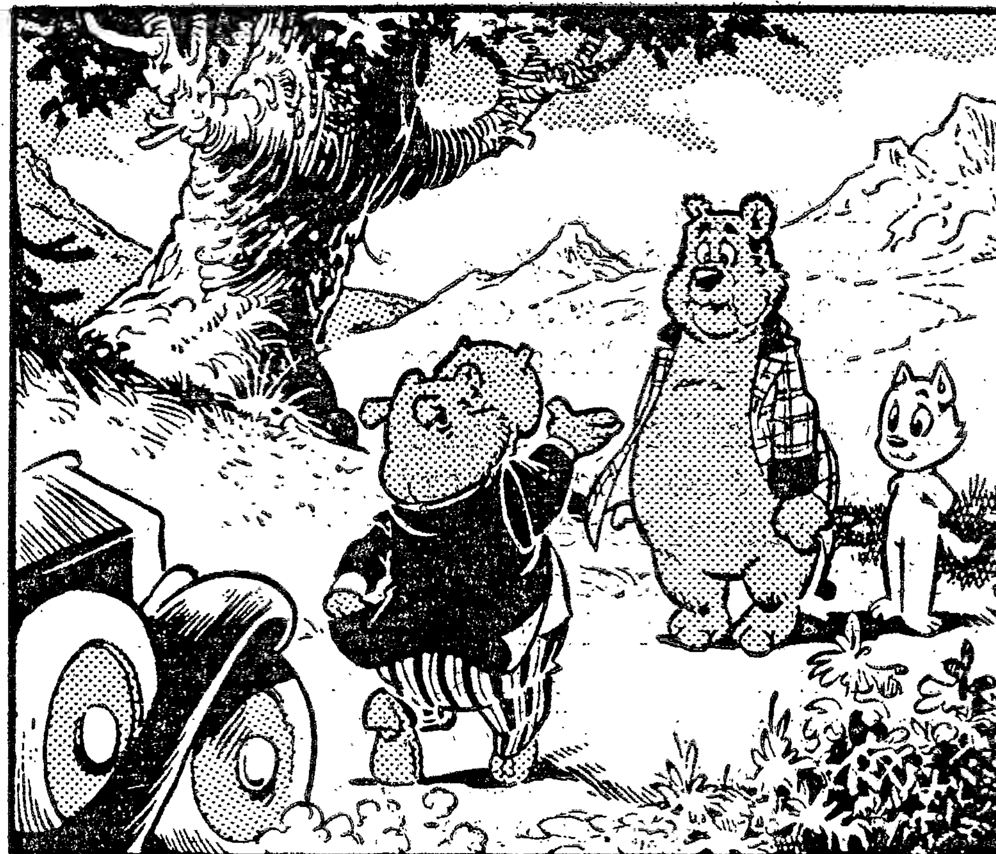

0482 "Ik ga een ander veer zoeken," zei Wammes Waggel terwijl hij de riemen greep. "Hier is niks meer an nu de stroom weg is, en de klanten ook. Tot ziens, hoor."
Heer Ollie deed niet mee aan het afscheid. Hij was in het gras gaan zitten en wreef zich over de schedel.
"Het is allemaal een beetje eh... verward," klaagde hij. "Een lek in mijn innerlijk, bedoel ik. Ik heb veel vergeten..."
"Dat is niet erg voor Bommel," zei Kwetal troostend. "Die heeft zo'n groot denkraam. Het is erger voor de woners uit de andere wereld. Die zullen altijd achter blijven lopen. Ik had niet aan de oloroon moeten beginnen, want het is iebel om naar een andere wereld te hevelen. Maar men kan niet ongemaakt maken wat men maakt."
Hij stond op en begon een beetje bedrukt de heuvel te beklimmen, zonder om te kijken. Hij keek zelfs niet op, toen er van terzijde een huppelende figuur naderde, die blij over een kwinkende merle zong.
"Vogelzang en zonneschijn," mompelde heer Ollie, die peinzend achterbleef. "Terwijl ik niet begrijp, wat hij bedoelde. Maar als ik nu eens goed zou nadenken..."
Dat deed hij en inderdaad begon zijn geheugen terug te keren door het verdwijnen van de mist. Toen hij met Tom Poes naar huis liep, wist hij alles weer, en was hij zelfs in staat er helder over te praten.
"Glashelder, jonge vriend," sprak hij. "Zo herinner ik mij levendig een TV-toespraak, die ik gehouden heb, over de nood in de andere wereld. Hoe was die ook weer?"
"Dat zal ik u zeggen, als u mij eerst vertelt wat u hebt meegemaakt," zei Tom Poes.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0483 Het is een hele afstand van het Zompzwin naar Bommelstein, en heer Bommel had alle tijd om zijn verhaal te doen, zodat Tom Poes weer een beetje op de hoogte was.

"Het is een vreemde geschiedenis," zei deze. "En dat komt natuurlijk vooral door die drie dagen verschil, waar Kwetal de schuld van is. Zonder hem zou die andere wereld er trouwens niet geweest zijn.

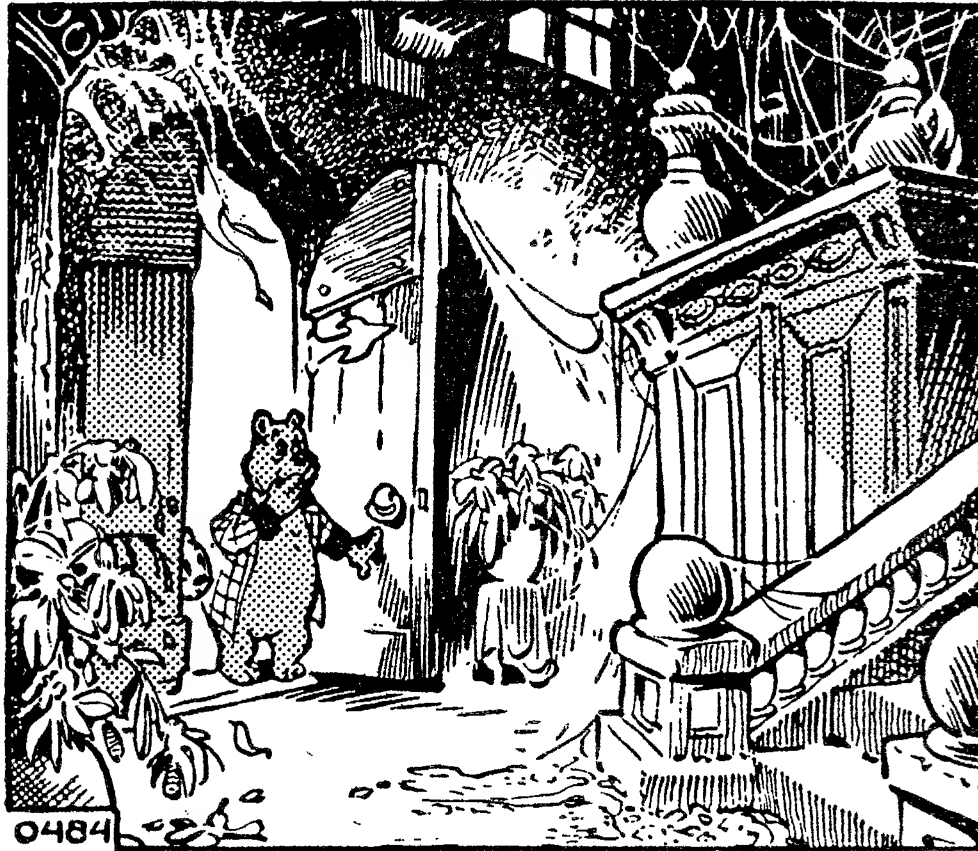
Dat laatste was heer Bommel niet geheel duidelijk, maar voordat hij navraag had kunnen doen, hield de auto van de burgemeester naast hem stil.

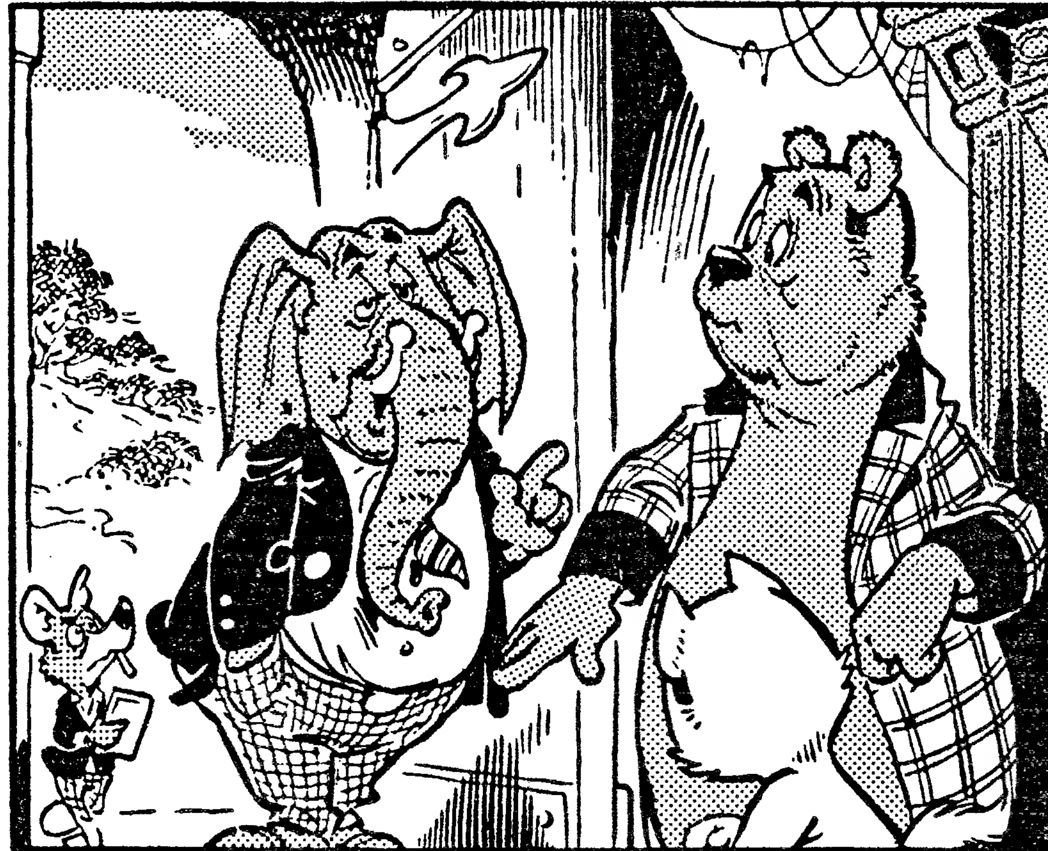
"Wat prettig, dat ik je net ontmoet, Bommel," riep de magistraat; er uit springend. "Je hebt zoveel goeds gedaan voor die arme Apokaliërs door je TV-optreden. In het begin dacht ik: dat loopt mis. Maar dat viel mee. Rommeldammers zijn heus niet zo dom, als ze maar de tijd krijgen om na te denken. En dat hebben ze gedaan, na je kernachtige toespraak. Je moet voorzitter worden van de gemeente-commissie tot hulp van de Andere Wereld; daar sta ik op. Stap in, Bommel, dan zal ik je thuis brengen. En dan moet je me intussen eens vertellen hoe je zo vlug en helder de toestand begreep. Daar waren de meest stadgenoten nog niet aan toe, hoor."

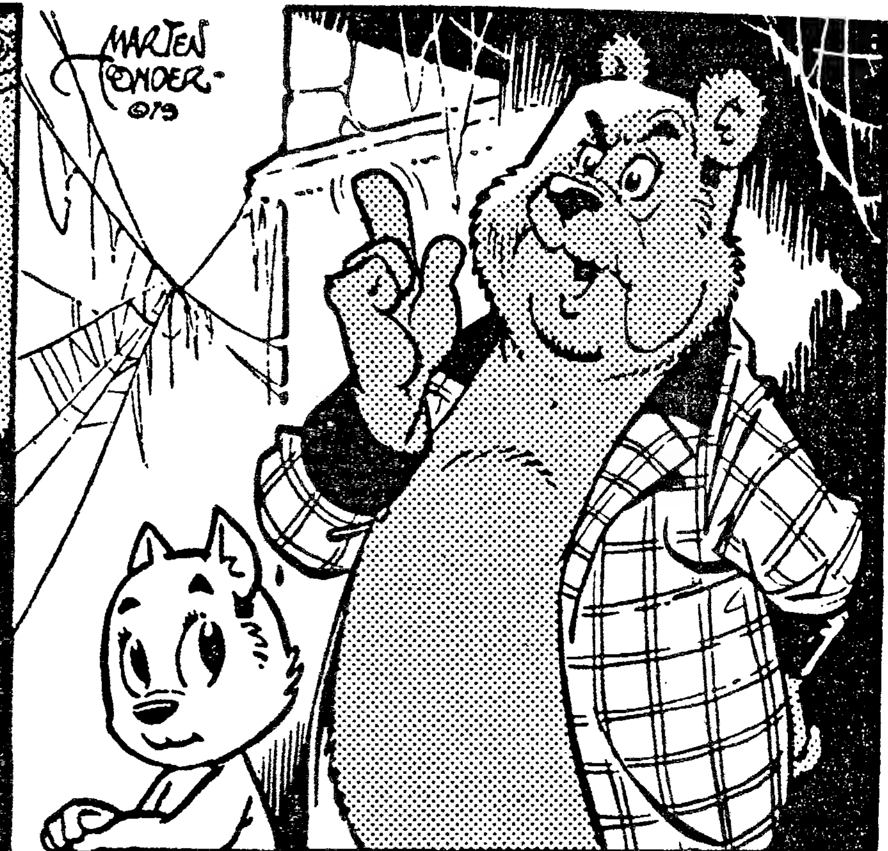
Dat deed heer Ollie maar al te graag, en hoewel de heer Dickerdack lang niet alles snapte, en Tom Poes alleen maar 'Hm' zei, was het voor hem een heel prettige rit.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonde

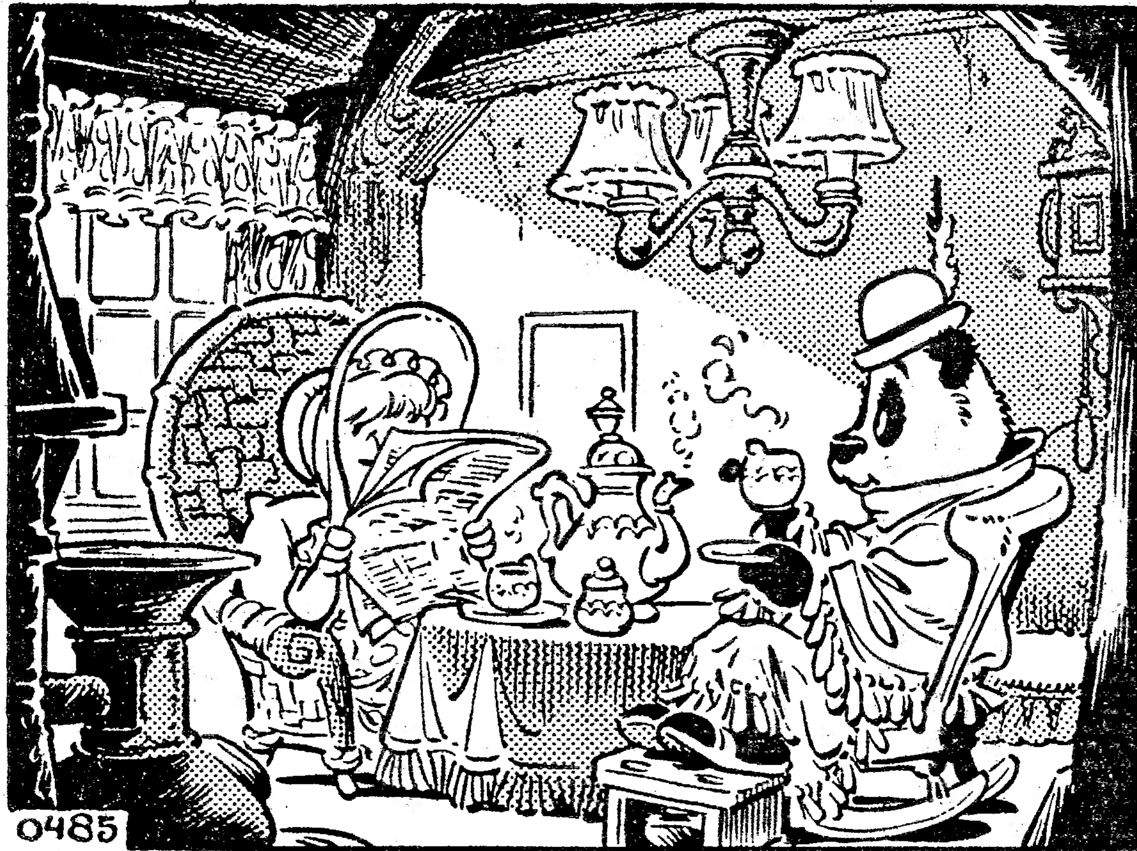

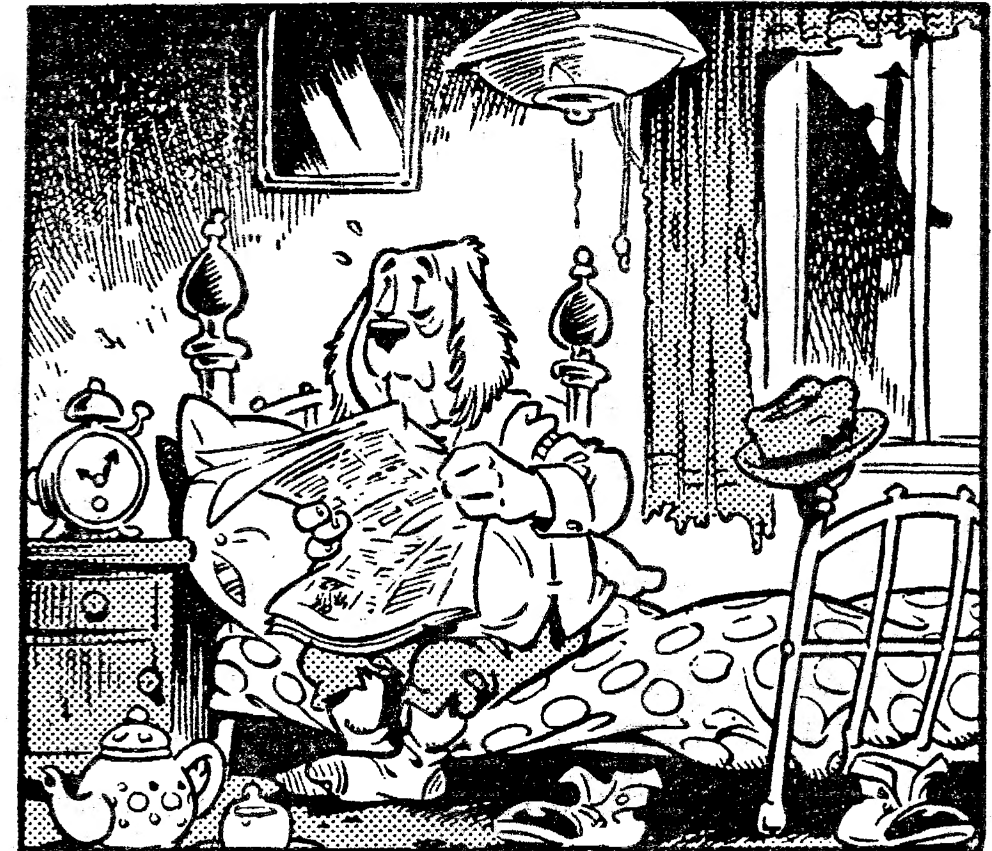
0484 — Bommelstein bood een verlaten aanblik, toen heer Bommel en Tom Poes de voordeur binnenkwamen.
"Een ongezellige thuiskomst," klaagde heer Ollie. Geen zorgende hand van Joost, die onnadenkend ontslag genomen heeft, zodat er zelfs geen maaltijd is voor een beproefde heer. De burgemeester kan nu wel aardig zijn, maar de schrik slaat me op de maag als ik aan de markies denk — of aan de voorzitter van de Kleine Club. Fanth; je weet wel..."
"Hier ben ik", sprak de genoemde, die juist op dat moment binnentrad. "Ik eh. . Ik heb een nogal moeilijk verzoek. Maar kijk, als hoofredacteur moet men nu eenmaal soepel zijn, dat zal je begrijpen. En toen ik je hier zag binnengaan. . . Kijk, de zaak zit zo: Je TV-toespraak heeft bij het publiek allerlei gevoelens losgeweekt; voor en tegen. Eigenlijk meer vòòr dan ik als doorgewinterde krantenman gedacht had. En omdat men als krant altijd alle kanten moet belichten, zou Argus hier, graag een vraaggesprekje met je hebben. Laten we maar vergeten, dat je voorzitter was... ja?
"Ik bén voorzitter," zei heer Ollie ernstig. "Van de Gemeente-Commissie tot hulp van de Andere Wereld. En daarom wil ik wel een vraaggesprekje hebben om mijn standpunt uiteen te zetten. Recht uit het hart; zonder dat Tom Poes het eerst heeft opgeschreven."
"Dat is mooi van je," zei de heer Fanth geroerd. "Dan laat ik je nu aan Argus over."
En met deze woorden verliet hij het verwaarloosde pand.

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

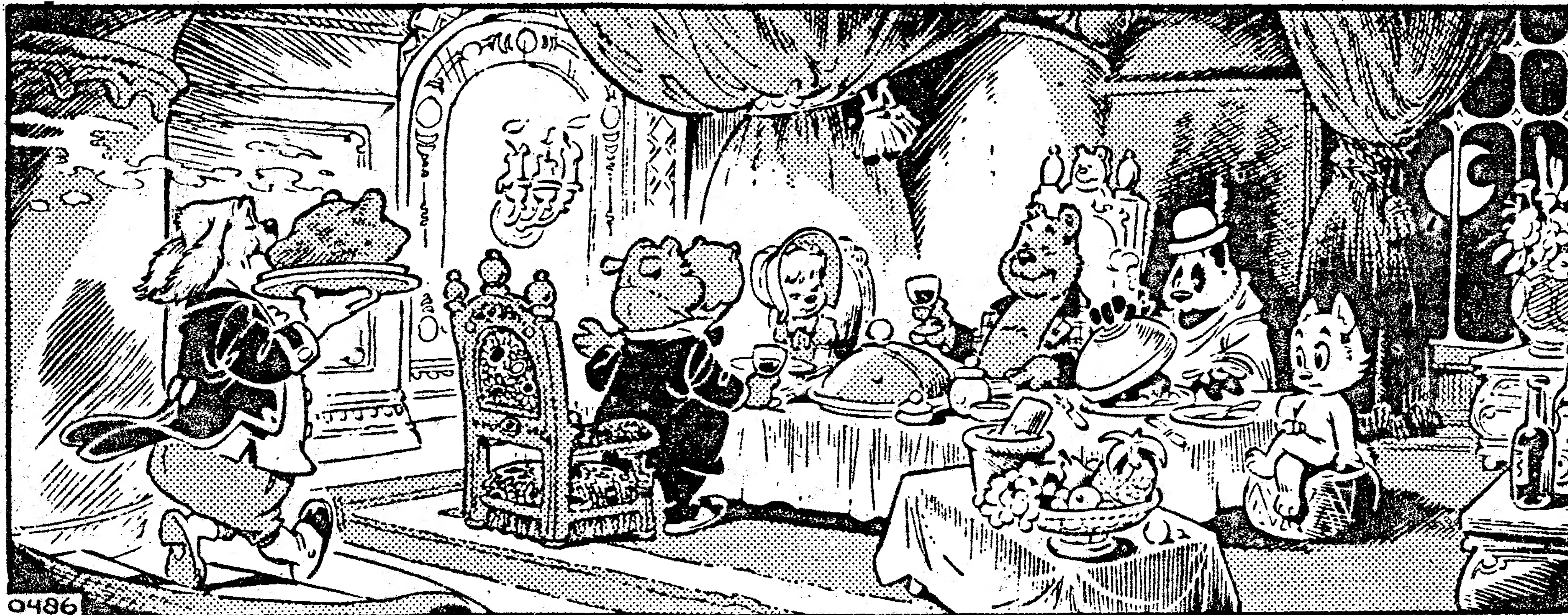

0485 De volgende morgen las juffrouw Doddel een stukje uit de krant voor aan Klaasje Dorado, die bij haar logeerde omdat ze nog geen huis had kunnen vinden.
„Zie je?" vroeg ze. „Dat is nu echt Ollie! Die denkt altijd aan anderen. Hij weet altijd alles, hé? En dapper is hij ook, dat heb je gemerkt. Daar heeft men nu echt steun aan, als vrouw alleen. Als hij maar niet zo verlegen was ..."
Ze zuchtte, maar dat hoorde Klaasje niet.
„Boemel is overal waar hij nodig is," zei ze. „Elleloeja."
Het ochtendblad werd ook gelezen door de bediende Joost, die na zijn ontslag een nette zit-slaapkamer gehuurd had, en daar nu wat ongemakkelijk hetzelfde artikel zat door te nemen.
„Heer Olivier kan het toch maar mooi zeggen," prevelde hij met trillende onderlip. „Het is onze plicht de vluchtelingen uit de andere wereld te helpen," zegt hij. „Men kan maar al te gemakkelijk zelf in een wereld raken, die vergaat. Het zijn niet de Apokaliërs die in nood zitten, maar wij zélf die om hulp roepen. Dat heb ik aan den lijve meegemaakt als heer, die alles onderzoekt om een juist standpunt te bepalen. Ik, persoonlijk, heb om hulp geroepen, en ik weet, wat het betekent, als men een reddende hand krijgt toegestoken." Dat zegt heer Olivier. Eigenlijk zou ik ... Ik ga hem mijn diensten weer aanbieden, dat ga ik. Ik zie mijn plicht; en deze matras deugt toch niet."

Heer Bommel en de andere wereld

door Marten Toonder

0486 Toen ook Joost weer op Bommelstein was teruggekeerd, was alles weer bij het oude, hoewel de kruidenier Grootgrut zijn boodschappen onder korzelig zwijgen afleverde. Maar daar leed het feestmaal, dat de brave knecht bereidde, niet onder, zodat Klaasje Dorada niet wist wat ze proefde. Het zal ongeveer na de vierde gang geweest zijn, dat de burgemeester opstond om een kort woord te zeggen.

Op gevoelige wijze schilderde hij de moeilijkheden van een vooruitstrevend gemeentebestuur, dat alle stadgenoten wilde helpen; ook als ze uit de andere wereld kwamen.

„En daarom was het een grote steun'', zo besloot hij, „dat een vooraanstaand burger als Bommel achter ons stond, terwijl vele anderen zich tegen ons keerden.

„Elleloeja'', onderbrak mevrouw Dorada. „Boemel heeft ons de weg gewezen naar deze wereld waar alles beter is.''

„Juist'' hernam de magistraat. „Daarom drink ik op de gezondheid van de heer Bommel, die blijk heeft gegeven van grote moed en een warm hart door zijn dappere TV-toespraak.''

„Hm'', zei Tom Poes toen juffrouw Doddel begon te klappen, en heer Ollie stond haastig op.

„Dat is heel aardig van u'', sprak hij. „Maar die TV-toespraak... eh... Nu ja, die kwam niet uit het hart, maar uit een papier. Ik bedoel; als het in de andere wereld niet goed gaat, gaat het met een heer ook niet goed, zodat ik het zélf was, die om hulp heeft geroepen — en dat kwam uit het diepste van mijn gemoed. Daarom stel ik voor op het welzijn van alle Apokaliërs te drinken, als u begrijpt wat ik bedoel.''

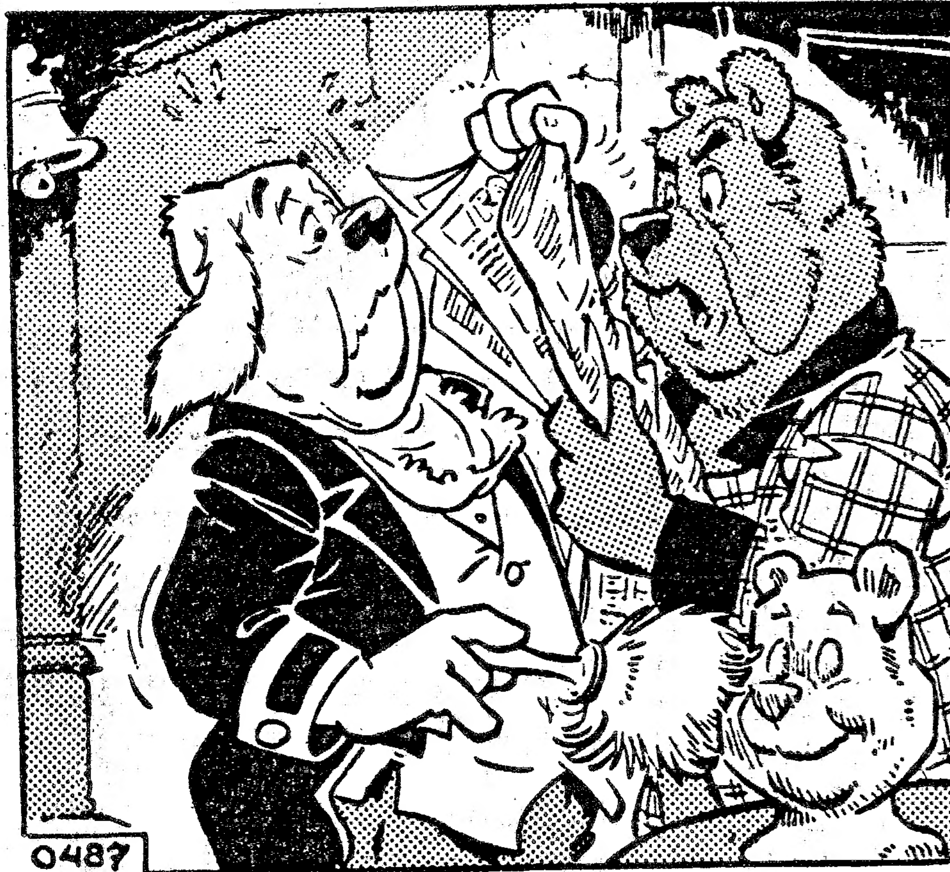
Daar stemde de burgemeester graag mee in, want hoewel hij het niet helemaal begreep, vond hij het mooi gezegd.

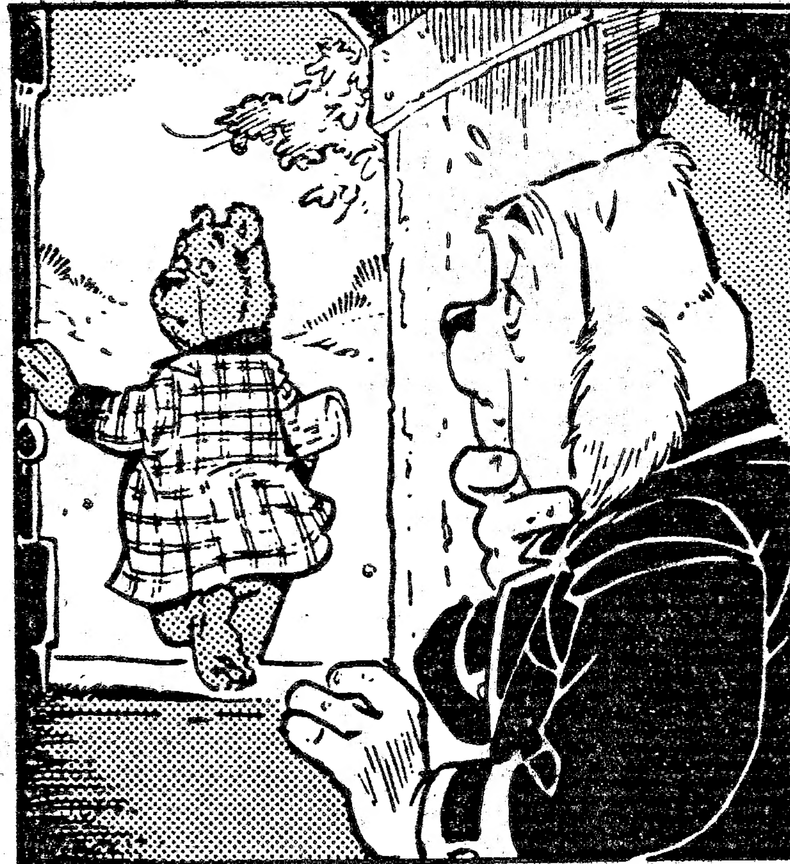
EINDE VAN DIT VERHAAL

790711

Heer Bommel en het vakantiegate-schandaal

door Marten Toonder

0487. Op een dag werd heer Ollie onaangenaam getroffen door een bericht dat hij las, en hij haastte zich de gang op om zijn gemoed te luchten.

"Het wordt te gek", riep hij uit. "Iedere keer dat ik de tijd heb om een blik in de krant te slaan, lees ik hetzelfde."

De brave bediende keek onthutst naar de aangewezen regels en las mompelend: „Heer Bommel Gaat Met Vakantie. Tot onze spijt moeten wij het relaas van zijn avonturen enige tijd onderbreken, omdat..."

"Genoeg!", onderbrak heer Bommel. "Ik! Met vakantie! Terwijl iedereen weet dat ik altijd bezig ben, ook als ik niets doe — en toch staat het er altijd weer, zwart op wit. Maar ik weet wie daar achter zit."

"Ik ben het niet, heer Olivier", zei de knecht. "Ik gun u graag uw uitjes, als ik zo vrij mag wezen."

"Het is mijn autobiograaf", hernam heer Bommel toornig. "Die is in Ierland gaan wonen, zonder mijn toestemming, zodat hij ertussen uit kan trekken als hij daar zin in heeft. En nu is daar op dat eiland ook nog een poststaking geweest, uit de nasleep waarvan mijn brief op poten ten onder is gegaan. Het is een schandaal! Bel de redactie op en ontmasker het, zodat mijn goede naam gezuiverd wordt, Joost! Ik zal er voor zorgen dat de beschrijving van mijn leerzame levensweg op 6 augustus vervolgd wordt. Al zou ik erheen moeten zwemmen."

Na deze woorden liep heer Ollie de deur uit om in de natuur zijn kalmte te hervinden.

"Dit moest maar eens gezegd worden", sprak hij tot zichzelf.

790712

Met vakantie

Heer Bommel gaat met vakantie en keert terug op dinsdag 17 april 1979 met een nieuw verhaal: „Heer Bommel en de andere wereld".

790329